

जैनाचार्य भट्टारक श्रीजिनक्रद्दिसूरीश्वरजी महाराज.

संवेगिनीश वि० सं० १०४९ आषाढ शुक्र ६ पालिकाणा.

पंन्यासपद वि. सं. १०६६ मागसर शुक्र ३ गवालीयर.
आचार्यपद वि. सं. १००५ ना फागण शुक्र ५ ठाणा नगर.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ પ્રંથાલય

(ગુજનની વાપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક

૨૪૬૮-૭ કિમત

ગ્રંથનામ

જિવ ઋદ્ધિશૂરી ૦૦૧૦ પ્રભા

ત્રગતિ

૫૨૧ : ૬૨૧૫ પાના ૫૬

શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરિ જીવનપ્રભા ।

સંસારના જીવો ઉપર ઉપકાર કરતી જેમ આ,
દેખાય છે સૌથી હમેશાં પ્રસરતી સૂરજપ્રભા ।
ઉપકાર કરશે ભવ્યજીવોને હમેશાં તેમ આ,
આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરીશ્વરતણી જીવનપ્રભા ।

માસ્તર વિજયચન્દ ।

श्रीवर्धमानाय नमो नमोऽस्तु ।

बालब्रह्मचारी तपस्वी परमपूज्य

जैनाचार्य भट्टारक

श्रीजिनऋद्धिसूरीश्वरजी महाराज साहेबनुं जीवन चरित्र ।

लेखक—गुलाबमुनि ।

संस्कारक

मास्तर विजयचन्द मोहनलाल शाह ।

प्रकाशक

श्रीमहावीर जैन मन्दिर (पायधुनी-मुंबई) ना कार्यवाहक

झवेरी मूलचन्द हीराचन्द भगत ।

सं० १९२५

प्रति १०००

सन १९३९

मुद्रक

रघुनाथ दिपाजी देसाई, न्यू भारत प्रिंटिंग प्रेस.

६ केलवाडी, गिरगांव, बम्बई नं. ४

सहुण ग्रहणार्थे विना मूल्य वितरण ।

बे बोल ।

आ ग्रन्थने माटे खरुं कहिये तो बे बोल लखवा जेवुं छे ज नहि, छतां प्रचलित प्रणालिकानुसार बे बोलरूपे कंडक लखवुं ज जोइये एम जणायाथी, पूज्यपाद गुरुदेवना आ जीवनचरित्र लखवाना कारण तरीके जणाववानुं के लगभग बीस वर्षथी ए गुरुदेवना परिचयमां हुं आव्यो छुं, ते दम्यानि पूज्य गुरुदेवना सरलता दयालुता तपस्विता अने व्यवहारदक्षता आदि अनेक सदुणोनो मने परिचय थयो छे, तेमज प्रबल तपतेज अने ब्रह्मचर्यतेजना प्रतापे तथा जगत्पूज्य महात्मा स्वर्गस्थ गुरुदेव श्रीमोहनलालजी महाराज साहेबनी उत्कृष्ट सेवा करी प्राप्त करेला तेओश्रीना शुभ आशिर्वादना प्रतापे, ए पूज्यवरना सदुपदेशथी अनेक स्थले प्रतिष्ठा उपधान उजमणा जैन तीर्थोद्धार जीर्णोद्धार भागवती दीक्षा जैन पाठशाळा जैन उपाश्रय जैन धर्मशाळा जैन ज्ञानभंडार अने जैनोमां परस्पर सम्प वगेरे शासनोन्नतिनां अनेक सत्कार्यो तथा तेने अंगे अट्टाइमहोत्सवो शान्तिस्नात्रो वरघोडाओ अने संघजमणो पण अनेक थयेलां छे ।

एवा परमोपकारी पूज्य गुरुदेवना जीवन सम्बन्धी ए पूज्यश्रीना भक्तो तरफथी वारंवार मने पुछवामां आवतुं होवाथी, तेओ बधाने प्रत्युत्तरो आपवानो पार नहि आवतो जणावाथी पार लाववाना साधनरूप आ जीवनप्रभा लखी काढवानो विचार उत्पन्न थयो । परिणामे केटलाक समय पूर्वे आ कार्यनो प्रारम्भ करवामां आव्यो हतो, पूज्य दादासाहेबनी तथा शासनदेवनी पूर्ण कृपाथी आजे ते कार्य समाप्त थतुं

होवार्थी आ तके पूज्य दादासाहेबनो तथा शासनदेवनो उपकार तो मारे मानवो ज जोड़ये ।

आ चरित्रमां आवेली हकीकतो पूज्य गुरुदेव पासेथी तथा पूज्य गुरुदेवना परिचयमां आवेला साधुओं अने श्रावको वगेरे पासेथी, प्रयत्न करीने मेळव्या बाद तेनी क्रमसर संकलना करी पूज्य गुरुदेवने वांची संभळावी तेओश्रीनी सूचना अनुसार घटतो सुधारो वधारो करी आ ग्रन्थ तैयार करवामां आव्यो छे ।

आ चरित्र लखवानो हेतु एना वांचनारने कंडक पण लाभ थाय एवो होवार्थी, तेवी ज हकीकतो आ ग्रन्थमां दाखल करी ते सिवायनी हकीकतोने अत्रे स्थान आपवामां आव्युं नथी ।

मारी मातृभाषा गुजराती न होवार्थी आ ग्रन्थनी भाषाने संस्कारित करवानुं, प्रेसकॉपी करवानुं तथा प्रूफ संशोधन करवानुं काम मास्तर विजयचन्द्र मोहनलाल शाहने सांपवामां आव्युं हतुं । पूज्य गुरुदेवनी उपर तेओनो पूर्ण भक्तिराग होवार्थी तेमने सांपेलुं काम, वेतन लइने पण तेमणे प्रशंसनीय करी आप्युं ते बदल तेओने धन्यवाद आपी, प्रान्ते आ ग्रन्थमांथी हंसनी माफक सार ग्रहण करवानी वाचकवर्गने सूचना आपीने आ बे बोलनी समाप्ति करवामां आवे छे ।

ता. २१-९-१९३९।
तेजूकायापार्क विमलवीला,
माटूंगा—मुम्बई ।

सज्जनवृन्दमनो—
मन्दिरस्थानामिलाषी
गुलाबमुनि ।

आ जीवनप्रभा छपावी प्रसिद्ध करवामां ललवाणी प्रेसना मालिक गुरुभक्त श्रीयुत छोगालालजी चम्पालालजी ललवाणीए घणो स्तुत्य प्रयास कर्यो छे, तथा पूज्य श्रीगुलाब-मुनिजी महाराज साहेबना सदुपदेशथी नीचे जणावेला सज्जनोए गुरुभक्ति निमित्ते उदार दिलथी मदद आपेली छे ते बदल तेओने धन्यवाद आपवामां आवे छे ।

१ माटूंगामां सं० १९९४ ना पर्युषणमां तथा सं० १९९५ ना बीजा श्रावणना पर्युषणमां थयेली ज्ञानखातानी उपजमांथी हा. राव साहेब शेट रवजी सोजपाल । रु. २००

२ माटूंगामां सं० १९९५ ना तपागच्छीय पर्युषणमां थयेली ज्ञानखातानी उपजमांथी हा. शेट शान्तिलाल जीवणलाल शेट चुनीलाल कमलसी तथा शेट हीरजी गंगाधर भणशाली ।

रु. १०१

३ शेट लालचन्दजी मुंदडा मु० ठाणा रु. २५०

४ स्वर्गवासी शेट जवानमलजी हजारीमलजीनी धर्मपत्नी श्रीमती भिखीबाई मु० बोया । रु. २५०

५ शेट पूनमचन्दजी सुखदेवजीनी मुम्बईनी पेढीना मालिक श्रीयुत किसनचन्दजी पूनमचन्दजी मु० खजवाना । रु. १५१

६ शेट पुनसी मूरजी हा. श्रीयुत खीमजीभाई मु० कच्छ कोडाय । रु. १०१

७ शेट बालचन्द मगनलाल मु० पूना । रु. ३१

प्रकाशक—

झवेरी मूलचन्द हीराचन्द भगत ।

जैनाचार्य भट्टारक श्रीजिनक्रद्धिसूरीश्वरजी महाराज.

पंचमहायान वि. सं. १९६६ मागसुर शुक्र ३ गवालीयर.

संयुक्तिदीक्षा वि. सं. १९६६ आगान शुक्र ६ पाटिनाणा.

पंचमहायान वि. सं. १९६६ मागसुर शुक्र ३ गवालीयर.
आचार्यपद वि. सं. १९०४ ना कागण शुक्र ५ ठाणा नगर.

॥ श्रीवीतरागाय नमो नमोऽस्तु ॥

श्रीजिनऋद्धिमूरि जीवनप्रभा ।

राजपूताना देशान्तर्गत बीकानेर राज्यना चूरु शहेरमां श्रीवृहत्स्वरतरगच्छनी मोटी गादीना श्रीपूज्य महाराजश्रीनी आज्ञानुसार यतिवर्य श्रीयुत ईसरचन्दजी खेमचन्दजी अने जीवणरामजी नामना त्रण गुरुभाईयो रहेता हता । ए त्रणे गुरु-भाईयो यतिवर्योना समयानुसार आचारविचारोथी विभूषित होवा उपरान्त वैद्यक अने ज्योतिषशास्त्रनुं पण सारुं ज्ञान धरावता हता, तेंथी तथा धर्मोपदेश आपवानी शक्ति पण सारी होवाथी सर्व जातिना धनिक पुरुषोने अने केटलाएक नाना मोटा ठाकोराने पण माननीय गणाता हता, खास बीकानेरनरेश तर्फ थी तेमज सीकरना रावराजा तर्फथी तो तेओश्रीने केटलाएक गामो बक्षीस आपवानी कोशिष करवामां आवी हती परन्तु तेओश्री तेवी उपाधिमां नहि पडतां ते बन्ने राजाओने तेओए धर्मोपदेश आपीने पर्युषणपर्वना आठे दिवस माटे तेओना राज्यमां पाखी पालवानुं शरु कराव्युं अर्थात् पर्युषणना आठ दिवसमां कोई पण माणस जीवहिंसा करे नहि अने धोबी रंगारा बंधारा हजाम भाडभूंजा घांची मोची तेली तंबोली अने कंदोई वगैरे आरंभ समारंभना कामो करनारा आठे दिवस

પોતપોતાનું કામકાજ બંધ રાખે એવો હુકમ કરાવ્યો, તેનો અમલ હજી સુધી પણ તે બન્ને રાજ્યોમાં ચાલુ રહ્યો છે, તથા તે બન્ને રાજ્યમાં ઉપરોક્ત યતિત્રયના ઉપદેશથી જૈન મંદિર અને ઉપાશ્રયના જે જે લાગા ઇટલે કર રાજદરબારમાં તથા રાજ્યની રૈયતમાં ચાલુ થયેલા તે લાગા પણ હાલ સુધી ચાલુ રહ્યા છે ।

એવા પ્રતાપી ગુરાંસાની પરમ્પરામાં યતિવર્ય શ્રીપૂનમચન્દ્રજી ચીમનીરામજી તથા હૂંગરમલજી નામના ત્રણ ગુરુભાઈયો થયા હતા, તેઓ પણ ઉપરોક્ત યતિત્રયની માફક ધર્મશાસ્ત્ર તથા જ્યોતિષ વૈદ્યક અને મંત્રતંત્રાદિકમાં પ્રવીણ હોઈ જૈન તથા જૈનેતરવર્ગમાં જૈનધર્મને દીપાવનારા થઈ ગયા, તેઓશ્રીની ગાદીએ હાલ વર્તમાનમાં પૂનમચન્દ્રજીના શિષ્ય યતિવર્ય શ્રીયુત ઋદ્ધિકરણજી વિરાજતા હતા તેઓ પણ ધર્મશાસ્ત્ર વ્યાકરણ કાવ્ય આદિના અભ્યાસી, મંત્રશાસ્ત્રમાં પ્રવીણ અને વૈદ્યક તથા જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો ઘણા જ કુશલ હોવાથી તે પ્રદેશમાં તો તેઓ અદ્વિતીય ગણાતા હતા ।

શ્રીઋદ્ધિકરણજી મહારાજે ચૂરુશહેરના જૈન મંદિરને પોતાના પૈસા સ્વર્ચી ઘણું સુંદર બનાવ્યું છે તે મંદિરની તથા દાદાવાડીની સાર સંભાળ પણ પોતેજ કરતા હતા, તેઓએ સં. ૧૯૯૫ ના ચૈત્ર વદી ૨ ને રોજ ચૂરુમાં સ્વર્ગવાસ કર્યો તે પહેલાં અસલ તેરાપંથીમાંથી સ્થાનકવાસી પૂજ્ય શ્રીજવાહરલાલજીના પરિચયથી હુંઠક થયા બાદ પાછળથી જિનમૂર્તિની આવશ્યકતા સ્વીકારનારા કોઠારી હજારીમલજીના પુત્ર સરદારમલજી તેમના પુત્ર મૂલચન્દજી અને તેઓના પુત્ર શ્રીયુત ચમ્પાલાલજી કોઠારી

पं. प्र. यति श्रीकृष्णिकरणजी.

यतिदीक्षा वि० सं० १९४८ फागण शुक्ल २

गजपूताना चूरु.

स्वर्गवास वि० सं० १९९५ चैत्र वदी २

चंगरे चार सज्जनोने पोतानी मालमिलकत उपाश्रय शिष्यपरि-
चार जैनमन्दिर तथा दादावाडीनी सार संभाळ करवानुं सोंपी
गया छे ।

श्रीऋद्धिकरणजी महाराजना नाना गुरुभाई, चीमनीराम-
जीना शिष्य असल ब्राह्मणज्ञातिना श्रीरामकुमारजी याने आ
चरित्रना नायक हता, ए बन्ने गुरुभाईयो सुसंस्कारवाळा होई
मूलथी ज वैराग्यभावनाने लइने त्यागवृत्तिवाळा हता तेथी
करीने उपरथी तो बन्ने गुरुभाईयो हळीमळीने रहेता हता छतां
अन्दरखानेथी तेओनी वृत्ति एकबीजानी उपर आ गादीनी
जंजाळ शी रीते चढावी दइ पोते निवृत्त थई जाय ते बाबतनी
गोठवणमां हती तेथी श्रीमल्लिनाथ प्रभुए जेम पोताना मित्रोथी
कपट कर्यु तेम आ चरित्रनायक श्रीरामकुमारजीए पण पोताना
वडील गुरुभाई श्रीऋद्धिकरणजीथी कपट राखी पोताना मनमां
विचार कर्यो के “ आ गादीनो त्याग करीने श्रीऋद्धिकरणजी
जो मारा पहेलां चाल्या जशे तो पछी स्वर्गस्थ गुरु महाराजनी
आ राजसाह्यवी जेवी गादी रूपी गादीनी झूसरी मारा गळा
पर आवी पडशे अने पछी जींदगी सुधी हूं तेमांथी छटो थई
शकीश नहि ” एवो विचार करीने कोईने पण कद्या विना एक
दिवसे लाग जोइने चूरुथी खाना थइ गया पण पाछळथी तपास
करावी शोधी काढीने पूनमचन्दजी पाछा चूरु लइ गया,
नाशीजवामां पोते पावरधा नहि होवाथी आवी रीते त्रण वार
पोते नाशभाग करी छतां पण तुरत चारे कोर चांपती तपास
करावीने तार टपाल अने ऊंटवाळा खेपीया मार्फत गमे त्यांथी

पत्तो मेळवीने पूनमचन्दजी रामकुमारजीने पाछा चूरु लई गया ।

आ प्रमाणे वारंवार पोतानी कार्यासिद्धिमां विघ्न आववानुं शुं कारण हशे एम विचार करतां करतां पोताना अन्तःकरण-थी एवो दैवी सन्देश सांपड्यो के अहींथी नाशीने हुं आ गाम ते गाम रखडुं छुं पण कोई तीर्थनी यात्राए जतो नथी तेथीज मारुं काम सिद्ध थतुं नथी माटे हवे ज्यारे लाग मळे त्यारे नाशी जईने तीर्थयात्रा करवी एवो निश्चय करीने नाशी जवाना लागनी वाट जोवा लाग्या ।

अगाउ त्रण वार आपणा चरित्रनायक श्रीरामकुमारजीए नाश भाग करेली हांवा थी हवे एओनी उपर पूनमचन्दजी चांपती देखरेख राखता हता, कोई काम माटे कोई जग्याए एमने एकलाने मोकले नहि, नजीकमां पण क्यांड गया होयने आवतां विलम्ब थाय तो तुरत माणस मोकली तपास करावे, एवा प्रकारनो जापतां होवा छतां पुण्यवंतोने लांबे काळे पण जेम इच्छित वस्तुनी प्राप्ति थया वगर रहती नथी तेम आपणा चरित्रनायकने पण रात दिन नाशी जवानी झंखना करतां करतां एक दिवस मोको मळी आव्यो एटले झट रवाना थइ गया ने एकदम बीकानेर पहुँच्या, त्यांना रमणीय जैन मन्दिरांनां दर्शन करीं अने त्यांथी नजीकमां श्रीनालदादाजीनुं प्रसिद्ध चमत्कारिक देवालय छे त्यांनी यात्रा करी खूब आनन्द अनुभव्यो, ते वखते तेमना अन्तःकरणने एम भास्युं के आ वखतना मारा प्रयाणमां विघ्न नहि आवे अने मारुं

धारेलुं कार्य सिद्ध थशे । सिद्धाचल गिरनार आबू वगेरे महा-
 प्रभावक तीर्थोनी यात्रा करवानो संकल्प तो एमणे चूरुमां ज
 करी राख्यो हतो परन्तु चूरुथी एमणे रुपया तो साथे लीधा
 न हता तेथी घणेदूरना तीर्थोनी यात्राए शी रीते जवुं ते बाब-
 तनी मोंटी चिन्ता उत्पन्न थइ छतां बीजो कोइ उपाय न होवा-
 थी खूब हिम्मत करीने पगपाळा मुसाफरी करवानो दृढ निश्चय
 करी बीकानेरथी प्रयाण करी बिदासर सुजानगढ लाडनूं
 अने डेगांव थइने नागोर गया त्यांथी मूंडवा खजवाना अने
 देसवाल थइने मेडताफलोधीमां श्रीपार्श्वनाथ प्रभुनी यात्रा
 करी जोधपुर पहुँच्या अने माणेकचोकमां गुरांसाहेब श्रीहर-
 देवजीना उपाश्रयमां मुकाम करी सर्वे जैन मन्दिरोंनां दर्शन
 करी पछी पाली शहेरमां जइ श्रीपूज्यजीना उपाश्रयमां मुकाम
 करी श्रीनिवलखापार्श्वनाथनी यात्रा करी त्यांथी गुंदोच
 ढोलाडा शिवगंज बेडा अने नाणा थइ खराडी (आबूरोड)
 गया अने दुनियाभरमां कोतरणी काम थी प्रसिद्ध
 थयेलां आबू तथा अचलगढनां मनोहर जैन मन्दिरोंनी यात्रा
 करी, त्यां एक यतिवर्यनी मुलाकात थइ, तेओ त्यांथी जूना-
 गढ जवाना हता तेमणे आपणा चरित्रनायकनी द्रव्यना अभावे
 पगपाळे यात्रा करवानी हकीकत जाणेली होवाथी पोतानी
 साथे रेलगाडीमां जूनागढ तेडी गया, त्यां गाममां दर्शन करी
 बीजे दिवसे यात्रा करवा माटे गिरनारना डूंगर उपर चढी
 श्रीनेमीश्वर भगवाननी टूंक सहस्राम्रवन राजूल रहनेमिनी
 गूफा तथा पांचमी टूंक सुधीनी यात्रा करतां करतां लगभग

सांज पड़ी गई तयारे एम विचार कयोंके “ आजनी रात अहीं पांचमी टूँके ज रही जवुं ठीक छे ” एवो मनसूबो करी त्यां बेठा हता एटलामां रात्रि पड़ी गई होवाथी ते टूँकनी नीचे एक गूफामां कोई योगी रहेतो हतो तेणे गूफामांथी बहार नीकळी पडकार कयोंके “ टूँक पर कौन बैठा है ? यहाँ किसीको रात रहनेका हुकुम नहि है ” ते सांभळीने रामकुमारजी ते योगीनी पास गेया तयारे योगीए पुछयुंके “ तुम कौन हो ? कहाँ रहते हो ? रातके वख्त महाभयंकर ऐसे इस स्थान पर किस कामके लिए ठहरे हो ? ” तयारे रामकुमारजीए जणाव्युंके हुं तो अहीं यात्रा करवा आव्यो छुं, हुं जैन श्वेताम्बर मूर्तिपूजक संप्रदायनो यति छुं, आ गिरनार पर्वत उपर अमारा बावीसमा तीर्थकर श्रीनेमिनाथ प्रभु निर्वाण पाम्या होवाथी आ अमारुं तीर्थ छे तेथी यात्रा करतां करतां अने आ तीर्थनी रमणीयता जोतां जोतां संध्याकाळ थइ जवाथी तथा आ स्थान घणुं सुन्दर अने चित्तने शान्ति-कारक जणायाथी श्रीनेमीश्वरप्रभुना चिन्तनमां आ रात्रि अत्रे ज रही पसार करवी एवो विचार करीने हुं निरांत बेठो हतो एटलामां आपनो अवाज संभळावाथी आपनी पास आव्यो छुं, तयारे योगीए कहुं के “ तुम भूखे होगे ? चलो इधर खाना तैयार है खा लो ” खाधा पछी योगीए पुछयुं के “ तुम इधरसे कहाँ जाओ गे ? ” तयारे रामकुमारजीथी सहसा बोलाइ जवायुं के अहींथी द्वारिका जइ त्यांनी छाप लेवानो मारो विचार छे, सयारे योगीए कहुं के “ अरे तुम तो

जैन हो और जैनोंका बड़ा भारी तीर्थ तो शत्रुंजय है, तो भला
 उस शत्रुंजय तीर्थकी यात्रा करना तुमको अच्छा है उसे छोड़-
 कर द्वारिका जानैका तुमको किसने बतलाया ” ए प्रमाणे
 योगीना मुख्थी शत्रुंजयतुं नाम सांभळतां ज रामकुमारजीने
 अगाड कंटलीक बार शत्रुंजयनो रास सांभळेलो तेनुं स्मरण
 थयुं अने विचार आव्यो के आ योगी ते खरेखर योगी ज छे,
 मारा जेवाने आडे रस्ते उतरी पडतां एणे प्रमाणिकपणाथी
 सीधे रस्ते चढाव्यो, त्यार पछी बीजे दिवसे ते योगीनां उप-
 कार मानीने फरीथी श्रीनेमीश्वरप्रभुनी यात्रा करीने नीचे
 उतरी जूनागढथी सीधा पालीताणे गया अने खरतरगच्छीय
 श्रीहेमचन्द्रजीना उपाश्रयमां मुकाम करी हमेशां श्रीसिद्धाचल-
 जीनी यात्रा करवा लाग्या, ते वखते पंन्यासजी श्रीदयाविमलजी
 महाराजनी साथे यात्राए जतां आवतां परिचय थयो अने
 संवेगी साधुओना आचार विचार संबंधी माहितगार थतां
 थतां पोताने पण संवेगिपणुं स्वीकारवानी तीव्र अभिलाषा
 जागृत थइ त्यारे ते बात एमणे पं० श्रीदयाविमलजीने जणावी
 त्यारे तेमणे जणाव्युंके तमे खरतरगच्छना यति छो माटे
 तमारा ज गच्छना उत्तम क्रियापात्र वचनसिद्धिवाळा परमयोगी
 तथा जशनामकर्मना उदयवाळा श्रीमोहनलालजी महाराज हालमां
 अत्रे यात्रा करवा माटे पधारेलो छे तेमनी पासे जइ तमारा
 मनोरथ सफल करो, ए प्रमाणे पोताना गच्छना एवा उत्तम
 मुनि श्रीमोहनलालजी के जेमनी अन्यगच्छवाळा मुनिओ पण
 आवी तारीफ करे छे तेमनी पासे जवानी उत्कंठा थइ अने बीजे

ज दिवसे यतिवर्य श्रीहेमचन्द्रजीना बगीचामांथी पाकां लींबू लइने श्रीमोहनलालजी महाराज पासे जइ साथे लावेला लींबू महाराजश्रीने भेट धर्या, पोतानी आगळ पाकां लींबू भेट मुकेलां जोइने महाराजश्रीए जणाव्युं के अमे संवेगी साधुओं काचा पाणी अग्नि तथा लीली वनस्पतिने अडकता नथी, मुनिश्रीनुं एवुं कथन सांभळीने मुनिओने अकल्प्य एवी वस्तु पोते भेट धरी ते बदल कांइक ग्लानि थइ छतां पण पोते भोंळ भावे फळनी भेट धरेली होवार्थी ' फलेन फलमाप्नुयात् ' ए न्याये मने इच्छित फळनी प्राप्ति तो अत्रे थशे ज एवी धारणा-थी मनन संतोष थयो त्यार पछी मुनिश्रीए रामकुमारजीने आकृति उपरथा ज बोध देवा लायक जाणीने उपदेश रूपे जणाव्युंके हे महानुभाव ! ज्यारे तमे आ संसारना त्यागिपणानो वेष लीधो छे तो हवे ए लीधेलो वेष यथार्थरीते भजवाय एवो प्रयत्न करवानी आवश्यकता छे, लीधेला वेषने यथार्थ नहि भजवी शकाय तो तो पछी उभयतो भ्रष्ट जेवी स्थिति थाय छे माटे हवे समजीने के समज्या विना ज्यारे आ त्यागिपणानो वेष लीधो छे तो हवे पूरेपूरा त्यागी थवा माटे आत्मबळ फोरववानो प्रयत्न करशो तो जरूर सफल थशो एवी मारी अन्तरनी आशिष छे ।

ए प्रमाणे थोडी पण अत्यंत मधुर वाणी सांभळीने खूब प्रसन्न थयेला रामकुमारजीए पं० श्रीदयाविमलजीनी भलामण सहित पोतानो मनोगत भाव जणाव्यो, मुनिश्री पण पोताना उपदेशनुं अत्यंत शीघ्र फळीभूत थवुं जोइने घणा प्रसन्न थया

अने रामकुमारजी साथे थोडो परिचय थया पछी भागवती दीक्षाने योग्य जाणी सं० १९४९ ना आषाढ सुदी ६ ना रोज श्रीमोहनलालजी महाराजे रामकुमारजीने दीक्षा आपी पोताना वडील शिष्य श्रीयशोमुनिजीना शिष्य तरीके श्रीऋद्धि-मुनिजी नाम स्थापन कर्युं, त्यार पछी एक दिवसे आ नूतन मुनिने उपवासनुं पारणुं हतुं त्यारे शीरो राबडी दूध बंगरे पौष्टिक वस्तुओ मोटा महाराजे पारणामां वापरवा अपावी ते वखते आ नूतन मुनिने एवो विचार उत्पन्न थयोके साधुओए तो अरस विरस लखो मूको आहार करवो जोइए छतां ते वखते ते विचार मनमां ज राखीने मोटा महाराजनी शरमथी कांड पण बोलया विना पारणुं करी लीधुं अने पछी वपोरना टाइमे दरेक साधुओ ज्यारे पोतपोताना क्रियाकांडमां हता ते वखते आ नूतनमुनि लाग जोइने कोइने पण कहा विना त्यांथी खाना थइ गया अने तलाटीमां बाबूना मन्दिरमां दर्शन करी पहाड उपर आवेली श्रीपूज्यजीनी टूंकमां जइने पहेली रात्रि त्यां ज पसार करी, त्यां रह्या रह्या विचार करवा लाग्याके अमारा यतिपणामां गुरु महाराजनी कृपार्थी खावा पीवानी खूब मोज मझा करता हता ते मोज मझानो त्याग करवा माटे तो त्यांथी महामुश्केलीए छुटीने हुं अहीं आव्यो तो अहीं पण ए मोज मझा तो बे डगलां आगळनी आगळ ज आवीने खडी थइ गइ, ठीक छे हुं पण जोउं छुं के ए मोज मझा क्यां सुधी मारी आगळ टकी शके छे एवा एवा विचारमां रात्रि पूरी थतां प्रातःकालना नित्यकर्मथी परवारी

શ્રીઆદીશ્વરપ્રભુની મોટી ટૂંકમાં દર્શન કરી ત્યાંથી ચન્દન તલાવડીએ ગયા, ત્યાં સારી મોટી શિલા ઉપર સુતા સુતા કાઉસસગધ્યાનમાં કેટલોક ટાઈમ વીતાવી ત્યાંથી ભાડવાના ઢૂંગર ઉપર જઈ ત્યાં આવેલી દેરી પાસે ત્રણ દિવસના ઉપવાસ કરી ત્યાંજ રહ્યા, વીજે દિવસે ત્યાંનો પૂજારી આ નૂતન મુનિને જોઈ ગયેલો તેણે પાલીતાણા ગામમાં આ મુનિની શોધાશોધ થતી સાંભળીને શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીમાં જઈને વાત કરી દીધી, ત્યાંના મુનીમે તે વાત તરત શ્રીમોહનલાલજી મહારાજને જણાવી, પછી વીજે દિવસે પેઢી તરફથી ડોઢી મોકલાવી નૂતનમુનિને સ્વર આપ્યાકે અહીં પહાડ ઉપર રાત રહેવાનો સરકારી હુકમ નથી માટે તરત શહેરમાં પધારો, તે વાત સાંભળીને ડોઢીવાળાની સાથે જ આપણા ચરિત્રનાયક શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પાસે આવ્યા, મોટા મહારાજજીએ ગંભીરપણાએ કરીને કાંઈ પણ ઠપકો આપ્યો નહિ, પછી મોટા મહારાજજીની આજ્ઞાથી અઢમનું પારણું કર્યું ।

અગાઉ યતિપણામાં જ્યારે ઉપવાસ કરી પારણું કરતા ત્યારે આ નૂતન મુનિને ડાહ્યા થયા કરતી હતી પરંતુ ભાડવાના ઢૂંગર ઉપર રહીને અઢમ કર્યા પછી પારણું કરતાં તે તકલીફ સદાને માટે બંધ થઈ ગઈ એ પ્રતાપ પવિત્ર ગિરિરાજનો અનુભવમાં આવ્યો તેથી આ નૂતનમુનિને એ પવિત્ર તીર્થ પ્રતિ ઘણીજ શ્રદ્ધા પ્રગટ થઈ તથા આજ મુઘીના દીર્ઘકાળના દીક્ષાપર્યાયમાં એમણે જે જે કઠિન તપસ્યાઓ કરી છે તે વધો પ્રતાપ એ પરમ પવિત્ર સર્વોત્કૃષ્ટ તીર્થનો જ છે ।

ત્યાર પછી વગર રજાણે ચાલ્યા જવાનું અને ડુંગર ઉપર જ અટક કરીને રહેવાનું કારણ મોટા મહારાજજીના જાણવામાં આવ્યાથી તેમણે આ નૂતનમુનિને હિતશિક્ષા આપેલી કે સર્વ વસ્તુ ઉપર ત્યાગવૃત્તિ રાખીને મુખ્યતાણે જંગલમાં જ રહેવું અને આહાર વિના જ્યારે ધર્મધ્યાનમાંથી ચિત્ત ચલાયમાન થવા માંડે ત્યારે જ વસતિમાં જઈ મુનિને કલ્પે એવો નિરસ આહાર લાવી શરીરને ટકાવી રાખી ધર્મધ્યાનમાં મસ્ત રહેવું એવો મુનિનો ધર્મ છે, અને એવા ઉત્કૃષ્ટ માર્ગને અનુસરનારાઓને જોઈને હું ઘણો સુશી થાઉં છું, પરંતુ હજી તમારી દીક્ષાને જ્ઞાણો ટાકમ થયો નથી તેથી તમે પહેલાં તો બીજા મુનિઓના સંસર્ગથી જ્ઞાન સંપાદન કરો અને ત્યાર પછી તમારી ભાવના-નુસાર ઉત્કૃષ્ટ માર્ગનું આલમ્બન લેશો તો તમારું જલ્દી કલ્યાણ થશે, એવા પ્રકારના શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સાહેબના સમ-યોચિત ઉપદેશથી આપણા ચરિત્રનાયકનો શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ ઉપર ઘણો જ ભક્તિરાગ પ્રગટ થયો તે કારણથી જ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના સ્વર્ગવાસ સુધી તેમની સેવા ભક્તિ અને છત્રછાયામાં મોટે ભાગે રહ્યા અને પઠન પાઠન તપ જપ વિનય વૈયાવચ્છાદિ સત્કાર્યોનો લાભ લીધો ।

શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના શિષ્ય પ્રશિષ્યાદિકમાંથી બીજા પણ કેટલાક મુનિરાજને મોટા મહારાજની સેવામાં અહર્નિશ રહેવાની ભાવના થતી અને તેવી પ્રાર્થના પણ તેઓ કરતા પરંતુ તે બધાને એવો લાભ મોટા મહારાજજીએ જ્ઞાણો આપ્યો નહિ જ્યારે આપણા આ ચરિત્રનાયકના વિનયાદિક ગુણો અને સેવાભક્તિથી

મોટા મહારાજજી એવા પ્રસન્ન રહેતા કે પોતાની અન્તિમાવસ્થા સુધી તેમણે આપણા ચરિત્રનાયકને ઘણે ભાગે પોતાની પાસે જ રાખ્યા હતા, એટલા ઉપરથી વાચકવર્ગને પણ સ્વાતંત્રી થઈ હશે કે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ ઉપર આપણા ચરિત્રનાયકને કેવી નિર્મલ અને અનહદ ભક્તિ હતી ।

એવા જગત્પૂજ્ય ક્રિયાપાત્ર પરમયોગી દરેક ગચ્છના સંઘોને માન્ય અને વચનસિદ્ધિવાળા સદ્ગુરુની અનુપમ સેવા ભક્તિથી જ આપણા ચરિત્રનાયકના ઉપદેશથી કેવાં કેવાં જૈનધર્મની પ્રભાવના કરવાવાળાં સત્કાર્યો થયાં છે તે વધાં અનુક્રમે આગળ લખવામાં આવશે કે જે જાણવામાં આવ્યાથી વીજાઓને પણ ઉત્તમ સદ્ગુરુની સેવા ભક્તિ કરવામાં પ્રોત્સાહન મળશે એ નિઃશંક વાત છે ।

સં. ૧૯૬૩ ની સાલમાં શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ મુરતમાં સ્વર્ગવાસી થયા ત્યાં સુધી તો પ્રાયઃ સદૈવ તેમની હજૂરમાં જ આપણા ચરિત્રનાયક રહેલા હોવાથી સ્વાસ એકાદ બે પ્રસંગ સિવાય કાંઈ વિશેષ જાણવા યોગ્ય ન હોવાથી તે એકાદ બે પ્રસંગ જણાવીને ત્યાર પછીના એમના સ્વતંત્ર વિહારના પ્રસંગોનું સવિસ્તર વર્ણન કરવામાં આવશે ।

આપણા ચરિત્રનાયકનાં સં. ૧૯૪૯ થી સં. ૧૯૫૫ સુધીના સાત ચોમાસાં મોટા મહારાજની સાથે જ અનુક્રમે પાલીતાણા મુરત મુંબઈ મુંબઈ અમદાવાદ પાટણ અને મુરતમાં થયાં હતાં, સં. ૧૯૫૬ ની સાલમાં વલસાડના શ્રાવકોની વિનતિથી પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વલસાડ જવાની ગુરુમહારાજની આજ્ઞા થવાથી મુરતથી

વિહાર કરી નવસારી થઈને શ્રીઋદ્ધિમુનિજી મહારાજ
 વલસાડ પધાર્યા, ત્યાં શા. ડાહ્યાભાઈ કેસુરજી તથા શા.
 મંગનભાઈ રાયચન્દ તરફથી એમના સાન્નિધ્યમાં ત્યાંના
 જૈન મંદિરના ગોસ્વલામાં પ્રભુપ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરાવી અઢાઈ
 મહોત્સવ તથા શાંતિસ્નાત્ર વગેરે ધાર્મિક કાર્યો અને આઠ
 દિવસનાં સંઘજમણ ઉપરોક્ત વન્ને શેઠ તરફથી કરવામાં
 આવ્યાં હતાં ત્યાર બાદ વલસાડથી વિહાર કરી સુરત પધારી
 સં. ૧૯૫૬ તથા ૧૯૫૭ નું આઠમું તથા નવમું ચોમાસું
 એમનું સુરતમાં મોટા મહારાજની સેવામાં થયું હતું ત્યાર
 બાદ સુરતથી વિહાર કરી સં. ૧૯૫૮ નું દશમું ચોમાસું
 મુંબઈમાં મોટા મહારાજની સાથે કર્યું. ચોમાસા બાદ રોહિડાના
 શેઠ રાયચંદજી મૂથાણે મુંબઈમાં શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ
 પાસે આવીને પ્રાર્થના કરી કે અમારા ગામમાં જૈન
 મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવવી છે માટે આપના શિષ્યોને અમારે
 ગામ મોકલવાની કૃપા કરો, તેમની વિનંતિથી મોટામહારા-
 જજીણે પોતાના મુખ્ય શિષ્ય શ્રીયશોમુનિજી આદિ ૮ શિષ્યોને
 મારવાડ જવાનો હુકમ કર્યો તેથી શ્રીયશોમુનિજી તથા
 શ્રીઋદ્ધિમુનિજી આદિ મુનિઓએ ગુરુ મહારાજની આજ્ઞાનુસાર
 મુંબઈથી વિહાર કરીને સુરત અપદાવાદને રસ્તે શ્રીતારંગા અને
 કુંભારિયા તીર્થની યાત્રા કરીને સ્વરાઢી થઈ આવૂ તથા અચલ-
 ગઢની યાત્રા કરીને રોહિડામાં ધામધૂમથી પ્રવેશ કર્યો, ત્યાં આઠ
 દિવસનાં મહોત્સવ તથા સંઘજમણ પૂર્વક સં. ૧૯૫૯ ના માઘ
 સુદી ૫ ને દિવસે શુભ મુહૂર્તે જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવી,

પછી રોહિડાથી વિહાર કરી શિરોહી જિલ્લાની નાળા નાંદીયા
 વગેરે પંચતીર્થોની યાત્રા કરી ઝાડોલી પિંડવાડા અંજારી અને બેઢા
 થઈ બીજાપુરમાં રાતા મહાવીરની યાત્રા કર્યાબાદ સેવાડી
 લૂણાવા અને સાદડી થઈને શ્રીરાણકપુરતીર્થે પધાર્યા ત્યાં આવેલા
 ૧૪૫૨ સ્તંભવાળા સર્વે જૈન મંદિરોમાં મોટામાં મોટા મંદિરની
 યાત્રા કરીને તે મંદિરની બાંધણી જોઈ તે બંધાવનારે સ્વર્ચ
 કરવામાં કરેલી ઉદારતાની પ્રશંસા કરી આનન્દ પામ્યા, ત્યાર
 પછી ત્યાંથી વિહાર કરી ભાણપુરા સાયરા ઢાંલ અને મોટાગામ
 થઈ ઉદયપુર પધાર્યા, ત્યાંના જૈન મંદિરોનાં દર્શન કર્યા બાદ
 ઘણા જૈનતરો પળ જેને કાઠીયા બાબાના ઉપનામથી પોતાના
 ઇષ્ટદેવ તરીકે માને છે એવા મહાપ્રભાવક શ્રીકેસરીયાજી તીર્થની
 યાત્રા કરવા ગયા અને આનન્દ પૂર્વક યાત્રા કરી પાછા ઉદય-
 પુરને રસ્તે ઘાણેરાવની નાલ ઉતરી ઘાણેરાવ દેસુરી નાડલાઈ
 નાંડોલ તથા વરકાળા પાર્શ્વનાથની યાત્રા કરીને રાણીગામ
 સ્ત્રીમેલ સ્ત્રીડાલા શિવગંજ પોસાલીયા તથા પાલડી થઈને જાવાલ
 પધાર્યા ત્યાંના દર્શન કરી પાછા શિવગંજ ગયા ત્યાં મુંબઈથી
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજનો હુકમ આવ્યો કે હમણાં જોધપુર
 જવાની આવશ્યકતા છે માટે જલ્દી ત્યાં જઈ ચોમાસું કરો તેથી
 શિવગંજથી વિહાર કરી શ્રીયશોમુનિજી ઋદ્ધિમુનિજી પ્રતાપ-
 મુનિજી ભક્તિમુનિજી લગનમુનિજી અને સિદ્ધિમુનિજી આદિ
 જોધપુર જઈને સં૦ ૧૯૫૯ નું ચોમાસું આહારના ઠાકોરની
 હવેલીમાં કર્યું, એ રીતે આપણા ચરિત્રનાયકનું અગીયારમું
 ચોમાસું જોધપુરમાં થયું । ચોમાસા બાદ મોટા મહારાજજીએ

श्रीऋद्धिमुनिजी छगनमुनिजी तथा सिद्धिमुनिजीने मुंबई बोलावी लीधा तेथी ए त्रणे मुनिओ जोधपुरथी विहार करी मुंबई गया अने मोटा महाराजनी सेवामां चोमासुं कर्युं ए रीते श्रीऋद्धिमुनिजीनुं सं० १९६० नुं बारसुं चोमासुं मुंबईमां थयुं । चोमासा बाद आपणा चरित्रनायक श्रीऋद्धिमुनिजी मुंबईथी विहार करीने ठाणा पनवेल लानोली तलेगाम डाभाडा बाबागाम घोडनदी अहमदनगर औरंगाबाद जालना अने लूणारमां धर्मोपदेश आपता अने देवदर्शन करता आ कलिकाळमां पण पोतानां प्रभाव देखाडी रहेला श्रीअन्तरीक्षपार्श्वनाथनी यात्राए सीरपुर पधारी, भक्ति अने उल्लास पूर्वक त्यांनी यात्रा करीने त्यांथी विहार करी बाळापुर खामगाम मलकापुर जलगाम अमलनेर धूळीया नेर कोडाबारी ईसरवाडी नवापुरा सोनगढ व्यारा बाजीपुरा अने बारडोली वगैरे स्थळोमां देवदर्शन तथा धर्मोपदेश करता करता सुरत शहेरमां पधारी अने अंकलेश्वरना श्रावकोनी घणी विनति होवार्थी अंकलेश्वरमां चोमासुं करवा माटे श्री गुमानमुनिजी साथे विहार करवानुं नकी कर्युं एटलांमां सुरतमां गोपीपुराना मैनरोड उपर मोहनलालजी जैन उपाश्रयने नामे प्रसिद्ध थयेलो राजमहेल जेवो नवो उपाश्रय बंधावनार शेंठ नगीनचन्द्र कपूरचन्द्र झवेरी तथा शेंठ कस्तूरचन्द्र कल्याणचन्द्र झवेरी ए बन्ने जणाए आवीने महाराज साहेबने कहुं के आ नवा उपाश्रयमां ज आप चोमासुं करो एवी अमारी विनति छे, जवाबमां महाराजजीए जणाव्युं के में हजी वधारे ज्ञानाभ्यास कर्यो नथी माटे आ मोटा शहेरमां

मारा जेवा थोडुं भणेलाने चोमासुं करवानी विनति शा माटे करो
 छो मारो तो अंकलेश्वर जेवा नाना क्षेत्रमां चोमासुं करवानो
 भाव छे त्यारे तेओए कहुं के अत्रे पंडित पासे भणवानो योग छे
 माटे अत्रेज स्थिरता करीने चोमासुं करो अने भणवा गणवानुं
 करो अत्रेथी आपने अमे जवा दइशुं नहि, ए अरसामां श्रीचतु-
 रमुनिजी त्यां पधार्या पछी बन्ने मुनिओ सुरतना श्रावकोनो
 आग्रह होवार्थी मोटा महाराजनी आज्ञा मंगावी सुरतमां ज
 रांकाइ गया, श्रावकोनी भक्ति तथा भणवानो सारो योग
 मळी जवाथी आपणा चरित्रनायक श्रीऋद्धिमुनिजीनुं सं०
 १९६१ नुं बारसुं चोमासुं तथा सं० १९६२ नुं तेरसुं चोमासुं
 पण सुरतमां थयुं ते दम्यानि महाराजजीए अभ्यास पण सारो
 करी लीथो, वचमां सं० १९६१ ना चोमासा बाद बुहारीमां
 जैन मन्दिरनी प्रतिष्ठा करवा माटे त्यांना संघनो घणो आग्रह
 थवाथी सुरतथी विहार करी श्रीऋद्धिमुनिजी तथा श्रीचतुर-
 मुनिजी बुहारी पधार्या अने सं० १९६२ ना मागसर सुदी ५ ना
 शुभ मुहूर्ते त्यांना मन्दिरमां आठ दिवसना उत्सव शान्तिस्नात्र
 अने संघजमण पूर्वक श्रीवासुपूज्यस्वामीनी प्रतिष्ठा करावी, ते
 वखते जैन धर्मनी सारी प्रभावना थइ हती तेमज प्रतिष्ठा
 प्रसंगना दरेक कार्यो निर्विघ्ने समाप्त थयां हतां । प्रतिष्ठा प्रसंगे
 उत्सवना दिवसोमां जैन मन्दिरनी बाहेरना मंडपमां त्यां
 भेगा थयेला लोको एक ग्रामोफोन वाजुं लावी वगाडवा
 लाग्या तेमां अनेक तरेहनां गायनो पैकी केटलांएक
 अश्लील गायनो पण हतां ते सांभळवा माटे घणां माणसो

भेगां थयेल्लां हतां, ते वखते आपणा चरित्रनायके ते टोळा-
मांना आगेवानोने बोलावीने कहुं के आवां अश्लील गायनो
आ स्थानमां नहि वगाडो कारणके एथी धर्मनी आशातना अने
हांसी थाय छे, त्यारे ते लोकोए महाराज साहेबना कथनने
नहि गणकारतां जवाब आप्या के आपने एमां शुं हरकत छे,
अमे अमारे बे घडी मोज करीये छीए एम कहीने चाल्या
गया, पछी महाराज साहेबे पोते मौन धारण करीने जे कंड
करवानुं हतुं ते करी लीधुं, पेला लोको मंडपमां जइने बेठा
पछी वाजावाळाए गायनो वगाडवानुं शरु कर्युं परन्तु वाजा-
मांथी अवाज नीकळवो बीलकूल बंध थइ गयो, कांड वांकुं
चुंकुं थयुं हशे एम समजी ते वाजावाळाए तथा बीजापण
केटलाकोए वारीकीथी तपासी जोयुं पण कांड वांकुं चुंकुं
थयेल्लं जणायुं नहि तेथी ते दरेक जणाए वाजुं वगाडवानी
जात जातनी कोशिष करी जोइ परन्तु वाजाए तो सर्वथा मौन
धारण करनारा योगीनी माफक अवाज नहि कर्यो ते नहि ज
कर्यो, आखरे बधा समजी गया के आ चमत्कार जरूर महा-
राज साहेबनी चमत्कारिक शक्तिथी ज थयेल्लो छे माटे
महाराजश्रीने मनाव्या सिवाय आपणो दहाडो वळे एम नथी
एवो निश्चय करीने केटलाक आगेवानो महाराजश्री पासे गया
अमे कहुं के साहेब अमे आपनी अवज्ञा करी ते बदल
माफी मागीए छीए अने हवे कृपा करीने आपनो चमत्कार
पाछो खेंची लो, महाराजश्रीए तेओने जणाव्युं जे तम तमारे
बे घडीने बदले बार घडी मोज मझा करी लो, एवो जवाब

સાંભળીને બીજા વધા તો ઠીક પળ પેલા વાજાનો માલિક ઘણી
 ફોકરમાં આવી પહોંચો અને કરગરીને કહેવા લાગ્યો કે સાહેબજી
 આમાં મારે વહુ નુકશાનમાં ઉતરવું પડશે માટે મહેરબાની કરો
 હવે મંડપમાં હું વાજું નહિ વગાડું ત્યારે મહારાજજીએ વાજા-
 વાળાને કહ્યું કે તારું વાજું ઉઠાવીને દેરાસરની હદની બાહર
 લઈ જઈને વગાડી જો તે પ્રમાણે તેણે કરી જોયું તો મહારાજ
 સાહેબના મૌનવ્રતની સાથે વાજાના મૌનવ્રતનો પણ અંત
 આવેલો જણાયો તેથી વધા લોકો સ્વૂશ સ્વૂશ થઈ ગયા અને
 મહારાજશ્રીનો આવો ચમત્કાર દેખી ચમત્કૃત થઈ થયા, એ
 બનાવથી આગા સુરત જિલ્લામાં આપણા ચરિત્રનાયક ચમત્કારી
 મહારાજ તરીકે પ્રખ્યાત થયા અને કેટલાક જૈન જૈનેતરો તો
 એમને વાજું બંધ કરાવનાર મહાત્મા તરીકે જ ઓળખવા લાગ્યા ।

ત્યાર પછી બુહારીથી વિહાર કરી સુરત પધાર્યા અને મોટા
 મહારાજશ્રીએ મુંબઈથી સુરત તરફ વિહાર કર્યો ત્યારે શ્રીકૃદ્ધિ-
 મુનિજી મહારાજ મુંબઈ તરફ મોટા મહારાજજીની સામે વિહાર
 કરીને દાહાણું મુકામે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની સેવામાં
 હાજર થયા, ત્યાર બાદ મોટા મહારાજજીની સાથે વિહાર
 કરતા કરતા સુરત પધાર્યા ત્યાં સં. ૧૯૬૩ ના ચૈત્ર વદ ૧૨
 ના રોજ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજનો સ્વર્ગવાસ થયો, ત્યાર
 બાદ વિહાર કરી કઠોર પધાર્યા અને શ્રીકાન્તિમુનિજી તથા
 શ્રીકલ્યાણમુનિજી સાથે આપણા ચરિત્રનાયકે સં. ૧૯૬૩ નું
 પંદરમું ચૌમાસું કઠોરમાં કર્યું, ગુજરાતી અને મારવાડી સાથમાં
 પરસ્પર ક્લેશ ચાલતો હતો તે ઘણા પ્રયત્નથી મહારાજશ્રીએ દૂર

कराव्यो तैनी खुशालीमां सायणवाळा शेठ पानाचन्द नानचन्दे संघजमण कर्युं हतुं तथा श्रीसंघे त्यांना मन्दिरना चोकमां नकशीदार आरसनो गोखलो करावी तेमां महा प्रभावक जगत्पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजना चरणनी स्थापना करी हती ।

कठोरना मारवाडीसंघे नवुं जैन मन्दिर तैयार कराव्युं हतुं परन्तु पैसा घटी पडवाथी अने कुसंप हतो तेथी प्रतिष्ठानुं काम अटकी पडेलुं हतुं ते बावत त्यांना मारवाडी समाजना आगेवान शेठ जयचन्दभाईने तथा शेठ भीमाजीने बोलावीने महाराजजीए कहुं के हवे तमे ज्यां मुधी रु. १००० टीपमां न भराय त्यां मुधी कठोरमां पग मुकवो नहि एवी प्रतिज्ञा करीने बाहेरगाम टीप करवा जाव, महाराजश्रीनी आज्ञा शिरोमान्य करीने महाराजश्रीए आपेला एवा शुभ मुहूर्तमां टीप करवा कठोरथी प्रयाण कर्युं के बीजेज दिवसे रु. १००० लइने पाळा कठोर आव्या, ते उपरथी तेओने तथा आखा मारवाडी साथने एवी सचोट श्रद्धा वेंसी गइ के आ महाराजजीनी कृपादृष्टिथी आपणा दरेक विघ्नो दूर थइ प्रतिष्ठानुं काम पार पडशे तेथी प्रतिमा लेवा जवा माटेनुं मुहूर्त काढी आपवानुं महाराजजीने जणाव्युं, महाराज साहेबे तेओने कहुं के आजे अहीं शान्तिस्नात्र तथा संघजमण छे तेनो लाभ लइने आजे ज तमे प्रतिमा लाववा माटे रवाना थइ जाव तो तमारुं काम जल्दी थइ जशे एवो आजनो दिवस छे, महाराजजीना वचनमां विश्वास उपजेलो होवाथी बीजुं बधुं काम पडतुं मुकीने ते ज दिवसे संघना माणसो रवाना

થયા ને મારવાડમાં આવેલા પોસીના તીર્થમાં પાંચ જૈન પ્રાચીન મંદિરો છે ત્યાંથી સંપ્રતિરાજાના વચ્ચતની શ્રીશાન્તિનાથ ભગવાન આદિની મનગમતી ત્રણ પ્રાચીન પ્રતિમાઓ લઈને કઠોર આવ્યા તે વચ્ચતે ત્યાંના રાજ્યમાન્ય નગરશેઠ મોહનલાલ લક્ષ્મી-ચન્દ્ર દસાડીયાએ પોતાના બંગલામાં પહેલાં પ્રતિમાજીને પધરાવ્યાં હતાં તેનાં દર્શન કરવા જૈન જૈનેતરોનાં ટોળે ટોળાં ઉતરી પડ્યાં હતાં, પ્રતિમાનું કદ મોટું હોવાથી લોકો એમ ધારવા લાગ્યા કે બે ત્રણ જણાથી આ પ્રતિમા ઉંચકાશે નહિ પરંતુ ઉપાડી જોતાં તો ઘણી હલકી જણાઈ તેથી લોકો સમજવા લાગ્યા કે પ્રતિમાજી વહુ ચમત્કારી જણાય છે, ત્યાર પછી સં. ૧૯૬૪ ના માગસર સુદી ૩ ના શુભ મુહૂર્તે આઠ દિવસના મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ પૂર્વક શ્રીશાન્તિનાથ ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરાવી, તે પ્રસંગે મહારાજશ્રીના પ્રભાવથી ઉપજ પળ ઘણી સારી થઈ હતી, મારવાડી સમાજે ઝ્યારથી કઠોરમાં શ્રી-શાન્તિનાથ ભગવાનની પધરામણી કરાવી છે ત્યારથી કઠોરના મારવાડી સમાજની આજ સુધી ઉત્તરોત્તર દરેક પ્રકારની આવાદી થતી રહી છે તેમજ એ લોકોની ધર્મભાવના પણ ચઢતી રહી હોવાથી એમણે બીજાં પણ અનેક સત્કાર્યો કર્યા છે ।

કઠોરની પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વયોવૃદ્ધ મહારાજ શ્રીકાન્તિમુનિજી ત્યાગમૂર્તિ શ્રીદેવમુનિજી મારવાડમાં મહદુપકાર કરનાર શ્રીકેશર-મુનિજી તથા એ કઠોરની વીસાશ્રીમાલી જ્ઞાતિમાંથી બાલ્યવયમાં દીક્ષિત થયેલા વિદ્યાવિલાસી શ્રીક્ષમામુનિજી આદિ શ્રીમોહન-લાલજી મહારાજના ઘણા શિષ્ય પ્રશિષ્યો કઠોરમાં પધારેલા

हता ते बधाए परस्पर एक बीजाना विचारो जणावी एवो निश्चय करेलो के हवे आपणा समुदायमां पं० श्रीयशोमुनिजीने आचार्यपदे स्थापवा अने ते बाबतनी बधा साधुओए सही करीने ते कागळ त्यां हाजर रहेला सौथी वडील महाराज श्री-कान्तिमुनिजीने सोंप्यो हतो ।

त्यार बाद कडोद गामना आगेवान शेठ मोतीचन्द जगनाथजी तथा शेठ मोतीचन्द राजाजी वगेरेए आवीने आपणा चरित्र-नायकने विनति करी के जेवी रीते आपे अत्रे प्रतिष्ठानुं काम सांगो-पांग पार उतार्यु तेवीज रीते अमारी उपर कृपा करीने अमारा गाममां पधारी प्रतिष्ठा करावी आपो, ते टाइमे पं० श्रीहर्षमुनि-जीना उपदेशथी शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरीये सुरतथी छ री पाळतो झगडीया तीर्थनो संघ काढेलो ते कठोर आवी पहोंच्यो होवार्थी महाराजजीए कडोदवाळाने कहुं के आ संघ साथे झगडीयानी यात्रा कर्या बाद कडोद आववानी मारी भावना छे तेथी कडोदना श्रावको घणो संतोष पाम्या । त्यार पछी संघ साथे झगडीया तीर्थनी यात्रा करीने मांगरोळ तडकेश्वर अने बहुधान थइने महाराजश्रीए कडोदमां धामधूमथी प्रवेश कर्यो अने धर्मोपदेश चालु करी पहेलां तो त्यांना संघमां घणा वखतथी कुसंप चाल्या करतो हतो ते दूर कराव्यो, गाममां संप थइ गया पछी प्रतिष्ठाना काम संबंधी उपदेश आपीने सर्वेने हळी मळीने प्रतिष्ठानुं काम पार पाडवा तैयार कर्या अने आठ दिवसना महोत्सव तथा संघजमण पूर्वक सं० १९६४ ना माघ महिनामां शुभ मुहूर्ते श्रीशान्तिनाथ भगवाननी प्रतिष्ठा करी ।

પરસ્પર કુસંપના કારણે અટકી પડેલાં પ્રતિષ્ઠા જેવાં મોટાં ધાર્મિક કાર્યો આપણાં ચરિત્રનાયકને હાથે નિર્વિઘ્ન પાર પડતાં હતાં તથા અળધારેલી શાસનોન્નતિ થતી હતી તેથી આસપાસનાં બીજાં જે જે ગામોમાં પ્રમાદ અને કુસંપે પોતાનો પગદંડો જમાવી પ્રતિષ્ઠા વગેરે ધાર્મિક કાર્યો અટકાવી રાખેલાં હતાં તે પ્રમાદ અને કુસંપ પળ મહારાજશ્રીના પ્રતાપને સહન નહિ કરી શકનાથી સ્વયમેવ સ્થાનાન્તર કરવાની તૈયારી કરવા લાગ્યા, તેમાં સૌથી પહેલાં કઠોર અને કડોદની પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય મહારાજ સાહેવના પ્રભાવથી નિર્વિઘ્નપણે પાર પડેલું પોતાની નજરે જોનારા વ્યારાના સંઘના અગ્રેસરોએ મહારાજ સાહેવને વિનતિ કરી કે સાહેવજી કઠોર અને કડોદમાં જેવી રીતે આપે અટકી પડેલી પ્રતિષ્ઠાઓ કરાવી આપી છે તેવી જ રીતે હવે અમારા ગામની પ્રતિષ્ઠાનું કામ પાર ઉતારી આપો । પરોપકાર-પરાયણ અને જૈનધર્મનાં અટકી પડેલાં સત્કાર્યો શ્રાવકોને સચોટ ધર્મોપદેશ આપીને પહેલી તકે શરૂ કરાવવાની જૈનસાધુની સ્વાસ ફરજ છે એવું માનનારા શ્રીઋદ્ધિમુનિજી મહારાજ તરત તેઓની વિનતિ સ્વીકારીને કડોદથી વિહાર કરી વ્યારે પધાર્યા અને સૌથી પહેલાં ત્યાંના સંઘમાં આઠસે સ્થિર વાસ કર્યો હતા તેને વિહાર કરાવી દીધો એટલે પ્રતિષ્ઠાના કાર્ય માટે ત્યાંના સંઘમાં ઉત્સાહની પધરામણી થઈ તેથી ત્યાંના સંઘે દરેક કાર્યમાં એક બીજાને ઉમંગ-ભેર સાથ આપીને આઠ દિવસના મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર તથા આઠ સંઘજમણ પૂર્વક ઘણા આઠમ્બરથી સં. ૧૯૬૪ ના

વૈશાખ માસમાં મહારાજશ્રીના વરદહસ્તે શ્રીઅજિતનાથ પ્રભુની
 પ્રતિષ્ઠા કરાવી તે પ્રસંગે મહારાજશ્રીના ઉપદેશ અને પ્રભાવથી
 ઉપજ ઘણી સારી થઈ હતી । વ્યારામાં પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય પુરું થયું
 ઇટલે વાટ જોઈ રહેલા વારડોલી તાલુકાના સરખોળ ગામના
 શ્રાવકોણ પોતાના ગામમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવવા માટે મહારાજશ્રીને
 સરખોળ પધારવાની વિનંતિ કરી તે સ્વીકારીને વ્યારેથી વિહાર
 કરી મહારાજજી સરખોળ પધાર્યા અને ધર્મોપદેશ દ્વારા ત્યાંના
 સંઘમાં ઉત્સાહ પ્રગટાવી આઠ દિવસના મહોત્સવ સંઘજમણ
 અને શાન્તિસ્નાત્ર પૂર્વક સં. ૧૯૬૪ ના જેઠ માસમાં ત્યાંના
 જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરી । ત્યાર બાદ સુરતના શેઠ દલીચન્દ
 વીરચન્દ સરાફે સુરતમાં નવાપુરાને ઉપાશ્રયે પધારવાની વિનંતિ
 કરીને જણાવ્યું કે મારા પિતાશ્રીના શ્રેયાર્થે આઠ દિવસના
 મહોત્સવ પૂર્વક નવાપુરાના જૈન મંદિરના ધોંયરામાં શામળા
 પાર્શ્વનાથ પ્રભુની પ્રતિષ્ઠા આપના હાથે કરાવવાનાં મારો ભાવ
 છે માટે મારી ઉપર કૃપા કરીને આપ સુરત પધારો, તેઓની
 વિનંતિ સ્વીકારીને મહારાજ સાહેબ સામૈયા સહિત સુરતમાં પ્રવેશ
 કરી નવાપુરાને ઉપાશ્રયે પધાર્યા, ત્યાર પછી જગત્પૂજ્ય
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પરમ ભક્ત શેઠ દલીચન્દભાઈએ
 આઠ દિવસના મહોત્સવ અને સંઘજમણ પૂર્વક શામળા પાર્શ્વના-
 થની પ્રતિષ્ઠા આપના ચરિત્રનાયક શ્રીઋદ્ધિમુનિજી મહારાજના
 વરદ હસ્તે કરાવી હતી । તે વખતે મહારાજશ્રી જે ઉપાશ્રયમાં
 ઉતર્યા હતા તે ઘણો જૂનો તેમજ અગવડવાળો હતો તેથી મહા-
 રાજ સાહેબે સાધુઓને દરેક પ્રકારની સગવડવાળા ઉપાશ્રયની

જરૂરીયાત જણાવનારો ઉપદેશ દેવા માંડ્યો, તે ઉપદેશની અસરથી નવાપુરાના શેઠ મગનભાઈ દેવચન્દની ધર્મપત્ની શ્રીમતી સૂરજબેને રૂ. ૧૫૦૦૦ સ્વરચી જાહેર રસ્તા ઉપર બે માલનો નવો ઉપાશ્રય કરાવ્યો, હવે તે ઉપાશ્રય સગવડવાળો થવાથી સાધુઓની સ્થિરતા અવાર નવાર થયા કરે છે । ત્યાર બાદ મહારાજશ્રી વિહાર કરી રાંદેર થઈને ઓલપાડ પધાર્યા, ત્યાંનું જૈન મંદિર ઘણું જીર્ણ થઈ ગયું હતું તેથી શ્રાવકોને ઉપદેશ આપી તે મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો પછી પાછા સુરત પધારી શેઠ દલીચન્દ વીરચન્દ તથા શેઠ કૃષ્ણાજી જોધાજી વગેરે નવાપુરાના આગેવાનોના આગ્રહથી મહારાજ સાહેબે સં. ૧૯૬૪ નું સોલમું ચોમાસું સુરતમાં નવાપુરાના ઉપાશ્રયે કર્યું ।

ચોમાસા બાદ પોતાના ગુરુ મહારાજ પં० શ્રીયશોમુનિજીની આજ્ઞા આવવાથી સુરતથી વિહાર કરી કઠોર માંગરોળ ઝગડીયા ડમોઈ છોટાઉદયપુર આલીરાજપુર કૂકસી રાજગઢ અને ધાર થઈને માંડવગઢ તીર્થની યાત્રાએ પધાર્યા, તે વચ્ચે રતલામ શહેરથી રાવવહાદૂર શેઠ ચાંદમલજી કોટાવાલાએ પં० શ્રીયશોમુનિજી મહારાજના ઉપદેશથી કાઢેલા માંડવગઢના સંઘ સાથે પોતાના ગુરુમહારાજ પં० શ્રીયશોમુનિજી સાધુ સમુદાય સહિત ત્યાં પધારેલા હોવાથી આપણા ચરિત્રનાયકને એક સાથે સ્થાવર અને જંગમ તીર્થના દર્શનનો લાભ મળવાથી ઘણો જ આનન્દ થયો । ત્યાર પછી તે માંડવગઢ તીર્થમાં જ સારું મુહૂર્ત જોઈને ગુરુ મહારાજે શ્રીઋદ્ધિમુનિજી આદિ ૪ મુનિવરોને ઉત્તરાધ્યયનસૂત્રના યોગોદ્વ-

हननो प्रारंभ कराव्यो, पछी बधा साधूओनी पवित्र तीर्थ श्रीसमेतशिखरजीनी यात्रा करवानी भावना थवाथी ते दिशाए विहार लम्बावी मांडवगढथी विहार करी अनुक्रमे इन्दोर देवास मकसीतीर्थ सारंगपुर अने ब्यावरा थइने गूना-सिटी पधार्या त्यां श्रीगुमानमुनिजी आवी मळ्या तेमने पण त्यां योगोद्धनमां प्रवेश कराव्यो, पछी त्यांथी विहार करी शिवपुरी थइने ग्वालीयर लश्कर पधार्या अने सींधीयानरेशना खजांची शेठ नथमलजी गुलेच्छाना आग्रहथी पोताना गुरु महाराजनी छत्रछायामां आठ साधुना समुदायमां श्रीऋद्धिमु-निजी महाराजनं सं० १९६५ नुं सत्तरसुं चोमासुं ग्वालीयरमां थयुं । चोमासा बाद पांचे साधुओना योग पूरा थया एटले सं. १९६६ ना मागसर सुदी ३ ना दिवसे पं० श्रीयशोमुनि-जीए श्रीगुमानमुनिजी श्रीऋद्धिमुनिजी अने श्रीकेशरमुनिजीने पंन्यास पदवी तथा श्रीरत्नमुनिजी अने श्रीभावमुनिजीने गणी पदवी अर्पण करी, ते प्रसंगे शेठ नथमलजी गुलेच्छाए आठ दिवसनो महोत्सव घणा ठाठमाठथी कर्यो हतो ।

त्यार पछी श्रीसमेतशिखरजीनी यात्रा माटेना विहारनी तैयारी थइ ते वखते आपणा चरित्रनायक पं० श्रीऋद्धि-मुनिजीनी तबीयत नरम होवाथी गुरु महाराजनी आज्ञा लइने पोते त्यांज रहा अने पं० श्रीयशोमुनिजी आदिए शिखरजीनी यात्रा माटे विहार कर्यो, रस्तामां आगरा कानपुर इलाहाबाद अने बनारसनी यात्रा करी श्रीसमेतशिखर प्होंच्या, त्यांनी यात्रा करी राणीगंज अने बरद्वान थइने कलकत्ते प्होंच्या त्यां

सुधीनी बधी सगवड शेट नथमलजी गुलेच्छाए ग्वालीयरथी करी आपी हती ।

त्यार पछी पंन्यासजी श्रीक्रद्धिमुनिजीनी तबीयत ज्यारे सुधरी गइ त्यारे ग्वालीयरथी विहार करीने मोरेना तथा धोळपुर थइने आगरे पधार्या, त्यां थोडा दिवस स्थिरता करीने पछी त्यांथी जयपुर तरफ विहार कर्यो, अनुक्रमे भरतपुर महवा बांडीकुइ अने डौसा थइने जयपुर पधारी सं० १९६६ तुं अठारसुं चोमासुं त्यांना संघना आग्रह थी जयपुरमां कर्गु, त्यां पंन्यासजी महाराजे एकीसाथे ८१ आयंबीलनी तपस्या करी, पर्युषण प्रसंगे आगराथी शेट तेजकरणजी चांदमलजी अजमेरथी शेट हीराचन्दजी संचेती अने मुंबईथी शेट मणिलाल उत्तमचन्द झवेरी तथा शिवराजजी झवेरी वंगरे घणां माणसो बहारगामथी महाराजजीनुं चोमासुं जयपुरमां जाणीने पर्युषण पर्वनी आराधना करवा जयपुर आव्यां हतां तेथी ते सालमां पर्युषण संबंधी दरेक धार्मिक कार्यों जयपुरमां बहु सारां थवाथी जैन शासननी शोभा बधी हती, ते अरसामां दिगम्बरी जैनो तरफथी १५ दिवसनो मोटो महोत्सव थयो हतो ते पुरो थया पछी श्वेताम्बर संघ तरफथी पण एक मोटो महोत्सव थयो हतो, ते महोत्सवना प्रसंग उपर चूरुशेहेरथी महाराज साहेबना यतिपणाना बडील गुरुभाई यतिवर्य श्रीक्रद्धिकरणजी पधार्या हता, तेओनी साथे तेरापंथी थइ गयेला केटलाएक ओसवाल भाईयो पण जयपुर आव्या हता ते श्रावकोए पंन्यासजीने कहुं के

गुजरात वगैरे देशमां तो संवेगी साधुओ घणा विचरे छे पण
 अमारा स्थली प्रदेशमां तो कोई आवता ज नथी अने तेरापंथी
 साधुओनो अमने घणो परिचय थाय छे तेथी अमारा तरफना
 श्रावकोनो घणो भाग तो तेरापंथी थइ गयो छे माटे आपना
 जेवा पूर्वावस्थामां स्थलीप्रदेशना अनुभवी साधुओए अमारा
 देशमां जरूर आववुं जोइये, संवेगी साधुओना परिचय
 वगर मूर्तिपूजक धर्मनी उत्तमता अमारा जेवाने शी रीते
 मालूम पडे । पंन्यासजी महाराजनं यतिपणानं स्थान चूरु ते
 प्रदेशमां आवेलुं होवाथी तेरापंथीयोनी केटलीएक पोल महा-
 राजजीना जाणवामां हर्ता, वली केटलाएक श्रावकोनी साथे
 महाराजश्रीने ओलखाण तथा स्नेह होवाथी ते तरफ
 विचरवाथी जरूर लाभ थसे अने आ चूरुना श्रावको ते तरफ
 पधारवानो घणो आग्रह पण करे छे तेथी थलीप्रदेशना विहा-
 रनी कठिनाइने अवगणीने पण मारे जरूर ते तरफ जवुं
 जोइये, एवो निश्चय करीने जयपुरथी विहार करी श्रीमाधवपुर
 पलसाना सीकर अने नवलगढ थइने झुंझणुं पधार्या, त्यां जैन
 मन्दिर तथा मूर्तिपूजक संप्रदायना ५० घर होवाथी महाराज
 साहेबे त्यां १५ दिवसनी स्थिरता करी धर्मोपदेश आप्यो
 त्यार बाद त्यांथी विहार करीने चूरु पधार्या त्यांना जैन तथा
 जैनेतरना मोटा समुदाये महाराज साहेबने घणा सत्कारपूर्वक
 नगर प्रवेश कराव्यो हतो, चूरुमां महाराज साहेबे २० दिव-
 सनी स्थिरता करी ते दर्म्यांन हमेशां व्याख्यान चालतुं हतुं
 तेमां अनेक प्रकारना प्रश्नो पुछी लोको संतोषकारक खुलासो

मेळवता हता । एक दिवसे महाराजजी गोचरीए पधारता हता
 ते रस्तामां शेट ऋद्धिकरणजी सुराणानी हवेली आवी, ते
 हवेलीमां तेरापंथीमतना साधुओ उतरेला हता तेओनी पासे
 पंन्यासजी महाराज गया त्यारे तेरापंथी साधुओए कहुंके आप
 लोक तो रेलगाडीमां विहार करो छो, मूर्तिपूजक साधुसमु-
 दायमांथी बहिष्कृत थयेला शान्तिविजयजी जेवा कोई कोई
 मुनि रेलगाडीमां विहार करता जाणीने तेरापंथीसाधुओए
 कहलुं होवार्थी ' शठं प्रति शाठ्यं ' ए नीतिने अनुसरी पंन्या-
 सजीए तुरतज तेरापंथी साधुओने जवाव आप्यो के आप
 लोक रातना आहार करो छो तथा काचुं पाणी पीओ
 छो ने, त्यारे तेमणे जणाव्युं के अमे रात्रे खाता नथी
 अने काचा पाणीने तो अडकता पण नथी तो पछी पीवानी
 तो वातज क्यां रही, त्यारे पंन्यासजीए कहुं के तमारा
 साधु खंडेला गाममां छे ते रात्रे खाय छे तथा काचुं
 पाणी पीए छे त्यारे तेरापंथी साधुओ बोली उठ्याके
 ते साधुने तो अमे समुदाय बहार करेलो छे, त्यारे
 पंन्यासजीए तेओने समजाव्युं के जेवी रीते राते खानार तथा
 काचुं पाणी पीनार साधुने तमे समुदाय बहार करेलो छे तेवीज
 रीते रेलगाडीमां विहार करनार साधुने अमे पण समुदायथी
 बहार काढी मुक्यो छे, उत्तम पुरुषोए उत्तम पुरुषोनो
 दाखलो लेवो जोइये बाकी संसारना दरेक पंथमां दरेक
 काळमां कोई ने कोई एवा क्षुद्र मनुष्यो तो मळी ज आवे छे
 परन्तु तेनो दाखलो कोई पण आत्मार्थी जीवे लेवो जोइये

नहि । तयार बाद पंन्यासजी महाराजे तेरापंथी साधुओने पुछयुं के तमारामां तथा स्थानकवासीयोमां शी जूदाई छे ? तयारे तेमणे जवाब आप्यो के अमे त्रण पात्र राखीये छीये अने स्थानकवासीयो सात पात्र राखे छे, तयारे पंन्यासजी महाराजे कह्युं के अत्रे हमणां स्थानकवासी साधुओ तो छे नहि तमे छो तो हुं तमने ज पुछुं छुं के त्रण ज पात्र राखवानुं कया सूत्रमां छे, जवाब मळ्यो के आचारांग सूत्रमां, तयारे पंन्यासजीए कह्युं के आचारांग सूत्रमां मने तो कोई तेवां पाठ जणायो नथी छतां कदाच मारी भूल थती होय तो ते मारे सुधारवी जोइये माटे आचारांगनो ते पाठ मने बतावो, तयारे तेरापंथी साधुओ आचारांग सूत्रमां पाठ शोधवा लाग्या, शोधतां शोधतां बार बागी गया छतां पाठ मल्यो नहि तयारे केहेवा लाग्या के हंव आहार पाणीनो टाइम थई गयो छे माटे बपोरे आप पाछा पधारजो तयारे पाठ बतावीशुं. पंन्यासजीए कह्युं के भले, बपोरे बतावजो एम कहीने पंन्यासजी महाराज पोताने मुकामे आवी आयंबील करवा बेठा हता, उप-रोक्त हकीकत आखा चरु शहरमां फेलाइ गइ होवार्थी हवे बपोरे शुं बनाव बने छे ते जोवाने माटे घणा जैनो अने जैने-तरो पंन्यासजी महाराजने मुकामे आवी पहुँच्या, आयंबील कर्या पछी जरा विश्रान्ति लईने पंन्यासजी महाराज तेरापंथी-योने मुकामे गया तेओनी पाछळ शहरना बसो अढीसो माण-सोनुं टोळुं पण गयुं आ बधो मामलो जोईने तेरापंथी साधुओ गभरावा लाग्या के आ तो आपणी इज्जत जाय एवो प्रसंग आवी

पड्यो छे छतां हिंमत राखीने आखुं आचारांग तपासी वळ्या
 तथापि जोइये तेवो पाठ नहि मळी शकवाथी तेओए विचार
 कर्यो के सुज्येष्ठाने पोतानी राणी बनाववानी धूनमांने धूनमां
 श्रेणिकराजाए आ सुज्येष्ठा छे के कोई बीजी छे तेनी तपास
 कर्या वगर चिह्णानेज सुज्येष्ठा मानीने पोतानी राणी बनावी
 दीधी तेम त्रण पात्रनो पाठ जोवानी धूनमांने धूनमां आ संवेगी
 साधुने त्रण पात्र राखवाना पाठने बदले आपणने मळी आवेलो
 आ त्रण जातना पात्र राखवानो पाठ बतावीये एटले श्रेणि-
 करजानी माफक विशेष तपास कर्या वगर ए संवेगी साधु
 पण पोताने मन गमता पाठ मळी आव्यो एम मानीने अहीथी
 रवाना थइ जशे, एवो विचार करीने तेओ बोल्याके “ ल्यो
 जुओ आ पाठ,” एम कहीने काष्ठनां तुम्बडानां अने माटीनां
 ए त्रण जातनां पात्र राखवानो आचारांग मूत्रनो पाठ बताव्यो,
 ते पाठ वांची जोइने पंन्यासजी महाराजे तेरापंथी साधुओंने
 कहुं के जरा आंखां बराबर खोलीने जुओ अने तेम छतां पण
 बराबर नहि वंचातुं होय तो आंखे चश्मा चढावीने जुओ के आ
 पाठ त्रण पात्र राखवानो अधिकार बतावे छे के त्रण
 जातनां पात्र राखवानो अधिकार बतावे छे एवुं पंन्यासजी
 महाराजे कहुं, ते वखते श्रेणिक महाराजानी धूनमां ने आ
 पंन्यासजी महाराजनी धूनमां तेरापंथी साधुओंने महदन्तर
 जणायुं अने श्रेणिकराजानी माफक आ संवेगी साधु पण भूल-
 थाप खाइ जशे एम मानी लेवामां पोते मोटी पहाड जेवी गफलत
 खाधेली जणाइ परन्तु हवे शो उपाय ! बननार वस्तु बनी

गइ, हवे कांइ पण जवाब आपी शकाय एम हतुं नहि एटले
निरुत्तर रहीने तेओ परस्पर एक बीजानुं मोहुं जेवा लाग्या
एटले त्यां भंगा थयेला गृहस्थो आपस आपसमां कहेवा
लाग्या के जोइ तेरापंथी साधुओनी मनःकल्पना, सूत्रना
आधार विना पोताने फावं तेम वर्तन राखवुं अने आपणा जेवा
अजाण गृहस्थोने सुत्रानुसारिपणानो दंभ देखाडवो, अने आ
संवेगीसाधु जेवा कोई सूत्रोना जाणकार तेमना सूत्रविरोधि
वर्तननो जवाब मांगे तो तेमने पण जुहुं बोलीने खोटो पाठ
बताववो, एथी करीने एमनी तथा साथे एमना भक्तोनी पण
संसारवृद्धिनुं कारण ले के बीजुं कांइ, तयार बाद टाइम
घणो थइ जवार्थी अने हमणां तेओ कांइ जवाब आपी
शकसे नहि एम जणायार्थी पंन्यासजी महाराजे कहुं के
अत्योर तो हवे हुं जाउं छुं अने काले सवारि पाछो
आबीश माटे गमे ते सूत्रमांथी आपनी मान्यतानो पाठ
होय तो शोधी काढीने मने बतावजो, आ प्रमाणे ज्यारे पंन्या-
सजीए कहुं तयारे तेओ मुंझावा लाग्या के आ संवेगी तो
आपणो पीछो छोडे एम लागतुं नथी माटे काले बळी शुं जवाब
देशुं ए प्रमाणे तेओ मांहोमांहे घूसपूस करवा लाग्या, आखरे
तेमने एक रस्तो जडी आववार्थी तेओ बोल्या के अमारि तो
काले सवारि ज विहार करवानो छे, बस थइ रहुं त्यां हाजर
रहेला लोको स्वयमेव समजी गया के तेरापंथी साधुओ हारी
गया, आपणा जेवा जैनसूत्रोथी अजाण गृहस्थोने माथे ज
तेरापंथी साधुओ पोताना तूतना भूतने मजबूत बळगाडी दे

छे परन्तु आवा सूत्रोना जाणकार कोई मळी जाय तो तेओना तूतना भूतने माथे केवां जूत पडे छे ते आपणे नजरो नजर जोयुं, पछी सर्वे पोतपोताने स्थाने चाल्या गया, बीजे दिवसे सवारमां तपास करतां जणायुं जे खरेखर तेरापंथी साधुओ सवारना पहोरमां ज भागी गया हता ।

आगला दिवसना बनावथी अने पोताना साधुओ भागी गया होवार्थी घणा तेरापंथी श्रावको तथा जैनेतरोना मनमां तेरापंथी मत जिनाज्ञा विरुद्ध छे एम जणायुं तेथी शेठ ऋद्धि-करणजी सुराणा शेठ रायचन्दजी सुराणा शेठ सुगनचन्दजी पारख तथा शेठ तोलारामजी सुराणा वगरे सो एक तेरापंथी श्रावको पंन्यासजी महाराजना स्थानपर अनेक प्रकारना प्रश्नो पुछवा आव्या, महाराजजीए तेओने कहुं के तमे वधा चर्चा करवा आव्या छो के धर्मनुं यथार्थ स्वरूप जाणवा आव्या छो ? त्यारे ते श्रावकोए जणाव्युं जे साहेब तेरापंथी पूज्यना लश्कर ना सेनापति सरखा तेरापंथी साधुओ आपनी साथे चर्चामां हारी जवार्थी जवाब आप्या विना ज अहींथी चाल्या गया तो पछी आप जेवा समर्थ ज्ञानीनी साथे तेरापंथी पूज्यनी सेनाना सिपाई सरखा श्रावकोनी चर्चा करवानी शक्ति तो होय ज क्यांथी, हीनपुण्यवाळा अमे मनुष्यभव आर्यक्षेत्र अने जैनकुल पाम्या छतां एवा धर्महीन देशमां जन्म्या छीए के एक तो अमारी उपर कुदरते रुठीने झाड पान फल फूल अने पाणी प्राप्त करवानी कायमने माटे मुश्केली उभी करी मुक्केली छे अने बीजुं दुनियाभरने पोताना सिद्धान्तोथी अजायबीमां

ગરકાવ કરી દે એવા તેરાપંથી મતના સાધુઓની રાજધાની
 જેવા આ અમારા સ્થલીપ્રદેશમાં આપના જેવા આગમધર સાધુ-
 ઓના દર્શન તો સ્વરૂં કહિએ તો આ ઘોર કલિકાલમાં અમને
 કલ્પવૃક્ષ સમાન અત્યન્ત દુર્લભ થઈ પડેલાં છે, તેથી કરીને
 “ ઉજ્જડ ગામમાં એરંડો પ્રધાન ” એ કહેવત મુજબ આ તેરા-
 પંથી સાધુઓ જ આ દેશમાં તરણતારણહાર થઈ પડેલા છે
 અને માણી જેમ કરોડીયાની જાલમાં સપડાઈ જાય તેમ અમે
 એ તેરાપંથી સાધુઓની વાગ્જાલમાં સપડાઈ ગયેલા છીએ । ગઈ
 કાલની ચર્ચાથી કાંઈક અમારી આંખો સ્કૂલી છે અને પ્રભુ
 મહાવીરના ધર્મનું સ્વરૂં સ્વરૂપ જાણવાની ઇચ્છા થઈ છે તેથી
 અમે વધા આપની પાસે આવ્યા છીએ । ત્યારે પંન્યાસજી મહારાજે
 તેઓને જણાવ્યું જે જો એમ જ હોય તો તમારામાંથી જે કોઈ શ્રાવક
 જાણકાર હોય તે તમારા વધા તરફથી જે જે પ્રશ્ન પુછવા હોય
 તે પુછે અને બાકીના બીજા વધા શાન્તિથી સાંભળશે તો હું
 સુખી થી દરેક પ્રશ્નોનો જવાબ શાસ્ત્રીય પાઠ સહિત આપીશ,
 તે વાત તેઓએ કબૂલ કરીને તેરાપંથીમાં સારા જાણકાર
 ગણાતા શેઠ રાયચન્દજી સુરાણાને અગ્રેસર કરીને પુછ્યું કે
 આપ મંદિર બંધાવવામાં જિનમૂર્તિને કાચા પાળીથી ન્હવળ
 દારાવવામાં તથા ફૂલ ચઢાવવામાં અને જિનમૂર્તિ આગળ ધૂપ
 તથા દીપક કરવામાં ધર્મ માનો છો ? પંન્યાસજીએ કહ્યું કે હા, એ
 વધાં કૃત્યો જિનેશ્વરની આજ્ઞા મુજબ કરવામાં ધર્મ માનીયે છીયે,
 પછી તેમણે પુછ્યું કે જિનમૂર્તિની આગળ નાટક કરવામાં પણ
 ધર્મ માનો છો ? ત્યારે પંન્યાસજીએ તેઓને પુછ્યું કે કોઈ જૈનસાધુ

નાટક દેખે તો તે વીતરાગની આજ્ઞામાં ગણાય કે આજ્ઞા બહાર ગણાય ? સુરાણાજીએ જવાબ આપ્યો કે આજ્ઞા બહાર ગણાય, ત્યારે પંન્યાસજીએ કહ્યુંકે જો એમજ હોય તો તમારા મત મુજબતો ગણધર ભગવંતની આગઢ સૂર્યાભ દેવતાએ કરેલા નાટકને જોનારા ૧૪૦૦૦ સાધુઓ અને ૩૬૦૦૦ સાધ્વીઓ આજ્ઞા બહાર ઠર્યા, ત્યારે સુરાણાજી બોલ્યા કે એ વાવતનો સુલાસો મારાથી થઈ શકે એમ નથી માટે આપ જ એ વાવત અમને સુલાસાથી સમજાવો, ત્યારે મહારાજ સાહેબે રાયપસેળી (રાજપ્રશ્નીય) સૂત્રનો પાઠ કાઢીને વતાવ્યો અને સમજાવ્યું કે શ્રીમહાવીરપ્રભુપાસે સૂર્યાભ દેવે આવીને પ્રાર્થના કરીકે પ્રભો ? આપ તો સર્વજ્ઞ હોવાથી આપને કાંઈ જાણવાનું વાકી રહ્યું નથી પરન્તુ આપના સાધુઓને તથા સાધ્વીઓને નાટક દ્વારા મારી ક્રોધિ દેખાડું ત્યારે ભગવાને સૂર્યાભ દેવને હા કે ના પાડી નહિ પરન્તુ મૌન રહ્યા, ત્યારે “ ન નિષિદ્ધમનુમતં ” એ ન્યાયે સૂર્યાભદેવે આજ્ઞા મઢેલી જાળીને સાધુ સાધ્વીઓની સમક્ષ વત્રીસ પ્રકારનું નાટક કર્યું, એ પ્રમાણેનો રાજપ્રશ્નીય સૂત્રનો મૂલ પાઠ તથા તેની ટીકા તે લોકોને વતાવીને તથા પ્રભુપ્રતિમાની પૂજાનો પાઠ વતાવીને જિનપ્રતિમાની સાબીતી કરી આપી ત્યારે તે લોકોએ કહ્યુંકે આપે સૂત્રની સાક્ષીએ જે વાત વતાવી તે અમારે ગઢે ઉતરી છે પણ અપના જેવા સંવેગી સાધુઓ અમારા કમ ભાગ્યને લડને આ તરફ વિચરતા નથી અને આ તેરાપંથી અથવા સ્વરું કહીએ તો મનઃકલ્પિતપંથી અહીંથી ઢગતા નથી એટલે “ નહિ મામાની જગ્યાએ કાળો મામો પણ સારો ”

ए कहेवत मुजब अहींना लोको तेरापंथी साधुओने गुरु तरीके मानवा लागी जाय छे ।

त्यार पछी चोमासाने हजी घणी वार होवाथी चूरुथी विहार करीने रतनगढ पडिहारा छपर सुजानगढ लाडनूं अने डेगांव थइने महाराजश्री नागोर पधार्या, त्यांना श्रावकोमां घणा वर्षथी कुसंपे पोतानुं साम्राज्य जमावी मुकेलुं होवाथी कोई पण धर्मकार्य रुडी रीते थइ शकतुं न हतुं, ते कुसंपने मटाडवा मांटे पार्श्वचन्द्रगच्छीय श्रीभ्रातृचन्द्रसूरिजीए घणी कोशिष करेली परन्तु हठाग्रही श्रावकोनी ताणाताणीथी संप थइ शक्यो न हतो, पंन्यासजीए अन्दरखानेथी झगडाना मूळ कारणो जाणी लइने पहेंलां तो असर कारक धर्मोपदेश आपवा मांड्यो तेमां प्रसंगोपात संप उपर उचाळो भरीने हीजरत करवा तैयार थयेली रैयत अने राजा तथा साप अने कीडी वगेरेनां दृष्टान्तो आपीने संपनुं महत्त्व समजावता हता, थोडा दिवस बाद ज्यारे बधा लोकोनो पोतानी उपर धर्मराग बंधायो छे एम जणायुं एटले महाराजजीए विहार करवानी बात काढी त्यारे त्यांना संघे भेगा थइने महाराजजीने नागोरमां ज रोकावानो घणो आग्रह कय्यो, एटले महाराजजीए प्रत्युत्तर आप्यो के तमारा शहेरमां तो कुसंप घणो छे, ते कुसंपने लइने तमारा सांसारिक कार्योनी बात तो दूर रही परन्तु धार्मिक कार्योमां एक बीजाने अंतरायो उभा करो छो माटे एवा कुसंपवाळा शहेरमां रहेवा करतां अमे तो कुसंप वगरना नाना गामडामां रहेवुं वधारे पसंद करीये छीये कारणके त्यां दरेक धर्मकरणी

બધા એકસંપથી કરે છે, તે સાંભળીને સંઘમાંના આગેવાનો શેઠ મૂલતાનમલજી જૂહારમલજી ગોપીલાલજી સુગનચન્દજી અમોલચન્દજી તથા ઉદયચન્દજી બોથરા, મોહનલાલજી તથા ગુલાબચન્દજી સમદડીયા, વકીલ સજ્જનમલજી ભૂરટ, મોહનલાલજી વચ્છરાજજી તથા લગનમલજી ચોરડીયા, અમર ચન્દજી લાભચન્દજી હીરાચન્દજી અને ગોપીલાલજી સ્વજાંચી, ગુલાબચન્દજી તથા પન્નાલાલજી ચોધરી, ઇવેરીચન્દજી દૂગડ અને મોહનલાલજી મળશાલી વગેરે દરેક તડના આગેવાનોએ કહ્યું કે આપ થોડા દિવસ અત્રે રોકાઈને અમને આપ્યો તેવો વધારે ધર્મોપદેશ આપશો તો અમારી અન્દર ઘર કરી રહેલો કુસંપ આપના ઉપદેશની અસરથી થોડા વસ્તમાં જરૂર દૂર થઈ જશે, સર્વે આગેવાનોનાં મન કૂળાં થયેલા જોડને તેઓની વિનતિ સ્વીકારી મહારાજજીએ વિહાર કરવાનું બંધ રાખ્યું અને પાછું વ્યાખ્યાન ચાલૂ કરી સંપ કરાવવાની કોશિષ કરવા માંડી, ગુરુ મહારાજજીની કૃપાથી થોડા જ વસ્તમાં પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ નાગોરમાં સંપ કરાવી દીધો તેની સુશાલીમાં સંઘ તરફથી ઠાઠમાઠથી ઉત્સવ કરવામાં આવ્યો હતો અને ઉત્સવને છેલ્લે દિવસે સંઘજમણ કરવામાં આવ્યું હતું, ઘણે વર્ષે નાગોરના જૈનોનું આવું સંઘજમણ થવાથી બધા જૈનોને તે દિવસે ઘણો જ આનન્દ થયો હતો ।

તે વસ્તમાં એક દીક્ષાભિલાષી શ્રાવકને તેની યોગ્યતાની સ્વાત્રી માટે મહારાજજીએ પોતાની પાસે રાખ્યો હતો તેનામાં યોગ્યતા જણાયાથી પંન્યાસજી મહારાજે તેને દીક્ષા આપવાની

जाहेरात करी, ते दीक्षा प्रसंगे नागोरना संघे महोत्सव कयों हतो अने शहेर बहार श्रीमोहनलालजी महाराजना यतिपणाना गुरु श्रीरूपचन्दजी महाराजना बगीचामां पंन्यासजीए दीक्षा आपी हती ।

त्यार बाद नागोरथी विहार करी खजवाना थइ मेडताफलो-धीमां श्रीपार्श्वनाथ भगवाननी यात्रा करी महाराजजी पाछा नागोर पधार्या, चोमासामाटे नागोरना संघे विनति करी परन्तु कुचेराना श्रावकोए आवीने जणाव्युं के साहेब नागोर तो शहेर होवाथी साधु साध्वीनां चोमासां अवार नवार थया करे छे परन्तु अमारा कुचेरा गाममां साधुनुं के साध्वीनुं चोमासुं तो थतुं नथी तथा शेषकाळमां आवागमन पण जवलेज थाय छे तेथी अमारा गामना घणा जैनो तो उपरा उपरी हूँढक साधुओनां चोमासां थतां होवाथी तेमनो उपदेश सांभळीने हूँढाया थइ गया छे माटे आ चोमासुं आप कुचेरे करवानी कृपा करो नहि तो पछी अमारा जेवा थोडा रह्या सह्या मूर्तिपूजको पण हूँढाया थइ जशे, महाराज साहेबे लाभालाभनो विचार करी कुचेरानी विनति स्वीकारी अने नागोरथी विहार करी मूँडवे आव्या ते वखते जेठ महिनानी सखत गरमी पडती होवाथी मूँडवे आवतां रस्तामांथी ज पंन्यासजीने ताव चढ्यो, मूँडवामां ओसवाला वधा हूँढाया थइ गया होवाथी उतरवानी जग्या मळी नहि, ओसवालोने त्यां तथा सरावगीओ (दिग-म्बरीओ) ने त्यां गरम पाणीनी तपास करी ते पण मल्युं नहि तेथी तेवी सखत गरमीमां पंन्यासजी महाराज पोताना

શિષ્ય સાથે વિહાર કરી કુચેરાના માર્ગમાં લોઢાગોત્રીય ઓસ-
વાલોની કુલદેવીનું મન્દિર આવે છે તેની નજીકમાં એક ગામ
છે ત્યાં ગયા પળ તે ગામમાં ઓસવાલોનું એક પળ ઘર હતું
નહિ તેથી ત્યાંથી આગલ વિહાર કર્યો, હજી કુચેરા ત્રણ મૈલ
દુર હતું તે વચ્ચે વાર પર બે વાગેલા હતા અને મારવાડની
સરવત લૂ ચાલી રહી હતી તેવામાં એક સમડીનું ક્ષાદ આવ્યું
તેની છાયામાં બન્ને મુનિઓ વિશ્રાન્તિ લેવા બેઠા, તેવામાં એક
તો સરવત તાવ ચઢેલો હતો અને બીજું પાણી વિના કંઠે કાંટા
પડતા હતા તેથી પંન્યાસજી મહારાજને મૂર્છા આવી ગઈ, ઇટ-
લામાં ભાગ્યયોગે એક ઝંટવાળો ત્યાં થઈને કુચેરે ગયો તેણે
જતાંની સાથે બજારમાં ઓસવાલોને વાત કરીકે રસ્તામાં
તમારા બે સાધુ પાણી વિના તરફડે છે, તે સાંભળી તરત જ
કુચેરાના શ્રાવકો પાણી વગેરે લઈને ત્યાં જઈ પહોંચ્યા, તે
વચ્ચે બન્ને મુનિઓને બેહોશ પડેલા જોઈને શ્રાવકોએ ઉપચાર
કરીને શુદ્ધિમાં આપ્યા પછી જેમ તેમ કરી સાંજે કુચેરે પહોંચ્યા,
લોકો બોલવા લાગ્યા કે સંવેગી સાધુઓ ગુજરાત કાઠીયા-
વાડમાં ક્ષાદ વિચરે છે ને મારવાડ તરફ આવતા નથી તેનું
કારણ એક તો મારવાડનો વિહાર કઠણ અને બીજું ગુજ-
રાતી જોઈ આપણામાં વિવેક નહિ ઇટલે કાંટા કાંકરાવાળા
આપણા દેશમાં જવલે જ કોઈ કોઈ સાધુ આવી ચઢે છે અને
એકાદ બે ચોમાસાં કરી પાછા ગુજરાતમાં ચાલ્યા જાય છે,
પછી પંન્યાસજી મહારાજે વ્યાખ્યાન ચાલુ કરી અસર કારક
અને જૈન સાધુથી અપરિચિત તથા જૈનસાધુ ઉપર થોડો પ્રેમ

राखनाराओने अत्यंत रोचक थइ पडे एवो धर्मोपदेश आपीने सर्वेने धर्मकरणीमां आदरवाळा बनाव्या, ए रीते पंन्यासजी श्रीक्रिद्धिमुनिजीनुं सं० १९६७ नुं ओगणीसमुं चोमासुं कुचेरामां थयुं ।

कुचेरामां चोमासानी शरुआत थइ छतां वर्षाद पड्यो नहि तेथी कुचेराना अन्यदर्शनीयोए वर्षादने लाववामाटे त्यांना भेरुंजीना मन्दिरमां यज्ञ होम अने शान्तिपाठ करीने धामधूमथी ठाकोरजीनी रयवाडी काढी ठाकोरजीने नवराववा माटे गाम बहार तळाव उपर लइ गया परन्तु वर्षाद पड्यो नहि तेथी लोको कहेवा लाग्या के आ साल तो ठाकोरजी पण पाणीने बदले पत्थरथी न्हाया, ते वखते त्यांना संघना आगे-वानोने पंन्यासजी महाराजे जणाव्युं के हालमां अहीं दरेक धर्मवाळाओ पोतपोताना देवोनो ओच्छव करे छे तो आपणं पण रथयात्रानो वरघोडो काढवो जोइये, ते वात बधाने पसन्द पड-वाथी सारुं मुहूर्त जोइने पंन्यासजी महाराजने अग्रेसर करी कुचे-राना श्रावकोए आडम्बर पूर्वक रथयात्रानो वरघोडो काढी आखा गाममां फेरव्यो अने स्नात्रपूजा भणावी ते ज दिवसे मूशळधार वर्षाद पड्यो, ज्यां रेतीना गोटेगोट उडी रह्या हता त्यां पाणीनी रेलमरेल थइ रही, तळावो पाणीथी छलाछल थइ गयां अने लोकांनां दिल ऊंचां थइ गयां हतां ते शान्त थवाथी आखा गाममां आनन्द आनन्द थइ रह्यो, लोको कहेवा लाग्या के जैनोना देव ते खरेखरा देव ज छे, त्यार पछी पंन्यासजी महाराज कुचेराथी त्रण मैल पर लूणसर गाममां शिखरबंध

जैनमन्दिर छे तेना दर्शन करवा कुचेराना घणा श्रावको साथे पधार्या, त्यां ओसवालोना आठ दश घरो छे तेमां फक्त चुन्नी-लालजीनुं एक घर मूर्तिपूजक रहुं छे बाकी बधां हूँढक थइ गयां छे, कुचेराना संघे त्यां पूजा भणावी एटले त्यां पण खूब वर्षाद पड्यो, तळाव भराइ गयुं लीलालहेर थइ गइ अने जैनधर्मनी अत्यन्त प्रशंसा थइ ।

ते चोमासामां पंन्यासजीना उपदेशथी कुचेरामां पहेलो उपकार ए थयो के हूँढक थइ गयेला ३० घरवाळा पाछा मूर्तिपूजक थया, बीजो उपकार ए थयो के कुचेराना ओसवालोमां सारा माठा कोई पण प्रसंगे जमणवार थतो ते रातना ज थतो तेथी जमण करनारने आखी रातनो उजागरो थतो हतो, लांबा कालथी चाल्या आवता ते दुष्ट रीवाजने महाराज साहेबे महा मुसीबते बंध कराव्यो । बीजो उपकार ए थयो के कुचेरामां कोइना तरफथी स्वामिवत्सलनुं जमण होय त्यारे केवल पुरुषो ज जमणमां भाग लेता हता, बैरांओने स्वामिवत्सलना जमणमांथी बातल राखवानो रीवाज चाल्यो आवतो हतो तेथी महाराज साहेबे श्रावकोने समजाव्युं के आपणा धर्मने मानवावाळा दरेक माणसने जमाडवा तेनुं नाम स्वामिवत्सल कहेवाय, आवो रीवाज तो कोई पण जग्याए जाणवामां आव्यो नथी, तमारा गाममां आवो रीवाज क्यांथी घुसी गयो वगेरे घणुं समजावीने बैरांओने पण स्वामिवत्सलना जमणमां जमवा जवानुं शरु कराव्युं । चोथो उपकार ए थयो के कुचेरामां हूँढिया साधुओनुं आवागमन विशेष थतुं होवाथी अने तेओ

बैरांओने मासिकधर्म (ऋतुधर्म) पाळवानो निषेध करता होवार्थी तथा तेओनी आर्याओ (दूढक साध्वीओ) मासिकधर्म नहि पाळती होवार्थी तेओना संसर्गने लइने मन्दिरमार्गी बैरांओ पण मासिकधर्म पाळवामां लोचो वाळता हतां तेथी महाराज साहेबे व्याख्यानमां जणाव्युं जे श्रीस्थानांगसूत्रना दशमां ठाणामां दश प्रकारनी अशुचि टाळवानी कही छे, तथा प्रज्ञापना उपांगमां पण अशुचि टाळवानुं विस्तारथी जणाव्युं छे, माटे स्त्रियोए मासिकधर्म पूरो २४ पहोर पाळवो जोइये, ते दम्यांन रसोइ वगेरे घरनुं कामकाज करवुं नहि, भणवुं नहि के पुस्तक पानाने अडकवुं नहि पण तपस्या करी शकाय, दूढिया लोकोनी आर्याओ तथा श्राविकाओ मासिकधर्म पाळती नथी अने धर्मकरणी करे छे भणे छे घरनुं सघळुं कामकाज करे छे तं बंधु जिनाज्ञाथी विरुद्ध छे ।

ते सालमां कुचेरामां संस्कृत टीकाने वांची शके एवा जोरावरमलजी नामना दूढियाना विद्वान साधु पण चोमासुं रहंला हता, पंन्यासजी महाराजे व्याख्यानमां कहेली वात सांभळीने गाममां ते वातनी चर्चा चाली तेथी दूढिया श्रावको तेमना महाराज पासे जइने कहेवा लाग्या के संवेगी महाराज सूत्रनी साक्षी आपीने बैरांओने मासिकधर्म पाळवानी बीत-रागनी आज्ञा जणावे छे माटे आप ते बाबतनो जवाब सूत्रनी साक्षी सहित आपो नहि तो आर्याजीओने तथा श्राविकाओने मासिकधर्म पाळवानो उपदेश करो, ब्राह्मण मेसरी अग्रवाल वगेरे अन्य दर्शनीयो हालमां आ संवेगीनुं व्याख्यान सांभ-

ळीने आपणा धर्मनी घणी निन्दा करे छे अने कोई कोई तो अनने मोढामोढ भ्रष्टाचारी कही खीजवे छे, तेओनुं कथन सांभळीने तथा समयने ओळखीने ते जोरावरमलजी महाराज पण बैरांओने मासिकधर्म पाळवानो उपदेश देवा लाग्या । अने पांचमो उपकार ए थयो के जेओए पोतानी आखी जींदगीमां श्रीशत्रुंजय महातीर्थनी यात्रा करी न हती तेवा कुचेराना सवासो दोढसो माणस कार्तिकी पूनमनी यात्रा करवा पाली-ताणे गयां अने शत्रुंजय गिरनार भोगणी अमदावाद तारंगा तथा आवू वगेरेनी यात्रा आनन्द पूर्वक करीने घेर आव्या, पछी तेओमांना साधनसंपन्न श्रावकोए यात्रा करी आव्यानी खुशालीमां उपरा उपरी स्वामिवत्सलनां जमणो कर्या लहाणीओ व्हेंची जैन मन्दिरमां ठाठमाठथी पूजाओ भणावी प्रभावनाओ करी आंगी अने रोशनई करी भावना बेसाडी तथा बैरांओए गरबा गाया तेथी बैरांओने जात जातना वासण वगेरेनी लहाणी करी । ए रीते कुचेरामां जैन शासननी खूब शोभा वधारी ।

त्यार बाद कुचेराथी विहार करी महाराजजी खजवाने पधार्या, त्यांना श्रावकोना आग्रहथी त्यां १८ दिवस रोकाया अने धर्मोपदेश आप्यो पछी त्यांथी मेडताफलोधी पधारी त्यांनी यात्रा करी, ते तीर्थमां जयपुरथी शेठ हीरालालजी टांके आवीने बहु आग्रह पूर्वक विनति करी के अमारे त्यां नवपदजीनुं उजमणुं छे माटे कृपा करीने आप जयपुर पधारो, तेओना अत्यन्त आग्रहथी विनति स्वीकारीने त्यांथी विहार करी मेडता रीयां आलणीयास पुष्करराज अजमेर अने

કિસનગઢ થઈને મહારાજશ્રી જયપુર પધાર્યા, ત્યાં શેઠ હોરા-
લાલજી ટાંકે સ્વૂંબ ઉત્સાહ અને ઠાઠમાઠથી મહોત્સવ તથા ઉજ-
મણું કર્યું, પછી જયપુરથી વિહાર કરી અજમેર બ્યાવર સોજત
પાલી ગુંદોચ બોજોવા વરકાળા નાંડોલ તથા નાડલાઈની યાત્રા
કરીને મહારાજશ્રી દેસૂરી પધાર્યા ત્યાં ચાર વાઙ્યોને દીક્ષા
આપી ઉત્તમશ્રીજીની ચેલી તરીકે જાહેર કરી ।

ત્યાર બાદ ત્યાંથી વિહાર કરીને ઘાણેરાવ સાદર્ડી અને
રાણકપુરની યાત્રા કરીને બાલી શિવગંજ પાલડી કોલરગઢ
શિરોહી અને અણાદરા થઈને આબૂ તથા અચલગઢની યાત્રા
પધાર્યા, યાત્રા કર્યા બાદ વિહાર કરી આબૂરોડ પાલનપુર
સિદ્ધપુર ઝંઝા મેસાળા કલોલ અમદાવાદ સ્વેડા માતર
સોર્જાત્રા સ્વંભાત જમ્બૂસર આમોદ ભરૂચ અંકલેશ્વર અને
સાયળ થઈને મહારાજ સાહેબ સુરત પધાર્યા ત્યાં થોડા દિવસની
સ્થિરતા કર્યા બાદ વિહાર કરીને નવસારી બીલીમોરા વલસાડ
વગવાડા વાપી શ્રીગામ ઘોલવડ દાહાણું પાલગઢ અગાસી
વોરીવલી મલાડ અંધેરી માહિમ દાદર અને ભાયસ્વલા થઈને
મુંબઈ લાલબાગ જૈન ઉપાશ્રયમાં પધાર્યા અને સં૦ ૧૯૬૮ નું
વોસમું ચોમાસું તથા સં૦ ૧૯૬૯ નું એકવીસમું ચોમાસું
પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજીએ મુંબઈમાં કર્યું ।

ત્યાર બાદ મુંબઈથી વિહાર કરી સુરત ભરૂચ સ્વંભાત ધોલેરા
વઢા અને શિહોર થઈને મહારાજશ્રી પાલીતાણે પધાર્યા અને વાવૂ
પન્નાલાલજીની ધર્મશાળામાં ત્યાગમૂર્તિ મહારાજ શ્રીદેવમુનિજી
સાથે રહ્યા, તે જ ધર્મશાળામાં સન્મિત્ર શ્રીકર્પૂરવિજયજી મહા-

राज पण उतर्या हता, एक दिवसे आपणा चरित्रनायक तथा श्रीदेवमुनिजी श्रीकर्पूरविजयजी महाराज पासे गयेला त्यारे तेमणे श्रीदेवमुनिजीने पुछ्युं के पं. श्रीऋद्धिमुनिजी खरतरग-च्छनी सामाचारी करे छे ? श्रीदेवमुनिजीए कह्युं के हा, त्यारे तेमणे पंन्यासजीने पुछ्युं के श्रीमहावीर प्रभुना छ कल्याणक संबंधी तमारो शो अभिप्राय छे ? त्यारे पंन्यासजीए कह्युं के अमे तो आपने मळवा आव्या छीए त्यारे तेओए कह्युं के मळवा आव्या ते बहु सारी वात छे परन्तु प्रसंग पामीने छ कल्याणक बाबतनो तमारो अभिप्राय हुं जाणवा इच्छुं छुं, त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं के श्रुतकेवली श्रीभद्रबाहुस्वामीकृत कल्पसूत्रमां स्पष्ट पाठ के “पंच हत्थुत्तरे होत्था साईणा परि-निव्वुए भयवं” त्यारे श्रीकर्पूरविजयजी बोल्या के ए पाठमां कल्याणक शब्द क्यां छे ? त्यारे पंन्यासजीए कह्युं के एम तो श्रीपार्श्वनाथ प्रभुना अधिकारमां “पंच विसाहे होत्था” तथा श्रीनेमिनाथ प्रभुना अधिकारमां “पंच चित्ताए होत्था” एवो पाठ छे त्यां पण कल्याणक शब्द नथी तेनुं शुं ? त्यारे तेओए कह्युं के ए रीते जो महावीरस्वामीना छ कल्याणक मानां तो पछी श्रीआदीश्वर प्रभुना पण छ कल्याणक तमारो मानवां पडशे ? त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं के जेवी रीते श्रीमहावीर-स्वामीना श्रीपार्श्वनाथस्वामीना तथा श्रीनेमिनाथस्वामीना कल्या-णको जूदा जूदा पाठमां जणाव्या छे ते मुजब जो श्रीआदी-श्वर प्रभुना आप बतावो तो अमारे मानवामां कांइ बांधो नथी, कल्पसूत्रना मूल पाठमां तो “चउ आसाढे अभीई पंचमे

होत्था ” एम श्रीभद्रबाहुस्वामी जणावे छे, जो छ कल्याणक होत तो श्रीभद्रबाहुस्वामी ते जणाव्या वगर रहेत नहि, छेवटे श्रीकर्पूरविजयजी बोल्या के हुं कोईनी साथे चर्चा करतो नथी पण स्वाभाविक जाणवा माटे तमने पछ्युं छे, बीजे दिवसे श्रीसिद्धगिरिनी यात्राए जतां रस्तामां तेओ मळ्या तयारे तेमणे आपणा चरित्रनायकने विनयपूर्वक निष्कपटपणे जणाव्युं के में तमारी नहि पण महान् पुरुषोनी गइ काले जे अवज्ञा करी हती ते बदल तमारी साक्षीए भिच्छामि दुक्कडं दउं छुं ।

पालीताणामां फागण सुदी १ थी लगातार ८१ आयंबीलनी तपस्या पूर्वक पंन्यासजी महाराजे श्रीसिद्धगिरिनी ९९ यात्रानो प्रारंभ कर्यो तेमां एवो नियम करेलो के “धर्मशाळाएथी नीकळ्या बाद ओछामां ओछी एक यात्रा करीने ५० बांधी नवकारवाली गण्या बाद ज धर्मशाळामां प्रवेश करवो ” एवी रीते ८१ आयंबीलनी उग्र तपस्या तथा ९९ यात्रा पुरी कर्या बाद सं० १९७० नुं बावीसमुं चोमासुं पालीताणामां कर्युं, चोमासा बाद त्यां रोकाइने चैत्री पूनम सुधी यात्रानो लाभ लीधो तयार पछी त्यांथी विहार करीने मोखडका नवागाम पीपलीया चमारडी बळा पछेगाम इटालीया रतनपुर वेलावदर हेबतपुर धोलेरा अने आमलीपीपली थइने तारकेश्वरनो आरो उतरी पंन्यासजी महाराज खंभात पधार्या अने शेठ अम्बालाल पानाचन्दजी धर्मशाळामां उतर्या, पछी त्यांना संघनो भक्तिभाव अने आग्रह जोइने सं० १९७१ नुं तेवीसमुं चोमासुं श्रीदेव-मुनिजी साथे खंभातमां कर्युं, त्यांना संघे महाराज साहेबना

उपदेशथी श्रीमोहनलालजी जैन पाठशाळा तथा हुन्नरशाळा स्थापन करी तेनो लाभ खंभातना जैनोनी पांचे ज्ञातिना छोकरा छोकरीयो तथा बैरांओ लेवा लाग्यां ।

ते चोमासामां महाराज साहेबना दर्शन करवा मुंबईथी बाबू रतनलाल चुन्नीलाल आव्या हता तेओए महाराज साहेबना उपदेशथी खंभातमां श्रीमोहनलालजी जैन पाठशाळा तथा हुन्नरशाळा वगेरेमां रु० ३००० आप्या हता ।

चोमासा बाद खंभातथी विहार करीने सौथी पहेलां पंन्या-सजी महाराज सायमे पधार्या त्यारे खंभातनी पूजा भणावना-राओनी टोळी पोतानुं वाजुं नरघां दोरी गुंथवानां साधनो अने डांडीया लइने साथे गइ हती, ते टोळीमां खंभातना नगर-शेठ वेणीभाई दीपचन्द, मास्तर दीपचन्द पानाचन्द, खंभात स्टेटना नाजर साहेब शेठ बकोरदास, दलपतभाई नगीनदास फोटावाळा, भोगीलाल मगनलाल नाणावटी, गांडाभाई रतन-चन्द, रतनलाल रणछोडदास, मणिलाल जीवचन्द, साकर-चन्द रायचन्द अने पोरवाडनी ज्ञातिना शेठ भोगीलालभाई वगेरे खंभातना १५०-१७५ माणसो हता ते बधाने सायमाना संघे ठाठमाठती प्रवेश कराव्यो, महाराज साहेबे व्याख्यान वांच्युं पछी सायमाना संघे भक्तिपूर्वक बधा भाईयोने जमाड्या हता, त्यांथी विहार करी जणसन गया त्यां फेनाइवाळा खुशालदास शेठ तथा रायचन्द काकाए सायमावाळानी माफक सामैयुं तथा जमणवार कर्यां हतां, त्यांथी विहार करी वडदला थइने धर्मज गया त्यांना संघे ठाठमालथी सामैयुं करी प्रवेश

કરાવ્યો હતો અને સૌ ભાઈયોને જમાડ્યા હતા, અહીં સુધી
 સ્વંભાતની મંડલી સાથે રહેલી હતી તે પૂજા બનાવવામાં ભાવના
 ભાવનામાં ઢાંઢીયાની ભાતભાતની રમતમાં દોરી ગુંથનમાં અને
 ગાવા બજાવામાં કુશલ હોઈ ઉત્સાહથી ભાગ લેતી હતી તેથી
 દરેક ગામમાં ઉત્સવ જેવું થઈ રહેતું હતું, ધર્મજથી સ્વંભાતની મંડલી
 સ્વંભાત ગઈ અને પંન્યાસજી મહારાજ વિહાર કરીને પેટલાદ
 જમ્બૂસર ખરુચ અને સાયણ થઈને સુરત પધાર્યા અને સં.
 ૧૯૭૨ નું ચોવીસમું ચોમાસું ગોપીપુરામાં આવેલા શ્રીમોહન-
 લાલજી જૈન ઉપાશ્રયમાં કર્યું, ચોમાસું પુરું થવા આવ્યું ત્યારે
 નવાપુરામાં શેઠ મગનભાઈ દેવચન્દ તરફથી જે નવો ઉપાશ્રય
 તૈયાર થયો હતો તેમાં શેઠ દેવચન્દભાઈની સુપુત્રી શ્રીમતી નેમ-
 કુંવરબેન તથા શેઠ સુશાલભાઈની બિનતિથી આસો મહિનામાં
 પંન્યાસજી મહારાજે ઉપધાન કરાવ્યાં હતાં તે સમાપ્ત થતાં
 મહારાજ સાહેબના ઉપદેશથી આઠ દિવસનો મહોત્સવ વરઘોડો
 તથા સંઘજમણ વગેરે શાસનોન્નતિનાં કાર્યો થયાં હતાં, ત્યાર
 પછી સુરત જીલ્લાના ગામોમાં વિહાર કરતા કરતા દાહાણું અને
 પાલગઢ થઈને મુંબઈ પધાર્યા ત્યાં લાલબાગના જૈન ઉપાશ્રયમાં
 પંન્યાસજી મહારાજનું સં. ૧૯૭૩ નું પચીસમું ચોમાસું થયું,
 આ વસ્તના મુંબઈના ચોમાસામાં આસો મહિનામાં શેઠ બાલુ-
 ભાઈ કલ્યાણચન્દ ઝવેરી તથા શેઠ ભગવાનદાસ હીરાચન્દ
 ઝવેરી તરફથી પંન્યાસજી મહારાજે ઉપધાન વહન કરાવ્યાં
 હતાં તે પૂરણ થતાં લાલબાગમાં મહોત્સવ કરવામાં આવ્યો
 હતો, ત્યાર બાદ બાલકેશ્વર વગેરે પરામાં ફરી આવીને પાછા

લાલબાગ આવી સં. ૧૯૭૪ નું છઠ્ઠીસમું ચોમાસું પળ પંન્યા-
સજી મહારાજે મુંબઈમાં કર્યું, ચોમાસું પુરું થયા પછી શેઠ ભગ-
વાનદાસ હીરાચન્દ શ્રવેરીયે મહારાજ સાહેબને કહ્યું કે અમારા
પુણ્યોદયથી આપના જેવા સગ્દુરની અમને પ્રાપ્તિ થઈ છે અને
આપશ્રીના જ ઉપદેશથી અમારા આશ્વા કુટુંબને શ્રીસિદ્ધગિરિની
૯૯ યાત્રા કરવાની ભાવના થઈ છે પરન્તુ આપના સાન્નિધ્યમાં
રહીને અમે ૯૯ યાત્રા કરીએ એવી અમારી કામના છે, માટે
સાહેબજી અમારી ઉપર કૃપા કરીને આપ સાહેબ પાલીતાણે પધારો
તો અમારી તે કામના જરૂર ફળીભૂત થશે ।

યાત્રાએ જવાનો મનસૂબો તો ઘણા વસ્તુથી અમે કર્યા
કરીએ છીએ પરન્તુ યથાર્થ નામવાળી આ મોહમયી નગરીમાં
કંડ ને કંડ એવું નિમિત્ત આવીને સ્વડું થઈ જાય છે કે જેથી
કરીને અમારા આશ્વા કુટુંબને એકીસાથે યાત્રાએ જવાનો યોગ
જ આવતો નથી, છતાં અમારી એવી ધારણા છે કે આપ જો
પાલીતાણે પધારશો તો આપ સાહેબના પ્રભાવથી અમારા અન્ત-
રાયો દૂર થઈ જશે અને કામધંધો વધો છોડીને આપશ્રીના
સ્નેહાકર્ષણથી સ્વેચ્છાએ અમારું આશ્વ કુટુંબ આ અલબેલી
નગરીની જંજાળી ધમાલમાંથી નિવૃત્ત થઈને ૯૯ યાત્રા કરવા
માટે પાલીતાણે આવી શકશે, ધર્મનિષ્ઠ વયોવૃદ્ધ શેઠ ભગવાન-
દાસભાઈની એવી હૃદયંગમ વિનતિથી સિદ્ધગિરિની યાત્રા કરી
આવ્યાને હજી થોડો જ ટાઈમ થયો હતો છતાં પોતાને યાત્રાનો
લાભ થવા ઉપરાંત શેઠ ભગવાનદાસભાઈના આશ્વા કુટુંબને
યાત્રાનો મોટો લાભ થશે એમ ધારીને પાલીતાણે જવા માટે

મુંબઈથી વિહાર કરી વલસાડ સુરત ભરૂચ કાવી સ્વંભાત ધોલેરા અને વઢા થઈને પંન્યાસજી મહારાજ પાલીતાણે પધાર્યા તે દમ્યાન શેઠ ભગવાનદાસ ઝવેરી પોતાના આશ્વા કુટુંબને લઈને પાલીતાણે આવી ગયા હતા ત્યાર બાદ પંન્યાસજી મહારાજના સાન્નિધ્યમાં તેમના કુટુંબે શ્રીસિદ્ધગિરિની વિધિપૂર્વક ૯૯ યાત્રા પુરી કરી ।

આ વચ્ચે પંન્યાસજી મહારાજે જ્યાં સુધી પાલીતાણામાં રહ્યા ત્યાં સુધી એકાંતરે ઉપવાસ અને પારણામાં આયંબીલ એવી ઉગ્ર તપસ્યા કરવા પૂર્વક યાત્રાનો લાભ લીધો હતો ।

મારવાડના સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયના પૂજ્ય શ્રીજયમલજીના સમુદાયના મુનિ શ્રીસૂર્યમલજીના શિષ્ય પ્રશિષ્ય મુનિશ્રી રૂપ-ચન્દ્રજી ગુલાવચન્દ્રજી અને વીંજરાજજી નામના ત્રણ સાધુઓને પોતાનો ટૂંઢક મત જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ ભાસવાથી શ્રીમહાવીર પ્રભુના શુદ્ધ સંવેગ ધર્મને અંગીકાર કરવાના તથા તીર્થયાત્રા કરવાના હિતાર્થે મારવાડ તરફથી આવૂજીની યાત્રા કરીને પાલનપુર ખોયળી વિરમગામ વઢવાળ લીંબડી બોટાદ અને સોનગઢ થઈને સં. ૧૯૬૦ ની સાલમાં પાલીતાણે આવ્યા હતા, તેઓનો વેષ હજી ટૂંઢીયાનો હોવાથી કોઈ ધર્મશાળામાં તેમને સ્થાન મળ્યું નહિ, તે વચ્ચે એક સ્થાનકવાસી ભાવસારની દુકાન પાલીતાણામાં હતી તે ભાવસારે તે ત્રણે મુનિઓને પોતાના મકાનમાં ઉતાર્યા, ત્યાર પછી તે સાધુઓ શ્રીશત્રુંજય પર્વત ઉપર ચઢી બહુભાવપૂર્વક નવે ટૂંકોની યાત્રા કરી, રસ્તામાં જતાં આવતાં તે મુનિત્રયને જોઈને કેટલાક સંવેગી સાધુઓ બોલતા હતા કે

આ ઢૂંઢીયાઓને ઉપર નહિ જવા દેવા જોઈયે, એવા એવા નિન્દાત્મક વચનોની પરવા રાખ્યા વગર તે મુનિઓએ પાંચ યાત્રા કરી, તેઓની ભાવના ઢૂંઢિયાનો વેષ છોડીને સંવેગિપણુ સ્વીકારવાની હતી પણ તે વચ્ચે તેમ કરવાથી મન્દિરમાર્ગી તથા સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયમાં પરસ્પર ક્રેશ થવા જેવું વાતાવરણ જાળીને તેઓ ત્યાંથી વિહાર કરીને પછે-ગામ થઈ બરવાળે ગયા, ત્યાં તે સાધુઓએ ઢૂંઢક વેષનો ત્યાગ કરી મન્દિરમાર્ગીનો વેષ ધારણ કર્યો અને શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના સમુદાયના શ્રીપ્રસન્નમુનિજી પાસે ત્રણ મહિના સુધી રહીને સાધુની દરેક ક્રિયા શિખી લીધી પરન્તુ રેલ્વેદ્વારા દૂર દૂરની યાત્રા કરવાની ભાવના હોવાથી સંવેગિપણાનો દીક્ષા લીધી નહિ અને પાદવિહારથી તથા શ્રાવકો ટીકીટ કઢાવી આપે ત્યારે રેલવિહારથી યાત્રા કરવા લાગ્યા એ રીતે તેઓએ શ્રીસમેતશિવરજી તથા પાવાપુરી રાજગૃહી ચંપાપુરી અજીમગંજ અને કલકત્તા વગેરેની યાત્રાઓ કરી અને ચોમાસાં અનુક્રમે સં૦ ૧૯૬૦ નું સ્વેરાલુ ૧૯૬૧ નું પાલનપુર ૧૯૬૨ નું શિરોહી ૧૯૬૩ નું અજીમગંજ ૧૯૬૪ નું માલેગામ ૧૯૬૫ નું સાદડી ૧૯૬૬ નું વાલી ૧૯૬૭ નું મેડતા ૧૯૬૮ નું કુચેરા ૧૯૬૯ નું પાચોરા અને ૧૯૭૦ થી ૧૯૭૪ સુધીના નાગોરમાં કર્યો, છેલ્લા પાંચ ચોમાસાં એકીસાથે નાગોરમાં કરવાનું કારણ એ હતું કે શ્રીરૂપચન્દજી મહારાજની તર્બીયત નરમ રહ્યા કરતી હતી, બનતા ઉપચારો કરવા છતાં પણ સં૦ ૧૯૭૪ ના શ્રાવણ સુદી ૧૪ નું પાક્ષિક પ્રતિક્રમણ કરી વૃદ્ધચ્છાંતિ સાંભળતાં

સાંભળતાં સમાધિપૂર્વક તેઓ નાગોરમાં જ સ્વર્ગવાસ પામ્યા, પોતાના ગુરુ મહારાજની સેવામાં મુનિ શ્રીગુલાવચન્દજી તથા ગિરધરલાલજી પણ નાગોરમાં રોકાઈ રહ્યા હતા તેઓ હવે છુટા થયા એટલે ચોમાસા બાદ પાદવિહાર કરી ફલોધી મેડતા જેતારણ સોજત આડવા નાંડોલ વરકાળા સ્ત્રીમેલ શિવગંજ નાળા પિંડવાડા સ્વરાડી પાલનપુર મેસાળા અમદાવાદ સરસ્વેજ વાવળા ધોલકા ધધુંકા વરવાળા વળા અને ઉમરાળા થઈને પાલીતાણે આવ્યા તે જ અરસામાં મુંબઈથી વિહાર કરીને આપણા ચરિત્રનાયક પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી મહારાજ સાહે- બનું પણ પાલીતાણે પધારવું થયું, તેઓની પાસે સં૦ ૧૯૭૫ ના વૈશાખ સુદી ૬ ના રોજ તે બન્ને મારવાડી મુનિઓ દીક્ષા લીધી, પંન્યાસજી મહારાજે શ્રીગુલાવચન્દજીને પોતાના શિષ્ય તરીકે જાહેર કરી શ્રીગુલાવમુનિ નામ સ્થાપન કર્યું અને શ્રીગિરધારિલાલજીને શ્રીગુલાવમુનિજીના શિષ્ય તરીકે જાહેર કરી ગિરિવરમુનિ નામ સ્થાપન કર્યું, ત્યાર બાદ પાલીતાણેથી વિહાર કરીને ચમારડી ઉમરાળા વળા ધોલેરા અને બોરુ થઈને પંન્યાસજી મહારાજ સંભાત પધાર્યા અને શેઠ અમ્બાલાલ પાનાચન્દની ધર્મશાળામાં સં૦ ૧૯૭૫ નું સત્તાવીસમું ચોમાસું કર્યું, ચોમાસા પછી સંભાતથી વિહાર કરીને જમ્બૂસર આમોદ સમની મરુચ અંકલેશ્વર સાયળ સુરત નવસારી વલસાડ દાહાણું પાલગઢ અગાસી અંધેરી અને માયસલા થઈને લાલબાગ જૈન ઉપાશ્રયમાં પધારી સં૦ ૧૯૭૬ નું અઠાવીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે મુંબઈમાં કર્યું, ચોમાસા બાદ સંભાતવાળા શેઠ

ગાંડાભાઈ રતનચન્દને આઠ દિવસનો મહોત્સવ કરવો હતો તેથી તેમણે આગ્રહ પૂર્વક વિનંતિ કરી કે આપ સ્વંભાત પધારો તો મારે મહોત્સવ કરવો છે, તેમના અત્યંત આગ્રહથી મુંબઈથી વિહાર કરી સુરત અને ભરૂચ થઈને પંન્યાસજી મહારાજ સ્વંભાત પધાર્યા ત્યાં શેઠ ગાંડાભાઈએ મહારાજ સાહેબની હાજરીમાં ઠાઠ માઠથી આઠ દિવસનો મહોત્સવ કર્યો ત્યાર પછી સ્વંભાતથી વિહાર કરીને બોરસદ સમની ભરૂચ અને કઠોર થઈને શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારને સુવ્યવસ્થિત કરવા સુરત પધાર્યા, અહીં પ્રસંગાનુસાર શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારની હકીકત જાણવા યોગ્ય હોવાથી પાઠકોને જણાવવામાં આવે છે ।

સ્વાસ કરીને મુંબઈ અને સુરતના જૈનોના મહદુપકારી શ્રીસ્વ-
રતરગચ્છ નભોમણિ જગત્પૂજ્ય પરમયોગી વચનસિદ્ધિવાળા
શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સપરિવાર સં૦ ૧૯૬૩ માં છેલ્લીવાર
સુરત પધાર્યા તે વખતે સુરતના ઓસવાલ જ્ઞાતિમાં અગ્રેસર
ગણાતા શેઠ નગીનચન્દ કપૂરચન્દ ક્ષત્રીને મહારાજ સાહેબે
ઉપદેશ આપ્યો કે તમને તમારા પુણ્યાનુસાર લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ
સારી થયેલી છે તો સેદુતો જેમ પોતાના ક્ષેત્રમાંથી પ્રાપ્ત થયેલા
અનાજનો ભવિષ્યમાં વિશેષ અનાજની પ્રાપ્તિને અર્થે પાછા તેજ
ક્ષેત્રમાં વ્યય કરે છે તેમ તમને પણ પૂર્વે કરેલાં પુણ્યકાર્યોથી
જે લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થયેલી છે તેથી પણ ભવિષ્યમાં વિશેષ
લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિને અર્થે તમારે તે લક્ષ્મીનો પુણ્યકાર્યોમાં જેમ વને
તેમ વધારે વ્યય કરવો જોઈએ, તમારા જેવા અનેક જૈન
ધનાઢ્યોની વસતિવાળા આ તમારા સુરત જેવા મોટા શહેરમાં

जैननुं कोई पुस्तक चतुर्विध संघने तथा बीजा कोई ज्ञानना रभीया मनुष्यने जोइये तो तरत मळी शके एवो एक पण जैन ज्ञानभंडार नथी मांटे तेवा एक भंडारनी हस्तीनी खास जरूर छे, मारी जींदगीमां मारी पासे घणां पुस्तकोनो संग्रह थयेलो छे, मारी हवे अन्तिमावस्था होवाथी तमारा जेवा कोई गृहस्थ तरफथी भंडारने मांटे सारा मकननी सगवड थाय तो मारुं बधुं पुस्तक संघने अर्पण करी एक सारा भंडारनी जरूरीयात पुरी पाडवानी मारी इच्छा छे । श्रीमोहनलालजी महाराजना परमभक्त गणाता अने श्रीमोहनलालजी महाराजनी कृपार्थी ज मारी उपर लक्ष्मी देवीनी कृपा थयेली छे एवुं माननारा शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरीने महाराज साहेबना उपदेशनी एवी तात्कालिक असर थई के ते ज वखते कंइ पण लांबो विचार कर्या वगर शेठ साहेब महाराज साहेब आगळ जाहेर कर्युं के आप साहेब आपनुं बधुं पुस्तक ज्ञानभंडारने अर्पण करवा इच्छो छो तो हुं ते पुस्तकोनी रक्षा थइ शके एवुं पत्थरनुं ज्ञानभंडारमाटेनुं सुन्दर मकान बंधावीश अने आपना नामथी ते ज्ञानभंडार जाहेर करीने दरेक माणस तेनो लाभ लइ शके एवी व्यवस्था सुरतनो जैन संघ करशे, ए प्रमाणे मकाननी सगवड थवानुं जाहेर थवाथी महाराज साहेबे पांतानी पासेनो हस्तलिखित तथा मुद्रित ग्रंथोनो मोटो संग्रह सुरतना श्रीसंघने अर्पण कर्यो, तयार बाद श्रीमोहनलालजी महाराज सुरतमां ज थोडा दिवसमां स्वर्गवास पाय्या तयार पछी शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरीये श्रीमोहनलालजी जैन

ઉપાશ્રયની સમીપમાં જ થોડા વચ્ચેમાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંડાર માટે સુંદર મકાન બંધાવ્યું તેમાં બધું પુસ્તક સ્થાપન કરી શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનમંડાર જાહેર કર્યો ।

મંડારની સ્થાપના તો થઈ ગઈ પરંતુ તેના નિભાવને માટે કોઈ જાતનું ફંડ ન હતું તેથી મંડારની વ્યવસ્થા સારી ન હતી અને કેટલાક સારા હસ્તલિખિત અમૂલ્ય ગ્રંથો તો ચોરાઈ પળ ગયા હતા, કેટલોક ટાઈમ વીતી ગયા બાદ તે વાત ઉપરાંત જ્ઞાન મંડારનું મકાન બંધાવી આપનાર શેઠ નર્મીનચન્દ્ર કપૂર-ચન્દ્ર ઝવેરીના સરલસ્વભાવી સુપુત્ર શેઠ ફકીરચન્દ્ર નર્મીનચન્દ્ર ઝવેરીયે તે વચ્ચે મારવાડમાં વિચરતા પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિ-જીને જણાવી અને મંડારની સુવ્યવસ્થા કરાવવા માટે સુરત પધારવાની આગ્રહભરી વિનંતિ કરી, તેથી ગુરુભક્તિમાં સાવ-ધાન વિદ્યાપ્રેમી પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિજી ઘણો લાંબો વિહાર કરીને પૂજ્ય ગુરુવર્યના જ્ઞાનમંડારની સુવ્યવસ્થા કરાવવા માટે સુરત પધાર્યા, તે વચ્ચે સુરતના સંઘે પંન્યાસજી મહારાજનો પ્રવેશ ઘણા જ ઉત્સાહ અને આદરથી કરાવ્યો હતો, શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનમંડારના કાર્યવાહકોને સ્વાતંત્રી થઈ કે પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીહર્ષમુનિજીના ઉપદેશ અને પ્રયત્નથી હવે જરૂર જ્ઞાનમંડારની વ્યવસ્થા સુધરી જશે પરંતુ “ ન જાને જાનકીનાથ ! પ્રભાતે કિં ભવિષ્યતિ ” માણસ ધારે છે શું, અને કુદરત કરે છે શું, જે દિવસે પંન્યાસજી સુરતમાં પ્રવેશ કર્યો તે જ દિવસે તેઓ એકદમ બીમાર થઈ ગયા, માંદગીએ જોતજોતામાં મરણરૂપ પકડ્યું તે વચ્ચે શ્રાવકોએ પ્રસિદ્ધ

પ્રસિદ્ધ વૈદ્યો તથા ડાક્ટરોને લાવીને અનેક ઉપચારો કર્યા પણ કહેવત છે કે “ ટૂટી તેની બૂટી નહિ ” ફક્ત ચાર દિવસમાં જ પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિજીનો સુરતમાં સ્વર્ગવાસ થઈ ગયો તેથી સુરતના સંઘમાં હાહાકાર વર્તાઈ ગયો, પંન્યાસજી મહારાજ ઘણે લાંબે વસતે સુરત પધારેલા હોવાથી જૈન ધર્મની અનેક પ્રકારની ઉન્નતિના કાર્યો થવાની લોકોની ધારણા નિષ્ફળ ગઈ, શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારના કાર્યવાહકોની આશા ઉપર પણ પાળી ફરી વળ્યું, છતાં પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીહર્ષમુનિજીની સતત સેવા કરનાર અને તેઓના પ્રીતિપાત્ર શ્રીયુત ક્ષાન્તિમુનિજીને જોડેને તેઓએ કલ્પના કરી કે કદાચ ભંડારની સુવ્યવસ્થા કરાવવા માટે શ્રીયુત ક્ષાન્તિમુનિજી પ્રયત્ન કરશે પરંતુ તેઓની તે કલ્પના પણ નિષ્ફળ ગઈ, ત્યાર પછી કેટલોક ટાઈમ વીતી ગયા વાદ શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારની ઉન્નતિને અર્થે ભંડારના કાર્યવાહકોની દૃષ્ટિ દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ અને ભાવને અનુસરી વર્તનાર ઉગ્રવિહારી તપસ્વી શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની ઘણી સેવા કરનાર આપણા ચરિત્રનાયક પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી ઉપર પડી તેથી તેઓને વિનતિ કરી સુરત લાવવાનો મનમૂવો કર્યો, તે વસતે પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી પંન્યાસજી શ્રીક્ષાન્તિમુનિજી શ્રીસિદ્ધિમુનિજી તથા શ્રીમનોહરમુનિજી સ્વંભાતમાં વિરાજતા હતા તેઓને વિનતિ કરવા સુરતથી શેઠ ફકીરચન્દ્ર શ્રવેરીયે પોતાના મહેતાજી કપૂરચન્દ્ર સાકરચન્દ્રને સ્વંભાત મોકલ્યા, તેમણે ત્યાં જઈને પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે સાહેબ આપ સુરત પધારો અને શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન

મંડારને સુવ્યવસ્થિત કરો । તેઓની આગ્રહભરી વિનતિથી અને પોતાના દાદા ગુરુશ્રીના મંડારની હાલત સુધારવી એ મારી પહેલી ફરજ છે એમ વિચારીને સ્વંભાતથી સુરત જવા માટે વિહાર કર્યો, તે વચ્ચે પેટલાદમાં શેઠ છગનભાઈના અટ્ટાઈ મહોત્સવ પ્રસંગે પ્રવર્તક શ્રીકાન્તિમુનિજી મહારાજ શ્રીયુત કલ્યાણમુનિજી તથા શ્રીયુત હીરમુનિજી પધારેલા હતા તેથી પંન્યાસજી મહારાજ પણ પેટલાદ પધાર્યા ત્યાં મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ વગેરે ધાર્મિક કાર્યોની સમાપ્તિ બાદ પ્રવર્તકજી મહારાજે પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે આ સિદ્ધિમુનિ આપણા સમુદાયથી ઘણા વચ્ચેથી સ્વયંમેવ અલગ થઈ ભાવનગર જઈ પં० શ્રીગંભીરવિજયના શિષ્ય થઈને ગંગાવિજય તરિકે જાહેર થયેલ પરંતુ પોતાના સ્વભાવથી ત્યાં એને ફાવી શક્યું નહિ એટલે પોતાનું નવીન નામ ગોપવીને અસલ નામને આગલ કરી રહેલ છે માટે એનો સ્વભાવ જોતાં એને પાછો આપણા સમુદાયમાં શામિલ કરવાની મારી પોતાની તો મરજી નથી, તે વચ્ચે સિદ્ધિમુનિજીએ પ્રવર્તકજી આદિ વડીલોને નમી પડીને પોતાની આગલી ભૂલો તરફ નહિ જોતાં સમુદાયમાં મેઝવી લેવાની આજીજી કરી તેથી પ્રવર્તકજીએ પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે તમારી ઇચ્છા હોય તો મેલે હાલ તમે એને તમારી સાથે રાખો, તમારી આજ્ઞામાં કેવી રીતે રહે છે તે જૂઓ પછી આગલ ઉપર એને માટે વિચાર કરીશું, તે વાત સિદ્ધિમુનિજીએ કબૂલ કરી એટલે પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી પં० શ્રીકાન્તિમુનિજી શ્રીસિદ્ધિમુનિજી તથા શ્રીમનોહરમુનિજી

પેટલાદથી વિહાર કરી બોરસદ ઉમેટા પાદરા અને મરુચ થઈને સુરત પધાર્યા, થોડા દિવસ બાદ નવસારીવાળા શેઠ અમર-ચન્દભાઈએ સુરત આવીને પંન્યાસજી મહારાજને વિનતિ કરી કે અમારા કુટુંબની એક બેનને નવપદજીનું ઉજમણું તથા મહોત્સવ કરવાનો છે તે વધું કામ મને સોંપ્યું છે તેથી આપ થોડા દિવસ માટે નવસારી પધારવાની કૃપા કરો, તે વિનતિ સ્વીકારીને પંન્યાસજી મહારાજ આદિ ઠાણા ૪ નવસારીમાં સત્કાર પૂર્વક પધાર્યા ત્યાં નવપદજીનું તથા જ્ઞાનપંચમીનું ઉજમણું જલયાત્રાનો વરઘોડો આઠ દિવસનો મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ આદિ ધાર્મિક કાર્યો પંન્યાસજી મહારાજની છત્રછાયામાં ઘણા ઠાઠથી થયાં, નવસારીમાં આવો મહોત્સવ કંઈ જ થતો હોવાથી અને પંન્યાસજી મહારાજનો યોગ હોવાથી વલસાડથી શેઠ ગાંડાભાઈ પ્રાગજી, જીવદયાવાળા શેઠ લલ્લુભાઈ ગુલાબચન્દ ઈવેરી તથા શેઠ મગનભાઈ, મુંબઈથી શેઠ કેસરીચન્દ ભાણાભાઈવાળા શ્રીયુત ફકીરભાઈ સુરતથી શેઠ સુરચન્દભાઈ વદામી જજ તથા મહેતાજી કપૂરચન્દ વગેરે બહાર ગામનાં ઘણાં માણસો આવ્યાં હતાં, તે મહોત્સવ પુરો થયા બાદ વલસાડવાળાની વિનતિથી ચાર ઠાણા વલસાડ પધાર્યા, ત્યાં શેઠ નાથાલાલ સૂમચન્દ કોઠારી તરફથી નવો બંધાયેલ આલીશાન ઉપાશ્રય તેના કાર્યવાહકોએ પાંચ દિવસનો ઉત્સવ કરીને પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીના હસ્તે સ્વૂલ્લો મુકાવ્યો ત્યાર બાદ વલસાડથી વિહાર કરી પંન્યાસજી પાછા સુરત પધાર્યા, અને ગોપીપુરામાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન ઉપાશ્રયમાં સં૦ ૧૯૭૭

નું ઓગળત્રીસમું ચોમાસું રહ્યા, તે વચ્ચે સુરતના ગોપીપુરામાં મોટા રસ્તા ઉપર રહેતા શેઠ ચુનીલાલ ગુલાવચન્દ દાલીયા જેઓ સરકારી જંગલસ્વાતામાં રૂ. ૧૧૦૦ ના પગારથી નોકરી કરી રીટાયર થઈને હાલમાં પેન્સન ઉપર છે તેઓને પંન્યાસજી મહારાજે વાત કરીકે તમારા જેવા ડુંચી કેળવણી પામેલા અને નિવૃત્તિ-જીવન ગાળનારાશ્રીશ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન ભંડારની દેશ-રેશ રાશી વ્યવસ્થાસર ભંડારનો વહીવટ કરવો જોઈએ, ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે ભંડારનો ઉત્તમ પ્રકારે વહીવટ ચલાવવા માટે પૈસાનું સાધન તો છે નહિ એટલે શી રીતે સુંદર વ્યવસ્થા કરી શકાય, પંન્યાસજી મહારાજે જવાબ આપ્યો કે તે વાત મારી જાણમાં આવી છે તેથી ભંડારના નિભાવ ફંડને સારા પાયા ઉપર લાવવાનો પ્રયત્ન ચાલી રહ્યો છે પરંતુ સારું ફંડ થયા પછી સારા કાર્યકર્તાની જરૂરત હોવાથી તમને મેં ભંડારનું કામ સારી રીતે સંભાળવાની વાત કરી છે, ત્યારે દાલીયાજીએ જણાવ્યું જે જો આપના પ્રયત્નથી નિભાવ ફંડ સારું થઈ જશે તો ભંડારના સુવ્યવસ્થિત કામ કાજ માટે હું મારાથી વનતી મદદ જરૂર આપીશ ।

ચોમાસાના પ્રારંભથી જ શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન ભંડારને સારા પાયા ઉપર લાવવાનો પ્રયત્ન પંન્યાસજી મહારાજે કરવા માંડ્યો, પ્રથમ તો ભંડારના પુસ્તકો માટે કવાટોની જરૂરત હતી તેથી તે વાવતનો ઉપદેશ આપતાં નવાપુરાવાલા શેઠ કૃષ્ણાજી જોધાજીએ સૌથી પ્રથમ રૂ. ૨૦૦ નોંધાવ્યા ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજના સતત પ્રયત્ન અને ઉપદેશના પ્રતાપે

जूदी जूदी व्यक्तियो तरफथी एक साइशना कुल ४५ कबा-
 टोनी मदद मळी, दरेक कबाट उपर भेट अपनारतुं नाम
 लखावी भंडारमां मुकाव्या अने तेमां पुस्तकोने व्यवस्थितरीते
 गोंठववामां आव्या, तयार पछी पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी
 शेठ लालूभाई हेमचन्द सुखडीया तथा शेठ हीराचन्द जीवणजी
 उपधान वहन कराववा तैयार थया, पंन्यासजी महाराज
 श्रीक्रुद्धिमुनिजीए विद्वद्वर्य महाराज श्रीमाणेकमुनिजी तथा भंडा-
 रना कार्यवाहको साथे मसलत करीने एवो विचार कर्यो के
 श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञानभंडारना मकानमां आ उपधाननी
 क्रियाओ कराववी अने माल वगेरनी उपधान अंगेनी बोलीनी
 जे उपज आवे ते भंडारना निभाव फंडमां लइ जवी, तयार
 पछी पर्युषणना दिवसोमां गोपीपुराना उपाश्रयमां श्रीसंघ समक्ष
 जाहेर करवामां आव्युं के आवती विजयादशमीने रोज गोपी-
 पुरामां आवेला श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञान भंडारना मकानमां
 उपधान तप शरु कराववामां आवशे अने ते उपधानमां माल-
 वगेरनी जे उपज आवशे ते ज्ञानभंडारना निभाव फंड खाते
 लइ जवामां आवशे, ते वखते शेठ लालूभाई हेमचन्द बरफी-
 वालाए तथा शेठ हीराजन्द जीवणजीए उभा थइने श्रीसंघने
 जणाव्युं जे उपरोक्त शरतथी उपधान वहेवडाववानी अपारी
 इच्छा छे मांटे संघ तरफथी अमने रजा मळवी जोइये, ते ज
 वखते संघ तरफथी श्रीमोहनलालजी ज्ञान भंडारना कार्यवाहक
 शेठ फकीरचन्द नगीनचन्द झवेरीये उभा थइने शेठ लालू-
 भाईने तथा शेठ हीराचन्दभाईने चांदलां करी उपधान वहन

કરાવવાનો આદેશ આપ્યો, ત્યાર બાદ વિજયાદશમીને દિને શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન ભંડારના મકાનમાં ઉપધાન ક્રિયાનો પ્રારંભ કરાવવામાં આવ્યો તે જ દિવસે ૮૦ માણસોએ ઉપધાન-તપમાં પ્રવેશ કર્યો ।

આ સંસારમાં અનાદિકાલથી ઈર્ષ્યાલુઓની હસ્તી ચાલી આવે છે, કોઈ માણસ સારું કામ કરતો અથવા કરાવતો હોય તેના ઉપર ઈર્ષ્યા રાખીને તેનાથી વિશેષ સારું કાર્ય કરવા અથવા કરાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે તો તો તે ઈર્ષ્યા પળ પ્રશસ્ય ગણાય પરંતુ એવા પ્રકારની ઈર્ષ્યા કરનાર તો કોઈક જ વીરલો હોય છે, જ્યારે સારું કાર્ય કરનાર કે કરાવનાર ઉપર ઈર્ષ્યાએ કરીને તેના કાર્યમાંથી કાંઈ પળ મારી મચડીને ભૂલ શોધી કાઢી અગર તો સારું કાર્ય કરનાર કરાવનારમાં કદાચ કોઈ અંગત દૂષણ હોય તો તેને અને નહિ હોય તો ઉપ-જાવી કાઢીને પળ જાહેર કરી તે સત્કાર્ય કરનારને કરાવનારને તથા સાથે સાથે તે સત્કાર્યને પળ વગોવનારા આ દુનિયામાં ઢગલે ને પગલે જોવામાં આવે છે ।

અહીં સુરતમાં પળ શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન ભંડારની ઉન્નતિને અર્થે સતત પ્રયત્ન કરનાર પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજી મહારાજ ઉપર ઈર્ષ્યાલુઓની દ્રષ્ટિ પડી, તેઓએ યેન કેન પ્રકારે પંન્યાસજીના સત્કાર્યમાં વિઘ્ન નાંખવાનું નક્કી કર્યું ।

શ્રીજૈન ધર્મના મુખ્ય બે સંપ્રદાયો છે, એક શ્વેતામ્બર અને બીજો દિગમ્બર, દિગમ્બર સંપ્રદાયના શ્રાવકો તો આ પંચમ કાલમાં પરમ આલમ્બનભૂત શ્રીજિનેશ્વરની વાણીના પઠન પાઠન અને

સ્વાધ્યાયમાં ઠીક ઠીક પ્રયત્ન કરતા જણાય છે, અન્ય સંપ્રદાયના પ્રખર વિદ્વાનો સામે વાદ વિવાદમાં ઉતરી જૈન ધર્મનાં ઉચ્ચ તત્ત્વોને પ્રકાશમાં લાવી જૈનેતરોનાં તત્ત્વોને ઝાંખા પાડી જૈન ધર્મની ઉત્કૃષ્ટતા સાબીત કરી બતાવનારા અનેક દિગમ્બર જૈન શ્રાવક પંડિતો જોવામાં આવે છે, ડ્યારે અમારા શ્વેતામ્બર સંપ્રદાયના શ્રાવકોએ તો પ્રાયઃ સેંકડે ૯૯ ટકાએ પોતાને તારવાનો, જૈન ધર્મનો પ્રચાર કરવાનો તથા જૈન ધર્મને ટકાવી રાખવાનો જાણે જૈન સાધુઓને ઠેકો જ આપી દીધો હોય અને પોતે જૈન ધર્મના સિદ્ધાન્તોને જાણવા સમજવા માટે પ્રયત્ન કરવાના જાણે સોગંદ જ લડ લીધા હોય તેવું જોવામાં આવે છે, જૈન ધર્મના મૂળતત્ત્વોને જાણવા માટેની સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત ભાષાના અભ્યાસની વાત તો દૂર રહી પરંતુ કર્મગ્રન્થાદિ પ્રકરણો અને તત્ત્વાર્થમૂત્ર આદિ સ્વાસ સ્વાસ ગ્રન્થોનો યથાર્થ અભ્યાસ કરનારા તો જૈનોની વસતિવાળા મોટા શહેરમાં પણ મળવા દુર્લભ થઈ પડ્યા છે અને જૈનેતરોની સાથે ચર્ચામાં ઉતરી જૈન ધર્મનું મંડન તેમ જ અન્ય ધર્મનું સ્ખંડન કરી શકે એવા માત્ર બે ચાર જૈન પંડિતો હાલમાં જે જોવામાં આવે છે તે સ્વર્ગસ્થ શાસ્ત્ર વિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીત્રિ-જયધર્મસૂરિજીના પ્રયત્નને આભારી છે, આજે જૈન શ્વેતામ્બર સંપ્રદાયની એવી સ્થિતિ છે તેમાં પણ આ સુરત શહેર તો મોજીલા તરીકે પ્રસિદ્ધ જ છે, એવા એ સુરત શહેરમાં પણ સ્નાન પાન અને વસ્ત્રવિભૂષાદિકે કરી મોજ મઝા કરનારા સર્વે પરાઓમાં ગોપીપુરાનો નમ્બર પ્રાયઃ પહેલો ગણાઈ શકે એમ છે. ઇટલે પંન્યાસજી મહારાજના સત્કાર્યમાં જૈનશાસ્ત્રની શાખ

सहित विरोध करवानुं काम गोपीपुराना श्रावकोनी शक्ति बहारनुं होइ तेओए कोई साधुने पोतानुं हथीयार बनाववानो विचार कयो परन्तु भाग्ययोगे ते टाइमे सुरतमां तेवा साधुनो पण खरुं कहिए तो अभाव हतो, ते वखते नमुभाईनी वार्डीने उपाश्रये ते उपाश्रयना कार्यवाहकोनी विनतिथी पंन्यासजी श्रीकृद्धिमुनिजीए पोतानी साथे रहला श्रीसिद्धिमुनिजीने चोमासुं करवा मोकल्या हता तेथी तेओ पोताना शिष्यने लइने त्यां पधार्या हता परन्तु त्यां जता न मालूम तेओने केवा अप-शुकन थया के थोडा दिवस बाद तेमना शिष्यने तेना सर्गा बहालां आवीने तकरार करीने घेर लइ गया, ते सिद्धिमुनि-जीने पंन्यासजी महाराजना विरोधीओए गमे तेम करीने पोताना हाथमां लीधा, ए सिद्धिमुनिजीए अगाउ केटला अने केवा रंग पलटा करेला ते तथा एना स्वभाव केवा प्रकारनो छे ते जाणीने ज पेटलादमां प्रवर्तक श्रीकान्तिमुनिजीए तो एने साथे राखवानी ना ज पाडेली, पंन्यासजी पोते पण तेना रंग पलटाथी तथा स्वभावथी अजाण न हता छतां ते वखतनी तेनी नम्रता अने आग्रहभरी विनति उपर लक्ष्य राखीने पंन्यासजीए तेने साथे राखेल ते वधुं भूली जइने तेणे तेना असली स्वभावानुसार वर्तन कर्युं, हवे पेला ईर्ष्यालुओरूपी कुहाडाने सिद्धिमुनिरूपी हाथो मळी आववाथी तेमणे पंन्यासजी महाराजना सत्कार्य उपर आक्षेप करनारां हेंडवीलो कोई हाली मवालीने नामे छपावीने सूर्य सामे धूळ उराडवानो धंधा शरु कयो, पंन्यासजी महाराजश्रीए तथा श्रीमाणेकमुनिजीए तेओना

આક્ષેપોના જવાબો શાસ્ત્રના તથા પ્રત્યક્ષ પ્રમાણના દાખલા સહિત આપ્યા હતા છતાં પોદરો પડે તે ધૂળ લીધા વિના સ્વસે નહિ એ દૃષ્ટાન્તે સુરતના સંઘમાં આ વાવત ચર્ચાનો વિષય થઈ પડી તેથી વિચાર કરવાને માટે શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંડારના કાર્યવાહકો ૧ શેઠ ફકીરચન્દ્ર નગીનચન્દ્ર ઝવેરી ૨ શેઠ કેસરીચન્દ્ર કલ્યાણચન્દ્ર ઝવેરી ૩ શેઠ ચુનીલાલ ગુલાબચંદ્ર દાલીયા ૪ શેઠ દલીચન્દ્ર વોરચન્દ્ર સરાફ ૫ શેઠ લાલૂભાઈ હેમચન્દ્ર સુખડીયા ૬ શેઠ તલકચન્દ્ર કલ્યાણચન્દ્ર જરીવાળા ૭ શેઠ હગનલાલ ચુનીલાલ ચોકસી અને ૮ શેઠ મોહનલાલ ડાહ્યાભાઈ ભૂતવાળા એ આઠ કાર્યવાહકો તથા બીજા અનેક સદ્ગૃહસ્થો અને વિરુદ્ધ પક્ષવાળાઓની એક સભા ભરવામાં આવી તે વચ્ચે પંન્યાસજી મહારાજે જણાવ્યું કે આ ઉપધાનની ક્રિયા જ્ઞાન મંડારના મકાનમાં કરાવેલી છે તથા આ ઉપધાનને અંગે માલ વગેરેની બોલીની જે આવક થશે તે બધી જ્ઞાનમંડારના ઉપયોગમાં લેવાની છે એમ ઉપધાનમાં પ્રવેશ કરનારાઓને પહેલેથી ઠરાવ કરીને જણાવી દીધેલું છે તેથી એમાં શાસ્ત્રનો કાંઈ વાંધો આવે એવું નથી તે વાવતનો શાસ્ત્રનો આધાર જોડેને જ આ ઠરાવ કરાવેલો છે, તે સાંભળીને શેઠ ફકીરચન્દ્ર તથા શેઠ કેસરીચન્દ્ર બોલ્યા કે પહેલેથી શાસ્ત્રાનુકુલ આપણે જે ઠરાવ કરેલો છે તે મુજબ જ્ઞાન મંડારમાં જ ઉપધાનની બધી ઉપજ લઈ જવાની છે, પરંતુ શેઠ નેમુભાઈની વાડીને ઉપાશ્રયે ચોમાસું રહેલા શ્રીસિદ્ધિમુનિજી આ વાવતમાં લોકોને આહું અવલું સમજાવી રહેલા છે તેથી તે ઉપાશ્ર-

यना आगेवान शेठ नवलचन्द खीमचन्द झवेरी तथा शेठ मोतीचन्द गुलाबचन्द झवेरी वगैरे विरुद्धपक्षवाळाओए निन्दात्मक हेंडवीलो छपावी चर्चा जगाडी छे छतां आपणे तो आपणा अगाउथी करेला शास्त्रानुसारी ठरावने मजबूत बळगी रहेवानुं छे, ते बखते विरुद्धपक्षवाळाओए कहुं के बीजी तीजी वात हवे रहेवा दां अने आ बाबत उपर विचार करीने श्रीमोहनलालजी महाराजना ज्ञान भंडारना कार्यवाहको जे कहे ते अमारें कबूल छे, त्यारे कार्यवाहकोए कहुं के जो एम कबूल होय तो तमे ते बाबतनी सही करी आपो, त्यारे शेठ नवलचन्द खीमचन्द झवेरीये तथा शेठ मोतीचन्द गुलाबचन्द झवेरीये सही करी आपी ते कागळ हालमां शेठ चुनीलाल गुलाबचन्द दालीयाजी पासें मौजूद छे, त्यार बाद ते सभामां पाटणमां विराजता वयोवृद्ध अनुभवी प्रवर्तक श्री कान्तिविजयजीने अत्रेनी बधी हकीकत जणावीने जवाब मंगावेलो ते जाहेर करवामां आव्यो, पूज्य प्रवर्तकजीए जवाबमां जणावेलुं के तमोए तो पहेलांथी ज ठराव करावेलो छे के आ उपधाननी बधी उपज ज्ञान भंडार खाते लइ जवानी छे परन्तु ठराव न कर्यो होय तो पण देवद्रव्यने ज्ञानद्रव्यमां लइ जवाय एवी शास्त्रनी आज्ञा छे, एटलामां कोई बोल्युं के बीजा आचार्योनो मत पण आ बाबतमां मंगाववो जोइये, त्यारे शेठ केसरीचन्दभाईये कहुं के जेने तेम करवुं होय ते भले तेम करे अने कदाच कोई आचार्यनी आ बाबतमां विरुद्धता तेमना हस्ताक्षरथी मंगावीने जाहेर करशे तो तेनो शास्त्रना पाठथी खुलासो

કરવાનું કામ શ્રીમાણેકમુનિજીએ સ્વીકાર્યું છે એટલે આપણે હવે આપણા કરેલા ઠરાવનો અમલ કરવા સિવાય બીજી તીજી પંચાતમાં પડવાની જરૂરત નથી, વધારામાં તેઓએ જણાવ્યું જે સં. ૧૯૭૭ ની સાલમાં રતલામમાં સ્વરતરગચ્છના વિદ્વાન જૈનાચાર્ય શ્રીજિનકૃપાચન્દ્રસૂરિજીએ ઉપધાન કરાવેલાં તેની ઉપજ સાધારણ સ્વાતામાં લેવડાવી છે, સં. ૧૯૬૩ માં કટોરમાં શ્રીકલ્યાણ મુનિજીએ ઉપધાન કરાવેલાં તેની ઉપજ સાધારણમાં લેવડાવી છે, પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિજીએ સં. ૧૯૬૯ માં આગરામાં ઉપધાન કરાવેલાં તેની ઉપજ સાધારણમાં લેવડાવેલી છે, તથા જેમનાં પવિત્ર પગલાંથી તથા જેમની ભક્તિ કરવાથી આપણા સુરત શહેરના જૈનો ભાગ્યશાળી અથવા સમૃદ્ધિશાળી થયા એવા આપણા પરમ ઉપગારી જગત્પૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજે સં. ૧૯૫૫ માં કતારગામના જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવેલી ત્યારે વરઘોડાની રથ સિવાયની દરેક બોલીની ઉપજ સાધારણ સ્વાતામાં લેવડાવેલી અને એ જ મહારાજજીના સં. ૧૯૫૮ ના મુંબઈના ચોમાસામાં પર્યુષણમાં લક્ષ્મીદેવીના ચોથા સ્વપ્નાની બોલી વાઙ્મુ સાહેવ પન્નાલાલજી પૂરણચન્દ્રજીના ધર્મપત્ની શ્રીમતી પાર્વતીબેન બોલેલા તેની ઉપજ તથા તે જ પાર્વતીબેને ઉપધાન કરીને પહેલી માલ પહેરેલી તેની ઉપજ સાધારણમાં લઈ તે રૂપયાર્થી હાલના મુંબઈના લાલબાગના ઉપાશ્રયની ઉપરની છત જડાવવામાં આવેલી છે, તે ઉપાશ્રયમાં મોટા પદવીધરો યોગનિષ્ઠો આગમધરો અને પંજાબ કેસરિયો વગેરે ચોમાસું કરી ચુકેલા છે,*

*ત્યાર પછી હાલના ચાલુ સમય સુધીમાં તો બીજા પણ અનેક આચાર્ય ઉપાધ્યાય પંન્યાસાદિ પદવીધરો તે ઉપાશ્રયમાં ચોમાસું કરી ગયા છે અને કરે છે । લેખક ।

पेथापुरमां पंन्यासजी श्रीकमलविजयजीए उपधान करावेलां तेनी उपज पेथापुरमां जैन शाळा बंधाववामां वपरायेली छे ने तेमां साधुओ पण उतरे छे वंगरे अनेक दाखलाओ आपणा ठरावने पुष्टि आपनारा मळी आवे एम छे माटे आपणा करेला ठराव मुजब उपधाननी उपज ज्ञान भंडार खाते लइ जवामां कोई जातनी हरकत नथी एवो निश्चय जाहेर करीने सभा बरखास्त करवामां आवी, त्यार बाद उपधाननी माळनी बोलीने दिवसे सामापक्षवाळानी मोटी हाजरीमां माळना घीनी बोली बोलाववामां आवी ते उपजनो सरवाळो रु० ११००० उपरनो थयो हतो अने पंन्यासजी महाराजना वरदहस्ते माळ पहेराववामां आवी हती तथा ते प्रसंगे महोत्सव करवामां आव्यो हतो ए रीते उपधाननी समाप्ति थइ हती, त्यार पछी थोडा ज दिवसोमां पंन्यासजी श्रीक्षान्तिमुनिजीना शिष्य श्रीयुत कीर्तिमुनिजी सुरत आव्या अने जोर शोरथी लोकोनी आगल बबडाट करवा लाग्याके उपधाननी माळनी उपज ज्ञानभंडारमां लइ जवानी कोनी ताकाद छे, हुं पण श्रीमोहन-लालजी महाराजना समुदायनो साधु हुं माटे ए उपजना रु० ज्ञानभंडारमां कोई काळे नहि लइ जवा दउं, एवी रीते फुंफाडा तो घणा मार्या परन्तु दाढ काढी नांखेला मदारीना सर्पना फुंफाडानी माफक बधाए तेनी अवगणना करी एटलुं ज नहि परन्तु उलटुं लोको तेमनी वातो करवा लाग्या के एमना समुदायना नायकना आ ज्ञानभंडारनी अस्तव्यस्त स्थिति थइ गइ हती त्यारे तो ए साहेब न मालूम कइ गुफामां कुंभ-

कर्णनी निन्दमां घोरता हता अने हवे ज्यारे पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजीए लोकोना विरोधनी दरकार कर्या वगर अत्यन्त परिश्रम करी ज्ञानभंडारनी अन्तरंग तथा बहिरंग दशाने खूब उन्नतिपर आणी मुकी त्यारे एवण जागी गया परन्तु पंन्यासजी महाराजनी जाहोजलाली अने कर्तव्यपरायणता तथा भंडारनी उन्नत दशाने जाइने खुश थवाने बदले जवासाना झाडनी पेटे सुकावा लाग्या ए पण समयनी बलिहारी छे ।

त्यार पछी माळनी बोलीनी उघराणी करवामां आवी त्यारे लगभग बधी उघराणी वसूल थवा आवी हती ते वखते मगमांथी जेम कोई गांगडु नीकळी आवे तेम बोली बोलनारामांथी पण एक कालीयावाडीवाळा शेट लखमाजी मोटाजी नीकळी आव्या खरा, तेमणे बोलली बोलीना पैसानी उघराणी करवा जनार माणसने तेमणे जणाव्युं के हुं तो माळनी बोलीनुं द्रव्य द्रवद्रव्य गणाय के ज्ञानद्रव्य गणाय ते बावतनो बधा आचार्यो पासेथी खुलासो मेळव्या पछी योग्य लागशे तो आपीश एवो रोकडो जवाब आप्यो, त्यार पछी शेट लखमाजी मोटाजीने नवपदजीनुं उजमणुं करवुं हतुं तेनी बधी तैयारी करीने उजमणानी कुंकुमपत्रिका छपाववानो मुसद्दो पण माळनी बोलीना पैसा रोकी राखवानी श्रीसिद्धिमुनिजीनी सलाह गळी मध जेवी लागवाथी तेमनी पासे तैयार कराव्यो पछी पंन्यासजी महाराज पासे आवीने कहुं के अमारे उजमणुं करवुं छे तेनी आ कुंकुमपत्रिका छपाववा माटे तैयार करी छे, त्यारे महाराजजीए जणाव्युं के तमे उपधाननी माळनी बोलीना पैसा

हजी आप्या नथी तेनो बोजो माथे उपाडीने आ उजमणुं करवा तैयार थया छो पण तमे ख्याल राखजो के माळनी बोलीना पैसा आप्या विना तमारो छुटको थवानो नथी, हुं तमने चेतवणी आपुं हुं के माळनी बोलीना पैसा आप्या विना तमे सुखशान्तिथी उजमणुं करी शकशो नहि, माळनी बोलीना पैसा घरमां राखीने जो तमे निर्विघ्नपणे उजमणुं करी लो तो हुं पण श्रीमोहनलालजी महाराजनो प्रशिष्य नहि. ए प्रमाणे खुल्ली चेतवणी आपी छतां तेमणे पोतानो हठवाद छांड्यो नहि, पछी उजमणानी बर्धा तैयारी थइ गइ अने जे दिवसें शुरुआत करी तेज दिवसें शेठ लखमाजी मोटाजी जाते अचानक बिमार पडा गया, त्रण दिवस सरुत बिमार रह्या तेवामां पंन्यासजी महाराजनी चेतवणी याद आवी गइ एटले माळनी बोलीना पैसा बाबत आचार्योनी सम्पति लेवानुं आकाशमां उडावी दइ तरत ज माळनी बोलीना पैसा मांक-लावी आप्या । अगाउ भंडारमां रु० ३५०० नी सीलक हती पछी शेठ फकीरचन्द नगीनचन्द झवेरी तरफर्था रु० ५००० तथा तेमना भाई झवेरचन्द तरफर्था रु० १००० नी मदद भंडारने मळी अने उपधाननी बोलीनी उपज आवी ते बधा मळीने कुल रु० ३०००० त्रीस हजार श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञान भंडार खाते जमा थया । भंडारमां भोंयतळीये तथा माळ पर आरस जडाववानी तथा भंडारने अन्दर अने बहारथी रंग रोगान करावी सुन्दर देदीप्यमान करानवानी जरुरीयात हती ते बाबत पण कार्यवाहकोए पंन्यासजी

મહારાજને જણાવીને કહ્યું કે આપે મંડારનું કામ હાથમાં લીધું છે તો હવે મંડારને સર્વાંગસુન્દર બનાવવામાં કોઈ પણ વાત બાકી નહિ રહેવી જોઈયે, પંન્યાસજીને પણ તે વાત યોગ્ય જણાયાર્થી તે બાબતનો ઉપદેશ કરવા માંડ્યો, પરિણામે જૂદી જૂદી વ્યક્તિયો તરફથી નાની મોટી રકમની મદદ મળવા લાગી તેમાં થી રૂ. ૨૦૦૦ આરસ જડાવવામાં અને રૂ. ૧૫૦૦ રંગરોગાનમાં સ્વર્ચાયા, કબાટો કરાવવામાં રૂ. ૭૦૦૦ તો પહેલાં સ્વર્ચાઈ ગયા હતા એટલે પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી કુલ રૂ. ૧૧૦૦૦ મંડારમાં સ્વર્ચાયા તેમાં રૂ. ૧૦૦૦ ની મદદ પંન્યાસજી શ્રીશાન્તિમુનિજીના ઉપદેશથી મળી હતી બાકીની બધી મદદ પંન્યાસજીના ઉપદેશથી જૂદી જૂદી વ્યક્તિયો તરફથી મળી હતી અને શ્રીગુલા-વમુનિજીના ઉપદેશથી દાહાણુંના સંઘ તરફથી રૂ. ૨૦૦ ની મદદ મળી હતી. એ રીતે મંડારનો અન્તરંગ સ્થિતિ તથા બહિરંગ સ્થિતિ સદ્દર બનાવી ।

ત્યાર પછી સાધુ સાધ્વીઓને મળાવવા માટે પંડિતને તથા બાલક બાલિકાઓને ધાર્મિક મળાવવા માટે માસ્તરને રાખીને પંન્યાસજી મહારાજે એ જ મંડારમાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન પાઠશાળાની સ્થાપના પણ કરાવેલી છે તેનો લાભ ઘણા સાધુ સાધ્વીઓ બાલક બાલિકાઓ અને જૈનતરો પણ લઈ રહ્યા છે, તેમ જ મંડારમાંથી વાંચવા માટે પુસ્તકો આપવા લેવાની સગવડ કરાવેલી હોવાથી પુસ્તક વાંચનનો લાભ પણ લોકોને મળ્યા કરે છે ।

શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંડારની સ્થાપના થયા પછી ગોપીપુરામાં જ શ્રીજૈનાનન્દ પુસ્તકાલયની સ્થાપના પણ શ્રીઆનન્દસાગરમૂરિજીના ઉપદેશથી થયેલી છે, ત્યાર પછી ફાગણ વદમાં સુરતથી વિહાર કરીને નવસારી અમલસાડ વગેરે સુરત જીલ્લાના ગામોમાં ઉપદેશ કરતા કરતા પંન્યાસજી મહારાજ વલસાડ પધાર્યા અને ત્યાંના સંઘના આગ્રહથી સં. ૧૯૭૮ નું ત્રીસમું ચોમાસું વલસાડમાં કર્યું, ચોમાસા બાદ વલસાડથી વિહાર કરીને બીલીમોરા જલ્લાલપુર સુરત મરુચ જમ્બૂસર અને કાવી થઈને સ્વંભાત પધારી પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ સં. ૧૯૭૯ નું એકત્રીસમું ચોમાસું સ્વંભાતમાં કર્યું અને ચોમાસા બાદ વિહાર કરી બોરસદ વાસદ વડોદરા મીયાગામ ઇળોર ઇગડીયા માંગરોળ તડકેશ્વર અને બહુધાન થઈને પંન્યાસજી મહારાજ કડોદ પધાર્યા અને ત્યાંના સંઘની વિનિતિથી સં. ૧૯૮૦ નું ચતુર્ત્રીસમું ચોમાસું કડોદમાં કર્યું । આ ચોમાસામાં પંન્યાસજીની સાથે શ્રીવિજયપ્રેમમૂરિજીના શિષ્ય શ્રીમનોહરવિજયજી પણ હતા, પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી કડોદના સંઘ તરફથી આસો માસમાં ઉપધાન શરૂ થયાં હતાં તેની સમાપ્તિ વચ્ચે આઠ દિવસનો ઉત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર તથા સંઘજમણ કરવામાં આવ્યાં હતાં ।

કડોદમાં લાડવા શ્રીમાઠી માર્કેટની પણ વસ્તી છે તેઓ સંઘજમણમાં શામિલ ન હોતા તે બાબત લક્ષ્યમાં લઈને પંન્યાસજી મહારાજે દાસલા દલીલોથી ઉપદેશ આપવા માંડ્યો કે સંઘજમણમાં જૈનધર્મને પાલનારા નવકારમંત્રનું સ્મરણ કરનારા

कोई पण जैनने अटकावी शकाय नहि छतां “ पीछेसे चली आती है ” ए कहेवत मुजब केटलाकोने ए वात रुचि नहि परन्तु पंन्यासजी महाराजना अथाग प्रयत्न अने समजावटने परिणामे आखरे त्यांना संघजमणमां लाडवाश्रीमाळी भाईयोने साथे जमाडवानुं नकी थयुं अने ते प्रमाणे नवकारसीमां सर्वे जैन बन्धुओ साथे बेसीने जम्या तेथी लाडवाश्रीमाळी भाईयो पंन्यासजी महाराजना घणो उपकार मानवा लाग्या, अने कायमने मांटे संघजमणमां लाडवाश्रीमाळी भाईयोने साथे जमाडवानो कडोदना संघमां ठराव थवाथी ते भाईयो पण संघना दरेक कार्यमां साथ आपवा लाग्या, तेमज जैन तथा जैनंतरोए आवुं उत्तम कार्य कराववा वदल पंन्यासजी महाराजनी खूब प्रशंसा करी ।

त्यार पछी कडोदथी विहार करी मांडवी व्यारा बुहारी कर-चलीया सीसोदरा गणदेवी वलसाड पारडी अने बगवाडा थइने पंन्यासजी महाराज दम्मण पधार्या, दम्मणनी स्थिरता दर्म्यान दाहाणुं बगवाडा वापी अने वलसाडना आगेवान श्रावको पोतपोताना गाममां चोमासुं करवा माटेनी विनति करवा आव्या हता, ते बधानी स्वामिभक्तिनो लाभ दम्मणना झवेरी खीमचन्दभाईये लीधो हतो । चारे गामवाळाओनी विनति उपर विचार करीने वलसाडवाळा शेंठ गांडाभाई प्रागजीभाई तथा जीवदयाना काममां घणो ज प्रशंसनीय प्रयास करनार मुंबईनी जीवदया मंडळीना प्रमुख शेंठ लल्लुभाई गुलाबचन्द झवेरीनां घणो ज आग्रह होवाथी तथा वलसाडमां

ધાર્મિક કાર્યો વિશેષ થવાના સંયોગ જોઈને મહારાજશ્રીએ વલસાડની વિનતિ સ્વીકારી, અને ચોમાસાને હજી વાર હોવાથી દાહાણું પ્રગણાના ગામઢાઓમાં વિહાર કરીને ધર્મપ્રચાર કર્યા- પછી પાછા વળતાં વાપી અને પારડી થઈને પંન્યાસજી મહારાજે વલસાડમાં ધામધૂમથી પ્રવેશ કર્યો અને સં. ૧૯૮૧ નું ત્રીસમું ચોમાસું વલસાડમાં કર્યું । તે ચોમાસામાં પંન્યાસજીએ એક એક પારણાને આંતરે અઠમ જેવી કઠિન તપસ્યા લગાતાર ચાર માસની કરીને આત્મિક આનન્દનો અનુભવ કરી અનેક પ્રકારની આત્મિકશક્તિને સ્વીકારી હતી । પર્યુષણપર્વની આરાધના કરવામાટે વલસાડના સંઘે આજુબાજુના ગામોમાં નિમંત્રણ પત્રિકા મોકલેલી હોવાથી બહારગામનું ઘણું માણસ સ્વાસ પર્યુષણ કરવા વલસાડમાં આવ્યું હતું, તેઓમાં ફળસાવાળા શેઠ મેઘરાજજીના બેન શ્રીમતી સૂરજબેને ૧૦ ઉપવાસની તપસ્યા કરી હતી અને ૧૫ દિવસ સુધી તેમના તર્ફથી રસોડું ચાલુ રાખી સાધવીભાઈઓની ભક્તિ કરવામાં આવી હતી, તદુપરાંત પરીયાવાળા શેઠ છોટાલાલભાઈ, અંબાચવાળા શેઠ તારાચન્દ્ર જેતાજી અને દવીયરવાળા શેઠ કેસરીમલજી જેઠાજી કાંકરીયા તર્ફથી પણ જુદા જુદા ટ્રણ રસોડાં ચાલુ હોઈ દરેક રસોડે સ્વામિભાઈની ભક્તિ કરવામાં આવતી હતી । આશ્વા હિન્દુ-સ્થાનમાં તથા બહારના બીજા દેશોમાં પણ જીવદયા મંડળી-માર્ફત તન મન અને ધનથી જીવદયાનું અત્યુત્તમ કામ કરનાર શેઠ લલ્લુભાઈ ગુલાબચન્દ્ર શ્રવેરીયે આશ્વા ચોમાસામાં મહારાજ સાહેબને વાંદવામાટે બહારગામથી આવનાર ભાવિકોની

ભક્તિનો લાભ લીધો હતો । આસો મહિનામાં શેઠ લલ્લુભાઈ ગુલાબચન્દ ઝવેરી તથા શેઠ નગીનદાસ ઝવેરી તર્ફથી ઉપધાન વહન કરાવાયાં હતાં તેમાં ઘણા ગામના ભાઈ બેનોણ પ્રવેશ કર્યો હતો, ઉપધાનની સમાપ્તિ થતાં પંન્યાસજી મહારાજને વરદ હસ્તે માલ પહેરાવવાની ક્રિયા થઈ હતી તથા મહોત્સવ કરવામાં આવ્યો હતો તે વખતે જીવદયાલાલે આસરે રૂ. ૩૦૦૦ ની ઉપજ થઈ હતી ।

ચોમાસા વાદ ઝંટડીગામના ધર્મનિષ્ઠ શેઠ જયચન્દભાઈયે પંન્યાસજી મહારાજને વિનતિ કરી જણાવ્યું જે હવે મારી છેલ્લી અવસ્થા છે તેથી મારે હાથે કરેલી કમાઈમાંથી અઢાઈ મહોત્સવ વગેરે ધર્મકાર્યમાં કેટલુંક દ્રવ્ય વાપરવાની મારી ભાવના થઈ છે માટે કૃપા કરીને આપ અમારે ગામ પધારો તો મારી ભાવનાનો અમલ કરું, તેથી તેમની વિનતિ સ્વીકારીને મહારાજશ્રી ઝંટડી પધાર્યા તે દર્મ્યાન શેઠ જયચન્દભાઈ વલસાડ બીલીમોરા વગેરે નજીકના ગામોમાં જાતે જઈને પોતાના સ્નેહિવર્ગને આમંત્રણ કરી આવ્યા અને ઘેર આવીને મહોત્સવ તથા સ્વામિવત્સલ ઘણા ઉમંગથી કરીને પોતાની આપ કમાઈના દ્રવ્યનો સદુપયોગ કર્યો, ત્યાંથી હુંગરીના શ્રાવકો વિનતિ કરીને મહારાજશ્રીને પોતાને ગામ હુંગરીમાં લઈ ગયા અને ઠાઠમાઠથી પૂજા મળાવી સ્વામિવત્સલ કર્યું, ત્યાર પછી ત્યાંથી વિહાર કરી બીલીમોરા નવસારી અને મરોલી થઈને પંન્યાસજી મહારાજ સુરત પધાર્યા, તે વખતે શેઠ છોટુભાઈ ભગવાનદાસ ઝવેરીયે મહારાજ સાહેબને જણાવ્યું જે આપ સાહેબ શ્રીસમેતશિખરજીની યાત્રાએ પધારો

તો આપશ્રીને રસ્તામાં જે જે પ્રકારની સહાયતા જોડયે તે વધી હું પુરી પાડવાની ઇચ્છા રાખું છું, આપ જો શિખરજીની યાત્રાએ જવાનો નક્કી વિચાર કરો તો રસ્તામાં થનારા સ્વર્ચપેટે રૂ. ૫૦૦૦ આજે જ શેઠ નગીનચન્દ્ર કપૂરચન્દ્ર શ્રવેરીને ત્યાં મુકી આવું, આપ સાહેબ શિખરજી પધારશો તો અમારા આશ્વા કુટુંબને પણ શિખરજીની યાત્રાનો લાભ મળશે, એ મહાન્ તીર્થની યાત્રા હજી સુધી હું કરી શક્યો નથી । શેઠ છોટુભાઈના આગ્રહથી શ્રીસમેતશિખરજીની યાત્રાએ જવાનું નક્કી કરી સુરતથી વિહાર કરી બારડોલી અને કડોદ થઈને પંન્યાસજી માંડવી પધાર્યા ત્યાંના શેઠ મોતીચન્દ્રભાઈની અટ્ટાઈ મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર તથા સંઘજમણ કરવાની ભાવના થવાથી પંન્યાસજી મહારાજ તે ધાર્મિક કાર્યોની સમાપ્તિ થયાબાદ વ્યારા સાંનગઢ નવાપુરા ચિંચપાડા અને સ્વાંડબારા થઈને નન્દરવાર પધાર્યા અને ત્યાં એક જૈન શ્રાવકનું જીન છે એમ સ્વબર મળવાથી મહારાજ સાહેબે તે જીનમાં મુકામ કર્યો, વ્યારાથી નન્દરવાર આવતાં રસ્તો ઘણો કઠણ હોવાથી મહારાજજીને પગે સોજા આવી ગયા અને તે સોજાની પીડાથી તાવની પધરામણી પણ થઈ ચુકી હતી, પછી તે જીનના માલિક સુરતવાળા શેઠ ડાહ્યાભાઈ મંછારામને સ્વબર પડી કે સુરત તરફથી વિહાર જરીને કોઈ સાધુ મહારાજ આપણા જીનમાં પધાર્યા છે, શેઠે વિચાર કર્યો કે જોડું તો સ્વરો કે કયા મહારાજ છે, પછી જઈને જૂએ છે તો પોતાને જૈન ધર્મની ઓઢાણ કરાવી સન્માર્ગે ચઢાવનાર પોતાના પર-

મોપકારી ગુરુ મહારાજ પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજીને જોડને શેઠ સ્વૂં પ્રસન્ન થયા પછી મહારાજશ્રીને વન્દના કરી તેમની સ્થિતિ જોડને ઔષધાદિનો ઉપયોગ કર્યો, ત્યાર બાદ મહારાજશ્રીનો બહુ લાંબો વિહાર કરવાનો વિચાર જાણીને શેઠે કહ્યું કે ધર્મોપદેશ આપતાં અને સંયમમાર્ગનું પાલન કરતાં આપને તો સદાયે યાત્રા સરસું જ છે છતાં સમેતશિખરજી જેવા મહાન્ તીર્થની યાત્રાએ જવાનો આપનો ભાવ છે તો મહેલે પણ તબીયત પૂરપૂરી સુધરે નહિ ત્યાં સુધી તો આપને અહીંથી વિહાર કરવા દેશ નહિ. આપને કદાચ એવો વિચાર આવતો હોય કે હાલમાં મદદ કરનાર શ્રાવક મળેલ છે તો જો હું હમણા શિખરજી નહિ જાઉં તો પછી પાછું સહાય કરનાર કોણ મળશે, તો તે વાવતની આપ ચિન્તા કરશો નહિ, આપશ્રીની તબીયત સુધરી ગયા પછી આપની શિખરજી જવાની ભાવના હશે તો દરેક પ્રકારની સગવડ હું કરાવી આપીશ કારણકે આપ તો મને જૈન ધર્મમાં સ્થિર કરનારા મારા પરમ ઉપકારી છો, વઢી ગુજરાત થી બહુ દૂર નહિ છતાં પણ અનાર્ય જેવા આ શહેરમાં આપશ્રીના અચાનક દર્શન થયાં છે તો અત્રે તૈયાર થયેલા જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા આપને હાથે કરાવી લેવાની મારી ભાવનાને સફળ કર્યા વગર આપ અહીં થી વિહાર કરવાની વાત જ કાઢશો નહિ, અને કાઢશો તો પણ હું આપને વિહાર કરવા દેશ નહિ, એમ કહીને સુરતથી સ્વેરી છોટુભાઈના મોકલેલા માણસો જે મહારાજશ્રીની સાથે હતા તેઓને સુરત રવાના કરી દીધા, મહારાજજીએ પણ વ્યારાથી નન્દરબાર સુધીના ફક્ત ૬૨ મૈલના

વિહારથી થયેલા અનુભવને ધ્યાનમાં લઈને શ્રીસમેતશિખરતી-
 ર્થને ત્યાંથી જ નમસ્કાર કરી તે વચ્ચે આગળ જવાનો વિચાર
 માંડી વાળ્યો, ત્યાર પછી નન્દરબારમાં ઉપાશ્રય હતો નહિ તેને
 માટે મહારાજ સાહેબે નન્દરબારના જૈન સંઘને ઉપદેશ આપવાથી
 શ્રીસંઘે ૧૫૦૦૦ રૂપીયા સ્વરચીને સુન્દર નવીન ઉપાશ્રય
 કરાવ્યો પછી પ્રતિષ્ઠા માટેની દરેક વાવતની તૈયારી કરવા
 માંડી, પ્રતિષ્ઠાનો દિવસ જ્યારે નજીક આવ્યો ત્યારે ત્યાંના
 સંઘ પાસે શેઠ ડાહ્યાભાઈએ પ્રતિષ્ઠા સંબંધી કૂલ સ્વર્ચ કરવાની
 તથા તેર દિવસની નવકારસી કરવાની રજા માંગી, ત્યારે
 શ્રીસંઘે જણાવ્યું કે વધો સ્વર્ચ કરવાની તથા વધી નવકારસી
 કરવાની આપને એકલાને રજા આપી શકાય એમ નથી કાર-
 ãકે પોતાને આંગણે આવેલા આવા સર્વોત્તમ પ્રસંગે સંઘના
 દરેક ભાઈને યથાશક્તિ લાભ લેવાની ઇચ્છા થાય એ સ્વાભા-
 વિક છે, છતાં શેઠ ડાહ્યાભાઈના ઘણા જ આગ્રહથી સંઘે ત્રણ
 નવકારસીની તેમને રજા આપી અને વીંજી દશ નવકારસીયો
 વીંજા ભાઈયો તરફથી કરવામાં આવી, એ રીતે પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે
 તેર દિવસનો મહોત્સવ અને તેર સંઘજમણ થયાં હતાં અષ્ટોત્તરી
 સ્નાત્ર પળ ભળાવાયું હતું અને સં. ૧૯૮૨ ના જ્યેષ્ઠ સુદી
 ૬ ના દિવસે પંન્યાસજી મહારાજના વરદહસ્તે પ્રતિષ્ઠા કરવામાં
 આવી હતી, શેઠ ડાહ્યાભાઈએ ઘણા જ ઉત્સાહથી દ્રવ્ય પરથી
 મમતા ઉતારીને ઉદાર દિલથી ચઢાવો બોલીને ભગવાનને
 માદીએ બેસાડવાનો તથા ધ્વજાદંડ અને કલશ ચઢાવવાનો
 આદેશ લીધો હતો, નન્દરબારની પ્રતિષ્ઠાને અંગે શેઠ ડાહ્યાભાઈએ

કૂલ રૂ૦ ૫૦૦૦૦૦ સ્વચ્છ કર્યો હતો, પ્રતિષ્ઠાના પ્રસંગમાં નન્દર-
 વારના દરેક જૈન ભાઈનો ઉત્સાહ અપૂર્વ હતો અને પોતાને
 આંગળે પધારેલા સ્વામિભાઈયોની ભક્તિ તેઓએ ઘણી સુંદર
 કરી હતી એમ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વહારગામથી આવનાર ઘણા
 ભાઈઓ કહેતા હતા, પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજશ્રીના બ્રહ્મચર્યના
 તથા ઉગ્ર તપસ્યાના પ્રતાપે તથા શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની
 સેવાભક્તિ કરીને પંન્યાસજીએ પ્રાપ્ત કરેલા આશિર્વાદના પ્રતાપે
 અનાર્ય જેવા પ્રદેશમાં આવેલા નન્દરવારમાં જૈનોની ઘણી થોડી
 વસ્તી હોવા છતાં પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે કૂલ એક લાખ રૂપીયાનો સ્વર્ચ
 થયો અને ઉપજ પણ ઘણી સારી થઈ હતી એ રીતે પ્રતિષ્ઠાનું
 કાર્ય નિવિઘ્ન સમાપ્ત થયું હતું, ભાવનાઓ તથા ઉપરા ઉપરી
 સંઘજમણોથી તે પ્રદેશમાં જૈનધર્મની ઘણી જ શોભા વધી હતી,

ચોમાસા માટે ઘણા ગામોની વિનંતિઓ પંન્યાસજી મહારાજ
 પાસે આવવા લાગી તેમાં આસ્વા સુરત જીલ્લામાં પ્રસિદ્ધિ
 પામેલા લક્ષ્મીપાત્ર વ્યારાવાળા શેઠ ચીમનાર્જી મેઘાજી વગેરે
 વ્યારાના આગેવાનોએ જાતે હાજર થઈને આ ચોમાસું વ્યારામાં
 કરવાની આગ્રહપૂર્વક વિનંતિ કરી, તેઓની ભક્તિ અને આગ્રહ
 જાંઘને તેઓની વિનંતિ સ્વીકારીને નન્દરવારથી વિહાર
 કરી પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋદ્ધિમુનિજી વ્યારે પધાર્યા ત્યારે
 ત્યાંના સંઘ ઘણા જ ઉત્સાહ ભક્તિ અને ઠાઠમાઠથી પંન્યાસ-
 જીનો પ્રવેશ કરાવ્યો હતો, ત્યાંના પ્રાચીન જૈન મંદિરમાં
 શ્રીઅજિતનાથ પ્રભુના દર્શન કરી ઉપાશ્રયે પધારી મંગલિક
 સંભળાવીને સં. ૧૯૮૨ નું ચોત્રીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી

મહારાજે વ્યારામાં કર્યું, ત્યાંના ઉપાશ્રયમાં કેટલીક અગવડતા હતી તે પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી ત્યાંના શ્રાવકોએ ઉપાશ્રય સુધરાવીને દૂર કરી, વ્યારા જેવા કસ્બામાં સાધુઓનો યોગ જવલ્લે જ મળતો હોવાથી વ્યારાના તથા પર્યુષણ કરવા આવેલા આસપાસના ગામોના શ્રાવકોનો ધર્મકરણીમાં ઘણોજ ઉત્સાહ હતો, પર્યુષણમાં ૧૮ તો અઢાઈ થઈ હતી તે સિવાયની તપસ્યા પણ ઘણી થઈ હતી તે તપસ્યાના નિમિત્તે તપસ્વીયો તરફથી ૩૬ તો સ્વામિવત્સલ થયાં હતાં સાથે આંગી પૂજા ભાવના રોશનાઈ વગેરે પણ થતાં હોવાથી વ્યારામાં સવા મહિના સુધી ઉત્સવ ચાલી રહ્યો હતો, ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી વાલોડવાળા શેઠ મોતીજી રાજાજી તથા બુહારીવાળા શેઠ ઉત્તમચન્દ વીરચન્દ તરફથી આસો સુદી ૧૦ થી ઉપધાન શરૂ થયાં હતાં તેમાં ઘણાં ગામનાં શ્રાવક શ્રાવિકાઓએ પ્રવેશ કર્યો હતો, ઉપધાન સમાપ્ત થયાં ત્યારે અનેક પ્રકારના સાબેલાઓથી સુશોભિત તથા વિવિધ જાતિના વાજિન્ત્રોથી જોવા અને સાંભળવા લાયક માલનો વરઘોડો નીકળ્યો હતો તે દિવસે ષટ્દ્રવ્ય અને પંચાસ્તિકાય તથા જીવાજીવાદિ તત્ત્વના જાણકાર, વર્તમાનમાં મહાવિદેહક્ષેત્રમાં કેવલજ્ઞાનિપણામાં વિચરી રહેલા અધ્યાત્મયોગી શ્રીમદેવચન્દ્રજી કૃત સ્તવનોને અર્થ સહિત ગુરુગમથી ભળનાર, જેના પેસાવથી સુવર્ણ થઈ ગયું હતું એવા સુવર્ણસિદ્ધિની પ્રાપ્તિવાળા પરમયોગી શ્રીઆનન્દઘનજી કૃત સ્તવન અને પદોના રસીયા અને જેઓ બ્રાહ્મણોના સર્વ-શિરોમાણી તીર્થધામ કાશીમાં વિદ્યાભ્યાસ કરી ન્યાયવિશારદ

थया हता तथा जैन संघे जेमने उपाध्याय पदवीथी अलंकृत
 कर्या हता, वळी जेमणे संस्कृत तथा गुर्जरगिरामां अनेक
 ग्रन्थो रची जैनसिद्धान्तनुं रहस्य उतार्थु हतुं एवा श्रीयशो-
 विजयजी महाराज कृत ग्रन्थोनुं निरन्तर अध्ययन करनार शेंठ
 केसरीचन्द कल्याणचन्द झवेरी सुरतथी आव्या हता तेमणे
 शंहेरना श्रावको जेवो व्याराना श्रावकोनो धर्मोत्साह जोइने
 व्याराना श्रावकोने कहुं के तमे घणा भाग्यवंत छो केमके जग-
 त्पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजनी घणी ज सेवाभक्ति करीने
 तेओना आशिर्वादथी तेओश्रीना अनेक गुणोने प्राप्त करनार
 तेओना प्रशिष्य पंन्यासजी श्रीकृद्धिमुनिजी महाराजनुं चोमामुं
 तमारे त्यां थयुं जेथी आजे तमारा गाममां धर्मनो आवो उद्योत
 थइ रह्यो छे एम कहोने तेमणे उपधानवाळाओने श्रीफळ सहित
 एक एक रुपीयानी लाणी करी हती अने व्याराना संघ तरफथी
 महोत्सव शान्तिस्नात्र तथा संघजमण थयुं हतुं, ते चोमासामां
 कूल ४०००० रुपीया आसरे व्याराना संघे धर्ममार्गे वापर्या
 हता, व्यारामां उपधान करवा आवेला गाम टांकेलना श्रीमती
 लाडुबेन तथा श्रीमती मूरजबेन तथा पोताना भाईनी धर्मपत्नीने
 माळ पहंराववा आवेला शेंठ काना राजाजी वगेरेए पंन्यासजी
 महाराजश्रीना पुण्यप्रतापे व्यारामां थयेलो धर्मनो उद्योत जोइने
 महाराजश्रीने विनति करीने जणाव्युं के अमारा गाम टांकलमां
 ३० थी ३५ घर श्रावकोनां हांवा छतां आप जेवा कोई
 महात्माना उपदेश विना हजी सुधी जैन मन्दिर तथा उपाश्र-
 यनो पण अभाव छे तेथी त्यांना बधा जैनो लगभग धर्मथी

વંચિત થઈ આ સંસારમાં મોક્ષમાર્ગની પ્રાપ્તિ માટેનો સર્વોત્તમ
 મનુષ્યભવ હારી જવા જેવી સ્થિતિમાં છે તેથી આપ સાહેબ
 કૃપા કરીને ત્યાં પધારો અને ઉપદેશ આપી અમને બધાને કંઈ
 રસ્તે ચઢાવો એવી અમારી અરજ છે, તેઓની વિનંતિને લક્ષ્યમાં
 રાખીને ચોમાસા બાદ વ્યારથી વિહાર કરીને માંડવી કઢોદ
 કઠોર સાયળ સુરત નવસારી અને સીસોદરે થઈને પંન્યાસજી
 મહારાજે ટાંકેલ પધારી ધર્મોપદેશ આપી ત્યાંના શ્રાવકોને
 ધર્મને રસ્તે ચઢાવ્યા, મહારાજ સાહેવના ઉપદેશથી ત્યાંની
 શ્રાવિકા શ્રીમતી લાડુબેને પોતાના દ્રવ્યની વ્યવસ્થા કરનાર
 શેઠ કાના રાજાજીને હસ્તે પોતાના દ્રવ્યથી જૈન મંદિર તથા
 જૈન ઉપાશ્રય નવાં તૈયાર કરાવ્યાં, ત્યાર બાદ ટાંકેલથી વિહાર
 કરી ગણદેવી સ્વાપરીયા વીલીમોરા અને વલસાડ થઈને પંન્યા-
 સજી મહારાજ પારડી પધાર્યા ત્યારે ગામ અંબાચના શા.
 તારાચન્દ્ર જેતાજી શા. કસ્તૂરચન્દ્ર પ્રેમચન્દ્ર તથા શા. નેમચન્દ્ર-
 ભાઈ વગેરે પારડી આવી મહારાજશ્રીને કહ્યું કે આજ સુધી કોઈ
 પણ સારા સાધુ અમારા બગવાડા પ્રગળાના ગામે ગામ વિચર્યા નથી
 તેમ સ્થિરતા કરીને અમને ધર્મોપદેશ આપ્યો નથી તેથી અમારા
 પ્રગળાના જૈનો મોટે ભાગે નામના જ જૈનો છે, જૈનધર્મનું સ્વરૂપ કે
 ક્રિયાકાંડ કાંઈ જાણતા નથી તેથી આપ શ્રીને અમે વિનંતિ
 કરીએ છીએ કે કૃપા કરીને અમારા ગામડાઓમાં વિહાર કરીને
 અમને બધાને ઉપદેશ આપી કાંઈક રસ્તે ચઢાવો, તેઓના
 આગ્રહથી પંન્યાસજી મહારાજે પારડીથી વિહાર કરી પરીયા
 અંબાચ કોપરલી દેહગામ અને રાંતા વગેરે નાના નાના ગામોમાં

થોડા થોડા દિવસની સ્થિરતા કરીને ધર્મોપદેશ આપી લોકોને ધર્મને રસ્તે ચઢાવ્યા, તપ જપ વ્રત નિયમ દર્શન પૂજા સામાયિક વગેરે ધર્મકરણીનું સ્વરૂપ સમજાવીને દરેક ક્રિયામાં આદર-વાળા કર્યા તે વચ્ચે દરેક ગામે મહારાજજીનો સત્કાર આંગી પૂજા અને જમણવાર થવા લાગ્યા, એ પ્રમાણે ગામે ગામ ફરતા ફરતા મહારાજશ્રી વાપી પધાર્યા, વાપીમાં શ્રાવકના ઘર તો લગભગ એકસો છે પરંતુ કોઈ સદ્ગુણના જોડીયે તેવા ઉપદેશના અભાવે ત્યાંના શ્રાવકો સામાયિક દેવપૂજા અને પ્રતિક્રમણ જેવી રોજની ધર્મકરણીથી દૂર ભાગતા હતા તે જોઈને પંચાસજી મહારાજે વિચાર કર્યો કે આવા સો ઘરની વસ્તીવાળા કસ્વામાં જિન મંદિરની સગવડ છતાં તથા મુંબઈના વિહારમાર્ગમાં આ ગામ આવેલું હોવાથી અવાર નવાર સાધુઓનો પરિચય પણ થયા કરે છે છતાં આ ગામને ઘણું સુધારવા જેવું છે, અને “ સર્વે પદં હસ્તિપદે નિમગ્ન ” એ ન્યાયે આ એક ગામ સારી રીતે સુધરીને ધર્મકરણીમાં ઉદ્યમવંત થશે એટલે એની અસર આશ્વા વગવાડા પ્રગણામાં દરેક ગામે થયા કરશે તેથી અહીં વધારે રોકાઈને આ ગામને સ્વચ્છ ધર્મી બનાવવું જોઈએ, એવો વિચાર કરીને વગવાડા પ્રગણાના આગેવાન ધર્મચુસ્ત દેહગામવાળા શેઠ મોતી પદમાર્જીના મકાનમાં ચાર મહિના સુધી સ્થિરતા કરીને સચોટ ધર્મોપદેશ આપી આશ્વા ગામને ધર્મમાં જોડીને સમસ્ત વગવાડા પ્રગણામાં ધર્મકાર્યમાં પોતે અગ્રેસર થઈ દરેક ગામને પોતાનું અનુકરણ કરાવે એવું ધર્મી ગામ બનાવ્યું, એ રીતે આશ્વા વગવાડા પ્રગણા

उपर उपकार करनार आपणा चरित्रनायक उपर ए प्रदेशना बधा श्रावको घणा भक्तिवंत थया, ते वखते व्यवहारदक्ष धर्म-श्रद्धालु साधुसेवाभिलाषी अच्छारी गामना शेट रायचन्द गुलाबचन्दे आवीने पंन्यासजी महाराजने विनति करी के अमारें त्यां अमारी बेनना लग्न प्रसंग छे ते निमित्ते सांसारिकोत्सवनी साथे साथे धार्मिकोत्सव करवानो पण अमारो इरादो छे माटे कृपा करीने आप साहेब अच्छारी पधारो तो अमारो इरादो पार पाडवामां अमने घणो ज उत्साह आवे, ए प्रमाणे तेओए विनति करवाथी पंन्यासजी महाराज वापीथी अच्छारी जवा मांटेनी तैयारी करता हता ते ज वखते महाराजश्रीने वांदवा मांट बगवाडा प्रगणानुं ३०० माणस आवी पहोंच्युं, ते बधां माणसो पण महाराजश्रीनी साथे विहार करीने वापीथी अच्छारी गयां त्यां शेट रायचन्दभाईये तेओनी साधर्मिभक्ति घणा प्रेमथी करी हती, त्यार बाद तेओनी बेनना लग्नने टांकणे पांच दिवसनो महोत्सव ठाठमाठथी कर्यो हतो, त्यार पन्नी अच्छारीथी विहार करी बोरडी घोलवड दाहाणुं बगेरे गावामां उपदेश करता करता पंन्यासजी महाराज सामटा वन्दर पधार्या त्यां श्रावकोना आसरे २५ घर छे छतां जैन मन्दिर हतुं नहि तेथी धर्मनी लागणीवाळा सामटाना आगेवान शेट गुलाबचन्दजी साहेबचन्दजी तथा शेट चुन्नीलालजी बगेरे भाईयोए देरासरनी सगवड करीने महाराजश्रीने जणाव्युंके आप खरे टांकणे अत्रे पधार्या छो तो अहीना जैन मन्दिरनी प्रतिष्ठा करावी आपो तेथी

મહારાજશ્રી ત્યાં રોકાયા અને પ્રતિષ્ઠાના કાર્ય સંબંધી ત્યાંના શ્રાવકોને ઉપદેશ આપી બધી જાતની તૈયારી કરાવીને સં. ૧૯૮૩ ના વૈશાખ મહિનામાં શુભ મુહૂર્તે પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના વરદ હસ્તે પ્રતિષ્ઠા કરાવી આપી, આ પ્રતિષ્ઠાના પ્રસંગ ઉપર સામટાના શેઠ કેસરીમલજીની ધર્મપત્ની ટૂંઢકમતની પરમ શ્રાવિકા હતી, જૈનમન્દિરે દર્શન કરવા જવામાં પાપ માનતી હતી, તેને પંન્યાસજી મહારાજે શાસ્ત્રના દાખલા સહિત ધર્મોપદેશ આપી સ્તુતિ સમજાવીને પરમ શ્રાવિકા બનાવી તેથી તે નૂતન શ્રાવિકા પ્રતિષ્ઠાના દિવસોમાં પ્રતિમાજીને પધરાવવામાં શાન્તિસ્નાત્રમાં અને સંઘજમણ વગેરે કાર્યોમાં રૂ. ૩૦૦૦ આસરે વાપર્યા હતા, પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય રંગે ચંગે સમાપ્ત થયા બાદ પંન્યાસજી મહારાજ સામટેથી વિહાર કરી પાલગઢ થઈને અગાસી પધાર્યા ત્યાંની યાત્રા કરીને બોરીવલી, મલાદ, અંધેરી, સાન્ડાકૂજ, દાદર અને ભાયલ્લામાં મુકામ કરીને મુંબઈમાં લાલવાગના ઉપાશ્રયમાં પધાર્યા અને સં. ૧૯૮૩ તથા સં. ૧૯૮૪ નાં પાંત્રીસમું તથા છત્રીસમું એ બે ચોમાસાં પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ મુંબઈમાં કર્યા ત્યાર પછી મુંબઈથી વિહાર કરી દાદર માર્દમ વીલાપારલા અંધેરી મલાદ બોરીવલી માંદર થઈને અગાસી પધાર્યા ત્યાંની યાત્રા કરીને પાલગઢ દાદર થઈને પંન્યાસજી મહારાજ ઘોલવડ પધાર્યા તે વચ્ચે ત્રીયત જરા નરમ થવાથી ત્યાં રોકાવું પડ્યું તે વચ્ચે ઘોલવડમાં જૈનમન્દિર તથા ઉપાશ્રયની જોડે તેવી સગવડ ન હતી તે વાત ત્યાંના આગેવાનોને અસરકારક ઉપદેશ આપીને

બન્ને ધર્મસ્થાનો સગવડવાળાં કરાવ્યાં, પછી ત્યાંથી વિહાર
 કરીને બોરડી શ્રીગામ અચ્છારી વાપી બગવાડા અને પારડી થઈને
 પંન્યાસજી મહારાજ વલસાડ પધાર્યા, ત્યાંના સંઘ ઉપર અગાઉ
 ચોમાસાં કરીને મહારાજજીએ ઘણો ઉપકાર કરેલો હોવાથી
 વલસાડના જૈનોનો પંન્યાસજી મહારાજ ઉપર ઘણો ભક્તિભાવ
 હતો, તેઓના આગ્રહથી મહારાજશ્રી વલસાડમાં રોકાયા હતા
 તે અરસામાં સુરતથી વિહાર કરીને મુંબઈ તરફ જતા આચાર્ય
 શ્રીવિજયદાનસૂરિજી આદિ વલસાડ પધાર્યા અને જે ઉપાશ્રયમાં
 પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી વિરાજતા હતા તે જ ઉપાશ્ર-
 યમાં ઉતર્યા, એક જ ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા હોવાથી આચાર્યશ્રી અને
 પંન્યાસજીનું પરસ્પર સંમિલન થતાં આચાર્યશ્રીએ પંન્યાસજીને
 જણાવ્યું જે તમે દરેક રીતે સમજુ અને સરલ છો છતાં તમારે
 હાથે એક મોટી ભૂલ થઈ ગયેલી છે તે સુધારી લ્યો તો
 બહુ સારી વાત છે, ત્યારે પંન્યાસજીએ જવાબ આપ્યો કે
 એવી કઈ ભૂલ છે તે બતાવો તો સ્વર પડે, ત્યારે સૂરિજીએ
 કહ્યું કે તમે સુરતમાં ઉપધાન કરાવ્યાં અને તે ઉપધાન
 સંબંધી માલની બોલીની ઉપજ થઈ તે બધી શ્રીમોહનલાલજી
 જૈન જ્ઞાન ભંડાર સ્વાતે લેવડાવી તેમાં તમારી મોટી ભૂલ થયેલી
 છે, તેના જવાબમાં પંન્યાસજીએ જણાવ્યું કે સ્વરેસ્વર મારી ભૂલ
 જ થયેલી છે એમ આપ મને સમજાવી શકશો તો મારી ભૂલ
 સુધારી લેવામાં મને કાંઈ પણ અડચણ નથી, પરંતુ એ તો
 જણાવો કે આપ ગુરુપરમ્પરામાં માનો છો કે નહિ, ત્યારે
 સૂરિજીએ જણાવ્યું કે હા, સારી રીતે માનીયે છીએ, ત્યારે

पंन्यासजीए जणाव्युं के जो मानता हो तो आपना बडील
 श्रीमणिविजयजी दादा तो व्याख्यान बांचती वखते मुहपत्ती
 बांधता हता तो पछी आप केम बांधता नथी, त्यारे सूरिजीए
 जणाव्युंके श्रीबुद्धिविजयजी महाराज दूढक पंथमांथी तपाग-
 च्छमां आव्या तेमणे व्याख्यान पूरती पण जो दूढकोनी पेठे
 मुखे मुहपत्ती बांधवामां आवे तो दूढकोने टोणो मारवानो मोको
 मळे तेथी तेमणे व्याख्यान आपती वखते मुखे मुहपत्ती बांध-
 वानी परम्पराने छोडी दीधी अने त्यार पछी तो श्रीमूलचन्दजी
 श्रीबुद्धिचन्दजी अने श्रीआत्मारामजी वगेरे घणा साधुओ
 दूढक पंथनो त्याग करी करीने तपागच्छमां आव्या तेमणे
 व्याख्यान वखते मुहपत्ती नहि बांधवानी प्रवृत्ति चालूज राखी
 तेथी हवे अमे पण बांधता नथी, त्यार पछी पंन्यासजीए
 कहुं के आप तो एकली परम्पराने ज मानीने व्याख्यान
 वखते मुखे मुहपत्ती बांधता नथी पण अमे तो
 परम्पराने तथा शास्त्रने मानीने उपधाननी माळानी
 उपज श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञान भंडार खाते लइ जवानो
 ठराव करावेलो छे, त्यारे सूरिजीए कहुं के शास्त्रनो दाखलो
 नूतन होय ते नहि चाले २०० वर्ष पहेलांनो होय तो बतावो,
 त्यारे पंन्यासजीए ३२५ वर्षनी जूनी प्रत बतावी त्यारे ते हस्त
 लिखित प्रतनो दाखलो जोइने सूरिजी बोल्या के में घणां
 शास्त्रो जोयां छे पण आ पाठ मारा जोवामां आव्यो न हतो ।
 पछी पंन्यासजीए कहुं के बोलो हवे आपनो शुं बचाव छे त्यारे
 सूरिजीए कहुं के मुंबई गया पछी तमने जवाब आपीश एम

કહીને મુંઝઈ ગયા પરન્તુ જે જવાબ આપવાનું તેમણે કહેલું તે જવાબ તો તેઓએ આપ્યો જ નહિ । વઢી કપડવંજની પારી મીઠાભાઈ કલ્યાણચન્દની પેઢી દ્વારા સ્વમ્મની ઉપજમાંથી રૂ. ૧૧૭૦ ની મદદ શ્રીઆનન્દસાગરસૂરિજીએ આગમોદય સમિતિને અપાવીને પ્રજ્ઞાપના સૂત્ર પ્રગટ કરાવ્યું છે તે દાખલો પળ અમારા કરાવેલા ઠરાવને પુષ્ટિ કરનારો છે । ત્યાર બાદ નવસારી થઈને સુરત પધારી સં. ૧૯૮૫ નું સાડત્રીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે સુરતમાં ગોપીપુરામાં કર્યું । ચોમાસા પછી સુરત જિલ્લાના ગામડાઓમાં ફરતા ફરતા અનુક્રમે કઠોર પધાર્યા, કઠોરના શ્રીસંઘના અત્યાગ્રહથી પંન્યાસજી મહારાજે સં. ૧૯૮૬ નું આડત્રીસમું ચોમાસું કઠોરમાં કર્યું, કઠોરમાં પર્યુષણ કરવા દરવર્ષે આસપાસના ઘણાં માળસો આવે છે પરન્તુ આ સાલ પંન્યાસજી મહારાજ વિરાજતા હોવાથી ઢેઠ દાહાણું સુધીના લોકો સ્વાસ પર્યુષણ કરવા આવેલા હતા કઠોરના સંઘે તેઓની સુન્દર ભક્તિ કરી હતી, બહારગામથી પર્યુષણ પ્રસંગે ઘણું માળસ આવેલું હોવાથી દરવર્ષે કરતાં આ સાલનાં પર્યુષણ વધુ સારાં થયાં હતાં અને ઉપજ પણ ઘણી સારી થઈ હતી, પંન્યાસજી મહારાજે આ ચોમાસામાં એક એક પારણાને આંતરે અનુક્રમે ચાર અને પાંચ ઉપવાસની કઠિન તપસ્યા લગાતાર ત્રણ મહિના સુધી કરી હતી । ચોમાસા બાદ મહારાજશ્રી કઠોરથી વિહાર કરી સાયણ પધાર્યા તે વચ્ચે સુરતમાં નવેપુરે ચોમાસું કરીને શાસ્ત્ર વિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીવિજયધર્મસૂરિજીના શિષ્ય સંસ્કૃત ભાષાનું સુન્દર

કવિત્વ ધરાવનાર અનેક પ્રકારના પુસ્તકોના લેખક ન્યાય વિશારદ ન્યાયતીર્થ મુનિ શ્રીન્યાયત્રિજયજી પળ સાયળ પધાર્યા હતા, વધા મુનિઓનું સાયળમાં સાથે જ રહેવાનું થયું હતું, હમેશાં અનેક પ્રકારની ધર્મચર્ચા થતી હતી તેમાં સ્વામિવત્સલ સુપાત્ર કુપાત્ર ઉપધાનપ્રવૃત્તિ પુનર્લગ્ન આસ્તિક અને નાસ્તિક સંબંધી અનેક દૃષ્ટિએ ચર્ચા થતી હોવાથી ૧૦ દિવસ ઘણો જ આનન્દ રહ્યો હતો, એવી જ રીતે જૈન સમાજમાં જેઓને પરસ્પર કોઈ વાવતમાં મતભેદ ઊભો થાય તેઓ પરસ્પર મઢીને તે તે વાવતમાં એક વીજાની દૃષ્ટિએ સમજવાનો ઉદ્યમ કરે તો પ્રાયઃ દરેક વાવતની પીચાપીચી થતી અટકી જાય અને સંતોષ કારક નિવેડો આવી જાય તેને વઢલે જૈન સમાજના કમ ભાગ્યે હમણા હમણા મતભેદો વધતા જ જાય છે અને વન્ને પક્ષો ભેગા થવાને વઢલે દૂર રહીને જ પોતપોતાના મન્તવ્યોને પુષ્ટિ કારક દૃષ્ટાન્તો સ્તુળે સ્વાંચરેથી શોધી શોધીને સામા પક્ષવાળા ઉપર આક્ષેપપૂર્વક જનતામાં પ્રસિદ્ધ કરી એક વીજાને ઉતારી પાડવાની પ્રવૃત્તિ કરતા હોવાથી સર્વાલે જૈન શાસનની અવ-હેલના તો થાય જ છે તદુપરાંત તે વન્ને પક્ષના અગ્રેસરોની સ્થિતિ પણ ગામની સામ સામી દિશામાં આવી ઉતરેલા અને પરસ્પર એક વીજાની નિન્દા કરનારા પેલા વાવાઓ જેવી થાય છે ।

ત્યાર પછી મહારાજશ્રી સાયળથી સુરત પધાર્યા, તે વખતે જૈન સાધુઓ ઉપર અત્યન્ત ભક્તિ રાખનાર ધર્મચુસ્ત શેઠ ગુલાબચન્દ લલ્લુભાઈ મેસ્તાનવાળાએ મહારાજશ્રી પાસે

આવીને જણાવ્યું જે અમારા ગામમાં સુરતના શેઠિયાઓએ
 ઉપાશ્રય બંધાવ્યો તો સ્વરો પરન્તુ બાંધકામ ઉપર
 દેસ્વરેસ્વની સ્વામીને લીધે કારીગરોએ કામ કાચું કરેલું હોવાથી
 દીવાલોમાં ફાટ પડી ગઈ છે અને દીવાલો પડું પડું થઈ રહી
 છે માટે જો તેને તાત્કાલિક સુધારવામાં નહિ આવશે તો આ
 ચોમાસામાં જ ઉપાશ્રય બેસી જશે અને સ્વરચ કરેલો બધો
 પૈસો પાણીમાં જશે તેથી હમણાં જો રૂ. ૧૦૦૦ સ્વર્ચ કરીને
 સુધારી લેવાય તો ઘણું સારું નહિ તો ચોમાસા પછી રૂ. ૫૦૦૦ નું
 કામ ઉભું થશે, એ પ્રમાણે વાત ચાલતી હતી તે વખતે તપ જપ
 અને ધર્મક્રિયામાં હમેશાં તત્પર રહેનાર પોતાની કમાઈને સન્માર્ગે
 વાપરનાર ધર્મનિષ્ઠ કઠોરના શ્રાવક ઝવેરભાઈ નગીનદાસ આવી
 પહોંચ્યા, તેમણે પંન્યાસજી મહારાજને જણાવ્યું જે મારા જેવું
 કાંઈ કામ કાજ હોય તો ફરમાવો, સ્વરે ટાંકણે તેઓનું એવા
 પ્રકારનું વચન સાંભળીને મહારાજશ્રીએ ભેસ્તાનના ઉપાશ્રયની
 હકીકત જણાવી તે સાંભળીને તરત શેઠ ઝવેરભાઈએ રૂ. ૧૦૦૦
 છોટુભાઈ વકીલને ત્યાં આપ્યા અને તે રૂપીયાર્થી થોડા વખ-
 તમાં ભેસ્તાનનો ઉપાશ્રય સુધારીને મજબૂત કરવામાં આવ્યો,
 ત્યાર પછી દાહાણું બન્દરના આગેવાન શ્રાવકો પંન્યાસજી મહા-
 રાજને પોતાને ત્યાં ચાતુર્માસ કરવાની વિનંતિ કરવા આવ્યા
 તેઓના આગ્રહથી વિનંતિ સ્વીકારીને સુરતથી વિહાર કરી
 મરોલી નવસારી અમલસાડ બીલીમોરા ગણદેવી વલસાડ
 પારડી બગવાડા વાપી શ્રીગામ ઉમ્બરગામ અને ઘોલવડ થઈને
 દાહાણું પધારતાં ત્યાંના સંઘે ઘણા ઉત્સાહ અને ઠાઠમાઠથી

પંન્યાસજીનો પ્રવેશ કરાવ્યો, તે સારાનું સં. ૧૯૮૭ નું ઓગ-
 નચાલીસમું ચોમાસું પંન્યાસજીએ દાહાણુંમાં કર્યું, દાહાણુંના
 સંઘે પર્યુષણ કરવા પધારવાની કુંકુમપત્રિકા કાઢી આસપાસના
 જૈન ભાઈયોને નિમંત્રણ કરવાથી બહારગામનું ઘણું માણસ
 આવ્યું હતું તેઓની સેવાભક્તિ કરવા માટે દાહાણુંના સંઘ
 તરફથી રસોડું ચોલવામાં આવ્યું હતું તે રસોડે ૧૫
 દિવસ સુધી તો હમેશા ૧૦૦૦ માણસ જમતું હતું, પોતાને
 આંગણે આવેલા સાધર્મિ ભાઈવેનાની ભક્તિ કરવામાં દાહાણુંના
 શેઠ ધનરાજજી ઘેવરચન્દજી વાફળા પૂનમચન્દજી ચુન્નીલાલજી
 કર્ણાવટ લગનમલજી મિશ્રીમલજી ચોરડીયા નગરશેઠ મિશ્રીમ-
 લજી બોથરા ફૌજમલજી મોટાજી ગુલાબચન્દજી બોથરા અને
 શેઠ તારાચન્દજી વગેરેએ આગેવાની ભર્યો ભાગ લીધો હતો,
 પર્યુષણ બાદ ભાદ્રવા સુદી ૫ ના દિવસે સુન્દર સજાવટવાળો
 વરઘોડો ઠાઠમાઠથી કાઢવામાં આવ્યો હતો તેથી જૈનેતરોમાં
 જૈનધર્મની ઘણી પ્રશંસા થઈ હતી, કાર્તિકી પૂનમે દાહાણું
 શહેરથી વિહાર કરી પંન્યાસજી મહારાજ દાહાણું સ્ટેશને
 પધાર્યા ત્યાં સામટા બન્દરવાળા ધર્મનિષ્ઠ શેઠ હરખચન્દજી
 લક્ષ્મીચન્દજી તરફથી મોટો મંડપ તૈયાર કરાવી તેમાં શત્રુંજય
 તીર્થનો નવાન સુન્દર પટ બાંધવામાં આવ્યો હતો, દાહાણું પ્રગ-
 નામાં કાર્તિકી પૂર્ણિમાએ શત્રુંજયનો પટ બાંધવાની પ્રવૃત્તિ હતી
 નહિ પરન્તુ પંન્યાસજી મહારાજે ઉપદેશ આપીને એ પ્રવૃત્તિ શરૂ
 કરાવી અને એ સ્વચ્છ આસપાસના ગામોમાં અગાઉથી આપ-
 વામાં આવેલી હોવાથી તથા એ પ્રસંગે પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારા-

જની પધરામણી પળ થવાની હોવાથી પટના દર્શન કરવા ઘણાં માણસો આવ્યાં હતાં, બપોરે ઠાઠમાઠથી નવાણું પ્રકારી પૂજા મળાવવામાં આવી હતી અને સાંજના શેઠ હરશ્વચન્દ્રજી તરફથી સ્વામિવત્સલના જમણથી પધારેલા મહેમાનોની સુંદર ભક્તિ કરવામાં આવી હતી, ત્યાર બાદ ત્યાંથી વિહાર કરી મહારાજજી ઘોલવડ પધાર્યા ત્યાંના શેઠ પૃથ્વીરાજજી કસ્તૂર-ચન્દ્રજી તરફથી પૂજા મળાવી સ્વામિવત્સલ કરવામાં આવ્યું હતું, પછી મહારાજજી ચોરડી પધાર્યા, ત્યાંના ઉપાશ્રયનું કામ અટકી પડેલું જોડને ત્યાંના આગંવાનોને ઉપદેશ કરી પંન્યાસજી૯ રૂ. ૨૦૦૦ મેળા કરાવ્યા તેથી તે ઉપાશ્રયનું કામ પુરું થયું, પછી ત્યાંથી દ્વીયર સોલસંવા અને સંજાળ થઈને મહારાજશ્રી ફળસા જતા હતા ત્યાં રસ્તામાં જ ફળસાવાળા ધર્મનિષ્ઠ શેઠ અમરચન્દ્રજી સ્વચ્ચન્દ્રજી છાજેડની વાડી આવી તે વાડીમાં શેઠે બંગલો બંધાવવા માંડેલાં તે તૈયાર થઈ ગયાં હોવાથી શેઠે આગ્રહ કરીને પંન્યાસજી મહારાજને ત્યાં રોકી લીધા અને ગામમાં સ્વચ્ચર આપી વધા જૈન માર્દિયોને નિમંત્રણ કરી શેઠ તરફથી બંગલામાં બપોરે વાર વ્રતની પૂજા મળાવી સાંજના સ્વામિવત્સલ કરવામાં આવ્યું હતું, બીજે દિવસે સવારે ફળસાના સંઘ તરફથી સાંમૈયું કરી શેઠ ગંગારામજી ચોપડાના મકાનમાં પંન્યાસજીને ઉતાર્યા, હમેશાં બે ટાઈમ મહારાજજી૯ વ્યાખ્યાન વાંચવા માંડ્યું તેનો લાભ ત્યાંના લોકો ઘણા ઉત્સાહથી લેવા લાગ્યા, ફળસામાં શેઠ ગંભીરમલજી છાજેડે પોતાના મકાનમાં ઘરદેરાસરની જોગવાઈ તો કેટકાક વર્ષથી

करी हती परन्तु उपाश्रयनी सगवड हती नहि तेथी महाराज
 साहेबे उपदेश आपीने उपाश्रयनी दीप शरू करावी ते बखते
 शेठ अमरचन्दजी छाजेडने महाराजश्रीना उपदेशनी घणी
 सारी असर थवाथी तेमणे श्रीसंघने अरज करी के श्रीसंघ मने
 रजा आपे तां मारा तरफथी उपाश्रय बंधावीने श्रीसंघने अर्पण
 करवानी मारी इच्छा छे, श्रीसंघे तेमनी अरज स्वीकारी तेथी ते
 शेठे वे माळनुं सुन्दर मकान तैयार करावी श्रीसंघने अर्पण कर्युं,
 ते मकाननो भोंयनळीयानो भाग उपाश्रय तरीके राखी माळ-
 पर जैनमन्दिर करवामां आव्युं छे तेमां शेठ गंभीरमलजीना
 घरमन्दिरमां रहेली मतिमा लावीने पधराववामां आवी छे, ए
 प्रमाणे पूज्य पंन्यासजी महाराजना दाहाणुं तथा बगवाडा
 प्रगणाना गामोमां विहार अने उपदेशथी घणा गामोमां धर्म-
 स्थानोनो मंडाण तथा धर्मक्रियानी प्रवृत्तिमां बधारो थयो छे,
 त्यार पछी महाराजजीए वापी तरफ विहार कर्यो त्यारे
 फणसाना आंगवान श्रावको वापी सुधी पहाँचाडवा गया हता
 तेमज वापीना श्रावको सामे लेवा आव्या हता, वापीना शेठ
 मगनीरामजी रामसुखजीनी तबीयत नरम रह्या करती हती,
 गया चोमासामां पंन्यासजी महाराज पासे दाहाणुंमां पर्युषण
 करवा तेओ गयेला त्यारे तेमणे महाराजश्रीने कहेलुं के मने
 कोई एवी तपस्या बतावो के जेथी मारा तन अने मननी
 आधि अने व्याधि टळी जाय अने मने शान्तिनो अनुभव
 थाय, जबाबमां महाराजश्रीए जणावेलुं के मारा वचन उपर
 तमने श्रद्धा होय तो तमे जो लगातार ८१ आयंबीलनी तपस्या

કરો તો તમારી ધારણા સફળ થશે “ પુરુષવિશ્વાસે વચન-
વિશ્વાસઃ” એ ઉક્તિ અનુસાર પંન્યાસજી મહારાજ ઉપર તેઓની
પૂર્ણ શ્રદ્ધા હોવાથી તેમનું વચન તેમને અત્યંત રુચિકર થઈ
પડ્યું તેથી પોતાને ઘેર જઈને તુરત ઉપર કહેલી ઉગ્ર તપસ્યા શરૂ
કરી દીધી હતી અને હમણા જ્યારે પંન્યાસજી મહારાજ વાપીમાં
પધાર્યા ત્યારે તે તપસ્યા પુરી થવા આવી હતી તેથી પોતાની
તપસ્યાનું પારણું થાય ત્યાં સુધી વાપીમાં સ્થિરતા કરવાની
પંન્યાસજી મહારાજને તેમણે ભાવપૂર્વક વિનંતિ કરવાથી મહા-
રાજશ્રી વાપીમાં રોકાયા હતા, તે પ્રસંગે વાપીમાં મને થયેલો
અનુભવ જાણવા યોગ્ય હોવાથી અંત્રે જણાવવામાં આવે છે ।

મૂળ અમદાવાદના પળ ધંધાર્થે વાપીમાં આવી રહેલા માસ્તર
હીરાલાલ વાપીની જૈન પાઠશાળામાં ભણાવતા હતા તેઓ પોતે
સોસાયટીપક્ષમાં બઢેલા હોવાથી સોસાયટીપક્ષમાં બઢેલા સાધુ
સિવાય બીજા કોઈ પણ સાધુને સાધુ તરીકે માનવાથી કે
આદર સત્કાર કરવાથી શ્રાવકત્વ ટકી શકતું નથી એવી તેમની
માન્યતા હોય તેમ તેમના આચરણ ઉપરથી સમજાતું હતું ।

તેરાપંથમાં બઢેલા શ્રાવકો તેઓના પૂજ્યના ઉપદેશાનુસાર
તે પૂજ્યની આજ્ઞામાં વિચરનાર સાધુ સિવાય કોઈ પણ જૈન
સાધુને આદારાદિ આપવાથી તથા આદર સત્કાર કરવાથી
જેમ સમકિતથી અષ્ટ થવાનું માને છે તેમ આ સોસાયટીપક્ષને
દોરનાર સાધુઓના ઉપદેશથી સોસાયટીમાં બઢેલા શ્રાવકો
પણ માનતા હોય એવું તેમના વર્તન ઉપરથી જણાય છે ।

વિચક્ષણ પુરુષો તો સોસાયટીની સ્થાપના થઈ ત્યારથી જ

भविष्यमां ते केवुं स्वरूप लेशे ते समजीने सोसायटीने नव
 गज दूरथी ज नमस्कार ! करता हता, त्यार बाद सुरतमां
 पूज्य श्रीविजयवल्लभसूरिजीनो अपूर्व आडम्बरथी थयेलो प्रवंश
 महोत्सव जोइने श्रीरामविजयजीनो सन्देशो पहोंचाडवा गयेला
 श्रावकोना श्रीविजयवल्लभसूरिजी प्रतिना वर्तनथी, श्रीविजयने-
 मिसूरिजीना खंभातना छेला प्रवेश वखते त्यांनी जैनशाळाना
 कार्यवाहको शेठ कस्तूरभाई वगेरेना श्रीनेमिसूरिजी प्रतिना
 आगला अने ते वखतना वर्तनथी, श्रीविजयलावण्यसूरिजिनी
 खंभातनी हाजरी दर्म्यान उपस्थित थयेंला साध्वीप्रकरणथी
 अने छेले छेले तिथिचर्चाने अंगे पूनेथी जामनगर करायला
 तारोमां श्रीसागरानन्दसूरिजी प्रतिनी श्रावक केशवलालनी
 शब्दरचना जोवाथी सोसायटीपक्षना दृष्टिरागी सिवायना
 आखा जैनसमाजने आ सोसायटीपक्ष ते एक प्रकारे
 तेरापंथनो सगो भाई तो नहि परन्तु सावको भाई जणावा
 लाग्यो होय एम मारा परिचयमां आवनारा श्रावकोना
 कथनथी तथा सं. १९९२ ना चांमासामां मुंबईना लालबाग
 सिवायना जे जे उपाश्रयमां सोसायटीपक्षना साधुओ हता
 तेओंना थयेला हालहवालथी चोक्खुं जणाइ आवे छे । सोसा-
 यटीपक्षना घणाखरा श्रावको तो हवे प्रतिक्रमणादिकमां जैन-
 तत्त्वथी भरेलां तथा जैनधर्मना अभ्यासको माटे परीक्षामां
 रखायेलां परमयोगी श्रीआनन्दधनजी तथा द्रव्यानुयोगनिष्णात
 श्रीमद्देवचन्द्रजीना स्तवनोनो अनादर करी आधुनिक
 नाटकीया स्तवनोनो आदर करवा लाग्या छे, पोताने

घेर सोसायटीपक्ष सिपायना कोई मूर्तिपूजक संप्रदायना जैन साधु गोचरी आदि निमित्ते आवी चढे तो ते साधु प्रति अन्य-दर्शनी जेवुं आचरण करे छे, तदुपरांत सोसायटीपक्षमां केटलाक एवा नररत्नो पण जोवामां आवे छे के जेओ पोताना पक्षना साधु सिवाय कोई पण मूर्तिपूजक जैन संप्रदायना साधु पासे कोई भावुक दीक्षा लेवा तैयार थयो होय तो ते दीक्षाना कार्यमां पण विघ्न उभुं करवामां धर्म समझे छे । एवा सोसायटी-पक्षना उपरोक्त मास्तर हीरालाले वापीना संघमां पोतानी मान्य-तानो प्रचार करेलो हतो तेमां पंन्यासजी महाराजनी स्थिरताथी विघ्न आवेलुं जाणीने ते मास्तर पंन्यासजी महाराजनी वाबतमां मनफावती बात पण फेल्याव्या करता हता ।

गया चोमासामां वापीना श्रीजैन युवक मंडले प्रगट करेली पर्युषणा साहित्य संग्रह नामनी एक चोपडी दाहाणुंमां पंन्यासजी महाराज उपर आवेली हती, ते चोपडीमां लखावेली केटलीक शास्त्रविरुद्ध वाबतोना खुलासा माटे वापीना श्रीजैन युवक मंडलने पत्र लखमां आवेलो परन्तु ते मंडले अपारा पत्रनां खुलासो करवानी अशक्तिने लीधे कंड पण जवाब आप्यो नहि ।

त्यार बाद श्रीविजयदानमूरिजी सुंवरिना लालबागमां चोमामुं रहेला हता तेओने नीचे मुजबनो रजीष्टर कवरमां पत्र लखी पंन्यासजी महाराजे केटलाक प्रश्नां पुछ्या हता ।

दाहाणुं ता. २-८-३१

दाहाणुं

ठाणा—मुंबई बन्दरमध्ये आचार्य श्रीदानविजयसूरिजी सुख-
साता वांचसो । जत लखवानुं के नीचे लखेला प्रश्नोना
उत्तरो आपशो ।

प्रश्न १—आप कया कया शास्त्रोना प्रमाण मानो छो अने
कया कया शास्त्रो नथी मानता तेना नामो
जणावशो । शास्त्रने अनुसारे जे माणस वर्तन
करे ते भगवाननी आज्ञामां गणाय परन्तु शास्त्रमां
चोक्खां पाठ जोया छतां शुद्ध प्ररूपणा नहि
करे तो तेने भगवाननी आज्ञामां कहेवुं के आज्ञा
वाहेर तेनो उत्तर आपसो ।

प्रश्न २—स्वधर्ममांथी (एटले जतीपणामांथी) नीकळे
ते पुरुषे अवश्य गुरु धारण करवा जोड्यं के
केम तेनो उत्तर आपशो जो कदाच गुरु नहि
करे तो तेनो परिवार आज्ञामां कहेवाय के आज्ञा
वाहेर कहेवाय ।

प्रश्न ३—पूर्वना परंपराना आचार्योंनी आज्ञा नहि माने
तो तेने समकीती कहेवो के मिथ्यात्वी कहेवो ।

प्रश्न ४—तमे बलसाहमां सवा त्रणसो वपेनी लखेली
जुनी प्रतर्ना अन्दर छती वस्तु जोडने कबूलात
कर्ग हती के हजु सुधी आ प्रत मारा जोवामां
आवी नथी तो तमो जाणी बुझीने तमारी करेली
खाटी प्ररूपणा हजु तमोए जनताने केम जणावी
आवी तेमज लोकोने समजान्या नथी, तमारा

ભક્તો દેવદ્રવ્ય દેવદ્રવ્ય એમ પોકારો કરે છે
 અને લોકોને ઓટા ભ્રમમાં નાંચે છે, જો તમારી
 શુદ્ધ પ્રરૂપણા શાસ્ત્ર અનુસારે હોય તો તમે
 શુદ્ધ પ્રરૂપણા શાને માટે પ્રગટ કરતા નથી અને
 તમારી ભૂલ હજુ સુધી છાપામાં કેમ બહાર પાડી
 નથી, હજુ પણ તમારી શુદ્ધ પ્રરૂપણા હોય તો
 તમે જલ્દી છાપા દ્વારા બહાર પાડશો, ગૌતમ-
 સ્વામીજી મહારાજ જેવાં પણ આનન્દ શ્રાવકની
 સાથે અવધિજ્ઞાન સંબંધી પોતાની ભૂલ માલૂમ
 પડવાથી આનન્દ શ્રાવક પાસે મિચ્છામિ દુક્કડં
 કરેલ છે તેમ તમે પણ તમારી ભૂલ કબૂલ કરી
 જનતાનો ભ્રમ દૂર થાય તેમ કરશો અને
 પ્રશ્નોનો જવાબ શાસ્ત્રને આધારે આપશો
 અમારો હેતુ દ્વેષ ભાવથી પુછવાનો નથી, અમારા
 તરફથી તો અમે શાસ્ત્રનો ચોક્કસ પાઠ જૈન
 પત્રદ્વારા જનતાની જાણ માટે બાહર પાડી દીધો
 છે છતાં તમારા અન્ધભક્તો હજુ સુધી ઓટી વાત
 પકડી બેઠા છે અને લોકોમાં ઓટો ભ્રમ પેદા
 કરે છે તેને લીધે આ વાત તમને લખી છે માટે
 આ વાતની ચોક્કસ તમારા તરફથી થાય એ
 માટે આ પત્ર લખાણો છે એજ । પંન્યાસજી મહા-
 રાજ તરફથી કવર આવેલું જાણીને વલસાડનો
 અનુભવ યાદ કરી જવાબ આપવામાંથી બચી

जवा माटे आ रजीष्टर कवर तेओए लीधुं ज नहि तेथी ते कवर पंन्यासजी महाराज पासे पाछुं आव्युं हतुं ।

त्यार पछी एक्याशी आयंबीलनी तपस्या करनार शेठ मगनीरामजीए पोताना पारणाने दिवसे पंन्यासजी महाराजने निमंत्रण करी पोताने घेर वहोरवा लइ जइने साधुने कल्पती चीजो आहार पाणी कपडां कांबली वगेरे उत्कृष्ट भावथी पोताने हाथे वहोरावीने पोते पारणुं कर्युं तथा जैनमन्दिरमां बपोरे तेओना तरफथी बारव्रतनी पूजा ठाठमाठथी भणाववामां आवी तथा आंगी रचाववामां आवी हती । त्यार पछी देहेगामवाळा शेठ गुलाबचन्दजी मकनजी तथा कस्तूरचन्दभाई वगेरेनी विनतिथी महाराजजी देहेगाम पधार्या, त्यां शेठ गुलाबचन्दजी तथा शेठ कस्तूरचन्दभाई तरफथी पूजाओ भणाववामां आवी हती अने बहारगामथी आवेला भाईयोनी भक्ति करवामां आवी हती, त्यांथी गाम दादरावाळाओनी विनतिथी महाराजजीनुं दादरे पधारवुं थयुं त्यांना शेठ नेमिचन्दजी तथा फूलचन्दजी वगेरे तरफथी पूजाओ भणाववामां आवी हती अने स्वामिवत्सलो पण करवामां आव्यां हतां ।

महाराजजीना व्याख्यानमां जैनो तथा जैनेतरो पण आवता हता, एक दिवसे फीरंगी लोकोना धर्मगुरु पोताना समुदाय साथे पंन्यासजी महाराज पासे धर्मचर्चा करवा आव्या हता एक कलाक सुधी जैन धर्म संबंधी अनेक तरेहनां प्रश्नो पुछी जैनधर्मनी माहिती मेळवी खूश थइने गया हता, त्यार पछी

સુરત જીલ્લાના ગામ અંધેટીના શેઠ ચીમનલાલ નાનચન્દ તથા શેઠ કેશવલાલ અને મરોલીવાળા શેઠ ચીમનાજી વગેરે દાદરે આવી પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે મરોલી સ્ટેશન ઉપર જૈનમંદિર તથા ઉપાશ્રય કરાવવાનો અમારા વધાનો વિચાર છે માટે આપસાહેબ કૃપા કરીને ત્યાં પધારો તો આપનો ઉપદેશ મળવાથી અમારું કાર્ય સરાળે ચઢે, લાભનું કારણ જાણીને દાદરેથી વિહાર કરીને વાપી વગવાડા પારડી વલસાડ હૂંગરી વીલીમોરા ગણદેવી અને નવસારી થઈને પંન્યાસજી મહારાજશ્રી જલ્દી મરોલી પધાર્યા અને અસર કારક ધર્મોપદેશ આપીને એક ટીપ શરૂ કરાવી દરેકની સ્થિતિ અનુસાર સારી રકમ ભરાવી, ઉપાશ્રયમાંટે અગાઉ જમીન સ્વરીદેલી તે નાની પહે એમ હોવાથી મહારાજજીના ઉપદેશથી અંધેટીવાળા શેઠ ચીમનલાલે પોતાના જીનની જગ્યામાંથી થોડી જગ્યા મફત આપી, પછી તે જગ્યા ઉપર બે માલનું સુંદર મકાન તૈયાર કરાવવામાં આવ્યું તેનો ખોંચતલીયાનો ભાગ ઉપાશ્રય તરીકે રાખવામાં આવ્યો છે તેનો સ્વર્ચ આસરે રૂ. ૬૦૦૦ થયો હતો તે નહોદવાળા શેઠ પાનાચન્દ સ્વેતાજીએ એકલા જ પોતાની ઉદારતાથી આપ્યો છે વાકીનો વધો સ્વર્ચ ટીપમાંથી કરવામાં આવ્યો છે, માલપર હાલમાં જિનપ્રતિમાને પોરોના તરીકે પધરાવ્યા છે, પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી મરોલીના શ્રાવકોને ધર્મસ્થાનોની અવગડતા હતી તેમજ સુરતથી મુંબઈના રસ્તામાં મરોલી આવતું હોવાથી સાધુ સાધ્વીઓનું આવાગમન વિશેષ થતું હોઈને ઉપાશ્રય વિના ઘણી અડચણ આવ્યા કરતી હતી તે હવે દૂર

થઈ ગઈ છે, જૈનમંદિર અને ઉપાશ્રય થયા પછી વસ્તીમાં વધારો થતાં થતાં હાલમાં મરોલીમાં ૬૦—૬૫ દુકાનો શ્રાવ-કોની છે અને તે બધા ભાઈયો ધર્મના પ્રતાપે સુખી છે । ત્યાર બાદ પંન્યાસજી મહારાજ મરોલીથી સુરત પધાર્યા તે વખતે સ્વંભાતથી શેઠ ભોગીલાલ મગનલાલ નાળાવટી વગેરે ઓસવાલ સમુદાયના આગેવાનોએ સુરત આવીને જણાવ્યું જે આપ સાહે-બના સદુપદેશથી જૂદા જૂદા શ્રાવકોની તરફથી રૂ૦ ૩૦૦૦૦ ની મદદ મળવાથી સ્વંભાતની જીર્ણ શીર્ણ થઈ ગયેલી દાદા-વાડીનો તથા વડા દાદા શ્રીજિનકુશલસૂરિજી મણિધારી શ્રીજિનચન્દ્રસૂરિજી શ્રીજિનકુશલસૂરિજી તથા શ્રીજિનચન્દ્રસૂ-રિજી એ ચારે દાદા સાહેબોની દેરીયોનો જીર્ણોદ્ધાર થઈ ગયો છે, હવે આપ સાહેબ પધારો તો પ્રતિષ્ઠાનું કામ બાકી છે તે આપના ઉપદેશથી થઈ જાય । તેઓની વિનંતિ સ્વીકારીને સુરતથી વિહાર કરી મરુચ સમની જમ્બૂસર અને કાઠી તીર્થની યાત્રા કરી સારોદને આરે થઈ પંન્યાસજી મહારાજ રાલજ પધાર્યા, સ્વંભાતની પાંચે જ્ઞાતિનો સમુદાય ત્યાં હાજર થયો હતો તેઓમાંથી શેઠ ભોગીલાલ નાળાવટી તરફથી ત્યાં પૂજા મળાવી સ્વામિવત્સલ કરવામાં આવ્યું હતું, બીજે દિવસે શકરપુરામાં દર્શન કરીને શેઠ ભોગીલાલ નાળાવટી તરફથી આઠમ્બર પૂર્વક પંન્યાસજી મહારાજનો નગર પ્રવેશ થયો હતો, સાંમૈયામાં સ્વંભાતના પાંચે જ્ઞાતિના આગેવાનોની હાજરીથી સાંમૈયું ઘણું જ દીપી રહ્યું હતું, બજારમાં સાંમૈયું પહોંચતાં શ્રીચિન્તામણિ પાર્શ્વનાથના દર્શન કરી માળેકચોકના ઉપાશ્રયે પંન્યાસજી મહા-

राजनी पधरामणी थइ त्यां मांगलिक संभळाव्या बाद शेठ भोगीलाल नाणावटी तरफथी प्रभावना करवामां आवी हती, पछी दररोज पंन्यासजी महाराजनुं व्याख्यान चालतुं हतुं । महाराजश्रीना उपदेशथी शेठ छोटालाल मगनलाल नाणावटी तरफथी सं० १९८८ ना जेठ सुदी १ थी अठाइ महोत्सव शुरू करवामां आव्यो जळयात्रा वगेरेना वरघोडा घणा ठाठमाठथी सुन्दर काढवामां आव्या हता, दररोज विविध प्रकारनी भणाती पूजाओमां तथा रात्रे फूलळाइट साथे थती भावनाओमां गुरुगमथी संगीत शिखेला उस्ताद गवैयाओनी हाजरीथी महोत्सवनी शोभा तथा उपज घणी ज सारी थइ हती, महोत्सवने छेले दिवसे दादावाडीमां जगद्विख्यात कलिकाल कल्पतरु जगतमां जागती ज्योतसमा भक्तजनोने हाजरा-हजूर चारे दादा साहेबोनी चरणपादुकानी प्रतिष्ठा करी नीचे मुजबनो शिलाळेख चोढवामां आव्यो छे ।

श्रीस्तम्भनतीर्थे वन्दे वीरकुशलम् ।

वि० सं० १९८८ ना ज्येष्ठ शुक्लाष्टमीदिने वडा दादाना नामथी प्रसिद्ध चोरासीगच्छ शृंगारहार जंगम युगप्रधान भट्टारक श्रीजिनदत्तसूरीश्वरजी, मणिमंडितभाल क्षेत्रपालसंसेवित श्रीजिनचन्द्रसूरीश्वरजी तथा कलिकालसातिशय श्रीजिनकुशलसूरीश्वरजी वगेरे पूर्वाचार्योनी चरणपादुकाओ कटारीयागोत्रीय गुरुभक्त पारेख शेठ छोटालाल मगनलाल नाणावटीए उदारदिलथी पोतानी लक्ष्मीनो सदुपयोग करी नवीन सुन्दर देरी बंधावीने खंभातनी पांचे ज्ञातिना संघ

समक्ष घणा आडम्बर अने उत्साहथी खरतरगच्छाधिराज जगत्पूज्य महात्मा श्रीमोहनलालजी महाराजना मुख्यशिष्य बालब्रह्मचारी उग्रतपस्वी श्रीजिनयशः सूरिजीना पट्टधर पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजी महाराजना उपदेशथी विधिपूर्वक प्रतिष्ठा करावी पोतानो जन्म सफल कर्यो छे ।

महोत्सवने छेले दिवसे शेठ छोटालाल तथा भोगीलाल ए बन्ने नाणावटी भाईयो तरफथी संघजमण करवामां आव्युं हतुं, त्यार बाद श्रीसंघना घणा आग्रहथी पंन्यासजी महाराजनं सं. १९८८ नी सालनुं चालीशमुं चोमासुं खंभातमां ज माणेकचोकना उपाश्रयमां थयुं ।

चोमासा बाद खेडा जिल्लाना मातर गाममां साचा देव तरीकेनी ख्याति पामेला श्रीसुमतिनाथ भगवानना बावन जिनालयनी यात्राए जवानो पंन्यासजी महाराजनो विचार थयो तेथी खंभातथी विहार करी खंभातना श्रावक श्राविकाना बहोळा समुदाय सहित मातरनी यात्रा करी त्यांथी पाछा वळतां महाराज साहेब सोजित्रे पधार्या अने जे उपाश्रयमां पोते उतर्या ते उपाश्रयमां पूर्वाचार्यना हस्ते बावन वीरमां मुख्य गणाता शासनरक्षक श्रीमाणिभद्र वीरनी स्थापना थयेली हती, त्यां एक दिवसे पंन्यासजी महाराज काउस्सगध्यानमां हता त्यारे तेंओए गेबी अवाज सांभळ्यो के “तमे विहार करीने खंभात पधारो अने त्यां माणेकचोकना उपाश्रयमां उतरजो ते उपाश्रयमां चमत्कारि श्रीमाणिभद्रवीरनी देरी छे ते जीर्ण थइ गयेली छे तेनो जीर्णोद्धार तमारा उपदेशथी थशे ” एवो

દૈવી અવાજ સંભળાવાથી પંન્યાસજી મહારાજ સોજિત્રેથી વિહાર કરીને પાછા સ્વંભાત પધાર્યા અને માળેકચોકના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા ।

સ્વંભાતના માળેકચોકનો ઉપાશ્રય કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રીહેમ-ચન્દ્રાચાર્ય મહારાજના વસ્ત્રમાં બનેલો ઘણો જૂનો કહેવાય છે, વૃદ્ધપુરુષો કહે છે કે એ ઉપાશ્રયના એક ઓરડામાં મોંયરું છે તેનું બીજું દ્વાર ઠેઠ કાવીગામની બજારમાં પડે છે, એ ઉપાશ્રયમાં પાર્શ્વચન્દ્રગચ્છીય શ્રીભ્રાતૃચન્દ્રસૂરિજીનાં ત્રણ ચાર ચોમાસાં થયાં છે, ઘણી મજબૂત બાંધણી હોવા છતાં પણ ઘણો જૂનો થવાથી એ ઉપાશ્રયની હાલત જીર્ણ શીર્ણ થઈ ગયેલી હતી । શ્રીજૈન શ્વેતામ્બર સંઘના રક્ષક, ધર્મનિષ્ઠ શ્રદ્ધાલુ પુરુષોનાં સંકટ હરનાર, શાસનોન્નતિના દરેક કાર્યોમાં સહાયક થનાર અને બાબનવીરમાં શિરોમણિ વડવીરનું વિરુદ્ધધારક શ્રીમાણિભદ્રવીરની આલ્હાદકારક સુન્દર દર્શનીય મૂર્તિની સ્થાપના એ ઉપાશ્રયની મધ્યમાં પૂર્વાચાર્યના હાથે થયેલી છે, પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશદ્વારા અનેક શેઠિયાઓ તરફથી મદદ મળવાથી સ્વંભાતના નવાબ સાહેબના પ્રેમપાત્ર નગરશેઠ ચન્દુલાલ બાપુલાલભાઈ દ્વારા એ ઉપાશ્રયનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવી ઉપાશ્રયને બારણે એક ફૂટને આઠ ઇંચના આરસપાષાણના ચોરસામાં જીર્ણોદ્ધાર સંબંધી નીચે મુજબનો લેખ લખવામાં આવ્યો છે,

જગત્પૂજ્ય મહાત્મા શ્રીમાન્ મોહનલાલજી મહારાજના પ્રશિષ્ય પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજીના સદુપદેશથી આ ઉપા-

श्रयना जीर्णोद्धारमां नीचेना गृहस्थोए उदार दिलथी मदद आपी छे ।

१—खंभातना नगरशेठ श्रीयुत चन्दुलाल बापुलाल ।

२—अच्छारीना शेठ श्रीयुत रायचन्द गुलाबचन्द ।

३—सुरतना झवेरी श्रीयुत कुसुमचन्द लल्लुभाई ।

४—खजवाना (मारवाड) ना शेठ श्रीयुत किसनचन्द पूनमचन्द ।

५—फणसाना शेठ श्रीयुत अमरचन्द खूबचन्द वगैरे ।

सं. १९८९ ना फागण सुदी १ ने वार शनैश्वर ।

ए उपाश्रयना जीर्णोद्धारनुं काम चार मास सुधी चालेल्लं तेनी देखरेख अने हिसाब राखवामाटे मददगारो तरफथी आवेला दाहाणुं प्रगणाना दवीयर गामना लंकडगोत्रीय वीसा-ओसवाल धर्मनिष्ठ श्रावक श्रीयुत मानमलजीने पंन्यासजी महाराजना परिचय अने उपदेशथी भागवती दीक्षा लेवानी भावना थइ तेथी जीर्णोद्धारना कामनी देखरेख तथा हिसाब राखवानी साथे साथे प्रतिक्रमणना सूत्रोनो अभ्यास करवा लाग्या, पछी तेओनी योग्यता जोडने पंन्यासजी महाराजे सं. १९८९ ना कार्तिक सुदी १५ ना दिवसे खंभातमां श्रीसंघ समक्ष पोताना वरद हस्ते दीक्षा आपी श्रीगुलाब-मुनिजीना शिष्य तरीके श्रीमहोदयमुनि नाम स्थापन कर्युं, त्यार बाद खंभातथी विहार करी महाराजजी सायमे पधार्या त्यां महाराजश्रीना दर्शन करवा तथा वाणी सांभळवा खंभातनी पांचे ज्ञातिना आगेवानो उपरांत खंभातना

નવાવ સાહેબના મામા તથા મસીયાઈ ભાઈ પણ પોતપોતાના
 જનાના સાથે મહારાજશ્રીના દર્શન કરવા આવ્યા હતા, સાય-
 મામાં સંભાતના શેઠ ભોગીલાલ નાળાવટી તરફથી સ્વામિવ-
 ત્સલ કરી દરેક આગન્તુકોની સુન્દર ભક્તિ કરવામાં આવી
 હતી । ત્યાંથી મહારાજશ્રી તારાપુર પધાર્યા ત્યાં શિશ્વરબંધી
 મોટું જૈનમંદિર મુંબઈવાળા શેઠ મોતીશાનું બંધાવેલું છે હાલમાં
 ત્યાં શ્રાવકોનાં પાંચેક ઘર સાધારણ સ્થિતિવાળાં છે, ત્યાંથી
 મહારાજજી સોજીત્રે પધાર્યા ત્યાં વીસેક ઘર શ્રાવકોનાં છે
 અને ઘણાવર્ષની બાંધણીનું જુનું જૈનમંદિર છે, ગામમાં પાટીદાર
 તથા હુંમડ દિગમ્બરોની વસ્તી સારી છે, ત્યાંથી મહારાજજી
 ડભોડ પધાર્યા ત્યાં શ્રાવકનાં ૧૫ ઘર છે તેમાં એક બે ઘર
 સુખી છે, જૈનમંદિર તથા ઉપાશ્રય એકઠાં છે તે જીર્ણ થઈ ગયાં
 હોવાથી તેને સુધરાવવાનો ધર્માનુરાગી શેઠ ચતુરભાઈના ધર્મ-
 પત્ની શ્રીમતી મળીબેનને ઉપદેશ આપવાથી તેમણે તુરત ઉદાર-
 દિલથી રૂ. ૫૦૦૦ સ્વરચીને સુધરાવ્યાં । પછી ત્યાંથી વિહાર
 કરી સ્વાંધલી થઈને માતર પધાર્યા, માતરમાં સાચાદેવ તરી-
 કેની પ્રસિદ્ધિ પામેલા શ્રીસુમતિનાથપ્રભુનું પ્રાચીન જૈનમંદિર
 તીર્થ તરીકે ગણાય છે, તે બાવન જિનાલનું ઘણું મોટું મંદિર
 જુનું થવાથી જીર્ણોદ્ધાર કરાવવા લાયક જોઈને જગત્પૂજ્ય
 મહાપ્રભાવક શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના વિદ્વાન્ પ્રશિષ્ય માત-
 રમાં ચોમાસું કરનાર શ્રીકલ્યાણમુનિજી મહારાજ જેઓ
 ગૃહસ્થાવાસમાં પેથાપુરના રહેવાસી તથા પોરવાડજ્ઞાતિના હતા
 તેમણે પોરવાડજ્ઞાતિના ધર્મચુસ્ત સસ્વાવતીનર અમદાવાદના શેઠ

જમનાભાઈ ભગુમાઈને માતરના મન્દિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવવા માટે સદુપદેશ આપ્યો, તે ઉપદેશની શેઠ સાહેબને એવી સરસ અસર થઈ કે તેમણે અત્યન્ત ઉદારતાથી રૂ૦ ત્રણ લાખ સ્વર્ચીને મન્દિરને સર્વાંગ સુન્દર કરાવી દીધું છે ।

માતરની યાત્રા કરીને પંન્યાસજી મહારાજ સ્વેડે પધાર્યા અને ભાવસારજ્ઞાતિના આગેવાન ગૃહસ્થ શ્રીયુત દામોદરદાસ વિઠ્ઠલ-દાસે પોતાના તરફથી રૂ૦ ૩૫૦૦૦ સ્વર્ચીને પરામાં નદીને કિનારે જૈનમન્દિરની નજીકમાં જ સુન્દર આલિશાન જૈનધર્મ-શાળા તથા ઉપાશ્રય તૈયાર કરાવેલાં છે, તે શેઠની ધર્મપત્ની શ્રીમતી મર્ણાબેનના આગ્રહથી તેમના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા; તે શ્રાવિકા દેવગુરુની ભક્તિમાં તથા ધર્મક્રિયામાં અનુરક્ત હોઈ બનતા પ્રયત્ને વિનતિ કરીને પોતાના ઉપાશ્રયમાં સાધુસાધ્વીનું ચોમાસું કરાવી પોતાના જ્ઞાતિભાઈઓને ધર્મમાર્ગે જોડે છે, તેમના આગ્રહથી ત્યાં ૧૫ દિવસ મહારાજજી રોકાયા અને વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું । સ્વેડામાં જૈનોની વસ્તી સારી છે પરન્તુ તેઓમાં કુસંપ ઘણો છે, સ્વેડામાં સુમતિરત્નસૂરિ જૈન લાયબ્રેરી સારા પાયા ઉપર ચાલે છે તેમાં પુસ્તકોનો સંગ્રહ સારો હોવા ઉપરાંત વર્તમાન પત્રો પણ ઘણાં આવે છે, લાયબ્રેરીના સંચાલકોનો લાયબ્રેરીની ઉન્નતિ-માટેનો નિરન્તર સારો પ્રયાસ ચાલુ રહેતો હોવાથી દિન પ્રતિદિન લાયબ્રેરી ઉન્નત અવસ્થાને પ્રાપ્ત કરતી જાય છે તેથી તેના વાંચનનો લાભ લેનારાઓની સંખ્યા પણ ઉત્તરોત્તર વધતી જાય છે । તે અરસામાં પોતાના ઉપદેશ દ્વારા જૈનોના ત્રણે ફિરકાના ઘૃદ્ધ દુઃખી અનાથ અપંગ અને અશક્ત માણસોને સ્નાનપાન તથા

वस्त्रादिकनी मदद करी धर्मने रस्ते चढाववा माटे वटवा जैना-
 श्रमना संस्थापक विद्वद्वर्य महाराज श्रीमाणेकमुनिजी विहार
 करीने खेडे पधारी पंन्यासजी महाराज साथे रहा, तयार बाद
 बधा साधुओ साथे विहार करीने महेमदावाद अने बारंजडी
 थइने वटवा जैनाश्रममां पधारी बे दिवस रहा तयार पछी त्यांथी
 विहार करीने पंन्यासजी महाराज मणिनगर थइ अमदावादमां
 प्रवेश करी रायपुरमां आवेला श्रीचिन्तामणी पार्श्वनाथना दर्शन
 करी झवेरीवाडानी कोठारीपोळमां आवेला वखतशाहनी हवे-
 लीना नामथी मशहूर थयेला श्रीस्वरतरगच्छीय जैन उपाश्रयमां
 उत्तर्या । व्याख्यान हमेशां चालु कर्यु तेनो लाभ जनता सारा
 प्रमाणमां लेवा लागी । एक दिवसे क्षेत्रपालनी पोळमां श्रीमती
 मणीबेननी देखरेखमां चालती जैन कन्याशाळानी परीक्षा लेवा
 माटे श्रीमती मणीबेने पंन्यासजी महाराजने विनती करवाथी
 पंन्यासजी महाराज पोताना समुदाय साथे कन्याशाळामां
 पधार्या । ते कन्याशाळामां लगभग ७०० जैन बाळाओ भरत-
 गुंथण संगीत तथा धार्मिक शिक्षण लेती हती तेमनी परीक्षा
 पंन्यासजीनी हाजरीमां श्रीमाणेकमुनिजीए लीधी ते वखते पंन्या-
 सजी महाराजना उपदेशथी केटलाक श्रावको तरफथी कन्या-
 शाळामां अभ्यास करती दरेक बाळाओने इनाम आपवामां
 आव्युं हतुं । थोडा दिवस बाद खंभातवाळा शेठ वाडीलाल
 छोटालाले अमदावाद आवी पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं जे
 अमारा तरफथी खंभातना जीर्ण थइ गयेला श्रीकंसारी पार्श्व-
 नाथना जैनमन्दिरनो जीर्णोद्धार थइ गयो छे, हवे फरीथी

પ્રતિષ્ઠા કરવાની છે તે માટે આપને સ્વંભાત પધારવાની વિનંતિ કરવા આવ્યા છીએ, તેઓની આગ્રહભરી વિનંતિ સ્વીકારીને અમદાવાદથી વિહાર કરી વટવા જૈનાશ્રમ સ્વેદા માતર વગેરે ગામોએ થઈને પંન્યાસજી મહારાજ જ્યારે સ્વંભાત નજીક સાયમે પધાર્યા ત્યારે સ્વંભાતની પાંચ જ્ઞાતિનાં ઘણાં માણસો મહારાજશ્રીને વાંદવા આવ્યા હતાં તે વધાની સ્વામિભક્તિ સ્વંભાતના શેઠ વાડીલાલ છોટાલાલે સ્વામિવત્સલ દ્વારા કરી હતી, બીજે દિવસે તે જ શેઠ તરફથી ધામધૂમથી પંન્યાસજી મહારાજને શહેરમાં પ્રવેશ કરાવી માળેકચોકના ઉપાશ્રયમાં ઉતાર્યા । ત્યાર બાદ મુહૂર્ત જોવડાવીને આંગી પૂજા અને ભાવના પૂર્વક પ્રતિષ્ઠાના કાર્યની શરૂઆત કરવામાં આવી, સ્વંભાતની ઓસવાલજ્ઞાતિના આગેવાન શેઠ વાડીલાલ છોટાલાલે ભગવાનને ગાદીએ બેસાડવાનો આદેશ મેઢવી પ્રતિષ્ઠાને દિવસે પોતે કંસારી પાર્શ્વનાથને ગાદીએ વિરાજમાન કરી શાન્તિસ્નાત્ર ધણાવીને સ્વામિવત્સલ કર્યું હતું । પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય સમાપ્ત થયું એટલે તરત પંન્યાસજીએ સ્વંભાતથી વિહાર કરી પેલો મુકામ સાયમે કર્યો, આ વચ્ચે પળ પંન્યાસજીને વન્દન કરવા આવનાર માણસોની ભક્તિનો લાભ શેઠ વાડીલાલ છોટાલાલે સ્વામિવત્સલ કરીને લીધો હતો । બીજે દિવસે સાયમેથી વિહાર કરી અનુક્રમે તારાપુર સોજીત્રા ડભોડ અને સ્વાંધલી થઈને માતર પધાર્યા, ત્યાં મહારાજજીની તબીયત એકદમ નરમ થઈ ગઈ, શરૂઆતમાં તાવ તથા શરદીએ આક્રમણ કર્યું અને પછી ન્યૂમોનીયાનો હુમલો થયો, જોતજોતામાં

માંદગીએ ઉગ્ર રૂપ લીધું પરન્તુ માતરના નગરશેઠ શ્રીયુત ગોપાલજીભાઈ પોતે વૈષ્ણવ હોવા છતાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજના સહવાસથી સુસંસ્કારવાળા અને જૈન સાધુના અનુરાગી થયેલા તેથી પંન્યાસજી મહારાજની સેવા શુશ્રૂષામાં રાત્રિ દિન પ્રયત્ન કરતા હતા તથા સરકારી દવાખાનાના ડૉક્ટર પણ સેવાભાવી હોવાથી કોઈ પણ પ્રકારની ફી લીધા વગર હમેશાં તબીયત જોડે તપાસીને દવા આપતા હતા તેથી એકવીસ દિવસે મહારાજજીની તબીયત સુધરી હતી । તે વખતે માતરના સાચા દેવ શ્રીસુમતિનાથપ્રભુની યાત્રાએ નિકળેલો અમદાવાદનો ૫૦૦૦ માણસનો સંઘ તથા સ્વંભાત નજીક આવેલા વડવા આશ્રમથી આવેલો કવિ રાજચન્દ્રના અનુયાયીઓનો ૨૦૦૦ માણસોનો સંઘ પણ એક જ દિવસે માતરમાં આવી પહોંચ્યો તેથી માતરની વધી ધર્મશાળાઓ ચિકાર ભરાઈ ગઈ । તે સમયે આસરે અઠારેક ઠાણા સહિત સોસાયટીપક્ષમાં આગેવાન ગણાતા અને “ જૈન સાધુઓએ મુંબઈમાં જઈ ચોમાસું કરવું અનુચિત છે ” એવા પ્રકારની પોતાના ગુરુની માન્યતા ઉપર તેઓના સ્વર્ગવાસ પછી પાણી ફેરવીને મુંબઈ ચોમાસું કરી આવેલા શ્રીવિજય-લલ્લિતસૂરિજીનું આગમન પણ માતરમાં થયું, ચેલાઓ સાથે સૂરિજી પોતે ધર્મશાળે ધર્મશાળે ફર્યા પરન્તુ “ મસીદ નાની અને મુસલ્માનો ઘણા ” એ કહેવત મુજબ જગ્યા થોડી અને યાત્રાલુઓ એકસાથે ઘણાં આવી ચઢ્યા એટલે યાત્રાલુઓને પોતાને જ સ્થાન મેળવવાના ફાંફાં મારવા પડતાં હોય એવી દશામાં તેઓ સૂરિજીને ક્યાંથી સ્થાન આપી

શકે ? તેથી ફરતા ફરતા થાકીને સૂરિજી પોતાના શિષ્યો સહિત ન છુટકે જ્યાં પંન્યાસજી મહારાજ ઉતર્યા હતા ત્યાં આવ્યા । પંન્યાસજીની તબીયત હજી અશક્તિવાળી હતી છતાં સૂરિજીને માથે આવી પડેલી આફતની વાત પંન્યાસજી મહારાજના જાણવામાં આવતાં તેઓને માટે સ્થાનની સગવડ કરાવવાનો વિચાર કરતા હતા એટલામાં તો શિષ્યો સહિત સૂરિજીને પોતાના સ્થાનપર પધારી ચુકેલા જોડેને પંન્યાસજીએ તરત પોતાના સાધુઓને જણાવ્યું કે આપણા મહેમાન તુલ્ય આવેલા આ વધા સાધુઓને આપણા સ્થાનમાં સગવડ કરી આપો, તેપ્રમાણે સગવડ કરી આપતાં વધા સાધુઓ ત્યાં ઉતર્યા । વપોરના ટાકમે સૂરિજીએ અને પંન્યાસજીએ એક બીજાનાં દિલ ધ્રોણીને અનેક પ્રકારનો વાર્તાલાપ કરી આનન્દ અનુભવ્યો હતો, તે દિવસે માતરમાં સાધુ સાધ્વીનાં ઠાણાં આસરે પચાસેક એકત્ર થયાં હતાં । પંન્યાસજી મહારાજની તબીયત નરમ હોવાના સમાચાર જાણીને અચ્છારીવાળા ગુરુભક્ત શેઠ રાયચન્દ ગુલાબચન્દ મહારાજશ્રીને વન્દના કરવા તથા જોડતી સહાય આપવા માતર આવ્યા હતા તેઓ માતરની યાત્રા કરીને શ્રીસ્તંભનપાર્શ્વનાથની યાત્રા કરવા સંભાત ગયા હતા । ત્યાર બાદ તબીયત વરોવર સુધરી જવાથી માતરથી વિહાર કરી સ્વેદા મહેમદાવાદ તથા વટવા જૈનાશ્રમ થઈને શાસનનાયક શ્રીમહાવીર પ્રભુના કેવલ-જ્ઞાન કલ્યાણક (વૈશાખ સુદી ૧૦) ના દિવસે પંન્યાસજી મહારાજ અમદાવાદમાં પ્રવેશ કરી સ્વેદીવાડામાં સ્વરતરંગચ્છીય ઉપાશ્રયે પધાર્યા અને વ્યાખ્યાન ચાલુ કર્યું ।

અસાડ સુદી ૧૧ ના દિવસે જગતમાં મોટા દાદા તરીકે પ્રસિદ્ધ થયેલા શ્રીજિનદત્તમૂરિજીની જયન્તીનો મેઝાવડો પંન્યાસજી મહારાજ સાહેબના પ્રમુખપણા નીચે કરવામાં આવ્યો હતો તેમાં શરુઆતમાં ક્ષેત્રપાલની પોઠ્ઠની જૈન કન્યાશાળાની બાઝાઓએ મધુર કંઠે સંગીત સાથે દાદાસાહેબના ગુણોની સ્તુતિઓ તથા ગરબા ગાડને સભાજનોને દાદાસાહેબના ગુણોથી પરિચિત કર્યા હતા, પછી શ્રીમાણેકમુનિજીએ દાદાસાહેબનો પ્રત્યક્ષ પરચો જોયેલો તે જણાવીને આસ્તિકશબ્દ ઉપર વિવેચન કર્યું હતું, પછી પંન્યાસજી શ્રીરંગવિમલજીએ વિવેચન કર્યું હતું અને ત્યાર પછી બીજા બે વક્તાઓના વિવેચન થઈ ગયા પછી છેલ્લે પ્રમુખશ્રીએ દાદાસાહેબના જીવનના મુખ્ય મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવીને માંગલિક સંભળાવી સભાની સમાપ્તિ કરી હતી, તે વચ્ચે સભાજનોને શ્રીફળની પ્રભાવના ઉપરાંત જૈનશાળાની બાઝાઓને ધાર્મિક પુસ્તકોની લાણી કરવામાં આવી હતી, આ જયન્તીનો ફુલ સ્વર્ચ માનરના નગરશેઠ ગોપાલજીભાઈ વૈષ્ણવ તરફથી કરવામાં આવ્યો હતો, વપોરના ટાંમે ઠાઠમાઠથી દાદાસાહેબની પૂજા ધણાવવામાં આવી હતી તેમાં ઘણાં માણસોએ ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો, જયન્તીના દરેક કાર્યમાં કોટારી વન્દુલાલ મોહનલાલે આગેવાનીભર્યો ભાગ લીધો હતો । આ વોમાસામાં એક એક પારણાને આંતરે અટ્ટમ અટ્ટમની ઉગ્ર તપસ્યા ઇગાતાર ચાર મહિના સુધી પંન્યાસજીએ કરી હતી, તપસ્યા વાલુ હોવા છતાં પોતે વ્યાખ્યાન પણ વાંચતા હતા । દાદાસાહેબની પોઠ્ઠમાં પ્રાચીન પૂર્વાચાર્ય શ્રીજિનદત્તમૂરિજી

શ્રીજિનકુશલસૂરિજી શ્રીજિનચન્દ્રસૂરિજી તથા શ્રીજિનલાભ-
 સૂરિજી અને અર્વાચીન મહાત્મા મુનિ શ્રીમોહનલાલજી મહા-
 રાજની ચરણપાદુકા તથા મૂર્તિવાળા દાદાસાહેબના મન્દિર
 તરીકે પ્રસિદ્ધ પામેલા જૈન મન્દિરને રંગ રોગાન અને રીપેરીંગ
 કરાવ્યાને ઘણાં વર્ષો વીતી ગયાં હોવાથી ફરીથી કરાવવાની
 જરૂરત હતી તેથી પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના શ્રીમંત ભક્તો
 પાસેથી દ્રવ્યની મદદ અપાવી અને કોઠારી ચન્દુલાલભાઈએ
 પોતાની જાતિ દેશ્વરેશ્વરમાં બધું કામ સુંદર કરાવી દાદાસાહે-
 બના મન્દિરની આશી રોનક ફેરવી નાંચી, અજાણ્યા યાત્રીને
 એમ જ લાગે કે આ મન્દિર હમણા નવું તૈયાર થયું હશે । વટવા
 જૈનાશ્રમને પણ પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના ભક્તોને ઉપદેશ
 કરી રૂ. ૪૫૦ રોકડા તથા શેત્રંજીઓ અને કામળીઓની મદદ
 અપાવી હતી । એ રીતે સં. ૧૯૮૯ નું એકતાલીસમું ચોમાસું
 પંન્યાસજી મહારાજનું અમદાવાદમાં થયું । ચોમાસા બાદ અમદા-
 વાદથી વિહાર કરી વટવા જૈનાશ્રમ અને મહેમદાવાદ થઈને
 સ્વેડે ગયા ત્યાં ભાવસાર દામોદરદાસભાઈએ જે ઉપાશ્રય
 બંધાવ્યો હતો તે નદીને કાંઠે આવેલો હોવાથી તથા ગયા
 ચોમાસામાં પાણીનો મારો ઘણો લાગવાથી દિવાલોમાં ફાટ
 પડી ગઈ હતી તે જલ્દી સુધારવા માટે દામોદરદાસભાઈની
 ધર્મપત્ની શ્રીમતી મળીબેનને પંન્યાસજી મહારાજે ઉપદેશ આપ-
 વાથી તેમણે તરત રૂ. ૭૦૦ સ્વરૂપિયે ઉપાશ્રય દુરુસ્ત કરાવ્યો ।
 પછી સ્વેડેથી વિહાર કરી માતર થઈને સ્વાંધલી ગયા, ત્યાં
 ઉપાશ્રય તો હતો પરંતુ તેમાં કેટલીક અગવડ હતી તે પંન્યા-

સર્જી મહારાજે અમદાવાદની એક શ્રાવિકાને ઉપદેશ કરી રૂ. ૫૦૦ ની મદદ અપાવી માતરવાળા શેઠ શ્રીયુત સ્વીમચન્દ-ભાઈ માર્ફત ઉપાશ્રય સુધરાવીને સગવડ કરાવી, પછી તારાપુર અને મોરજ થઈને ઈસરવાડે પધાર્યા, ત્યાં સાધુસાધ્વીઓને ઉતરવાની ઘણી તકલીફ પડતી હતી, સ્વંભાત વડોદરા મરુચ સુરત અને મુંબઈ તરફથી પાલીતાણે જતાં એ ગામ રસ્તામાં આવતું હોવાથી સાધુ સાધ્વીનું આવાગમન વિશેષ થતું હોવા છતાં કોઈયે પણ ઉપાશ્રયની સગવડ કરાવવા તરફ લક્ષ્ય આપ્યું ન હતું, પંન્યાસર્જી મહારાજે તે અગવડ દૂર કરાવવા માટે ઉપદેશ આપીને ટીપ શરૂ કરાવી પછી તે રૂપીયાથી ઉપાશ્રય કરાવવામાં આવ્યો છે । ત્યાર બાદ ઈસરવાડેથી વિહાર કરી સ્વંભાત રાલજ સારોદ કાવી જમ્બૂસર આમોદ સમની મરુચ અંકલેશ્વર અને સાયળ વગેરે ગામોએ થઈને પંન્યાસર્જી મહારાજ સુરત પધાર્યા ત્યાં થોડા દિવસની સ્થિરતા કર્યા બાદ મેસ્તાન ગયા, ત્યાંના શેઠ ગુલાવચન્દભાઈયે ઘણો જ આગ્રહ કરીને આઠ દિવસ સુધી પંન્યાસર્જીને રોકી રાખ્યા અને ગામના દરેક ધર્મના લોકોને પ્રેમપૂર્વક સમજાવીને મહારાજશ્રી પાસે જેઓ દિવસે નહિ આવી શકે તેઓને રાત્રિએ પણ તેહી લાવીને તેઓને મહારાજશ્રીનો ઉપદેશ સંભળાવ્યો તેથી આશુ ગામ ધર્મના સંસ્કારવાળું થયું પરિણામે ગામના ઘણા લોકોએ રાત્રિભોજન માંસ મદિરા પરસ્ત્રીગમન વગેરેના ત્યાગના યથાશક્તિ નિયમો લીધા । પછી ત્યાંથી મરોલી નવસારી કાલીયાવાડી સીસોદરા અને ગણદેવી

थइने टांकेल पधार्या, त्यां मन्दिर तैयार थइ गयेलुं होवार्थी त्यांना श्रावकोने प्रतिष्ठा करावी लेवा माटेनो उपदेश आपवार्थी त्यांना संघे एकत्र थइने प्रतिष्ठानुं मुहूर्त कढावी तैयारी करवा मांडी, तेर तो नवकारसी पण नोंधाइ गई, खर्चनी बीजी बधी व्यवस्था थइ गइ परन्तु प्रतिष्ठानि क्रिया सारी रीते करावनारनो यांग घणी महेनत अने तपास करवा छतां पण नहि मळि शकवार्थी ते वर्षे प्रतिष्ठा थइ शकी नहि । पंन्यासजी महाराजे घणो प्रयत्न कर्यो परन्तु त्यांना संघनी पुण्यनी स्वामीने लीधे कहेवत छे के “अणी चुक्यो सो वर्ष जीवे” ते मुजब हजी सुधी त्यांना मन्दिरनी प्रतिष्ठा थइ शकी नथी ।

त्यार पंछी गाम दवीयरना शेठ पृथ्वीराजजी शेठ छगन-मलजी तथा शेठ नवलमलजीए टांकेल आर्वीने पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं जे अमारा गामना शा० मानमलजीए आपनी पासे दीक्षा लीधी ते अगाउ तेमणे पोतानुं घर तथा जमीन जैनमन्दिर अने उपाश्रयना काममां लेवा श्रीसंघने अर्पण कर्यो हतां, ते जमीन उपर अमारा संघे नवीन मन्दिर बंधावी तैयार कराव्युं छे ते मन्दिर माटे श्रीविमलनाथप्रभुनी प्रतिमा जोडनी हती तेने माटे खंभात अमदावाद शेरीसा कलोल तथा मारवाडना घणा गामोमां तपास करी छतां पेली मुसाफरीमां जोडये तेवी प्रतिमा नहि मळी शकवार्थी हताश नहि थतां बीजीवारनी मुसाफरी शरु करी अमदावाद गया, त्यां शेठ आणंदजी कल्याणजीनी पेढीना कार्यवाहको शेठ भगुभाई सुतरीया वगेरेए तथा त्यां विराजता आचार्य श्रीविजयनीति-

मूरिजीने तथा आचार्य श्रीविजयवल्लभमूरिजीने मळीने जणाव्युं
 जे आ राजनगरमां आटआटली प्रतिमाओ होवा छतां अमारा
 गामना लोकोने दर्शन पूजा निमित्ते अमारा गामनी राशिने
 अनुकूल आवे एवी एक प्रतिमा अमने अहींथी मळी शकती
 नथी, तेथी आप साहेबो कांडक कृपा करो तो अमारो प्रयत्न
 सफल थाय एवी आशा छे। अमारी विनतिनी असरथी ते बने
 मूरिपुंगवोए प्रेरणा अने प्रयत्न करीने शेठ आणंदजी कल्याण-
 जीनी पेढी हस्तकना श्रीअजितनाथप्रभुना मन्दिरमांथी प्राचीन
 भव्य प्रतिमा अपावी, तेथी पांच पांच महिनार्थी प्रतिमाजी
 मेळववा माटेनो करातो अमारो प्रयत्न सफल थयो। ते
 प्रतिमाजीने अमदावादथी दवीयर लइ जइ मन्दिरमां प्रवेश
 कराववानुं मुहूर्त सं० १९६० ना वैशाख सुदी ६ नुं नीकळयुं
 हतुं, ते प्रतिमाजीनो प्रवेश आपणा चरित्रनायकना वरदहस्ते ज
 थाय एवी दवीयरगामना संघनी इच्छा होवार्थी त्यांना आगे-
 वानो टांकेल आव्या अने बधी हकीकत पंन्यासजी महाराजने
 जणावी दवीयर पधारवानी आग्रहपूर्वक विनति करी। जवा-
 बमां महाराजजीए जणाव्युं के पंथ लांबो छे अने दिवसो थोडा
 छे तेथी मारार्थी प्होंची शकाय एम नथी, परन्तु दवीयरना
 आगेवानोए तो हठ लइने जाहेर कर्युं के जो आ अवसर आप
 नहि ज पधारी शको तो भले अमारुं ए मुहूर्त जाय, ज्यारे
 आप दवीयर पधारशो त्यारे आपने हस्ते ज अमे विम्बप्रवेश
 करावी शुं। एवो तेओनो निश्चय जाणीने महाराजजीए
 दवीयर प्होंचवानी हाम भीडी तरतज विहार करी

બીલીમોરા વલસાડ પારડી વગવાડા વાપી અને સંજાળ
 થઈ ઉમ્બરગામને સ્ટેશને પધાર્યા, તે જ દિવસે પ્રતિમાજી પળ
 ત્યાં આવી ગયા હોવાથી ત્યાંના બજારમાં સારે ઠંકાળે
 પધરાવી ઠાઠમાઠથી નવપદજીની પૂજા મળાવી, પૂજામાં જૈનો
 કરતાં જૈનેતરોની હાજરી વિશેષ હતી તે વધાને પ્રભાવના આપ-
 વામાં આવી હતી, તે વચ્ચે જૈનેતરોએ જૈનલોકોની પ્રભુભક્તિની
 ઘણી પ્રશંસા કરી હતી । વીજે દિવસે દવીયર ઘોલવડ તથા
 દાહાણુંના આગેવાનો ઉપરાંત અમ્બાચના શેઠ તારાચન્દ્ર જેતાજી
 શ્રીમહોદયમુનિજીના સંસારી અવસ્થાના મર્સીયાત ભાઈ
 અચ્છારીવાળા શેઠ રાયચન્દ્રભાઈ, ફળસાના શેઠ મેઘરાજજી
 અને સોલસમ્બાના શેઠ ગુલાબચન્દ્રજી સંચેતી તથા કાઠીયા-
 વાડી ભાવિક શેઠ મોહનલાલભાઈ વગેરે ઘણા શ્રાવકો ઉમ્બર-
 ગામ સ્ટેશને હાજર થઈ ગયા, પછી શ્રીવિમલનાથ પ્રભુને સુન્દર
 સજાવટવાળી પાલખીમાં પધરાવી ગાજતે વાજતે દવીયર લઈ
 જવાનો વરઘોડો કાઢ્યો તેમાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ પળ
 પધાર્યા । શ્રાવકોના જયજયારવ અને શ્રાવિકાઓના સુમધુર
 કંઠથી ગવાતાં ગીતો સહિત જ્યારે વરઘોડો દવીયરગામની
 સમીપ જઈ પહોંચ્યો ત્યારે દવીયરની આમજનતા વરઘોડાની
 સામે આવી પહોંચી તેમાં દવીયરની દરેક કોમનાં માણસો હતાં
 તે વચ્ચે દવીયરની દરેક ઉચ્ચકોમની કન્યાઓ તથા સધવા
 સ્ત્રીઓ સુન્દર વસ્ત્ર અને અલંકારોથી સુભૂષિત થઈ મસ્તકપર
 પાણીના કલ્લશો લઈ આવી પહોંચી હતી તેમણે ઘણા ઉમંગથી
 ભગવાનને વધાવ્યા હતા તે વચ્ચે દવીયરનો દેસ્વાવ ઘણો જ

सुन्दर देखातो हतो । आ प्रसंग उपर पंन्यासजी महाराजने पधारेलो जोइने लोको घणा ज खुशी थया हता । पछी वरघोडो गाममां पहुँच्यो अने श्रीविमलनाथप्रभुने सं० १९९० ना वैशाख सुदी ६ ना शुभ मुहूर्ते अच्छारीवाळा शेठ रायचन्द गुलाबचन्दे ४० मण घीनी बोलीथी आदेश लइने जैनमन्दिरमां प्रवेश कराव्यो ते दिवसे दधीपरना संघ तरफथी संघजमण करवामां आव्युं हतुं । तयार बाद त्यांथी विहार करी बोरडी थइने महाराजश्री घोलवड पधार्या, त्यांना शेठ पृथ्वीराजजी कस्तुरचन्दजी उमेदमलजी छोगमलजी रतनचन्दजी अने फूलचन्दजी वगेर आगेवानोए घोलवडमां चोमासुं करवानी विनति करी, तयारे पंन्यासजीए जणाव्युं के तमारी बधानी भावना छे तो हुं विचार करीश हाल तो आगळ जवानो भाव छे । पछी त्यांथी चीखला थइ दाहाणुं पधारतां त्यांना संघे ठाठमाठथी प्रवेश कराव्यो, पंन्यासजी महाराजे त्यांनी जनताने एक महिनो धर्मोपदेश संभळाव्यो हतो ते दर्म्यानि घोलवडना आगेवानो पाछा विनति करवा आव्या हता तेआंने आशाजनक उत्तर आपी दाहाणुंथी विहार करी महाराजश्री चीखला पधार्या त्यां घोलवडना घणां माणसो पंन्यासजीने वांदवा तथा विनति करवा आव्यां हतां ते बधानी भक्ति चीखलाना श्रावकोए प्रेमपूर्वक करी हती । बीजे दिवसे घोलवडना संघे पंन्यासजी महाराजनो प्रवेश घणा ठाठमाठथी कराव्यो हतो । ते सालनुं सं० १९९० नुं बेंतालीसमुं चोमासुं पंन्यासजीए घोलवडमां कर्युं । ते सालमां पर्युषण प्रसंगे १५

दिवस सुधी दाहाणुंना तथा बगवाडा प्रगणानां जैन भाई
 बेनोए घोलवडमां रहीने दरेक धर्मकार्योमां सुन्दर लाभ लीधो
 हतो । घोलवडमां जैनोनी वस्ती झाझी नथी छतां बहारनां
 घणां माणसो पर्युषण करवा आवेलां तेथी पर्युषणमां स्वप्नां
 वगेरेनी उपज रुपया २००० उपरांत थइ हती । घोलव-
 डना शा. पृथ्वीराजजी जसराजजी चन्दनमलजी तथा
 खिंवराजजी आदि चारे भाइयोए पर्युषणमां बहारगामना आवेला
 लगभग १००० माणसोनी सेवाभक्ति रातदिन खडे पगे रहीने
 उत्तम प्रकारे बजावी हती, तेओनी सेवाभक्ति करवानी धगश
 जोइने बीजा जैन भाईयो तेओनी खानदानीनी घणी प्रशंसा
 करता हता । आ चोमासामां श्रीमहोदयमुनिजीए तथा दाहाणुं
 स्टेशनवाळा शा. तलकचन्दजी भेराजीना मातुश्रीए मासक्ष-
 पणनी तपस्या करेली तेमज अट्टाइ वगेरे तपस्या पण घणी
 ज सारी थइ हती, भाद्रवा सुदी ५ ना दिवसे पंन्यासजी
 महाराजना प्रमुखपणामां मळेली जैनोनी २००० माणसोनी
 सभामां अच्छारीवाळा धर्मचुस्त शेठ रायचन्दभाईये उभा थइने
 जणाव्युं जे दाहाणुं प्रगणाना आपणा जैन बाळकोने व्यावहा-
 रिक शिक्षणनी साथे धार्मिक शिक्षण पण आपे एवी कोइ
 संस्था नथी तेथी आपणी परंपरामां धर्मना संस्कारोनी ओछाश
 थती जाय छे तेथी तेवी कोइ संस्था स्थापवा माटे अत्रे बिरा-
 जेला पंन्यासजी महाराज साहेब तरफथी मळेला उपदेशनी
 असरथी मारी भावना थइ छे के आप बधा भाईयो जो पोत-
 पोतानी शक्ति अनुसार ए काममां सुन्दर साथ आपो तो

આપણે એક જૈન બોર્ડીંગ ચાલીએ અને તે બોર્ડીંગની સાથે મારા સ્વર્ગસ્થ પૂજ્ય પિતાશ્રીનું નામ જોડવાની શરતે હું રૂ. ૨૧૦૦૦ આપું અને આશ્વા દાહાણું પ્રગણામાંથી આપ વધા ભાઈયોએ મળીને રૂ. ૪૦૦૦૦ ભેગા કરવા એ પ્રમાણેની શેઠ રાયચન્દભાઈની ઉદારતા ભરેલી વાણી સાંભળીને સર્વે ઘણા સુશી થયા અને ઘોલવડ દાહાણું તથા સામટાના શંઠિયા-ઓમાંથી વારા ફરતી અક્કેકજણે ઉભા થઈને શેઠ રાયચન્દભાઈની ઉદારતાને વધાવી લઈ તેમના કથનને પોતપોતાની અનુમતિ આપી । પછી તે કાર્યને મૂર્તસ્વરૂપ આપવા માટે બોરડીગાંધે કમીટી ભેગી થઈ તે વચ્ચે ત્યાં વિરાજતા પંન્યાસજી મહારાજે વટવા જૈનાશ્રમના સંસ્થાપક શ્રીમાણેક-મુનિજીએ તથા શ્રીવિજયેન્દ્રસૂરિજીએ પણ તે કમીટીના મેમ્બરોને ઉપદેશ દઈ સ્વંત અને ઉદારતાપૂર્વક આરંભેલા કાર્યને પાર પાડવાને માટે પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા, તેથી કમીટીએ તે જ વચ્ચે દાહાણું પ્રગણામાંથી રૂ. ૪૦૦૦૦ ભેગા કરવા માટેની ટીપની શરૂઆત કરી દીધી । ટીપ ભરાવતાં ભરાવતાં કોઈયે પોતાને રૂ૦ ભરવા પડશે તે કારણથી, કોઈયે એ સંસ્થા ચલાવવાનો સાધુનો ધર્મ નથી એવી પોતાની સમજથી અને કોઈયે એ સંસ્થા સ્થાપવી તે ઉત્તમ છે એમ સમજ્યા છતાં તે સંસ્થા સ્થાપવાનો જશ પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીને પણ મળતો હોવાથી સંસ્થાની ટીપમાં વિદ્યો નાંચવા માંડ્યાં, પરંતુ પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજે દાહાણું પ્રગણાના નાના મોટા દરેક ગામોએ વિહાર કરી ઘણો પરિશ્રમ વેઠી અસરકારક ઉપદેશ

આપીને તથા ઘણાં સ્થાન ગામોમાં કમીટીના મેમ્બરોને પોતાની
 હાજરીમાં બોલાવીને તે તે ગામના શ્રાવકો પાસે સારી સારી
 રકમો ટીપમાં ભરાવીને રૂ. ૪૦૦૦૦ પુરા કરાવી આપ્યા । એ
 ટીપ ભરાવવાના ઉપદેશ માટે પંન્યાસજી મહારાજ જ્યારે વાપીમાં
 હતા ત્યારે મુંબઈથી પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમહાવીર જૈન-
 મંદિરના કાર્યવાહક શેઠ મૂલચન્દ હીરાચન્દ ભગત મુંબઈના
 સ્વરતરગચ્છીય સંઘ તરફથી મુંબઈ પધારવાની વિનંતિ કરવા
 આવેલા તેઓની વિનંતિથી અને મોટા મહારાજ શ્રીમોહન-
 લાલજી મહારાજના નામથી અંકિત થયેલી જૈન સેન્ટ્રલ લાય-
 બ્રેરી અને જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા સંબંધી કેટલુંક કામ હોવાથી
 પંન્યાસજી મહારાજે મુંબઈ તરફ વિહાર કર્યો । અનુક્રમે
 શ્રીગામ ઘોલવડ અને દાહાણું થઈને સામટા પધાર્યા, ત્યાં
 દશ દિવસની સ્થિરતા કરી તે દર્મ્યાન બોર્ડીંગની કમીટીના
 દરેક મેમ્બરો સામટે આવી ગયા, તે દરેક મેમ્બરને યોગ્ય ઉપ-
 દેશ તથા બોર્ડીંગના કાર્ય માટે સૂચનાઓ આપીને જણાવ્યું જે
 ટીપ પુરી ભરાવવામાં મારી જરૂરત હતી તેથી આજ સુધી આ
 પ્રગણામાં જ હું રોકાયો અને તમારું ટીપનું કામ પુરું કરાવી
 આપ્યું, હવે યોગ્ય ધારા ધોરણ કરીને બોર્ડીંગને સારા પાયા
 ઉપર ચલાવવી એ કામમાં મારી કંઈ જરૂરત નથી, ત્યારે
 અચ્છારીવાલા શેઠ રાયચન્દભાઈએ તથા કમીટીના બીજા
 મેમ્બરોએ જણાવ્યું જે મોટામાં મોટું કામ ટીપમાં રૂ. ૪૦૦૦૦
 ભરાવી આપવાનું જે હતું તે આપે પૂર્ણ પરિશ્રમ કરીને પાર
 પાડી અમારો રસ્તો સરલ કરી આપ્યો છે અર્થાત્ રસોડની

બધી સામગ્રી આપે મેઢવી આપી છે હવે તો રસોડ કરીને
 જમવા સરખું નાનું કામ કરવાનું બાકી રહ્યું છે તે કામ આપ
 સાહેબની કૃપાદૃષ્ટિથી અમે થોડા જ દિવસોમાં પુરું કરીશું । પછી
 સામંટેથી વિહાર કરી પાલગઢ અને વીરાર થઈ અગાસીમાં
 શ્રીમુનિસુવ્રતસ્વામીની યાત્રા કરી ખાંદર બોરીવલી મલાહ
 અંધેરી અને દાદર વગેરેમાં મુકામો કરતા કરતા ખાયસ્વલે
 થઈને ખીંડીબજારને નાકે શ્રીશાન્તિનાથ જૈનમંદિરે પધાર્યા,
 ત્યાંથી મુંબઈના સ્વરતરગચ્છીય સંઘે સુન્દર સામૈયું કરીને મહા-
 વીર જૈનમંદિરની પાછલના ઉપાશ્રયે ઉતાર્યા । થોડા દિવસ બાદ
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તીનો દિવસ આવતો હોવાથી
 તે સાલ મોટા પાયા ઉપર શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તી
 ઉજવવાનો પ્રયત્ન પંન્યાસજી મહારાજે કર્યો તેથી સં. ૧૯૯૧ ના
 ચૈત્ર વદ ૧૨ ને રોજ સૂબ ધામધુમથી જયન્તી ઉજવવામાં આવી
 હતી । તે જયન્તીનો હેવાલ મુંબઈ સમાચારના તા. ૨-૫-૧૯૩૫ ના
 અંકમાં તથા સાંજવર્તમાનના તા. ૧-૫-૩૫ ના અંકમાં વિસ્તારથી
 છપાયો હતો તેમાંથી સાર ભાગ અત્રે આપવામાં આવે છે । મુંબઈના
 જૈનો ઉપર મહાન ઉપકાર કરનાર સ્વર્ગવાસી પ્રસિદ્ધ મુનિ
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તી નિમિત્તે તા. ૩૦-૪-૩૫
 ને દિને સવારે ૮ વાગે રથયાત્રાનો વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો
 હતો તેમાં જૂદી જૂદી શાળાઓ તથા બોર્ડીંગોનાં ૨૦૦ બાલક
 બાલિકાઓ મુનિશ્રીનાં ગુણગાન કરતાં હતાં, જૈન સ્વયંસેવક
 મંદલ તથા માંગરોલ જૈન યુવક મંદલનાં બેન્ડ વાગતાં હતાં,
 વરઘોડો ફરી આવ્યા બાદ આદીશ્વરજીની ધર્મશાળામાં શ્રી-

વિજયવલ્લભસૂરિજીના પ્રમુખપણામાં મોટો મેઢાવડો થયો હતો તેમાં સૂરિજીણ જણાવેલું જે સં. ૧૯૪૭ માં પહેલ વહેલા શ્રીમોહનલાલજી મહારાજે મુંબઈ પધારી સાધુઓને માટે મુંબઈના દ્વાર खुल्लां मुक्यां ते वखते लोर्ड रीपनने मोतीना तोरणथी जेवो आवकार मळयो હતો તેવો જ આવકાર શ્રીમોહનલાલજી મહારાજને જૈનો તરફથી મळयो હતો, બીજા કોઈ પણ મુનિને એવો આવકાર મळयो નથી । તેઓશ્રીની જયન્તી આજે જેવી ઠાઠથી ઉજવાઈ છે તેવી અગાઉ કદી ઉજવાઈ નથી । પછી માસ્તર માવજી દામજી શાહે खास आ जयन्ती निमित्ते पोते रचेली कविता गाइ संभळावी हती अने तेઓના ફોટાને ઘણા દુકાનદારો પૂજ્યબુદ્ધિથી પોતાની દુકાનમાં રાખીને હમેશા વન્દન કરે છે એમ જણાવ્યું હતું । ત્યાર બાદ શ્રીચરણ-વિજયજીણ પૂજ્યપાદ શ્રીઆત્મારામજી મહારાજ તથા આ જયન્તીનાયકને પરસ્પર કેવો પ્રેમભાવ હતો તે દર્શાવનાર પ્રસંગનું વિવેચન કરતાં જણાવ્યું જે બેરીસ્ટર વીરચન્દ્ર રાઘવજી ગાંધી અમેરીકાના ચિકાગો શહેરમાં જૈન ધર્મનો ઢંકો વગાડી મુંબઈ આવ્યા ત્યારે તેઓને સંઘબહાર મુકવાની હિલચાલ મુંબઈમાં થઈ હતી, તે બાબત મુંબઈના સંઘે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની સલાહ માંગી ત્યારે તેઓએ એ બાબતમાં શ્રીઆત્મારામજી મહારાજની સલાહ લેવાનું જણાવ્યું, સંઘે તેઓશ્રીને પંજાબ પત્ર લખી પુછાવતાં તેઓએ એ બાબતમાં શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ કહે તેમ કરવાનું જણાવ્યું, એ પ્રમાણે શ્રીઆત્મારામજી મહારાજ અને શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પરસ્પર એક બીજાને

મહત્ત્વ આપતા હતા, એવો જ પ્રેમ દરેક સાધુઓમાં સ્ત્રીલે તો જૈનશાસનની ઘણી ઉન્નતિ થાય, આખરે સંઘવહારની વાત તો ડહી જ ગઈ અને સ્નાત્રપૂજા મળાવી શત્રુંજયતીર્થની યાત્રા કરી આવવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું । ત્યાર બાદ પં. શ્રીકૃદ્ધિ-મુનિજીએ મુનિશ્રીના જુદા જુદા જીવન પ્રસંગો વર્ણવ્યા હતા । પછી શેઠ જીવતલાલ પ્રતાપશીનો આજની જયન્તી પ્રતિ સહા-નુભૂતિ જણાવનારો પત્ર વાંચવામાં આવ્યો હતો । અન્તમાં આચાર્યશ્રીએ ઉપસંહાર કરતાં જણાવ્યું જે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પ્રયત્નથી આ મુંબઈ જેવા મોટા શહેરમાં બાબૂ પન્ના-લાલ જૈન હાયસ્કૂલ સ્થપાઈ છે પરન્તુ એટલેથી સન્તોષ નહિ માનતાં બાબૂ સાહેબના વારસો જૈન હાયસ્કૂલને જૈન કૉલેજ બનાવી દેવા તરફ લક્ષ્ય આપશે એવી હું આશા રાખું છું, તે વચ્ચે બાબૂ સાહેબના સુપુત્ર શેઠ મગવાનલાલજીએ સુલાસો કર્યો કે બાબૂ પન્નાલાલ જૈન ચેરીટીઝના કાર્યવાહકો એક જૈન કૉલેજ સ્થાપવા માટે વિચાર કરી રહ્યા છે । તે સુલાસો સાંભળી જૈન જનતાને ઘણો આનન્દ થયો હતો । જયન્તીનો મેલાવડો બાર વાગે સમાપ્ત થયા બાદ શ્રીમહાવીરસ્વામીને મન્દિર પૂજા મળાવી આંગી રચાવી હતી અને રાત્રે ભાવના બેસાડી હતી ।

ત્યાર બાદ પંન્યાસજી શ્રીકેસરમુનિજી આદિ ઠાણા ૩ ને શ્રીમહાવીર જૈનમન્દિરને ઉપાશ્રયે રાખીને પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિ-મુનિજી આદિ ઠાણા ૩ કચ્છી વીસા ઓસવાલ સમુદાયની વિનતિથી માંડવી ઉપર પાલાગલીમાં આવેલી તેઓની વાડીમાં પધાર્યા અને સં. ૧૯૯૧ ની સાલનું તૈંતાલીસમું ચોમાસું ત્યાં

કર્ચું । તે ચોમાસામાં મહારાજશ્રીના ઉપદેશથી શ્રીવર્ધમાન તપ આયંબીલ સ્વાતું શેઠ હંસરાજભાઈ કુંવરજીએ સ્વોલી પોતે એક-લાઈ ઉદારતાથી ત્રણ વર્ષ સુધી ચલાવીને રૂ. ૧૦૦૦૦ ની મદદ આપી કચ્છી વીસા ઓસવાલ મહાજનને સોંપી દીધું છે, મહાજન તરફથી હાલમાં ઉત્તમ વ્યવસ્થાપૂર્વક તે સ્વાતું ચાલી રહ્યું છે તેનો લાભ તે લક્ષ્માં રહેનાર કચ્છીભાઈયો ઉપરાંત મારવાડી અને ગુજરાતીયો પણ લઈ રહ્યા છે ।

ત્યાર બાદ કચ્છી વીસા ઓસવાલ જૈન સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓની તથા પુરબાઈ જૈન કન્યાશાળાની બાલિકાઓની ધાર્મિક પરીક્ષા પંન્યાસજી મહારાજે લીધી હતી અને શેઠિયાઓને ઉપદેશ કરી તેઓને સારાં ધાર્મિક પુસ્તક વગેરેનાં ઇનામો અપાવ્યાં હતાં । પર્યુષણમાં આઠે દિવસના ૬૪ પહોરી પૌષધ ઘણા ભાઈયોએ કર્યા હતા, પર્યુષણ પ્રસંગે બહારગામથી આવેલા ભાઈયોની સ્નાનપાનાદિ દરેક પ્રકારની ભક્તિ શા. લધાભાઈ માવજી શા. પુનસી મોળસી તથા તેમના ભાગીદાર શા. જેઠાભાઈ અને થોડા વચ્ચે પર દીક્ષિત થયેલા શા. ગાંગજીભાઈ વગેરેએ ઉત્તમ પ્રકારે કરી હતી । કચ્છી વીસા ઓસવાલ તથા દસા ઓસવાલનો પર્યુષણ પ્રસંગે રથયાત્રાનો વરઘોડો દરસાલ અલગ અલગ નીકળતો હતો તથા પર્યુષણ બાદ બન્ને સમાજના જમણ પણ અલગ અલગ થતાં હતાં તે બાબત બન્ને પક્ષના આગેવાનોને પંન્યાસજી મહારાજે ઉપદેશ આપીને બન્ને સમાજનો રથયાત્રાનો વરઘોડો ભેગો કાઢવાનું અને જમણ પણ ભેગું કરવાનું શરૂ કરાવ્યું, ત્યારથી હવે દરસાલ તે જ પ્રમાણે એક સાથે વરઘોડો

કાઢવાનું તથા જમણ કરવાનું ચાલુ રહ્યું છે । ત્યાર પછી
 ચોમાસું પુરું થતાં કાર્તિકી પૂર્ણિમાએ કચ્છી વીસા ઓસવાલની
 વાઢીએથી શ્રીશત્રુંજય તીર્થનો પટ મોટરમાં પધરાવી અનેક
 સાબેલાઓ તથા બેન્ડવાજા સાથે વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો
 હતો તે ભાતબજાર માંડવી ફાવેરી બજાર મારવાડી બજાર પાય-
 ધુની ગુલાલવાડી નલ્લબજાર અને સાતરસ્તે થઈને, સ્વરતરગચ્છમાં
 જૈનધર્મની ઉન્નતિના કાર્યો કરનારા અનેક શેઠિયાઓ થઈ ગયા
 છે તેઓમાં જેમણે શત્રુંજય પહાડ ઉપર મોટો સ્વાડો હતો તે
 લાખો રૂપીયા સ્વર્ચીને પુરાવી તે જગ્યા ઉપર સેંકડો મંદિરો-
 વાળી એક ટૂંક બંધાવી જે હાલમાં શેઠ મોતીશાની ટૂંક તરીકે
 ઓળખાય છે, તે મોતીશા શેઠે મુંબઈમાં કોટમાં જૈનમંદિર
 પાયધુની પર ગોડીજીનું મંદિર તથા અગાસીમાં પણ જૈનમંદિર
 બંધાવ્યું છે, પાંજરાપોલમાં લાલબાગ જૈન ઉપાશ્રયવાળી વિશાળ
 જગ્યા સંઘને આપેલી છે, પશુઓને માટે પાંજરાપોલની વિશાળ
 જગ્યા પણ ધર્મદા આપેલી છે અને અનેક જગ્યાએ ધર્મશાળાઓ
 બંધાવેલી છે, એવા એ અત્યંત દયાળુ શેઠ મોતીશાની ગાડી કોઈને
 ફાંસીની સજા થઈને ફાંસી દેવાતી હોય તે રસ્તે આવી પડે
 તો તેની ફાંસીની સજા સરકાર તરફથી રદ કરવામાં આવતી
 હતી એટલું બધું ગવર્નમેન્ટ સરકારમાં તેમનું માન હતું, તે મોતીશા
 શેઠે આલીશાન ગગનચુમ્બી વિશાળ બંધાવેલા જૈનમંદિરના
 દર્શન કરવા ખાચલે ગયો હતો, ત્યાં શેઠ મોતીશાના જૈન-
 મંદિરમાં દર્શન કરી બહારના મંડપમાં બાંધેલા શત્રુંજયના
 પટની યાત્રા કરી પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી

तथा पंन्यासजी श्रीकेसरमुनिजी आदि ७ ठाणा पाछा कच्छी वीसा ओसवालनी वाडीए पधार्या हता त्यारे मारवाडी शेठ जीताजी खूमाजी तरफथी प्रभावना करवामां आवी हती । पछी कार्तिक वदी २ ने दिवसे पंन्यासजी महाराज पायधुनी उपर आवेला महावीर जैनमन्दिरने उपाश्रये पधार्या हता अने मागसर सुदी ३ ना दिवसे पोताना परमगुरु जैनाचार्य श्रीजिनयशःसूरिजीनी जयन्ती ठाठमाठथी उजवी हती तेना समाचार मुंबई समाचारना ता. २२-१२-१९३६ ना अंकमां नीचे मुजब छपाया हता ।

शासन प्रभावक जैनाचार्य श्रीजिनयशःसूरीश्वरजीनी मुंबईमां उजवायेली जयन्ती । मुंबईमां पायधुनी उपर आवेला श्रीमहावीर जैनमन्दिरनी पाछळना उपाश्रयमां मागसर सुदी ३ ना रोज जैनाचार्य श्रीजिनयशःसूरिजीनी जयन्ती पंन्यासजी श्रीबुद्धिमुनिजीना प्रमुखपणामां उजववामां आवी हती ते प्रसंगे श्रीयुत बुद्धिमुनिजी श्रीगुलाबमुनिजी तथा श्रीदर्शनमुनिजी आदि मुनिवरो तथा जैनोनो सारो समुदाय हाजर हतो, शरुआतमां प्रमुखश्रीए मंगलाचरण करी सूरिजीना जीवनसंबंधी टुंक विवेचन कर्युं हतुं त्यारबाद श्रीबुद्धिमुनिजीए जणाव्युं के पूज्य आचार्यश्रीनो जन्म सं. १९१२ मां जोधपुर शहेरमां सांड गोत्रीय ओसवालने घेर थयो हतो, पितानुं नाम पूनमचन्दजी अने मातानुं नाम मांगीबाई हतुं । श्रीमोहनलालजी महाराजे तेओने सं. १९४० मां जोधपुरमां जदीक्षा आपी हती, तेओए टुंक वखतमां सारो अभ्यास करी लेवार्थी गुरु महाराजे तेओने

દીક્ષા લીધા બાદ ત્રીજા વર્ષથી જ જૂદા જૂદા સ્થળે ચોમાસાં
 કરવાની રજા આપી હતી । અમદાવાદમાં સં. ૧૯૫૬ માં
 પંન્યાસજી શ્રીદયાવિમલજીએ તેઓને યોગોદ્વહન કરાવી પંન્યાસ
 પદવી આપી હતી । તેઓશ્રીના ઉપદેશથી ઉપધાન ઉજમળા
 દીક્ષામહોત્સવો વગેરે ધાર્મિક કાર્યો ઘણાં થયાં હતાં, સં. ૧૯૫૮
 માં શ્રીહર્ષમુનિજીને મુંબઈમાં અને સં. ૧૯૬૬ માં શ્રીગુમાન-
 મુનિજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી તથા શ્રીકેશરમુનિજીને લશ્કરગ્વાલી-
 યરમાં પંન્યાસ પદવી આપી હતી અને શ્રીરત્નમુનિજી તથા
 શ્રીભાવમુનિજીને ગળી પદવી આપી હતી । પછી તેઓએ કાન-
 પુર તથા વનારસ થઈને શ્રીસમેતશિવરજીની યાત્રા કરી કલકત્તે
 થઈને મુર્શિદાબાદ પધારી વાલુચર તથા અર્જામગંજમાં
 ચોમાસાં કર્યાં હતાં, ત્યાં જગતશૈઠ આદિ જૈન સંઘે ઠાઠ-
 માઠથી તેઓને આચાર્ય પદવી આપી હતી । પછી ત્યાંથી
 ત્રિહાર કરી છેલ્લું ચોમાસું તેમણે પાવાપુરીતીર્થમાં કર્યું હતું, ત્યાં
 ૫૩ ઉપવાસની કઠિન તપસ્યા કરી હતી અને સં. ૧૯૭૦ ના
 માગસર સુદી ૩ ની મધ્યરાત્રિએ સમાધિ પૂર્વક સ્વર્ગવાસી
 થયા હતા । તેઓશ્રી બહુ જ વિનીત હતા, ગુરુ મહારાજશ્રીની
 આજ્ઞા તેઓએ અસ્વંડિત પાળી હતી, ગૃહસ્થપણામાં પણ તેઓએ
 ૫૧ ઉપવાસ કર્યાં હતા વગેરે તેઓના ઉત્તમ ગુણો પ્રાપ્ત કરવા
 આપણે પણ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ । અન્તમાં યતિવર્ય શ્રીરાવત-
 મલજીના ટુંક વિવચન બાદ મેઝાવડો વિસર્જન થયો હતો ।
 પંન્યાસજી મહારાજ જ્યારે પાયધુની ઉપરના સ્વરતરગચ્છના
 ઉપાશ્રયમાં બિરાજતા હતા ત્યારે સ્થાનકવાસી સમાજના ‘જૈન-

प्रकाश ' नामना पेपरमां संतबाल मुनि श्रीसौभाग्यचन्द्रजीना श्रीहरिभद्रसूरिजी श्रीहेमचन्द्राचार्यजी आदि समर्थ श्वेताम्बराचार्योंनी निन्दा करनारा लेखो आववा लाग्या, ते लेखो लइने शा. रतिलाल भीखाभाईए मुंबईमां ते वखते विराजता साधुओने लालबागमां तथा गोडीजीमां जइने वांची संभळाव्या अने संतबालने जवाब आपवानी आपे तस्दी लेवी जोइये एम पण जणाव्युं, त्यारे जवाब मळ्यो के एवा हठीला हूँढकोनी साथे माथाफोड करवा कोइ नवरो नथी । तेथी निराश थइने एक दिवसे ते रतिलालभाई पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजी पासे आवी चळ्या अने संतबालजीना लेखो संबंधी बात करी ते संबंधमां घटतुं करवामांटे करेली विनतिनो लालबाग तथा गोडीजीमां विराजता साधुओए आपेलो जवाब पण कही संभळाव्यो । ते वखते पंन्यासजीनी तबीयत नरम रहेती हती छतां संतबालजी साथे चर्चा करवानी पोते तैयारी बतावी अने नीचे मुजबनी संतबालने चेलेंज आपी ते कार्यनी शरुआत करी ।

श्रीसंतबालजीने सूचना ।

जैन आगमांमां मूर्तिपूजानुं विधान आवे छे ते बावत शास्त्रना पाठो बतलावी मूर्तिपूजा सिद्ध करी आपवा हुं तैयार छुं. मांटे आपने जणाववानुं के हालमां आप मुंबई पधार्या छो । तो मारी आ चेलेंज स्वीकारीने मूर्तिपूजाना वादविवाद मांटे मुंबईना मध्यवर्ती स्थल माधवबागमां आप जे दिवसे जे टाइमे पधारी शको एम हो ते पत्र लखीने जणावशो जेथी ते बावतनी घटती तैयारी करवामां आवे । दा. पं. ऋद्धिमुनि । ठि.

પાયધુની મહાવીર જૈન મન્દિરનો ઉપાશ્રય । તા. ૧૩-૧-૧૯૩૬ ।

ઉપરની ચર્ચા મુંબઈ સમાચાર તથા સાંજવર્તમાન પેપર દ્વારા ઢોઢેક માસ ચાલ્યા બાદ શ્રીસંતબાલજીને તથા તેમના ગુરુ શ્રીનાનચન્દ્રજીને મુંબઈના તેમના સંપ્રદાયના આગેવાનોએ ચર્ચા બંધ કરવાની વિનતિ કરવાથી તેમજ સ્થાનકવાસી તથા મૂર્તિ-પૂજક સંપ્રદાયના આગેવાનોએ પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋદ્ધિ-મુનિજીને પણ ચર્ચા બંધ કરવાની વિનતિ કરવાથી ચર્ચા બંધ કરવામાં આવી હતી । ત્યાર બાદ શ્રીયુત રતિલાલ ખીલાભાઈ શાહે ૧૯૩૮ ના જૂન માસમાં સાંજવર્તમાનમાં તથા જૈન પત્રમાં શ્રીમૂર્તિપૂજા પુરાણના હેડિંગ નીચે શ્રીસંતબાલજીને જવાબ આપ્યો હતો તેમાં જાદુઈ મૂર્તિપૂજા અને અસલી મૂર્તિપૂજા સંબંધી સ્પષ્ટ રીતે ઘણું વિવેચન કર્યું હતું ।

ત્યાર બાદ પાયધુનીથી વિહાર કરી લાલવાડી અને દાદર થઈને પંન્યાસજી મહારાજ કૂરલે પધાર્યા, ત્યાં લાલવાડીના જૈનમન્દિરના મહેતાજીને શેઠ મેઘજીભાઈ સોજપાલે મોકલીને જણાવ્યું જે આવતું ચોમાસું કરવા આપ લાલવાડી પધારશો એવી મારી વિનતિ છે । મહારાજજીએ જવાબ આપ્યો કે તમારી ભાવનાનો અમે વિચાર કરીશું હાલ તો ઘાટકોપર જઈએ છીએ, ઘાટકોપર ગયા પછી હમેશા પંન્યાસજીનું વ્યાખ્યાન ચાલતું હતું તેનો લાભ ત્યાંના કચ્છી ગુજરાતી વગેરે જૈન ભાઈઓએ સારા પ્રમાણમાં લીધો હતો । પછી શેઠ મેઘજીભાઈના અત્યંત આગ્રહથી ઘાટકોપરથી વિહાર કરી લાલવાડી પધાર્યા અને સં. ૧૯૯૨ નું ચુમ્માલીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે

लालवाडी (मुंबई) मां कर्णु ।

लालवाडीना उपाश्रयमां असाड सुदी ११ ना दिवसे दादा साहेब श्रीजिनदत्तसूरिजीनी जयन्ती पंन्यासजी महाराजना प्रमुखपणामां उजववामां आवी हती, ते प्रसंगे महाराजजीना वैष्णवभक्त शेट महादेवजी पोदार मारवाडी तरफथी मोदकनी प्रभावना करवामां आवी हती तथा लालवाडीना मारवाडी समाज तरफथी पूजा भणावी आंगी रचावी गायन मंडळी बोलावीने रात्रे भावना बेसाडी हती । आ चोमासामां बे भाद्रवा होवाथी पंन्यासजी महाराजे पोताना गच्छनी परंपरानुसार पोते खरतरगच्छ अने अंचलगच्छवाळाओनी साथे पहेला भाद्र-वामां पर्युषणपर्वनुं आराधन कर्णु हतुं । त्यारबाद तपागच्छना पर्युषणनी आराधना कराववा माटे दादरना आगेवानोए महा-राजश्रीने विनति करी, ते वखते महाराजश्रीनी तबीयत लीबरना दर्दथी नरम रहेती हती तेथी पोताना शिष्य गुलाब-मुनिने दादर मोकल्या. तेमणे दादरमां १२ दिवस सुधी रोकाइने त्यांना जैन भाईयोने शान्तिपूर्वक पर्युषणपर्वनी आरा-धना करावी तेमां माहीम माटुंगा वगेरे नजीकना पराना बीजा भाईयोए पण भाग लीधो हतो । गुलाबमुनिना दादर गया पछी लालवाडीना तपागच्छवाळाओए पंन्यासजीने जणाव्युं जे हवे अमने पर्युषणपर्वनी आराधना करावो, त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं के मारी तबीयत नरम रहे छे ते तो तमे जुओ छो, तमे पेलां बोलया नहि अने दादरवाळा आवीने गुलाबमुनिने लइ गया छतां तमारो आग्रह छे तो हुं तमने पर्युषणनां व्याख्यानो

સંભળાવીશ । એમ કહીને પોતાના શરીરમાં અશક્તિ હતી છતાં મારવાડીભાઈયોને આઠે દિવસ વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું હતું ।

આ ચોમાસાના ચારે મહિના પંન્યાસજી મહારાજની તબીયત નરમ રહેલી તેથી ત્યાંના ધર્મીષ્ઠ શેઠ મેઘજીભાઈ જેઓ હમેશા ૪ વાગે ઉઠીને શુદ્ધ થઈ પોતાના મકાનમાં ઘરમન્દિર જેવો એક રૂમ કાઢીને તેમાં શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનો સુંદર ફોટો તથા ચિન્તામણિયંત્ર વગેરે હમેશા દર્શન કરવા રાખ્યાં છે, તેની સન્મુખ બેસી આઠ વાગ્યા સુધી નવકારમંત્રનો જાપ કરી હમેશા એકાસણું કરે છે તેમણે ભક્તિપૂર્વક ચારે મહિના ડોક્ટર વૈદ્ય અને દવાઈમાં પોતાનો પુષ્કળ પૈસો વાપરી ઘણું પુણ્ય બાંધ્યું હતું । તેઓની ધર્મપ્રવૃત્તિ જોઈને ત્યાંના બીજા કચ્છીઆઈયો પણ ધર્મપ્રવૃત્તિમાં જોડાયા છે । ચોમાસું પુરું થવા આવ્યું તેવામાં પોતાના ગુરુભાઈ પંન્યાસજી શ્રીકેશરમુનિજી પોતાના પરિવાર સાથે પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમહાવીર જૈનમન્દિરની પાછળના ઉપાશ્રયમાં ચોમાસું રહેલા હતા, તેઓ જ્ઞાનપંચમીનો ઉપવાસ કરી સં. ૧૯૯૩ ના કાર્તિક સુદો ૬ ના રોજ પારણું કર્યા બાદ ગોચરી કરીને વાતચિત કરતાં કરતાં એકદમ હાર્ટફેલ થઈ જવાથી બપોરના બે વાગે સ્વર્ગવાસી થઈ ગયા, તે સમાચાર ટેલીફોનથી લાલવાડી આવ્યા, પંન્યાસજી મહારાજને તે દિવસે ચોવિહારો છઠ્ઠો દિવસ ટુંકો હતો અને અધુરામાં પુરું તે ટાઈમે મુંબઈમાં સરુત કોમી હુલ્લડ ચાલી રહ્યું હતું, હિન્દૂ અને મુસલમાનો એક બીજાની સાથે ઉન્દર બિલાડીની અથવા વાઘબકરીની રમત રમી રહ્યા હતા, તેમાંથી બચીને પાયધુની જવાય એવો

कोई पण रस्तो हतो नहि छतां पोलीसोने साथे राखी तुरत विहार करी जाननुं जोखम वेठीने पण पायधुनी पहुँची गया अने स्वर्गवासी गुरुभाईनी पाछळ करवा योग्य दरेक कार्यो पोते अग्रेसर थइने कराव्यां तथा तेओना शिष्य श्रीबुद्धिमुनिजी वगेरेने खरा टाइमे दिलासो आप्यो । बीजे दिवसे स्वर्गस्थ पंन्यासजीना मृत देहने अग्नि संस्कार करायो त्यारे पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी कवराडावाळा शेट जीताजी खुमाजी तरफथी रु. १००० जीवदया मंडलने आपवामां आव्या तथा शेट मेघजीभाई सोजपाळ अने शेट माणेकलाल मनसुखभाई तरफथी एकावन एकावन रु. ना जीवो छोडाव्या हता । त्यार बाद पंन्यासजी महाराज श्रीबुद्धिमुनिजीना उपदेशथी टीप करीने श्रीमहावीरस्वामीने देरे अट्टाइ महोत्सव तथा शान्तिस्नात्र थयां हतां, ते टीपमां पण शेट मेघजीभाई तथा शेट माणेकलालभाई तरफथी एकावन एकावन रु. भरवामां आव्या हता ।

त्यार बाद जयपूर निवासी श्रावक नथमलजी दीक्षाना अभिलाषी होई श्रीबुद्धिमुनिजी पासे अभ्यास करी रह्या हता तेने दीक्षा आपवाने दिवसे, पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी शेट मेघजीभाई सोजपाळ तरफथी दीक्षानो कुल स्वर्च आपवा उपरांत दीक्षा निमित्ते सुन्दर वरघोडो काढवामां आव्यो हतो अने आदीश्वरजीनी धर्मशाळामां पंन्यासजी महाराजना वरद हस्ते ते मुमुक्षुने दीक्षा आपी श्रीबुद्धिमुनिजीना शिष्य तरीके नन्दनमुनि नाम राखवामां आव्युं हतुं । त्यार बाद महामासमां

पायधुनीथी विहार करी महाराज साहेब दादर पधार्या, त्यां उपाश्रयनुं साधन न होवार्थी राव साहेब शेठ रवजीभाई सोजपाळ जे० पी० ना आग्रहथी शेठ पालणभाई सोजपाळनी चालीमां उतर्या । ते वखते व्याख्यानमां तेमज दिवसना बीजा टाड्ममां पण शेठ रवजीभाईना आखा कुटुम्बने पंन्यासजी महाराजना संसर्गथी धर्मनो उपदेश मळवा लाग्यो, ते वखते शेठ रवजीभाईये पंन्यासजी महाराजने दादरमां चोमासुं करवानी विनति करतां जणाव्युं जे आप जो अत्रे चोमासुं करवानी कृपा करशो तो अत्रेना जैन भाईयोने अनेक प्रकारनो लाभ तो मळशे ज परन्तु अहींना मारवाडी भाईयोए शिखरबन्ध मन्दिर तैयार करावीने श्रीशान्तिनाथप्रभुने १०-११ वर्षथी परोणा तरीके ज बेसाडी राख्या छे, केटलीक वखत प्रतिष्ठानां मुहूर्तो कढाव्यां खरां परन्तु मांहोमांहेना कांइक मतभेदोने लीधे हजी सुधी प्रतिष्ठा करावी शक्या नथी, तेथी ते लोकोने आपश्रीनां सतत उपदेश मळे अने ते उपदेशना प्रतापे तेओनो जे कंइ मतभेद होय ते टळी जइ प्रतिष्ठानुं कार्य थइ जाय तो ते बहु मोटो लाभ थशे । पंन्यासजी श्रीकृद्धि-मुनिजीए शेठ रवजीभाईने कहुं के तमारी ए बधी वात तो खरी परन्तु अत्रे उपाश्रयनो ज अभाव होवार्थी अमे अथवा बीजा कोई पण साधुओ चोमासुं शी रीते रही शके । त्यारे शेठ रवजीभाई बोल्या के आपने रहेवा लायक स्थान तथा व्याख्यान माटेना होलनी सगवड थइ जशे, त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं जे जो तेवी सगवड थइ जशे तो खास करीने आ प्रतिष्ठानुं कार्य

पार पडाववा माटे अमने अत्रे चोमासुं करवामां कांड पण
 हरकत नथी । त्यार बाद दादरथी विहार करी माहीम थइने
 सान्ताक्रूझमां भावनगरवाळा शेठ अमरचन्द जशराजना सुपुत्रो
 शेठ क्षान्तिलालभाई तथा भानुचन्द्रभाईना आग्रहथी तेमने
 बंगले महाराजश्री पधार्या, त्यां बै दिवस रोकाइ राधनपुरवाळा
 शेठ गिरधरलाल त्रिकमलालनी विनतिथी तेमने बंगले पधारी
 व्याख्यान चालु कर्युं, तेमां त्यांना आगेवानोने उद्देशीने
 महाराजश्रीए जणाव्युं के भाईयो तमारामांना कंटलाएक तो
 पूर्वे करेला पुण्यना उदयथी द्रव्य प्राप्त करी पोतपोताना वाडी
 बंगला बंधावीने अत्रे बसो छो, ए रीते पोताने माटे तथा
 पोताना कुटुम्बने माटे तो पोते एकलाए वाडी बंगला बंधाव-
 वानी उदारता अथवा हिम्मत करी छतां तमे बधा भेगा मळीने
 पण जैन भाईयोने माटे धर्मकरणी करवानां एक जैन मन्दिर अने
 बीजो जैन उपाश्रय ए बे साधनो हजी सुधी करी शक्या नथी ते
 बहु विचारवानी बात छे । महाराजश्रीना एवा प्रकारना
 उपदेशथी त्यांना श्रावकोने तात्कालिक असर थवाथी उपरोक्त
 बन्ने कार्यों माटे अगाउ टीप थइने अटकी पडेली तेनुं काम
 उत्साह लावीने आगळ चलाव्युं, तेमां पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनि-
 जीना उपदेशथी शेठ गिरधरलालभाईये उदारताथी रु. ५००
 भरी आप्या, त्यार पछी महाराजश्री विहार करी गया
 तेमनी पाछळ सान्ताक्रूझना श्रावकोए पोताना उत्साहने पण
 विहार करावी दीधो होय एम जणाय छे कारण के ए बातने
 त्रण वर्ष लगभग समय बीति गया छतां ते बन्ने कार्योंनो हजी

સુધી પ્રારંભ થયો જણાતો નથી । સાન્તાક્રૂશમાં શેઠ શાન્તિ-
 લાલભાઈ તરફથી સત્તરમેદી પૂજા બળાવી શ્રીફલની પ્રભાવના
 કરવામાં આવી હતી । પછી ત્યાંથી વિહાર કરીને મહારાજશ્રી
 વીલેપારલે પધાર્યા ત્યાં સાગરશાલાના ઉત્તમ ક્રિયાપાત્ર શ્રીરવિ-
 સાગરજીના શિષ્ય શાન્તમૂર્તિ શ્રીસુખસાગરજીના વિદ્વાન પટ્ટધર,
 સેંકડો પુસ્તકોના લેખક તથા સ્વરતર ગચ્છીય પરમયોગી
 અધ્યાત્મપ્રેમી શ્રીમદેવચન્દ્રજીના ગુણાનુરાગી, અને તે મહાત્માના
 રચેલા અનેક આધ્યાત્મિક ગ્રંથોને અત્યંત પરિશ્રમ વેઠી
 પ્રગટ કરાવી સસ્તી કિંમતે ફેલાવો કરાવનાર, યોગનિષ્ઠ
 જૈનાચાર્ય શ્રીબુદ્ધિસાગરસૂરિજીના સદુપદેશથી મેસાળાવાળા
 શેઠ ઘેલાભાઈ કરમચન્દ્ર સ્વાંડવાળાએ બંધાવેલા અને મરુધર
 દેશોદ્ધારક શ્રીવિજયલલિતસૂરિજીને હાથે સુલ્લું મુકાવેલા
 જૈન સેનેટરીયમમાં ઉતર્યા । એ સેનેટરીયમમાં જૈનોને સસ્તે
 ખાંડેથી રહેવાને માટે રૂમ તથા દરેક પ્રકારની સગવડ મળે છે
 તથા ત્યાં પુસ્તકાલયની સ્થાપના કરેલી હોવાથી વાંચનનો
 લાભ પણ મળે છે । ભાવનગરવાળા ધર્મપ્રેમી શેઠ ઝવેરચન્દ્ર
 ભાઈચન્દના સુપુત્રો શેઠ અનુપચન્દભાઈ તથા ચીમનલાલભાઈના
 આગ્રહથી મહારાજશ્રી ત્યાં દસ દિવસ રોકાયા અને વ્યાખ્યાન
 સંભળાવ્યું, શેઠ અનુપચન્દભાઈ તરફથી એક દિવસે નવપદ-
 જીની પૂજા બળાવવામાં આવી હતી । ત્યાંથી વિહાર કરી
 મહારાજ સાહેબ અંધેરી પધાર્યા । અંધેરીમાં જૈન મંદિર તથા
 ઉપાશ્રયની સગવડ મુંબઈ શહેરના મહોપકારી ગુરુવર્ય શ્રીમોહન-
 લાલજી મહારાજ સાહેબના ઉપદેશથી ઘણાં વર્ષથી થયેલી છે,

તે ઉપાશ્રયમાં પંન્યાસજીએ વ્યાખ્યાન શરુ કર્યું તેનો લાભ સર્વે જૈન ભાઈઓ લેવા લાગ્યા । અંધેરીમાં કોઈ કારણથી કચ્છી ભાઈઓમાં ઘણા વસ્ત્રતથી કુસંપ ચાલતો હતો તેમજ મારવાડી સાથમાં પણ બે તડ પડેલાં હતાં, અંધેરીના જૈનોની એવી સ્થિતિ જાણીને પંન્યાસજી મહારાજ વ્યાખ્યાનમાં સ્વાસ કરીને પરસ્પરના સંપથી કેવાં ઉત્તમ કામો થઈ શકે છે તેમજ કુસંપથી દરેક કામો કેવાં બગડી જાય છે તે બાબત દૃષ્ટાન્તો દઈ દઈને સંપની મહત્તા વર્ણવવા લાગ્યા । કેટલેક દિવસે મહારાજજીના વ્યાખ્યાનની અસર થઈ તેથી કચ્છીભાઈઓમાં આગેવાન ગણાતા શેઠ લાલજીભાઈ તથા દેવરાજભાઈએ પોતાના કચ્છી સમાજને એકત્ર કરીને જણાવ્યું જે આપણા પુણ્યોદયથી પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ અત્રે પધારેલા છે, તેઓ આપણામાં રહેલા કુસંપને જાણીને સંપ કરાવવા માટે સ્વરી લાગણીથી દરરોજ આપણને ઉપદેશ આપી રહ્યા છે, માટે અમે બન્ને આપણા કચ્છી સમાજને જણાવીએ છીએ કે આપણામાંના ગમે તેની ગમે તે નાની કે મોટી કસૂર થયેલી હોય તે અમે અમારે માથે લઈએ છીએ અને તે બદલ આપ બધા ભાઈઓ જે કહો તે દંડ આપવા તૈયાર છીએ પરન્તુ હવે ગમે તેમ કરીને આપણા સમાજમાં સંપ થવો જ જોઈએ । એવી રીતની નમ્રતા ભરેલી વાણી સાંભળીને બધા ભાઈઓના દિલ સાફ થઈ ગયાં અને સંપ થઈ ગયો, કચ્છી સમાજમાં સંપ થઈ ગયેલો જાણીને મારવાડી સાથના મન પણ કુળાં થયાં તેથી તેઓમાંના આગેવાન શેઠ વનેચન્દ્રજી મુકાદમ, શેઠ સાગરમલજી તથા શેઠ મૂલતાન-

मलजीना प्रयासथी मारवाडी समाजमां पण संपत्तुं साम्राज्य थइ गयुं । त्यार बाद महाराज साहेबे बिहार करवानी बात काढी एटले अंधेरीना सर्वे भाईयोए जणाव्युं जे हवे चैत्र महिनानी शाश्वती आयंबीलनी ओळी नजीक आवी छे माटे कृपा करीने अमने ओळीपर्वनी आराधना कराववा माटे आप अत्रे ज स्थिरता करो एवी अमारी विनति छे, तेथी महाराजजीए रहेवानुं कबूल कर्युं । पछी मारवाडी साथमांथी शेट सागर-मलजी फौजमलजीनी धर्मपत्नी श्रीमती पेपीबाई तरफथी नव-पदजीनी ओळी करवा माटेनी आमंत्रण पत्रिका काढवामां आवी हती तेथी आसपासना पराना केटलाक भाईयो पण ओळी करवा अंधेरी पधार्या हता । ओळी करवावाळाने माटे तथा छुटक आयंबील करवावाळाने माटे उत्तम प्रकारनी सग-वड करवामां आवी हती, नवे दिवस जूदा जूदा गृहस्थो तरफथी विविध प्रकारनी पूजाओ भणावी प्रभावना कराती हती, चत्र सुदी १३ ने रोज आसन्नोपकारी चरम तीर्थकर श्रीमहावीर प्रभुनी जयन्ती उजववामां आवी हती, चैत्री पूनमना रोज मुंबईना सोनाचांदी बजारवाळा भाईयोमांथी एक श्रावके मोटरबसमां परानो संघ काढेलो ते संघे अंधेरीमां नवाणुं प्रकारी पूजा घणा ठाठथी भणावीने संघजमण कर्युं हतुं तेमां लगभग ५००० माणसो जम्यां हतां, संघनी सेवा करवामां अंधेरीना मारवाडी साथना मुकादम शेट बनेचन्दजी वगेरेए भाग लइने दरेक प्रकारनी सगवड करी आपी हती । त्यार बाद पंन्यासजी महाराज बिहार करीने मळाड पधार्या त्यां दानवीर

श्रेष्ठ देवकरण मूळजीना जमाइ शा० मनसुखलाल ताराचन्द
 तथा श्रेष्ठ रणछोडभाई अने मारवाडी साथवाळाए एकत्र थडने
 सामैयुं करी श्रेष्ठ देवकरणभाईनी वाडीने उपाश्रये उतार्या,
 थोडा दिवस बाद मलाडगामना श्रेष्ठ केसरीमलजी गणेशमलजी
 विनति करीने पोताने बंगले पंन्यासजी महाराजने लइ गया अने
 नवपदजीनी पूजा भणावी व्याख्यान वंचाव्युं तथा श्रीफळनी
 प्रभावना करी, ते वखते गामना मारवाडी संघे तथा गुजराती
 संघे थोडा दिवस रोकाइने व्याख्याननो लाभ आपवानी
 महाराजजीने विनति करी, त्यारे महाराजजीए जणाव्युं के
 आ तमारा मलाडमां ज्यारे मन्दिर के उपाश्रयनुं साधन न हतुं
 त्यारे जगत्पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजे श्रेष्ठ देवकरणभाईने
 उपदेश करीने जैनमन्दिर तथा उपाश्रयनी सगवड करावी
 आपी छे तेथी तमने सर्वेने धर्मकरणी करवानो लाभ मळे छे,
 ते उपगारी गुरु महाराजनी स्वर्गारोहण तिथि चैत्र वद १२
 नजीक आवे छे ते प्रसंगे गुरुमहाराजनी जयन्ती ठाठमाठथी
 उजववानो तमारो भाव होय तो अमे रोकावानो विचार करीये,
 ते सांभळीने ते ज वखते व्याख्यानमां हाजर रहेला मारवाडी
 संघना आंगवानाए जणाव्युं जे आपनी अत्रे हाजरी हशे तो
 अमारा परम उपकारी गुरुमहाराजनी जयन्ती घणा ठाठमाठ अने
 उत्साहथी उजवीशुं । ए प्रमाणेना तेमना आग्रहथी महाराजजी
 मलाडमां रोकाया अने चैत्र वद १२ ना रोज पंन्यासजी
 महाराज श्रीऋद्धिमुनिजीना प्रमुखपणा नीचे श्रीमोहनलालजी
 महाराज साहेबनी जयन्ती सारी रीते उजववामां आवी हती,

ते समये घाटकोपरवाळा मास्तर मावजी दामजी शाहे थोडा ज बखतमां लखीने तैयार करेली अने श्वेरी मूलचन्द हीराचन्द भगते छपावीने बहार पाडेली “ मुनि श्रीमोहनलालजी ” नामनी चोपडी व्हेंचवामां आवी हती, जयन्ती प्रसंगनी आमंत्रण पत्रिका बहार पाडेली होवाथी पराना तेमज मुंबईना पण केटलाक भाईयो जयन्ती प्रसंगे मलाढ पधार्या हता, ते दिवसे मलाढना मारवाडी समाज तरफथी पूजा प्रभावना तथा संघजमण थयां हतां । त्यार बाद त्यांथी विहार करी गोरे-गाम थइ पाछा वळतां अंधेरी पारला वगेरे थइने दादर पधारी शेठ पालण सोजपाळनी चालीमां उतर्या, त्यां राव साहेब शेठ रवजीभाई सोजपाळ जे० पी० ना सुपुत्र शेठ रामजीभाईये आवीने पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं के बापाजी आवूजीनी यात्राए गया छे त्यांथी आजेज तेमनो पत्र आव्यो छे तेमां लखे छे के पंन्यासजी महाराज दादर पधारे त्यारे आग्रह करीने चोमासुं करवा रोकजो हुं थोडा दिवसमां आवी पहोंचीश । महाराजजीए जणाव्युं के तमारो भाव सारो छे परन्तु अहीं उपाश्रय नथी तेनुं शुं, पछी ४-५ दिवस रोकाइने मुंबईमां पायधुनी उपर आवेला श्रीमहावीर जैन मन्दिरनी पाछळना उपाश्रये पधार्या, ते समये मुंबईना खरतरगच्छीय आगेवानोए आ चोमासुं श्रीमहावीर जैनमन्दिरना उपाश्रयमां करवानी विनती करी, एठलामां दादरथी शेठ रामजीभाई आव्या अने जणाव्युं जे आवूजीथी अमारा पिताश्री तार द्वारा जणावे छे के उपाश्रय वगेरेनी सगवड करावी पंन्यासजीने चोमासुं करवा रोको हुं

पालीताणानी यात्रा करीने जल्दी आवुं छुं । उपरांत रामजी-भाई बोलया के आ चोमासुं आप दादर करशो तो दादरना मारवाडीसाथने आपनो उपदेश मळवाथी तेओमां थोडो कुसंप छे ते दूर थइ जशे अने मोटुं काम प्रतिष्ठानुं केटला वर्षथी अटकी रहेलुं छे ते पार पडी जशे माटे दादरमां चोमासुं करवानी कृपा करो । एवो तेमनो आग्रह तथा लाभनुं कारण जाणीने असाड सुदी ११ ना रोज दादा साहेब श्रीजिनदत्त सूरिजीनी जयन्ती मुंबईमां उजव्या बाद पोताना शिष्य श्रीगुलाबमुनिने मुंबई राखी पोते बे ठाणाथी दादर चोमासुं करवा पधार्या । दादरमां असाड सुदी १५ ना रोज पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी दादरना संघ तरफथी श्रीवर्धमान तप आयंबोल खातुं खोलवामां आव्युं ते राणीगामवाळा शेठ जेरूपचन्दजी तथा शेठ छजमलजी वगेरेना प्रयासथी उत्तरात्तर तरकीपर आवतुं जाय छे । तयार पछी महाराज साहेबना उपदेशथी दादर जैन मित्रमंडळनी स्थापना करवामां आवी, हालमां दादरमां जैन भाईयोनी वस्ती सारा प्रमाणमां होवा छतां जैन बालक बालिकाओने धार्मिक शिक्षण मेळववानुं कांइ पण साधन हतुं नहि, तेथी दादर जैन मित्र मंडळे प्रयास करीने विजयादशमी जेवा शुभ दिवसे शेठ रवजीभाई सोजपाळने शुभ हस्ते जैन पाठशाळा खूली मुकावी तेमां मूर्ति-पूजक संप्रदायना दरेक साथना बालक बालिकाओ हाल सुधी जैनधर्मनुं शिक्षण लइ रखां छे, जैन मित्र मंडळना मेंबरो पैकीं श्रीयुत बेचरभाई वेणीलाल संघवी, दलीचन्दभाई, दीपचन्द-

भाई अने मणिलालभाई वगेरे जैन पाठशाळानी उन्नति माटे
 सारो प्रयत्न करी रहा छे । राव साहेब शेट रवजीभाई सोज-
 पाळनो अत्यन्त आग्रह थवाथी दादरमां साधु मुनिराजनुं आ
 प्रथम ज चोमासुं थयुं होवाथी पराना घणा भाईयो पर्युषण
 करवा पधार्या हता, तेमां एक मारवाडीभाईए मासक्षपण कर्युं
 हतुं अने मलाडथी आवेला शेट देवकरण मूळजीना जमाइ शेट
 मनसुखलाले अठाइनी तपस्या करी हती ते सिवाय नानी
 तपस्या घणी थइ हती । माहीम माटुंगा वांदरा सान्टाक्रूझ
 पारला अन्धेरी तथा लालवाडीना घणाभाईयोए दादरमां
 कल्पसूत्रनुं व्याख्यान सांभळ्युं हतुं अने प्रतिक्रमणादि धर्मक्रिया
 करी हती । ए रीते सं० १९९३ नुं पीस्तालीसमुं चोमासुं
 पंन्यासजी महाराजे दादर (मुंबई) मां कर्युं । आ चोमासामां
 पूज्य पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजीना उपदेश अने संसर्गथी हमेशा
 सेंकडो बीडी पीनार अने व्रत पञ्चखाणथी दूर भागनार शेट
 रवजीभाई बीडीनो सर्वथा त्याग करीने हमेशा पोरसी बीया-
 सणुं करवा लाग्या, शेटनी धर्मप्रवृत्तिनी असर शेटना वडील
 पुत्र श्रीयुत रामजीभाईने थवाथी रात्रिभोजन तथा कन्दमूलादि
 अभक्ष्य वस्तुनो त्याग करी हमेशा जिनपूजा अने चोविहार
 करवा लाग्या, ए रीते शेटजीना आखा कुटुम्बमां देवदर्शन
 पूजा सामायिकादि धर्मक्रिया, नवकारसी पोरसी तिबिहार
 चोविहार वगेरे व्रत पञ्चखाणनो आदर तथा रात्रिभोजन अने
 कन्दमूलादि अभक्ष्य भक्षणनो अनादर थवा लाग्यो छे । वळी
 शेट रवजीभाई तथा शेट रामजीभाई दयाळुदिलवाळा होइ

पोताना सहवासमां आवी चढेला मददना अभिलाषीने पोताने रसोडे जमाडी बनती मदद कर्या विना रहेता नथी । कार्तिकी पूनमे दादरना संघ सहित गाजते वाजते पंन्यासजी महाराज माहिम पधार्या, त्यां जैन मन्दिरना तथा श्रीशत्रुंजयतीर्थना पटना दर्शन करी पाछा दादर पधारो श्रीवर्धमान तप आयं-बील खाताना मकानमां मुकाम करीने मंगलिक संभळाव्युं ते वखते शेठ नानकजी रायचन्दजीनी पेढीना मालिक शेठ जेरू-पचन्दजी तरफथी मोदकनी प्रभावना करवामां आवी हती अने वपोरे पूजा भणाववामां आवी हती । पछी दादरथी विहार करी पंन्यासजी महाराज मुंबई पायधुनी उपर श्रीमहावीर जैन-मन्दिरने उपाश्रये पधार्या अने मागसर सुदी ३ ना रोज गोडी-जीना उपाश्रयमां चालती कन्याशाळानी बालिकाओंनी परीक्षा लइ बालिकाओंने इनाम वहेंचाव्युं हतुं । थोडा दिवस बाद दादरना जैन मन्दिरना कार्यवाहकोना हुकमथी मन्दिरना महेतार्जी मंगळदास त्रिकमदास झवेरीये आवीने महाराजजीने जणाव्युं के आगरतडना आगेवानो दादरना जैनमन्दिरनी प्रतिष्ठा कराववा तैयार थया छे, ते संबंधी दरेक कार्यमां आप साहेबनी हाजरीनी तेमज सलाहनी जरूरत होवाथी मने विनति करवा मोकल्यो छे माटे कृपा करीने आप दादर पधारो अने प्रतिष्ठानुं कार्य पार पडावी आपो, तेथी महाराजजी कच्छी बीसानी वाडी भायखला अने लालवाडी मुकाम करीने दादर पधार्या, त्यारे आगरतडना आगेवानोए भेगा थइने प्रतिष्ठा कराववानो निश्चय करी पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं के प्रतिष्ठा माटेनुं

सारामां सारुं मुहूर्त कढावी आपो, त्यारे पंन्यासजीए सारा
 ज्योतिषीने बोलावीने सं. १९९४ ना वैशाख सुदी ६ नुं मुहूर्त
 कढावी आप्युं, ते मुहूर्त पोताने दरेक रीत अनुकूल छे एम
 शठ मेघजीभाई सोजपाळनी हाजरीमां जाहेर करी आगरतडना
 आगेवानोए वधावी लीधुं, त्यार बाद आगरतडना आगेवानोने
 भेगा करी महाराजश्रीए जणाव्युं जे तमोए काम तो मोटुं
 उपाड्युं छे माटे हवे काममां ढीलाश राखवी नहि पालवे,
 दरेक कामनो निकाल करवा मांडो, प्रतिष्ठाना दिवसो नजीक
 आवता जाय छे माटे सौथी पहेलां प्रतिष्ठाने अंगे थनारा
 खर्चने पहींची वळवा टीपनी शरुआत करो । त्यार पछी
 आगरतडना आगेवानोनी मीटींगो मळवा लागी, दरेक मीटींग
 रातना मळती अने उजागरा करी करीने कांड पण संगीन काम
 कर्या वगर सौ विखराइ जता हता, ते वात पंन्यासजीए जाण्या
 बाद आगरतडना आगेवान मुकादमने बोलावीने महाराजश्रीए
 जणाव्युं के तमोए रातना टाइमे केटलीक मीटींगो भरी खरी
 पण हजी सुधी कांड संगीन काम थयुं नथी माटे हवे दिवसना
 टाइमे मारी हाजरीमां मीटींग भरी सर्वेने बोलावो । मुकादमे
 महाराजश्रीना कहेवा मुजब मीटींग भरी ते वखते पंन्यासजी
 महाराजे असरकारक उपदेश आपीने बधाने समाजाव्या के
 आजे तमारे आंगणे एक मोटामां मोटो सुन्दर अवसर आव्यो
 छे ते अवसर तमे वधा सलाह संपथी पोतपोताथी बनी शके ते
 प्रमाणे एकबीजाने मदद करी तन मन अने धनथी उजवशो
 तो तमारी शोभा वधशे, तेथी आ कार्यमां खर्च करवा माटे

सौथी पहेलां सारा पाया उपर एक टीप भरवानुं आजे ज शरु करो, महाराजजीना आग्रहथी तरत ज टीपनी शरुआत करी तेमां पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी एक्के तडाके अडधा कलाकमां रु. ६००० भराई गया अने छेवट जतां ते टीपमां रु. १३००० भराया हता । पछी पंन्यासजीए जणाव्युं के टीपनुं काम चालू राखी प्रतिष्ठाने अंगेना दरेक कार्यो माटे जूदी जूदी कमीटी नीमी दरेक कार्य शरु करी दो हुं थोडा दिवस घाटकोपर अने ठाणे फरी आवुं । एम कहीने विहार करी कुरला थइने चीमोड आव्या, त्यां मारवाडी तथा कच्छी भाई-योना १५ घर धर्मनी लागणीवाळा छे तेओना आग्रहथी १५ दिवसनी स्थिरता करी, दररोज सवारना अने बपोरना व्याख्यान सांभळवा दरेक भाईयो उत्साहथी आवता हता । देवदर्शन माटे हमेशा कुरला अथवा घाटकोपर जवुं पडतुं हतुं, चीमोडना हवा पाणी सारां छे तेमज साधुसंत उपर भक्ति धरावनार बीदडावाळा देशी डॉक्टर शा. रतनशीभाई घणा अनुभवी होइ साधु महाराजनी सेवा सारी करे छे । पंन्यासजी महाराज चीमोडमां हता त्यारे स्थानकवासी लघु शतावधानी संतवाल श्रीसौभाग्यचन्द्रजी पण त्यां हता तेओ मौनपणुं धारण करीने हमेशा पंन्यासजी महाराज पासे आवता अने घणो विनय देखाडता । पंन्यासजीए तेओने कहेलुं के तमे विद्वान तर्कबुद्धिवाला अने शतावधानी थइने मारी चेलेंज स्वीकार्या छतां चर्चना मेदानमां तो आव्या ज नहि, तमे चर्चामां उतर्या होत तो जैन सूत्रोमां मूर्तिपूजा छे के नहि ते

बाबतनी माहिती सारी आलमने मळी शकते, अमे तो तमने चर्चांमां भाग लेवाडवा घणो प्रयत्न कर्यो छतां तमे “ नाचवुं नहि तेनुं आगणुं वांकुं ” ए कहेवत मुजब कंड ने कंड बहानुं काढी चर्चांमां उतर्या ज नहि वगेरे प्रेमपूर्वक घणी वातो संभळावता ते बधी वात सांभळता खरा पण कांड जवाब आपता नहि । पछो चीमोडथी विहार करी घाटकोपर महाराजजी पधार्या अने व्याख्यान चालु कर्युं तेमां दरेक जैनो भाग लेवा लाग्या, ते अरसामां काशीवाळा विद्वान यति श्रीहीराचन्द्रजी घाटकोपर आवेला तेमणे महाराजजीनी आज्ञाथी व्याख्यान दम्यानि असरकारक एक भाषण आप्युं हतुं, त्यार बाद ठाणा तरफथी विहार करीने श्रीविजयरामचन्द्रमूरिजीना शिष्य श्रीधर्मविजयजी आदि साधुओ घाटकोपर पधार्या अने पंन्यासजीनी आज्ञा मांगीने ते ज उपाश्रयमां उतर्या, बीजे दिवसे पंन्यासजीए श्रीधर्मविजयजीने व्याख्यान वांचवानुं जणावतां तेमणे व्याख्यान वांच्युं हतुं, १० दिवस सुधी साथे रहेवानुं थयुं ते दम्यानि तेओनी साथे प्रभु महावीरना ६ कल्याणक, व्याख्यान समये मुहपत्ति बांधवानी प्रवृत्ति, उपधाननी माळानी उपज कया खातामां जाय, चौद स्वप्ननी उपज कया खातामां जाय अने सोसायटीपक्षना श्रावको सोसायटीनी वाह वाह करनारा साधुओ सिवायना बीजा साधुओने वांदता नथी तेमज आहारपाणी बहोराववामां संकोचवृत्ति धारण करे छे वगेरे बाबतोनी चर्चा चालती हती, पंन्यासजीए दरेक बाबतना खुलासा शास्त्रना पाठ सहित करवानुं जणावेलुं परन्तु

તે પ્રમાણે છુલાસા નહિ કરતાં તેમણે જણાવેલું કે જે શ્રાવકો જે સાધુના રાગી હોય તે સાધુના કહેલા વચનને જ આગમનું વચન માનીને, તે વચન શાસ્ત્રને અનુકૂલ છે કે પ્રતિકૂલ તે બાબતની તપાસ કર્યા વગર તે શ્રાવકો તે વચનને શાસ્ત્રથી વિરુદ્ધ જાહેર કરનાર સાધુના દ્વેષી થઈ જાય છે તેથી પરમ્પરાએ સાધુઓમાં તથા શ્રાવકોમાં છિન્નભિન્નતા વધતી જાય છે । ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજ ઘાટકોપરથી વિહાર કરી માંડુપ થઈને મુલ્હંદ પધાર્યા, ત્યાં શેઠ ઝવેરભાઈ રામજી તથા ભાવનગરવાળા શેઠ અમરચન્દ્ર ઘેલાભાઈ ગાંધી તરફથી જૈનમંદિર બંધાવેલું છે તેની નજીકમાં આવેલા નાનકડા ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા । મુલ્હંદમાં કચ્છી અને કાઠિયાવાડી જૈન ભાઈયોના આસરે ૬૦ ઘર છે, ઉપાશ્રયના કબાટોમાં પુસ્તકોનો સારો સંગ્રહ કરીને રાખેલો છે, ત્યાં રહેતા બૂકસેલર મેઘજી હીરજીની ભાણેજ શ્રીમતી રાણબેને સારો અભ્યાસ કરેલો હોવાથી પોતે મુલ્હંદની બાઈયોને હૃદયની લાગણી અને સ્વંતર્યા ધાર્મિક શિક્ષણ આપે છે તેનો લાભ આસરે ૫૦—૬૦ બેનો લઈ રહી છે । મુલ્હંદના જૈન-મંદિર તથા ઉપાશ્રયનો વહીવટ શેઠ હરગોવિન્દદાસ રામજી ભાઈના હાથમાં છે, તેઓ સંસ્કૃત પ્રાકૃત ગુજરાતી બંગાલી અને મરાઠી ભાષાના સારા અભ્યાસી, જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં સારા પ્રવીણ અને જ્ઞાનના રસીયા હોઈ દરેક ભાષાના ઉત્તમોત્તમ પુસ્તકોનો સારો સંગ્રહ તેઓએ પોતાના ઘરમાં રાખેલો છે, હાલમાં તેઓ મુલ્હંદથી માટુંગે રહેવા ગયા છે । મુલ્હંદમાં ઉપાશ્રયને લગતી ઘણી જમીન ખુલ્લી પડી રહેલી છે, મુલ્હંદની જૈન

वस्तीना प्रमाणमां उपाश्रय घणो ज नानो पडे छे छतां न मालूम
 शा कारणथी तेओ उपाश्रयने मोटो सारी सगवडवाळो करावी
 शके एम होवा छतां तेओना ध्यानमां ए वात उतरती नथी ।
 पछी त्यांथी विहार करी महाराज साहेब ठाणे पधार्या, ठाणामां
 जैन भाईयोना आसरे १०० घर छे, पूर्वे हृदयना उल्लासथी
 नवपदजीनी सर्व श्रेष्ठ आराधना करवाथी नवमे भवे मोक्ष मेळ-
 वनार श्रीपाल महाराजने पगले पगले सांपडती अनेक प्रका-
 रनी ऋद्धिने जोडने तेवी ऋद्धि प्राप्त करवा माटे तेना जेवुं
 पुण्यकार्य करवाने बदले, श्रीपाल महाराजनी उपर अत्यन्त
 ईर्ष्या धारण करनार धवलशेठे रत्नद्वीपथी पोतानी साथे बहा-
 णमां मुसाफरी करता श्रीपाल महाराजने विश्वासघात करी
 समुद्रमां पाडी नांख्या हता, परन्तु समुद्रमां पडतां ज नवपद-
 जीनुं एकाग्र चित्ते स्मरण करनार श्रीपाल महाराजने
 प्राप्त थयेली जलतरणी औषधीना प्रभावे तेओ मोटा
 मगरमच्छनी पीठ पर बेसी कोंकणदेशमां आवेला आ ठाणा
 नगरनी समीपे समुद्रथी बहार नीकळ्या हता, तेओने लागेला
 थाकथी समुद्रने कांठे आवेला चम्पकवृक्षनी छायामां आराम
 करतां करतां निद्रा आवी गई, घणो टाडम थड गयो छतां
 पण तेमना पुण्यप्रभावथी वृक्षनी छाया जेमनी तेम तेमना
 उपर स्थिर थइने रही हती । ज्यारे श्रीपाल महाराज
 जाग्या त्यारे ठाणा नगरना वसु नामना राजाए पोताने निमि-
 त्तियाए कहैला वचनानुसार पोताना खास विश्वासु माणसोने
 एक उत्तम अश्वरत्नने लइ समुद्रने कांठे श्रीपाल महाराजनी

પાસે મોકલેલા હતા તેઓને પોતાની નજીકમાં આવીને ઉભેલા જોયા । તે સુખદોષ શ્રીપાલ મહારાજને ઘણી નમ્રતાથી જણાવ્યું જે આ અશ્વરત્ન આપને માટે તૈયાર છે માટે આપ એના ઉપર બેસી શહેરમાં પધારો અહીંના રાજાના હુકમથી અમે આપને તેડવા આવ્યા છીએ, એવું તેમનું કથન સાંભળીને શ્રીપાલ મહારાજે અશ્વારૂઢ થઈને શહેર તરફ પ્રયાણ કર્યું, તે સમાચાર દૂતે જલ્દી જઈને રાજાને આપ્યા એટલે વસુરાજાએ યજ્ઞના ઉત્સાહ અને ઠાઠમાઠથી શ્રીપાલ મહારાજને નગર પ્રવેશ કરાવી સારા મુહૂર્તે પોતાની મદનમંજરી નામની રાજકન્યા પરણાવીને પોતાના રાજદરબારમાં સ્થગીધર કરીને સ્થાપ્યા । થોડા વખત પછી પેલો લોખી ધવલશેઠ પણ ઠાણા બન્દરે આવી પહોંચ્યો અને ખેટણું લઈને રાજદરબારમાં આવી રાજાની આગળ ખેટણું ધર્યું, ત્યાં બેઠેલા શ્રીપાલ મહારાજને જોઈને અને તેઓ આ રાજાની સુંદર કન્યાને પરણ્યા છે તે વાત જાણીને ધવલશેઠની ઈર્ષ્યાગ્નિમાં ઘી હોમાયું એટલે ઈર્ષ્યાગ્નિએ જોર પકડ્યું । પછી ધવલશેઠે તે ઈર્ષ્યાગ્નિને શાન્ત કરવા માટે ઢૂમ્બજાતિના કેટલાક લોકોને લાલચ આપી શ્રીપાલ મહારાજને ઢૂમ્બપણાનું કલંક અપાવ્યું, પરન્તુ શ્રીપાલ મહારાજાએ પોતાના શુજબલથી પોતાનું ઉત્તમ કુલ સાબીત કરી બતાવ્યું ત્યારે રાજાએ પેલા ઢૂમ્બોને તથા તેઓને લાલચ આપી ઉંધે રસ્તે ચઢાવનાર ધવલશેઠને શિક્ષા કરવાનો વિચાર કર્યો, તથાપિ શ્રીપાલ મહારાજે દયા લાવીને તેઓને છોડાવ્યા અને પોતાની ઉપર ધવલશેઠે કરેલા અપકારને ભૂલી જઈ ઉપકારને યાદ કરી ધવલશેઠને

પોતાની પાસે રાખ્યાં । શ્રીપાલ મહારાજ તો ધવલશેઠની સાથે પ્રેમપૂર્વક વર્તન કરવા લાગ્યા પરન્તુ નામમાત્રથી ધવલ અને હૃદયથી અત્યન્ત મલિન ધવલશેઠ તો રાત દિન શ્રીપાલ મહારાજનો ઘાટ ઘડવાના વિચારોમાં જ મશ્ગૂલ હતો, તેમાં તેને બીજો કોઈ ઉપાય નહિ જડવાથી છેવટે મહેલને સાતમે માળે જ્યાં શ્રીપાલ મહારાજ સુતા હતા ત્યાં જાતે જઈને મારી નાંચવાનો વિચાર કર્યો, અને એક દિવસે અડધી રાતને સમયે હાથમાં કટારી લઈને મહેલને પાછલે ભાગેથી પાટલાઘોના આધારે ધીમે ધીમે મહેલ ઉપર ચઢતો હતો, તે વચ્ચે તેના કરેલાં પાપો પરિપક્વ થઈ ઉદયમાં આવી જવાથી પેલી પાટલાઘો ખીંતેથી છટકી ગઈ, પરિણામે પાટલાઘોની સાથે પોતે નીચે પડતાં પોતાની જ કટારી પોતાને વાગી જવાથી તત્કાલ ધવલશેઠના રામ રમી ગયા અને મરીને સાતમી નરકે પહોંચ્યો, તે જ આ ઠાણા નગર છે ।

એવા અતિ પ્રાચીન આ ઠાણા નગરમાં સં. ૧૯૫૨ ની સાલમાં મુંબઈ નગરીના પરમોપકારી પરમપૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પધારેલા, ત્યારે ઠાણાના સંઘે ઘણા ઠાઠમાઠથી આઠ દિવસનો મહોત્સવ કરેલો અને તે પરમપુરુષના વરદ હસ્તે ઠાણાના જૈન-મંદિરને પેલે માળે શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરાવી હતી, તેમજ બીજે માળે કેસરીયાનાથજી તરીકે પ્રસિદ્ધ શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા પણ પૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સાહેબના વરદ હસ્તે જ સં. ૧૯૬૨ માં ધામધૂમથી ઠાણાના સંઘે કરાવેલી છે, ત્યારથી ઠાણાના જૈન સંઘની દરેક રીતે

उत्तरोत्तर आबादी थती आवेली जणाय छे ।

ए ठाणा नगरमां वीसमी सदीमां स्थानकवासी सम्प्रदाय-
मांथी एकीसाथे १९ साधुना समुदायथी नीकळीने मूर्तिपूजक
सम्प्रदायमां प्रवेश करी स्थानकवासी समाजने सज्जड फटको
लगावनार, वीसमी सदीना महान् जैनाचार्य श्रीविजयानन्द-
सूरि महाराजना रेलविहारी शिष्य न्यायरत्न विद्यासागर
श्रीशान्तिविजयजीए, बार वर्ष सुधी रहीने ठाणाना जैनोने
धर्मोपदेश आपी नवपदजी तथा श्रीपाल महाराजाना प्रसंगोने
उद्देशीने ठाणा नगरने प्राचीन तीर्थ तरीकेनी प्रसिद्धिमां लाववा
माटे, नवपदजीना मंडलवाळुं तथा श्रीपाल महाराजाना प्रसंगो
ने दर्शावतुं नवुं जैनमन्दिर कराववा माटे तनतोड प्रयास करीने
जमीन लेवडावी कामनो प्रारंभ कराव्यो हतो । केटलुंक काम
थया पछी ठाणाना जैन भाईयोमां कोइ नजीवी बावतने अंगे
मतभेद उभो थवार्थी बार वर्षथी ते काम झोलां खातुं हतुं,
एवामां स. १९९४ ना महा महिनामां पंन्यासजी महाराज
श्रीऋद्धिमुनिजी मुम्बईथी विहार करी नासिक जवा माटे
ठाणामां पधार्या अने व्याख्यान चालु कर्युं ते सांभळवा ठाणाना
जैन भाईयो सारी संख्यामां आववा लाग्या । थोडा दिवस
बाद महाराजजीए नासिक तरफ विहार करवानो विचार
जणाव्यो, तयारे ठाणाना संघे जणाव्युं के साहेब ! अत्रे अमारा
जैन भाईयोमां तड पडेलं छे तेथी करीने आ नवा मन्दिरनुं
काम बार बार वर्षथी अटकी पडीने हवा खाया करे छे, माटे
आप साहेब अत्रे स्थिरता करीने अमारो कुसंप दूर करावी आ

देरासर पुरं कराववानो प्रयत्न करो एवी अमारी नम्र विनति छे । तेओनी विनति उपरथो लाभनुं कारण जाणीने विहार करवानो विचार बन्ध राखी व्याख्यानमां संप संबंधी अनेक दृष्टान्तो आपी महाराज साहेब संपनी महत्ता जणाववा लाग्या, अने ठाणामां तड पडवानुं खरं कारण जाणी लइने बन्ने तडना अंग्रेसरोने एकबीजाथी अलग पोतानी पासे बोलावीने खूब समजाववा लाग्या, परिणामे आगेवानोनां दिल साफ थवा लाग्यां अने सुलेह संप करवा माटे बन्ने पक्षो भेगा थइ वाटाघाट करवा लाग्या । ए अरसामां दादरना संघना आगेवानो पंन्यासजी श्रीक्रद्धिमुनिजी महाराजने दादरना जैन मन्दिरनी प्रतिष्ठा उपर दादर पधारवानी विनति करवा ठाणे आव्या, ते प्रसंगे ठाणाना बन्ने तडना आगेवानोए विचार करीने व्याख्यानमां जाहेर कर्युं के अमारा ठाणामां पोतानो पगदंडो जमावीने धर्मनां कार्योंमां अनेक विघ्नो उभां करनार कुसंपने, पूज्य पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी जेम बने तेम जल्दी हवे अहीथी देशवटो देवानो अमारो विचार थयो छे । अमारा बन्ने तडनी हकीकत जाणी लइने न्याय करवा माटे कोई त्रीजा पक्षनी जरूरीयात होवार्थी आ तके आवी चढेला दादरना संघना आगेवानां अत्रे मौजूद छे तेओ अमारी तकरारनां अंत लावी संप करावी आपे एवी अमारी भावना छे । ठाणाना संघनी ए दरखास्त उपर ध्यान देवानुं पंन्यासजी महाराजे सूचन करवार्थी दादरना पंच तरफथी आवेला शा. फौजमलजी तथा शा. वीरचन्दजी वंगरेए बन्ने तडवाळा भाईयोने कहुं के तमे बन्ने पक्षना आगे-

वानो अमोने लखी आपो तो अमे आ काममां वचमां पढीने निकाल लावीए । त्यारे ठाणाना बन्ने तडना आगेवानोए लखी आप्युं के अत्रे पधारेला दादरना पंचना आगेवानो लवाद तरीके जे चुकादो आपे ते अमारे बन्ने पक्षवाळाने कबूल मंजूर छे । ए प्रमाणे लखी तो आप्युं परन्तु पाछळथी बन्ने पक्षवाळाना दिलमां शंका आवी के दादरना आगेवानोने आपणे लवाद वनाव्या तां खरा पण तेओ आपणी उपर दंडना मोटो बोजो मुक्या वगर रहेशे नहि, तेथी करीने लवाद तरीके नीमायला शा. फौजमलजी तथा शा. वीरचन्दजीए बेउ पक्षनी तकरारो सांभळवा अने चुकादो आपवा घणो प्रयास कर्यो परन्तु बेउ तडना आगेवानोए सहकार ज आप्यो नहि, तेथी छेवटे कंटाळीने दादरना आगेवानो पोताने घेर चाल्या गया अने पंन्यासजी महाराज पण पोताने पांच उपवासनी तपस्यानी त्रीजो उपवास हतो छतां विहार करीने मुलूंद चाली गया । उपरनी बधी हकीकत ठाणाना जैनेतरोमां पण प्रसरी गयेली होवार्थी ठाणाना जैनेतरोमां जैनाना कुसंपनी बात घणी चर्चाणी, तेथी ठाणाना जैन आगेवानोने वजनदार गणाता केटलाक जैनेतरोए घणो ठपको आप्यो, तेथी ठाणाना बेउ पक्षना आगेवानो तुरत भेगा थया अने परस्पर सलाह करी ते ज राते ठाणाना ७५ माणसोए मुलूंद जइने पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं जे आपने तपस्या चाले छे तेनो त्रीजो उपवास हतो छतां आप विहार करी चाल्या आव्या, परन्तु अमारी नम्र अरज छे के आप पाछा ठाणे पधारो आपनी तपस्यानुं

पारणुं तो ठाणामां ज थवुं जोइये । महाराज साहेबे ठाणाना बधा भाईयोने दिल खोलीने खुल्लेखुल्लुं जणावी दीधुं के ज्यां सुधी तमे ठाणाना बन्ने पक्षो सलाह संप करी एकत्र थाओ नहि त्यां सुधी कोई पण हिसाबे ठाणे आववानी मारी मरजी नथी । तयार बाद बधा भाईयो पाछा ठाणे गया अने मोड़ुं थइ गयुं हतुं छतां राते ने राते ठाणानो संघ भेगो थयो अने नकी विचार करी सवारमां पाछा ठाणाना घणा भाईयो मुलुंद आव्या अने महाराज साहेबने जणाव्युं जे आप जेम कहेशां तेम करवाने अमे बधा कबूल करीये छीये माटे आप कृपा करीने जरूर ठाणे पधारो । तयारे महाराजजीए कह्युं के जो तमारो एवां खरेखरो निश्चय होय तो तेनी खातरी माटे तमे बन्ने पक्षना आगेवानो अहीं साथे बेसी भोजन करो तो मने तमारी बात साची लागे, तेथी १०-११ वर्षथी तक रारनं लइने जेओ कोइ पण प्रसंगे साथे बेसी जमता न हता तेओ पोतानी हठ छोडीने मुलुंदमां साथे बेसी जम्या अने संपनो पायो नांख्यो । पछी महाराजजी मुलुंदथी विहार करी पाछा ठाणे पधार्या तयारे त्यांना संघे वाजते गाजते प्रवेश कराव्यो । महाराजश्रीनी देशना सांभळी प्रभावना लइ महाराज साहेबना पुनरागमनथी सर्वे खूश थता थता पोताने घर गया पछी पांच उपवासनुं पारणुं सुखशान्तिथी महाराजजीए कर्युं । ठाणाना संघमां संप थवाना समाचार ता. ९-३-१९३८ बुधवारना मुंबई समाचारमां नीचे मुजबना छपाया हता ।

वयोवृद्ध तपस्वी पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजी

महाराजे ठाणाना जैनसंघमां

बार वर्षे करावेलो संप ।

ते प्रसंगे दादरना आगरतडना आगेवानोए

लवाद तरकि बजावेली सेवा ।

परिणामे ठाणाना जैन संघमां प्रवर्तेलो आनन्द ।

दादरना जैन मन्दिरनी प्रतिष्ठानुं काम घणा वखतथी अटकी पडेलुं ते माटे अत्यंत प्रयास करी प्रतिष्ठानुं मुहूर्त सं. १९९४ ना वैशाख सुद ६ नुं कढावी आपी प्रतिष्ठाना कार्यनो प्रारंभ करावीने पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजी नासिक जवा माटे विहार करता करता ठाणे पधार्या अने त्यांना संघना आग्रहथी ठाणामां रोकाया हता, ते वखते दादरना जैनमन्दिरना वहीवटदारोनुं एक डेप्युटेशन दादरनी प्रतिष्ठा प्रसंगे पंन्यासजी महाराजने दादर पधारवानी विनति करवा ठाणे गयुं हतुं । तेओनी विनति स्वीकारीने महाराज साहेबे तेओने जणाव्युं के तमे दादरना मारवाडीसाथना आगेवानो आजे अहीं आवी चढेला छो तो आजनो दिवस अहीं रोका-इने अहींना संघमां बे तड पडेलं छे ते बन्ने तडना बांधाओ समजी लइने योग्य चुकादो आपी बन्ने पक्षने एकत्र करी आपवानो प्रयत्न करो । ठाणाना बन्ने तडना आगेवानोए पण महाराज साहेबना वचनने शिरोमान्य गणी दादरथी आवेला

શેઠ ફૌજમલજી તથા શેઠ વીરચન્દજીને લવાદ તરીકે સ્વીકારી તેઓ જે ફેંસલો આપે તે સ્વીકારી લેવાનું કબૂલ કરી સહી કરી આપી । તે દિવસે આખી રાતનો ઉજાગરો કરી લવાદ તરીકે નિમાયેલા બન્ને શેઠોએ બન્ને પક્ષની પરસ્પરની ફરીયાદો સાંભળીને સવારના ચાર વાગે ફેંસલો તૈયાર કરી લખીને પંન્યાસજી મહારાજને સોંપીને તેઓ દાદર રવાના થઈ ગયા । આજે વ્યાખ્યાનને ટાઈમે મહારાજશ્રી ફેંસલો સંભળાવવાના હોવાથી ઠાણાના સંઘનાં લગભગ સર્વે માણસો હાજર થયાં હતાં, તે વચ્ચે મહારાજશ્રીએ ફેંસલો વાંચી સુણાવ્યો । તે સાંભળીને સકલ સંઘે ખુશી થઈને બન્ને તડના ભાઈઓને યોગ્ય ઇન્સાફ આપનાર લવાદોનો તથા અગાઉ બન્ને તડને એકત્ર કરવાના અનેક પ્રયત્ન થયેલા તે નિષ્ફળ ગયેલા છતાં આ વચ્ચે પ્રભાવશાળી પંન્યાસજી મહારાજે ઘણો પ્રયાસ કરી બન્ને તડને એકત્ર કરાવી આપ્યાં તે બદલ પંન્યાસજી મહારાજનો ઉપકાર માન્યો તથા તે વાવતની ખુશાલીના પ્રદર્શન નિમિત્તે શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । એ પંન્યાસજી મહારાજે ગયું ચોમાસું દાદરમાં રહીને ત્યાં જૈન પાઠશાળા, જૈન મિત્ર મંડલ તથા વર્ધમાન તપ આયંબીલ સ્વાતું શરૂ કરાવેલ છે, તે ત્રણે સંસ્થા આજ પર્યન્ત ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરી રહેલ છે અને દાદરનો શ્રીસંઘ પંન્યાસજી મહારાજે કરેલા ઉપકારને હજી પણ યાદ કર્યા કરે છે ।

ત્યાર બાદ ફાગણ સુદી ૧૧ ને રોજ ઠાણેથી વિહાર કરીને ઘાટકોપર મુકામ કરી બીજે દિવસે દાદરમાં સસત્કાર પ્રવેશ

कर्यो ते हकीकत मुंबई समाचारमां ता. १४-३-१९३८ ना
अंकमां नीचे मुजब प्रगट थइ हती ।

पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजीनी
दादरमां थयेली पधरामणी ।

दादरना संघे ते प्रसंगे करेलुं सुन्दर स्वागत ।

फागण सुदी १२ ना रोज सवारमां ८॥ वागे पंन्यासजी
महाराज श्रीऋद्धिमुनिजी आदि ठाणां ४ पधारवाना समाचार
अगाउथी जाहेर थयेली होवाथी, जैन पाठशाळाना बालक
बालिकाओं तथा संघना भाई बहेनो देरासरनी आगळ बांधेला
व्याख्यान मंडपमां हाजर थइने वधा साथे मळी पंन्यासजी
महाराजनी सामे जता हता, त्यारे तिलकब्रीज उपर महा-
राजजी सामे मळ्या, त्यां तेओश्रीने वन्दन करीने विविध रंग-
रंगित प्रसंगोचित चित्रविचित्र वस्त्रोथी विभूषित तेमज अनेक-
विध अलंकारोथी अलंकृत बेनोए सुमधुर कंठथी स्वागत गीत
गावानुं शरु कर्युं, त्यार बाद पंन्यासजी महाराज साहेबनी
साथे सकळ संघ जैनमन्दिरे पधार्यो त्यां हाजर रहेला श्रावक
श्राविकाना समुदाये श्रीशान्तिनाथ प्रभुनी जय बोलावी पंन्या-
सजी महाराजने वधाव्या, पळी श्रीशान्तिनाथ प्रभुना दर्शन
करी व्याख्यान मंडपमां पधारी महाराजश्रीए मंगलिक
संभळाव्युं त्यार पळी प्रभावना लइ सहुए विदाय लीधी हती ।

त्यार पळी चैत्र सुदी १३ ना रोज दादरना जैन मित्र
मंडळ तरफथी पंन्यासजी महाराजनी अध्यक्षतामां श्रीमहा-

ચીર જયન્તી ઉજવવામાં આવી હતી । તે પ્રસંગે પ્રારંભમાં જૈન પાઠશાળાના બાલકોએ અને બાલિકાઓએ માસ્તર માવજી દામજી શાહ તથા માસ્તર વિજયચન્દ મોહનલાલ શાહ રચિત સ્તુતિઓ વાજિત્રો સહિત ગાડ સંભળાવી હતી, ત્યાર બાદ દાદરની જૈન પાઠશાળાના માસ્તર વિજયચન્દ મોહનલાલ શાહે પોતે રચેલી શ્રીમહાવીર સ્તુતિ ગાડ સંભળાવી હતી, તદનન્તર કાશીનિવાસી જૈનશાસ્ત્રજ્ઞ વિદ્વાન સ્વર્ગસ્થ મંડલાચાર્ય શ્રીબાલચન્દ્રાચાર્યજીના વિદ્વાન પ્રશિષ્ય પ્રસિદ્ધવક્તા વિદ્યાલંકાર યતિવર્ય શ્રીહીરાચન્દજીએ શ્રીમહાવીરપ્રભુના અનેક ગુણો ઉપર વિવેચન કરી તે ગુણો પ્રાપ્ત કરવા માટે પ્રયાસ કરવાનું સમાજનોને જણાવ્યું હતું । ત્યાર પછી જૈનોની અનેક સંસ્થામાં આત્મભોગ આપનાર, અનેક ગહન ગ્રન્થો ઉપર સુંદર વિવેચન લખનાર તેમજ સ્વતંત્ર પુસ્તકો રચનાર સોલીસીટર શ્રીયુત મોતીચન્દભાઈ કાપડીયાએ શ્રીમહાવીર અને ગૌતમ સંબંધી એક દૃષ્ટાન્ત આપી જૈનોની વિશાળ ભાવના ઉપર વિસ્તૃત વિવેચન કરી, આજના જૈનોની સંકુચિત ભાવનાથી પ્રાપ્ત થયેલી શક્તિહીનતાને લઈને આપનાથી જૈનશાસનનું કોઈ પણ મહત્કાર્ય થઈ શકતું નથી તે બાબત આબેહૂબ વર્ણવી હતી । ત્યાર પછી ધરમપુરરાજ્યના રાજકવિ ભોગીલાલભાઈએ પોતાની શીઘ્રકવિત્વશક્તિના પ્રતાપે ‘મહાવીર’ એ ચાર અક્ષરોને અનુલક્ષીને કરેલા કવિતામય ભાષણથી આખી સભા મુગ્ધ થઈ ગઈ હતી, શ્રોતાજનોના આગ્રહથી કવિ ભોગીલાલભાઈના પ્રસંગોચિત કવિતામય ચીજા ભાષણે ટાઈમ વધુ લેવાથી મોડું થઈ જવાથી છેવટે પ્રમુખ

श्रीए श्रीमहावीर जीवन पर टूंक विवेचन करी दादरना श्रीसंघने आंगणे आवी पहाँचेला प्रतिष्ठा जेवा महत्कार्यमां सर्वेने यथाशक्ति तन मन अने धनथी सहायक थवानी सूचना करी हती, तेमज दादरना जैनमन्दिरना महेताजी मंगळदास त्रिकम-दास झवेरीये प्रतिष्ठानी कार्यवाही संबंधी केटलीक बीना जणाव्या बाद सभानी समाप्ति करवामां आवी हती ।

दादरना जैन मन्दिरनो थयेलो भव्य

प्रतिष्ठा महोत्सव ।

त्यार बाद पंन्यासजी महाराजना अत्यन्त परिश्रम अने सतत उपदेशथी दादरना संघे करवा धारेली जैनमन्दिरनी प्रतिष्ठाना दिवसो नजीक आवी पहाँच्या । दादरमां स्टेशनथी पांच मिनिटना रस्ता उपर सुन्दर बजार अने विशाल चोगाननी सन्मुख आवेला शिखरबंध जैनमन्दिरमां चैत्र वदी १३ थी प्रतिष्ठा महोत्सवनी शरुआत करवामां आवी । उंची नीची जग्या होवार्थी पाटीयां गोठवीने सुन्दर बेठक बनावी ते उपर मोटो मंडप बांधी तेने अनेक प्रकारे शणगारी चित्रविचित्र रंगवाळी इलेक्ट्रीक लाइटथी मनोहर बनाव्यो हतो । प्रतिष्ठा प्रसंगे जूदा जूदा आकर्षक चार वरघोडा सोना चांदीना रथो सहित काढवामां आव्या हता । आगरतडना संघ तरफथी बे अने लाठारावाळा शेठ फूआजी भीखाजी छत्रीवाळा तरफथी एक मळी त्रण संघजमण करवामां आव्यां हतां । प्रतिष्ठाने छेले दिवसे आकाशमांथी विमानद्वारा पुष्पवृष्टि कराववामां

आवी हती अने अष्टोत्तरी स्नात्र भणाववामां आव्युं हतुं ।
प्रतिष्ठा प्रसंगे थयेली उपजमां मुख्य उपज नीचे मुजब
थयेली हती ।

२५०१—मूलनायक श्रीशान्तिनाथप्रभुने गादी पर बिराज-
मान करवाना शेठ नेनमलजी सरूपजी जूनी
परेलवाळाना ।

१६०१—माल उपरना गभारामां मूलनायक श्रीशान्ति-
नाथप्रभुने गादीपर बिराजमान करवाना शेठ
रवजीभाई सोजपाळ जे. पी. तथा शेठ पालणभाई
सोजपाळ दादरवाळाना ।

१५०१—श्रीशान्तिनाथप्रभुना शिखर उपर इंडु चढाववाना
शेठ गुलाबचन्दजी केसरीमलजी दादरवाळाना ।

२८५१—श्रीशान्तिनाथप्रभुना शिखर उपर धजा चढाव-
वाना शेठ भगाजी रामाजी नायगामवाळाना ।

११७५—श्रीशान्तिनाथप्रभुना शिखर उपर दंड चढा-
ववाना शेठ फौजमलजी कस्तूरचन्दजी परेल-
वाळाना ।

१८०१—डाबी बाजुना शिखर उपर धजा चढाववाना
शेठ मोहनलालजी हेमराजजी दादरवाळाना ।

११०१—जमणी बाजुना शिखर उपर धजा चढाववाना
शेठ जीवराजजी उदेराजजी पोयबावडीवाळाना ।

७७५—मूलगभारामां श्रीशामळा पार्श्वनाथप्रभुने गादी पर
बिराजमान करवाना शेठ मादाजी जीताजी पोय-

બાવડીવાળાના ।

૭૫૧—મૂલગભારામાં શ્રીપાર્શ્વનાથપ્રભુને ગાદી પર વિરાજ-
માન કરવાના શેઠ તારાચન્દ્રજી તિલોકચન્દ્રજી
ભોયવાડીવાળાના ।

૬૫૧—ડાઘી બાજુના શિખર ઉપર દંડ ચઢાવવાના શેઠ
ભગવાનજી થાનાજી ભોયવાડીવાળાના ।

૬૫૧—જમણી બાજુના શિખર ઉપર દંડ ચઢાવવાના
શેઠ ચાંદમલજી ધૂલાર્જી પોયવાવડીવાળાના ।

૬૫૧—ડાઘી બાજુના શિખર ઉપર ઇંદુ ચઢાવવાના શેઠ
પૂનમચન્દ્રજી હજારીમલજી પોયવાવડીવાળાના ।

પંન્યાસજી મહારાજે ગયું ચોમાસું દાદરમાં રહી કરેલા સદુ-
પદેશના પ્રતાપે પ્રતિષ્ઠાના દિવસોમાં નિકળેલા વરઘોડામાં તથા
સંઘજમણમાં સ્વયંસેવકોએ બજાવેલી સેવાથી, તેમજ દાદરથી ઠેઠ
લાલવાડી સુધીના મારવાડી અને કચ્છીભાઈઓએ વરઘોડાને
દિવસે પોતપોતાની દુકાનો બંધ રાખી વરઘોડામાં ભાગ લેવાથી
દાદરના સંઘનું સંગઠન તથા સેવાભાવના પ્રત્યક્ષ દેખાઈ આવતાં
હતાં । ત્યાર બાદ વૈશાખ સુદી ૧૨ ને દિવસે દાદરથી વિહાર
કરીને રાવ સાહેબ શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલના અત્યાગ્રહથી
માટુંગામાં કિંગ્સર્કલરોડ ઉપર આવેલા નવા તૈયાર કરાવેલા
તેમના શાન્તિનિકેતનમાં પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋદ્ધિમુનિજી
પધાર્યા, તે વચ્ચે શેઠ રવજીભાઈએ પોતાના શાન્તિનિકેતનની
અગાસીમાં જૈનમંદિર માટે તથા જૈન ઉપાશ્રય માટે બે હોલ
તૈયાર કરાવેલા હતા તેમાંના એક હોલમાં ધાતુના પ્રતિમાજીની

पधरामणी करी पूजा भणावी हती । त्यार पछी शेट रवजी-
 भाईये आ चोमासुं माटूंगामां रहेवानी विनति करी त्यारे
 पंन्यासजी महाराजे जणाव्युं जे ठाणाना संघनो घणा वखतथी
 चोमासुं कराववानो आग्रह छे तेथी हाल कांइ नक्की कही
 शकाय नहि, त्यारे शेट रवजीभाईये कहुं के ठाणावाळा
 आपश्रीने विनति करवा अत्रे आवशे त्यारनी वात त्यारे हाल
 तो आप अहीं ज स्थिरता करो, तेथी महाराजजी त्यां रोकाया
 हता । पछी थोडा दिवसमां मलाडथी सुरतवाळा श्रीयुत बालू-
 भाई झवेरी माटूंगे आव्या अने महाराजजीने जणाव्युं के हालमां
 अमे मलाड रहीये छीये, त्यां अमारो नवो बंगलो तैयार थयो
 छे तेमां गृहमन्दिर तैयार करावेलुं छे तेमां धातुना प्रतिमाजी
 पधराववानां छे, ते प्रसंगे कृपा करीने आप मलाड पधारो एवी
 मारी विनति छे । तेओए खरा भावर्था करेली विनतिने महा-
 राजजीए स्वीकारी तेथी तेओ खुशी थइने पोताने मुकामे गया ।
 पछी बीजे दिवसे माटूंगेथी विहार करी कुरला तथा अंधेरी
 थइने पंन्यासजी महाराज मलाड पधार्या, शेट बालूभाईये
 वैशाख वदी ६ ने दिवसे सवारे शुभ मुहूर्ते प्रभुप्रतिमाजीनो
 प्रवेश कराव्यो अने बपोरे नवाणुं प्रकारी पूजा भणावी हती ।
 पूजा भणाववा माटे सुप्रसिद्ध गवैया प्राणसुखभाईने बांलावेला
 होवार्थी श्रोताओने खूब आनन्द आव्यो हतो, सांजना स्वामि-
 वत्सलनुं जमण करीने शेट बालूभाईये स्वामिभाईयोनी भक्ति
 करी हती । त्यार बाद पंन्यासजी महाराज पुनः माटूंगे पधार्या
 ते वखते शेट रवजीभाईये पोताना शान्तिनिकेतनमां चोमासुं

કરાવવાની બધી સગવડ કરી રાખી હતી । એટલામાં તો પંન્યાસજી મહારાજને ઠાણે ચોમાસું કરવાની વિનતિ કરવા ઠાણાનાં સંઘ આવી પહોંચ્યો, તેણે સૂચ આગ્રહ કરીને પંન્યાસજી મહારાજને જણાવ્યું જે આપે અત્યન્ત પ્રયત્ન કરી અમારા સંઘમાં પહેલા તડનું સંધાણ કરીને એક મોટું કામ તો કરી આપ્યું છે, હવે વાર વર્ષથી અધુરા પડી રહેલા નવપદજી મહારાજના મંડલ યુક્ત શ્રીપાલ મહારાજાના પ્રસંગોને પ્રદર્શિત કરનારા નૂતન જૈન મંદિરને સાંગોપાંગ તૈયાર કરાવી પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનું બીજું જે મોટું કામ બાકી રહ્યું છે તે કામ પુરું કરાવવા માટે આપને સ્વાસ્થ ઠાણે ચોમાસું કરવાની આવશ્યકતા છે, માટે કૃપા કરીને અમારી વિનતિ સ્વીકારી આપ ઠાણે પધારો । ત્યારે પંન્યાસજીએ જવાબ આપ્યો કે મેં તો માટુંગામાં ચોમાસું રહેવાની શેઠ રવજીભાઈની વિનતિ સ્વીકારી લીધી છે, એટલે હવે એ વાત મારા હાથમાં રહી નથી તેથી તમે તમારી બધી હકીકત શેઠ રવજીભાઈને તથા તેમની ધર્મપત્ની શ્રીમતી કંકુબેનને જણાવો, તેઓને ગળે જો તમારી વાત ઉતરે તો તમારી વિનતિ સફળ થવાનો સંભવ છે । પંન્યાસજી મહારાજનું કહેવું સાંભળીને પોતાની આશા અર્ધી ફલિત થયેલી હોવાથી ઠાણેથી આવેલા બધા ભાઈઓ ઉમંગભેર શેઠ રવજીભાઈ પાસે ગયા અને જણાવ્યું જે શેઠ સાહેબ ! આ માટુંગા તો એવું સ્થલ છે કે આપ જ્યારે ધારશો ત્યારે જૈન સાધુનું ચોમાસું કરાવી શકશો, પરન્તુ અમારા ઠાણાથી આપ કાંઈ અજાણ તો નથી જ, અમે તો અમારા વેપાર ધંધામાં જ રચ્યા પચ્યા રહેનારા છીએ, છતાં અમારા કોઈ પૂર્વ પુણ્યના ઉદયે અમોએ વિનતિ

કર્યા વગર જ પૂજ્ય પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી ઠાણે પધાર્યા, એમ તો કંઈક વચ્ચે દક્ષિણ તરફ જતા આવતા મુનિરાજોનું આવા-ગમન અમારા ઠાણામાં થયા કરે છે પરંતુ તેઓનો મુકામ વિહારની વિશ્રાંતિ લેવા પૂરતો જ ઠાણામાં થતો હોઈને કોઈ પણ મુનિરાજ અમારું આકર્ષણ કરી શક્યા નથી, અને આ પંન્યાસજી મહારાજે તો અમારે ત્યાં સ્થિરતા કરી સદુપદેશ આપી અમને ધર્મને રસ્તે ચઢાવ્યા, એટલું જ નહિ પણ જેવી રીતે પોતાના વેદનાગ્રસ્ત બાળ-કોને જોઈ માબાપના હૃદયને જેવો આઘાત લાગે તેવી જ રીતે અમારા ગામમાં પડેલા તડને તથા તેને લઈને ૧૦-૧૨ વર્ષથી અધુરા પડી રહેલા મંદિરને જોઈને પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજને ઘણો જ આઘાત લાગ્યો, તેથી નાસિક જવાનો પોતાનો વિચાર માંડી-વાળીને અમારા ઠાણામાં જ રોકાયા અને હમેશાં વ્યાખ્યાનમાં મુખ્યતાએ સંપ ઉપર ભાર મેલી અનેક દૃષ્ટાન્તોથી સમજાવી સમજાવીને અમારાં હૃદય ઉપર અદ્ભુત અસર ઉપજાવી । આખરે એઓશ્રીએ અત્યંત પરિશ્રમ કરીને દાદરના આગરતડના આગેવાનોની માર્ફત અમારા ઠાણાના સંઘમાં સંપ કરાવી અમારા ઉપર અનહદ ઉપકાર કર્યો છે, તેથી કરીને અમારા સંઘની સંવેગી સાધુનું ચોમાસું કરાવવાની ભાવના અગાઉ કોઈ વચ્ચે નહિ પણ આ વર્ષે થયેલી છે કે પંન્યાસજી મહારાજનું આ ચોમાસું ઠાણામાં જ કરાવવું, જેથી આપણે ત્યાં અધુરા રહેલા મંદિરનું કામ એઓશ્રીના સદુપદેશના પ્રતાપે પુરું થઈ જાય । માટે અમારી આ વાત ધ્યાનમાં લેવાની આપને તથા શેઠાણી કંકુબેનને અમારી આગ્રહભરી અરજ

છે । શેઠ સાહેબે જણાવ્યું જે જમવાનો ટાઈમ થઈ ગયો છે, રસોઈ પણ તૈયાર થઈ ગઈ છે માટે સૌથી પહેલાં આપ બધા ભાઈયો જમી લ્યો, પછી તમારી વાત ઉપર આપણે વિચાર કરીશું । ત્યારે ઠાણાવાળા ભાઈયોએ શેઠ રવજીભાઈને જણાવ્યું કે જમવાનું તો અમે આપની પાસે માગી જ રહ્યા છીએ, પરંતુ જે જમણની માગણી અમે કરીએ છીએ, જે જમણની અમને ખૂબ છે, તે જમણને બદલે આપ બીજા પ્રકારના જમણનો આગ્રહ કરો છો, પરંતુ જ્યાં સુધી અમારા મનને શાન્તિ નહિ થાય ત્યાં સુધી અમારાથી આપના જમણનો સ્વીકાર થઈ શકે એમ નથી, માટે પહેલાં અમારા મનને શાન્તિ પ્રાપ્ત કરાવો પછી અમને જમવા બેસવામાં જરા ય વાંધો નથી । ઠાણાવાળા ભાઈયોનો એવો નિશ્ચયાત્મક જવાબ સાંભળીને એક વાર તો શેઠ રવજીભાઈ વ્યાઘ્રતટિનીન્યાયગ્રસિત થઈ ગયા, પરંતુ પોતે અનુભવી અને લાભાલાભનો વિચાર કરનારા હોઈ તરત જ પંન્યાસજી મહારાજશ્રીને જણાવી દીધું કે ઠાણાવાળા ભાઈયોની લાગણી જોડને અત્રે કરતાં ઠાણે આપ ચોમાસું કરો તેમાં મને વધારે લાભ જણાય છે, તેથી આપ સાહેબ શ્રીગુલાબમુનિજી આદિ બે ઠાણાને અત્રે ચોમાસું કરવાની આજ્ઞા આપી આપ બીજા બે મુનિરાજોને સાથે લઈને ઠાણે ચોમાસું કરવા પધારો એવી મારી પણ આપ સાહેબને વિનંતિ છે । શેઠ રવજીભાઈનું કહેવું સાંભળીને પંન્યાસજી મહારાજ કંઈ પણ બોલે તે પહેલાં તો અત્યંત સ્વૂશ થઈ ગયેલા ઠાણાવાળા ભાઈયોએ પંન્યાસજી મહારાજની જય બોલાવીને ઠાણાનું ચોમાસું જાહેર કરી દીધું । ત્યાર પછી શેઠ

રવજીભાઈયે ઠાણાવાળા બધા ભાઈયોને પ્રેમ પૂર્વક ભોજન કરાવી વિદાય આપી, પછી શ્રીગુલાવમુનિજી આદિ બે મુનિરાજને માટુંગે ચોમાસું કરવા મુકી પંન્યાસજી મહારાજ આદિ ત્રણ મુનિઓ વિહાર કરીને ઠાણે પધાર્યા, ત્યાંના સંઘે ઠાઠમાઠથી પ્રવેશ કરાવ્યો અને સં. ૧૯૯૪ નું છેંતાલીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે ઠાણામાં કર્યું ।

હવે પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી ઠાણામાં શુભકાર્યની શરુઆત થવા માંડી, તેમાં સૌથી પ્રથમ અસાઢ સુદી ૧૧ ને દિવસે સવારે શ્રીજિનદત્તસૂરિજીની જયન્તી ઉજવવામાં આવી હતી અને વપોરે દાદાસાહેબની પૂજા સ્વરતરગચ્છના પ્રેમી ઘાટકોપરવાળા શેઠ મોળસીભાઈ તરફથી મળાવી મોદકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । ત્યાર બાદ વર્ધમાન તપ આયં-બીલ સ્નાતું સ્વોલવામાં આવ્યું તે હાલ સુધી ચાલી રહ્યું છે અને દિન પ્રતિદિન ઉન્નતિ પર આવતું જાય છે । ઠાણામાં જ્યારે સ્વામિવત્સલ કે સંઘજમણ થતું ત્યારે મારવાડીભાઈયો તથા કચ્છીભાઈયો એકસાથે બેસી જમતા ન હતા, તે વાત મહારાજ-શ્રીના જાણવામાં આવ્યાથી તે વાવતનો ધર્મોપદેશ આપી સ્વૂબ સમજાવી બન્ને પક્ષોને સાથે બેસી જમવાનું કબૂલ કરાવ્યું, તે વાવતનો અમલ કરવા માટે પાલીવાળા શેઠ વનેચન્દજી સ્વીમાજીએ પોતાના તરફથી બે સ્વામિવત્સલનાં જમણ કર્યા તેમાં ઠાણાના બધા કચ્છી ગુજરાતી અને મારવાડી ભાઈયો સાથે બેસીને જમ્યા, ત્યારથી ઠાણાના સંઘમાં કચ્છીભાઈયો ધર્મનાં દરેક કાર્યોમાં ઉત્સાહથી ભાગ લેતા થયા ।

રાવસાહેબ રાજ રવજામાઈ સાજપાલ.
જન્મ સંવત ૧૯૩૭ શ્રાવણ વદ ૪ ને શનીવાર તા. ૧૩-૮-૧૮૮૧
કચ્છ લાયજા.

જેમની દેશરેખ હેઠલ ટાળા નગરમાં જૈનાચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરિજી
મહારાજના સદપદેશથી પ્રાચીન તીર્થોદ્ધાર થયેલ છે.

त्यार पछी जैनमन्दिरना अटकी पडेली कार्यने चालु करा-
ववा मांटे ठाणाना उत्साही आगेवानो श्रीयुत शेठ खेंगारजी
हीराजी शेठ पन्नालालजी नवलजी शेठ नरसिंगजी मनरूपजी
शेठ चन्दनमलजी मूलचन्दजी शेठ रूपचन्दजी हजारीमलजी
शेठ उमदमलजी चत्रभुजजी शेठ सरदारमलजी मगनाजी शेठ
मोतीलालजी ताराचन्दजी शेठ अनराजजी तपस्वी शेठ वने-
चन्दजी खीमाजी शेठ कपूरचन्दजी भूताजी शेठ दलीचन्दजी
अनराजजी शेठ पूनमचन्दजी धन्नाजी शेठ मूलचन्दजी उमाजी
शेठ ताराचन्दजी वनेचन्दजी शेठ दीपचन्दजी सिन्दरुवाळा
शेठ रावतमलजी शेठ जेठाभाई गोवरभाई शेठ आणंदजीभाई
चांपशीभाई शेठ खीमजीभाई पुनशीभाई शेठ सत्रजीभाई तथा
शेठ मेघजीभाई वगेरे बधा भाईयोने उपदेश आपीने टीप शरु
करावी सारी रकम भरावी । टीपमां ठाणाना मारवाडी भाई-
योण भरेली कूल रकम आसरे रु. ७००० नी थइ । त्यार
बाद ते टीपमां बहारगामथी नीचे मुजवनी रकमो पण
भरायेली छे ।

१००१ राव साहेब शेठ रवजीभाई सोंजपाल जे. पी. ।

१००१ शेठ तेजु काया ।

१००१ शेठ कान्तिलाल ईश्वरलाल ।

१००० शेठ माणेकलाल चुनीलाल ।

५०१ शेठ वाडीलालभाई ।

५०१ शेठ गिरधरलाल त्रिकमलाल ।

१००१ श्रीगोडीपार्श्वनाथ जैन मन्दिर पायधुनी मुंबई ।

૧૦૦૧ શ્રીઅનન્તનાથ જૈન મન્દિર શેઠ નરશી નાથા
સ્ટ્રીટ મુંબઈ ।

૧૦૦૧ શ્રીઆદીશ્વર જૈન મન્દિર ભાતબજાર-મુંબઈ ।

૨૨૫ શ્રીજ્ઞવેરી મંડલ મુમ્બઈ ।

૧૫૦ શ્રીશાન્તિનાથ જૈન મન્દિર કોટ-મુમ્બઈ ।

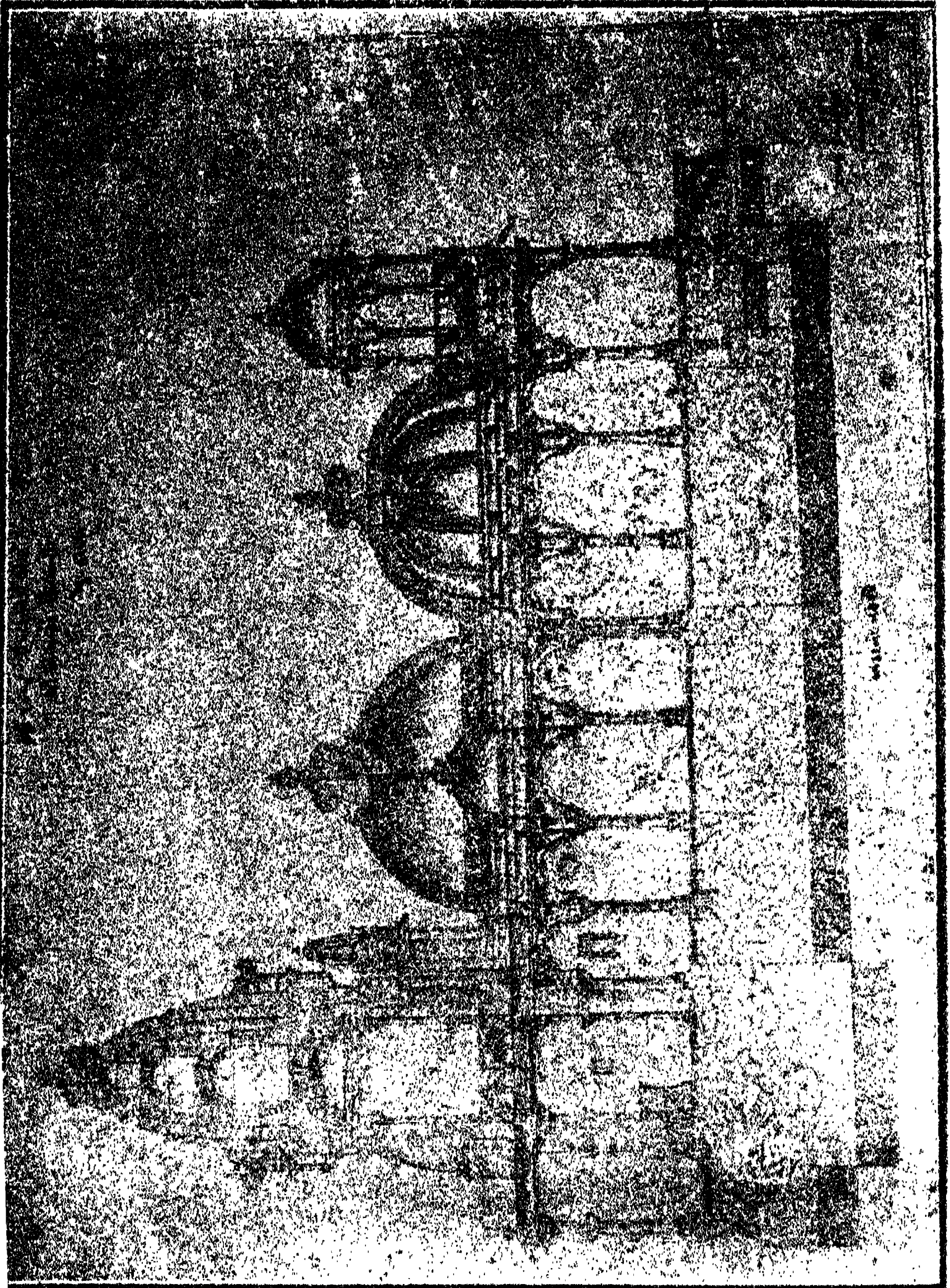
૩૨૫ શેઠ પાલળભાઈ સોજપાલ હા. શિવજીભાઈ ।

૩૨૫ શેઠ મેઘજીભાઈ સોજપાલ ।

ઉપર પ્રમાણે યાસ યાસ રકમો ભરાયા પછી બીજી રકમો
પણ ભરાઈ છે અને હજી ભરાતી જાય છે ।

ए प्रमाणे पंच्यासजी महाराजना उपदेशथी टीपमां भराया
पछी ठाणाना संघे कच्छी वीसा ओसवालजातिना अग्रेसर,
जैन श्वेताम्बर कोन्फरन्सना माजी प्रेसीडन्ट, श्रीमोहनलालजी
जैन सेंट्रल लायब्रेरी अने संस्कृत पाठशाळाना ट्रस्टी, कच्छ-
देशमां पोताना गाम लायजामां सार्वजनिक फ्री दवाखानुं
जैन मन्दिर अने जैन धर्मशाळानी सगवड करी आपनार,
दरेक गच्छना चारित्रपात्र साधुओनी सेवाभक्तिना अभिलाषी
धर्मप्रेमी राव साहेब शेठ रवजीभाई सोजपाळ जे. पी. तथा
वीसस्थानकनी अने नवपदजीनी ओळी पूर्ण करी छन्नु जिननी
ओळीनी तपस्या शरु करनार तेमना धर्मपत्नी शेठाणी श्रीमती
कंकुबेनना शुभ हस्ते सं. १९९४ ना भाद्रवा सुदी १५ ने
दिवसे नवा मन्दिरनुं खातमुहूर्त करावीने देरासरनुं कामकाज
धमधोकार चालु करावी दीधुं छे । उपरोक्त समाचार ता. ९-
१०-१९३८ ना जैन पत्रमां ९६७ मे पाने छपाया हता तेमांथी

श्रीनवपदमंडल युक्त
श्रीमुनिसुव्रतस्वामी भगवाननुं

जैन श्वेताम्बर नूतन मन्दिर-ठाणा ।

खास जाणवा लायक अत्रे रज्जू करवामां आवे छे ।

ठाणा नगरमां तैयार थतुं भव्य ऐतिहासिक
जैन मन्दिर ।

ठाणा नगरमां तैयार थता नूतन जैन मन्दिरने केटलाक भाईयो श्रीपालमन्दिर तरीके गणे छे ते हकीकत खरी नथी परन्तु ए मन्दिर श्रीमुनिसुव्रतस्वामिनुं छे, कारण के ए मन्दिरमां मूलनायकजी तरीके वीसमा तीर्थकर श्रीमुनिसुव्रतस्वामिनी भव्य प्रतिमा बिराजमान करवानी छे, तथा ए मन्दिरना रंग मंडपना मध्य भागमां आरसनुं सुन्दर नवपदजीनुं मंडल तैयार करावी पधराववानुं छे अने हजारो वर्ष पहेलाना ठाणाना इतिहासमां जैन धर्मनी गौरवता दर्शावनार श्रीपाल राजाना ऐतिहासिक दृश्योना सुन्दर आरसपटो कोतरावी दिवालोमां उभा करवामां आवशे, ते पटोने सारामां सारा कारीगरो पासे चित्रित करावी अत्यन्त आकर्षक बनाववामां आवशे के जेना दर्शन करवाथी प्रत्येक मनुष्यने तेनी सुन्दर असर थया विना नहि रहे ।

उपरोक्त मन्दिरना कामनी शुरुआत बार वर्ष पहेलां ठाणाना जैनमन्दिरनी बराबर सामे एक मोटी वाडी खरीदी लइने ते वाडीमां करवामां आवी हती । रु० १५००० नो खर्च थतां सुधीमां पायानुं काम मजबूत थइ रह्या पछी केटलाक संयोगोने लइने ते काम आज सुधी अटकी पडेलुं हतुं । तयार बाद ठाणाना जैन संघना सद्भाग्ये पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धि-मुनिजी ठाणे पधार्या, तेमना सदुपदेशथी संघमां ऐक्य थयुं

અને મન્દિરનું કામ પાછું શરૂ કરવામાં આવ્યું । હાલમાં તે કામ રાવસાહેબ શેઠ રવજીભાઈ સોજપાઠની જાતીય દેશરેશ તલે દાદર અને લાલવાડીના ભવ્ય જિનાલયો તૈયાર કરનાર સોમપરા નાનાલાલ ઇચ્છારામ દ્વારા ચાલી રહ્યું છે । મન્દિર એવું સુંદર આકર્ષક તૈયાર કરાવવામાં આવશે કે જેથી ઠાણા નગર એક સુંદર તીર્થધામ બની રહેશે । તે માટેનો પ્રયત્ન ઠાણાના સંઘમાં ૧૨ વર્ષ સંપૂર્ણ કરાવનાર ત્રયોવૃદ્ધ તપસ્વી જશ. કર્મી મહાત્મા પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી નિરંતર કરી રહ્યા છે । હાલમાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ ઠાણામાં જ ચોમાસું રહેલા છે, તેઓશ્રીના ઉપદેશથી રૂ.૨૦૦૦૦૦ તો ટીપમાં ભરાઈ ગયા છે, હજી તેઓશ્રીના પ્રયત્નથી એ ટીપમાં મારી રકમ ભરાવાની આશા છે । આ મન્દિર તૈયાર થતાં મુધી પંન્યાસજી મહારાજ ઠાણામાં જ સ્થિરતા કરી પોતાના વરદ હસ્તે પ્રતિષ્ઠા કરાવ્યા પછી જ તેઓશ્રી અત્રેથી વિહાર કરે એવી ઠાણાના સંઘની ભાવના છે, આશા છે કે પંન્યાસજી મહારાજ ઠાણાના સંઘની ભાવનાને ફળીભૂત કરશે, ઠાણામાં તૈયાર થતા આ ઐતિહાસિક અને તીર્થરૂપ જૈનમન્દિરને જૈનસમાજના દાનેશ્વરીઓ અને સમૃદ્ધિશાળી જિનમન્દિરના કાર્યવાહકો ઉદારતાથી સાહાય કરશે અને પૂજ્ય મુનિરાજો દરેક જગ્યાએ આ મન્દિર સંબંધી ઉપદેશ આપી મદદ અપાવશે તો આ જૈન મન્દિર જલ્દી તૈયાર થઈ જશે ।

મુમ્બઈ પાયધુનીથી શ્રીગોડીપાર્શ્વનાથ જૈન મન્દિરના ટ્રસ્ટિયો શેઠ મોહનલાલ હેમચન્દ તથા શેઠ નાનાલાલ હરિ-

भाई वगेरे ठाणे पधारी नवा बंधाता जैन मन्दिरनुं कामकाज
 जोई तपासीने बहु संतोष पाમ्या हता । आ चोमासामां
 ठाणामां दर्शन करवा तथा पूज्य पंन्यासजी महाराजने वन्दन
 करवा आवनार जैन भाईयोनी सेवाभक्ति ठाणाना संघ
 तरफथी सारी रीते करवामां आवी हती । वळी पर्युषणपर्व
 ठाणामां अगाउ कदी नहि उजवायलां एवा ठाठमाठथी उज-
 वायां हतां । पछी चोमासुं पुरं थतां कार्तिकी पूनमें विहार
 करीने पंन्यासजी महाराज मुलंद पधार्या, महाराजजीनी साथे
 ठाणाना आसरे २०० माणसो पण आव्यां हतां तेओनी सेवा-
 भक्ति मुलंदना शेठ मणिलाल चतुरभुज तरफथी करवामां
 आवी हती । बीजे दिवसे महाराजश्री भांडुप पधार्या त्यां
 ठाणाना शेठ कपूरचन्दजी तरफथी पूजा भणावी जमण कर-
 वामां आव्युं हतुं । त्यांथी घाटकोपरमां २१ दिवसनी स्थिरता
 करी महाराज साहेबे धर्मोपदेश आप्यो, पछी चीमोड माटूंगा
 दादर अने भायखले थइने पंन्यासजी महाराज पायधुनी उपर
 खरतरगच्छने उपाश्रये पधार्या, त्यां १५ दिवसनी स्थिरता
 करी कच्छी बीसा ओसवालनी वाडीए पधार्या, त्यां ४ दिवस
 रहीने पछी दादर पधार्या । दादरथी ठाणा तरफ विहार कर-
 वाना हता परन्तु दादरमां श्रीमहोदयमुनिजी आंचिंता विमार
 पडी गया, त्यारे दादरमां रहेता डाक्टर दफतरीए डॉ० शान्ति-
 लाल, सीवीलसरज्यन डॉ० मोदी तथा डॉ० महेताने साथे
 राखी त्रण दिवस सुधी अनेक चांपता उपायो करी सेवाभक्ति
 करी अने शेठ बल्लभजीभाई शेठ विठ्ठलभाई अने शेठ कानजी-

भाई वगेरे श्रावकोए दरेक प्रकारनी सेवाभक्ति करी हती । श्रीमहोदयमुनिजीनी बिमारीना समाचार मळवाथी घाटकोपरथी तुरत विहार करीने मुनि श्रीहेमसागरजी तथा मुनि श्रीत्रिलोक-चन्दजी दादर आवी पहुँच्या अने बिमार मुनिनी सेवा शुश्रूषा करी हती परन्तु आयुष्यनो ज अन्त आवी गयेलो होवाथी कोई पण उपाये असर करी नहि अने चौथे दिवसे सं. १९९५ ना पोष वदी ४ ने रोज अंतकाळ पर्यन्त शुभ परिणामे रही अरिहंत प्रभुनो जाप जपतां जपतां समाधिपूर्वक स्वर्गवासी थइ गया । दादरना संघे तुरत सर्वत्र समाचार आपी दीधा तेथी मुंबई तेमज पराना घणां माणसो आवी पहुँच्यां, ठाणेथी पण ७५ माणसो आव्यां, मुंबईथी आवेला भगत मूलचन्द हीराचन्दनी देखरेखमां दरेक बाबतनी तैयारी करी बराबर १ वागे हजारो माणसोनी मेदनी सहित श्रीमहोदयमुनिजीनी स्मशान यात्रा शरु थइ हती । ते दिवसे दादरना बजारना मारवाडी भाईयो तरफथी ६० रु. ना जीवो छोडाववामां आव्या हता अने स्वर्गस्थ मुनिराजना आत्मानी शान्ति निमित्ते नवपदजीनी पूजा भणाववामां आवी हती, तेमज केटलांक भाई बेनोए मळीने ८१ आयंबीलनी तपस्या करवानुं शरु कर्युं हतुं । त्यार बाद दादरथी विहार करीने ठाणाना संघना आग्र-हथी पंन्यासजी महाराज ठाणे पधार्या त्यारे त्यांना संघे ससत्कार प्रवेश कराव्यो हतो । थोडा दिवस बाद सं. १९९५ ना महा सुदी १२ ने रोज मुम्बईमां मांडवीबन्दर पर शेठ नरशी नाथा स्ट्रीटमां आवेला श्रीअनन्तनाथजी जैन मन्दिरना

ટ્રસ્ટી શેઠ રતનશીભાઈ તથા કચ્છી દશા ઓસવાલ મહાજનના માનનીય સેક્રેટરી શ્રીયુત જેઠાભાઈ નાગડા વગેરે ઠાણે આવીને મહારાજશ્રીને જણાવ્યું જે હમારા શ્રીઅનન્તનાથજી જૈન મન્દિરના શાખામન્દિર તરીકે ભાંડુપમાં નવું શિખરબન્ધ જૈન મન્દિર રૂ. ૭૫૦૦૦ ના સ્વરચે તૈયાર થઈ ગયું છે તે મન્દિરમાં બિમ્બ-પ્રવેશ કરાવવાનું મુહૂર્ત આવતી કાલે મહા સુદી તેરસે છે, તે પ્રસંગે આપશ્રીને ભાંડુપ પધારવાની વિનતિ કરવા અમે આવ્યા છીએ । તેઓની વિનતિ સ્વીકારીને પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ ભાંડુપ પધાર્યા અને મહા સુદી ૧૩ ને રોજ સારા મુહૂર્તમાં પોતાના વરદ હસ્તે જૈન મન્દિરમાં બિમ્બપ્રવેશ કરાવ્યો હતો ।

તે દિવસે મુમ્બઈથી શ્રીઅનન્તનાથજી જૈન મન્દિરના કાર્ય-વાહકો વગેરે ઘણા જૈન ભાઈઓ પણ ભાંડુપ પધાર્યા હતા અને પૂજા ભળાવી આંગી રચાવી સંઘજમણ કરવામાં આવ્યું હતું । ત્યાર બાદ મહારાજ સાહેબ પાછા ઠાણે પધાર્યા પછી હંમેશાં પંન્યાસજી મહારાજનું વ્યાખ્યાન ચાલતું હતું, તેવામાં એક દિવસે વ્યાખ્યાનના ટાઈમમાં શેઠ રૂપચન્દ્રજીએ ઉભા થઈને સકલ સંઘને જણાવ્યું જે જગત્પૂજ્ય મહાત્મા શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સાહેબના પટ્ટધર સ્વરતરગચ્છીય સંવિગ્નશાખાના પ્રથમ જૈનાચાર્ય શ્રીજિનયશઃસૂરીશ્વરજીના પટ્ટધર બાલબ્રહ્મચારી અનુયોગાચાર્ય પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋદ્ધિમુનિજીએ આપણા સંઘમાં સંપ કરાવીને તથા અત્રે ચોમાસું કરીને ઠાણાના સંઘ ઉપર અનહદ ઉપકાર કરેલો છે, અને નવપદજીના મંડલ યુક્ત શ્રીપાલ મહારાજાના જીવન પ્રસંગોને દર્શાવનાર શ્રીમુનિસુવ્રતસ્વામિના

मन्दिरना अटकी पडेला कामनो प्रारंभ करावीने आ ठाणा नगरने प्राचीन तीर्थ तरीकेनी जाहोजलालीमां लाववा माटे सतत प्रयास करी रह्या छे । वळी बांधकामना अनुभवी कंट्राक्टर राव साहेब शेट रवजीभाईने प्रेरणा करी तेओनी तथा तेओना चिरंजीवी श्रीयुत रामजीभाईनी नवा मन्दिरना बांधकाममां दरेक प्रकारनी सहाय अपावी रह्या छे । तेओ वन्ने शेट साहेबो पोताना अमूल्य टाइमनो भोग आपी अवार नवार अत्रे पधारी सलाह सूचना आपता रहे छे तथी आपणा नवा मन्दिरनुं काम झपाटाबंध चाली रहुं छे । एवा आपणा परम उपकारी पंन्यासजी महाराजने आपणा ठाणाना संघ तरफथी आचार्य पदवीथी अलंकृत करवामां आवे तो ते घणुं ज योग्य कार्य गणाय । ते सांभळीने पंन्यासजी महाराजे जणाव्युं के भाईयो पंच परमेष्ठिमां तृतीय पदे गणाता आचार्यपदनी जवाबदारी बहु मोटी छे अने ते जवाबदारी उठाववानी मारी योग्यता नथी, मुनिपणाना कर्तव्य अनुसार में तो मारी फरज वजावी तमने धर्मोपदेश आप्यो छे तेने अमलमां मेली तमोए जे धर्मनां कार्यां कर्यां छे तेमां तमे पण तमारी फरज वजावी छे । त्यार बाद ठाणाना मारवाडी भाईयो विचार करवा लाग्या के “ अत्यन्त परिश्रम बेठीने आपणा उपर महान् उपकार करनार पूज्य पंन्यासजी महाराजने आपणी उपकारज्ञता शी रीते दर्शावी शकीए” ते संबधी ठाणाना जैन भाईयोमां चर्चा थवा लागी, त्यार शेट रूपचन्द-भाईये जणाव्युं के थोडा दिवस पहंलां ज्यारे महाराजश्री

દાદરમાં હતા ત્યારે મહારાજશ્રીને વન્દન કરવા હું દાદર ગયો હતો ત્યાં શેઠ રવજીભાઈ મળ્યા હતા, તેઓની આગળ આચાર્ય પદવી સંબંધી વાત નિકળતાં તેઓએ જણાવ્યું જે મહારાજ સાહેબ ભલે ના પાડે પરંતુ તમારા ઠાણાના બધા જૈન ભાઈઓની આચાર્ય પદવી આપવામાં એકમતી હોય તો તમારે જરૂર પદવી આપવી જોઈએ । તે વાત સાંભળીને ઠાણાના સંઘે એકત્ર થઈને એકમતે આચાર્ય પદવી આપવાનો નિર્ણય કર્યો । ત્યાર પછી કોઈ સારા જ્યોતિષી પાસે મુહૂર્ત જોવડાવતાં સં૦ ૧૯૯૫ ના ફાગણ સુદી ૫ નો દિવસ ઉત્તમ જણાયો, તદનુસાર આચાર્ય પદ સમર્પણની કુંકુમપત્રિકા છપાવીને ગામોગામ રવાના કરી દીધી, દિવસો વધુ થોડા રહ્યા હોવાથી કેટલીક સ્થાસ સ્થાસ જગ્યાએ તારથી સ્થવર આપ્યા અને આચાર્યપદ સમર્પણ મહોત્સવની તૈયારી કરવા લાગ્યા ।

ઠાણાના તિલક ચાંકમાં આવેલા જૈનમંદિરની સામે જ નવા બંધાતા જૈનમંદિરના વિશાળ કમ્પાઉન્ડમાં સુંદર મંડપ બાંધી તે મંડપની બરોબર મધ્યમાં ત્રિગુંડું ગોઠવી, તેમાં ચારે દિશાએ ચાર ધાતુના પ્રતિમાજી પધરાવી સવારે આઠ વાગતાં આચાર્યપદ પ્રદાનની ક્રિયાની શરૂઆત કરવામાં આવી તે લગભગ ૧૧ વાગે સમાપ્ત થતાં શ્રીગુલાબમુનિએ સર્વે સભાજનો સમક્ષ સ્વરતરંગચ્છીય જગત્પૂજ્ય મુનિ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પટ્ટધર શ્રીજિનયશઃસૂરિજીના પટ્ટધર પંન્યાસજી મહારાજ શ્રી-ઋદ્ધિમુનિજીને, જૈનાચાર્ય ભટ્ટારક શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરિજી તરીકે જાહેર કર્યા અને આ પ્રસંગે સ્થાસ હાજર રહેવા મુંબઈથી વિહાર

करीने पधारेला वयोवृद्ध मुनि श्रीहेमसागरजीए मुनि श्रीगुलाब-
मुनिए अने मुनि श्रीत्रिलोकचन्द्रजीए अनुक्रमे वासक्षेप नांख्यो
हतो । त्यार बाद रु० १५१ नी बोलीथी रावसाहेब शेठ रवजी
भाईना सुपुत्र शेठ रामजीभाईए वासक्षेप नांख्यो, त्यार पछी
शेठ गिरधरलाल त्रिकमलालनी धर्मपत्नी श्रीमती चन्दनबेने
रु० १५१ नी बोलीथी वासक्षेप नांख्यो हतो । तदनन्तर
ठाणाना शेठ देवीचन्दजी हेमाजीए रु० १४१ नी बोलीथी
आचार्यपदनी चादर ओढाडी हती, त्यार पछी सकळ संघे
नूतन आचार्यश्रीने वन्दन कर्युं हतुं । पछी आचार्य श्रीजिन-
ऋद्धिसूरिजीए देशना आपतां जणाव्युं जे तमोए मने खुश
करवा आचार्य पदवी आपी परन्तु हुं तो त्यारे ज खुश थइश
के ज्यारे आप वधा भाईयो पोतापोतानी शक्ति अनुसार तन
मन अने धनथी मददगार थइने घणा उत्साहथी प्रारंभ करेलुं
आ सामे देखाता नूतन जैन मन्दिरनुं काम जेम बने तेम
जल्दी पुरुं करी अंजनशलाका तथा प्रतिष्ठा करावशो, तथा
यात्रालुओने उतरवा लायक आलीशान धर्मशाळा तथा वासण-
कुसण गादलां गोदडां वगेरेनी सगवड करीने आ ठाणा नग-
रने एक प्राचीन तीर्थनी कक्षाए लावी मुकशो । देरासरनुं काम
पंचोने के मुकादमोने सोंपीने बीजा भाईयोए निश्चिन्त थइ
जवानुं नथी परन्तु कार्य करनाराओने दरेक रीते सहाय
आपी सौए पोतानी फरज बजाववानी छे । वळी जेओने पूर्व-
कृत पुण्यना प्रतापे लक्ष्मीनी प्राप्ति थयेली छे तेमणे आ तीर्थ
तुल्य नूतन जैन मन्दिरमां उदार दिलथी मदद करी प्राप्त

થયેલી ચંચલ લક્ષ્મીને સ્થિર કરી લેવાની છે, જો તેમ નહિ
 કરશો તો પણ લક્ષ્મીનો સ્વભાવ જ ચંચલ હોવાથી તે ગમે
 તે માર્ગે ચાલી જવાની તો છે જ માટે બુદ્ધિશાળી પુરુષોએ
 લક્ષ્મીને તેના મન માન્યા માર્ગે જતાં અટકાવીને આવા ધર્મના
 ઉત્તમ કામ રૂપી સત્ક્ષેત્રમાં જવાની ફરજ પાડવી જોડયે,
 અર્થાત્ આવા સત્કાર્યમાં પોતાની લક્ષ્મીને વાપરીને સદુપયોગ
 કરી લેવો જોડયે એવી મારી આ તકે સ્વાસ્થ્ય ભલામણ છે ।
 લક્ષ્મીને જેમ પુણ્યકાર્યમાં વાપરશો તેમ તેમ બંધાતા જતા
 પુણ્યના પ્રતાપે લક્ષ્મીને તમારી પાછળ પાછળ ઘસડાવું પડશે,
 તે સંબંધી તાજાં દૃષ્ટાન્તો મુંબઈવાળા શેઠ માણેકલાલ ચુનીલાલ
 તથા કાન્તિલાલ ઈશ્વરલાલનાં હાલમાં તમારી સમક્ષ મોજૂદ છે ।
 તે બન્ને શેઠિયાઓ કાંઈ બહુ માલેતુજાર નથી, એનાથી વિશેષ
 માલદાર તો બીજા કંઈક શેઠિયાઓ મુંબઈના જૈનોમાં છે પરન્તુ
 ઉપરોક્ત બન્ને શેઠિયાઓએ હમણાં હમણાં થોડા વચ્ચતમાં જ લાખો
 રૂપીયાની સરવાલત કરી છે અને કરતા જ જાય છે । જેટલી
 સરવાલત તેઓ કરે છે તેનાથી સવાઈ લક્ષ્મી તેઓના પુણ્ય
 કાર્યના પ્રતાપથી તેઓની પાસે આવીને હાજર થઈ જાય છે । તેઓ
 બન્ને જણાઈ જાણે લક્ષ્મીની સાથે હરિફાઈ માંડી હોય તેમ
 જણાય છે, કારણકે લક્ષ્મીને રવાના કરવા માટે તેઓના તરફથી
 કોઈ પણ મહિનો સરવાલત કર્યા વિનાનો સ્વાલી જતો નથી,
 જ્યારે લક્ષ્મી પણ સ્વાઈ પીને તેઓની પાછળ પડી હોય તેમ જણાય
 છે, કારણ કે તે બન્ને શેઠિયાઓ આગલે બારણેથી જેટલી
 લક્ષ્મી સત્કાર્યોમાં વાપરે છે તેથી સવાઈ લક્ષ્મી પાછલે બારણેથી

तेओना मकानमां प्रवेश करती होय तेवुं जोवामां आवे छे । माटे तेओना प्रत्यक्ष दृष्टान्तथी तमे पण प्राप्त थयेली लक्ष्मीने उदार दिल्लथी आवा तीर्थोद्धार जेवा सत्कार्यमां वापरीने पुण्य हांसल करशो । वळी कदाच आ तीर्थोद्धारना कार्यमां जेमनाथी कोई पण रीते मददगार नहि थवाय तेनो वांधो नथी परन्तु ए कार्यमां कोई पण जातनुं विघ्न तो कोई नांखशो ज नहि । जगतमां घणा भाग्यशाळीओ पड्या छे, कोई ने कोई मददगार मळ्या ज करशे अने आ प्राचीन तीर्थनो उद्धार जरूर थइ जशे । आचार्य श्रीनी देशना पुरी थया बाद मुंबईनी यंग मेन्स जैन सोसायटीना माजी प्रमुख खंभातवाळा शेठ मूलचन्द बुलाखीदास, राधनपुरवाळा शेठ गिरधरलाल त्रिकमलाल अने शेठ गणेशमलजी सोभागमलजीनी पेंढी तरफथी अनुक्रमे आचार्य महाराजश्रीने कामळी ओढाडवामां आवी हती । त्यार बाद आचार्य पदवीनुं समर्थन करनारा बहारगामथी आवेला तारो अने पत्रोमांथी नीचे मुजबना मुख्य मुख्य वांची संभ-
ळाव्या हता ।

१—पालीताणेथी श्रीरत्नमुनिजी गणी आदि ठाणा दश तरफथी तार तथा पत्र ।

२—वरकाणा तीर्थथी श्रीविजयललितसूरिजीनो पत्र ।

३—वापीथी शेठ मगनीरामजी रामसुखजीनो तार ।

४—नन्दरबारथी शेठ डाह्याभाई मंछारामनो पत्र ।

५—अमदावादथी शेठ कान्तिलाल मगनलाल झवेरीनो पत्र ।

६—बील्लीमोरेथी शेठ केसरीचन्द भाणाभाईनो पत्र ।

૭—સ્વંભાતના વીસા પોરવાડ જૈન યુવક મંડલ તરફથી વાડીલાલ જેઠાભાઈનો પત્ર ।

છેવટે આ પ્રસંગ ઉપર મુંબઈથી સ્વરતરગચ્છના દરેક આગેવાનો હાજર થયેલા તેઓમાંથી સુરતવાળા શેઠ સ્નેહભાઈ કેસરીચન્દ તરફથી શ્રીફલની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । બપોરના આઠમ્વર પૂર્વક ત્રણ-ચોડો કાઢવામાં આવ્યો હતો તે મુખ્ય મુખ્ય બજારોમાં ફરીને જૈનમંદિરે આવી પહોંચતાં આચાર્યપદવીવાળા મંડપમાં ઠાઠમાઠથી પૂજા ભળાવવામાં આવી હતી અને સાંજના સંઘજમણ કરવામાં આવ્યું હતું ।

ત્યાર પછી થોડા દિવસ બાદ આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરી-શ્વરજી મહારાજ સાહેબને સં૦ ૧૯૯૫ નું આવતું ચોમાસું માટુંગામાં પોતાના બંગલામાં કરવાની વિનંતિ કરવા માટે, માટુંગેથી શેઠ તેજુકાયાપાર્કેવાળા શ્રીયુત નેણશીભાઈ ભોજરાજ, રાવ સાહેબ શ્રીયુત રવજીભાઈ સોજપાલને તેડીને ઠાણે આવ્યા અને પૂજ્ય આચાર્યશ્રીને જણાવ્યું જે આવતું ચોમાસું માટુંગામાં કરવાની અમારી વિનંતિ સ્વીકારવાની કૃપા કરો । ત્યારે જવાબમાં આચાર્યશ્રીએ જણાવ્યું જે હજી તો ચોમાસાને ઘણી વાર છે, ચોમાસાની વિનંતિઓ તો જૂદા જૂદા સંઘોની આવ્યા કરે છે પરંતુ હજી કોઈની વિનંતિ સ્વીકારી નથી । માટુંગામાં ચોમાસું કરાવવાનો તમારો ભાવ છે અને તમે વિનંતિ કરવા અત્રે આવ્યા છો, પરંતુ હમણાં હું તમને ચોક્કસ જવાબ આપી શકતો નથી, સંભળાય છે કે આ સਾਲ

माटूंगामां तेरापंथना साधुओ चोमासुं करवाना छे, तेरापंथना साधुओनुं माटूंगामां चोमासुं थवानुं चोक्स जाहेर थशे त्यां सुधीमां जो कोई पण संघनी विनति में स्वीकारी नहि हशे तो माटूंगामां चोमासुं करवानी तमारी विनति सफल थवानां सारो चान्स छे ।

त्यार पछी जगत्पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजनी जयन्तीनो दिवस नजीक आवी पहुँच्यो । आचार्यश्रीना उपदेशथी आ सालनी ३२ मी जयन्ती ठाणाना संघ तरफथी ठाणामां ज उजववानुं नकी थवाथी, ते बाबतनी आमंत्रण पत्रिका बहार पाडवामां आवी हती अने मुंबई सुधी आजुबाजुना परामां पहुँचाववामां आवेली होवाथी बहारगामनां पण केटलांक माणसो जयन्ती प्रसंगे पधार्थी हतां । सं० १९९५ ना चैत्र वदी १२ ने दिवसे सवारमां आठ वागे ते दिवसनी जयन्तीना नायक श्रीमोहनलालजी महाराज साहेबनी प्रतिकृति (फोटो) ने एक शणगारेली मोटरमां पधरावी ठाणाना सरकारी बेन्ड सहित बरघोडो काढवामां आव्यो हतो । ते ठाणाना मुख्य मुख्य रस्ता अने बजारमां फरीने जैन मन्दिर पासे आवी पहुँचतां तुरतज जैन उपाश्रयना विशाल होलमां आचार्य श्रीजिनकृद्धि-मुरीश्वरजीना अध्यक्षपणामां जयन्तीना कार्यनी शुरुआत करवामां आवी हती । सौथी पहेलां ठाणाना एक आंगवानभाईये आमंत्रण पत्रिका वांची संभळाव्या बाद श्रीयुत मावजी ढामजी शाह मास्तरे मास्तर विजयचन्द कृत संस्कृत मोहनाष्टक तथा स्वरचित पद्ममय मोहनचरित्र अने स्तुति गाइ

સંભળાવ્યાં હતાં, ત્યાર પછી માસ્તર વિજયચન્દ મોહનલાલ શાહે પણ સ્વરચિત મોહનસ્તુતિ ગાઈ સંભળાવી હતી । તદનન્તર માસ્તર લક્ષ્મીચન્દ સુખલાલ શાહે માસ્તર માવજીભાઈએ તથા શ્રીયુત મંગલદાસ ત્રિકમદાસ ઝવેરીયે ગુજરાતી ભાષામાં અને માસ્તર વિજયચન્દે હિન્દી ભાષામાં જયન્તીનાયકના ચરિત્રમાંના એક એક પ્રસંગ ઉપર સુન્દર વિવેચન કર્યા પછી ગુલાબમુનિએ પૂજ્ય ગુરુદેવના આજ્ઞા ચરિત્રનો સાર શ્રોતાજનોને કહી સંભળાવ્યો હતો । છેલ્લેમાં ટાઈમ ઘણો થઈ જવાથી અને તે પ્રસંગે બીજું કંઈ સ્વાસ વિશેષ જણાવવાનું ન હોવાથી પ્રમુખપદેથી આચાર્યશ્રીએ ઉપસંહાર કરી મંગલિક સંભળાવી સભાની સમાપ્તિ કરી હતી । તે દિવસે ઠાણાના સંઘ તરફથી મોદકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી, બહાર ગામથી આવેલા માણસોને પ્રેમપૂર્વક જમાડવામાં આવ્યાં હતાં તથા જૈન મંદિરમાં પૂજા ભણાવી આંગી રચાવવામાં આવી હતી ।

ત્યાર પછી વૈશાખ સુદીમાં આચાર્ય શ્રીવિજયપ્રેમસૂરિજી પોતાના વિશાલ શિષ્યસમુદાય સાથે મુમ્બઈથી વિહાર કરીને ઠાણે પધાર્યા અને આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરીશ્વરજી જ્યાં વિરાજતા હતા તે જ સ્થાનમાં ઉતર્યા, તેઓશ્રીએ ઠાણામાં ૧૦ દિવસની સ્થિરતા કરી હતી તે દર્મ્યાન તેઓશ્રીના સમુદાયે ઠાણાના સંઘને વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું હતું અને ઠાણાના શ્રાવકોએ સાધુ-સમુદાયની સેવાભક્તિનો સુન્દર લાભ લીધો હતો । તે સમયે બન્ને સૂરિપુંગવોએ અનેકવાર સાથે બેસીને વાર્તાલાપ કર્યો હતો । એક દિવસે શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલ તથા શેઠ જીવતલાલ પ્રતાપશીની સાથે પોતાના શિષ્યોને લઈને આચાર્ય શ્રીવિજય-

પ્રેમસૂરિજી ઠાણામાં નવા બન્ધાતા જૈનમન્દિરનું નિરીક્ષણ કરવા પધાર્યા હતા, તેઓશ્રીને શેઠ રવજીભાઈએ દરેક કામકાજની વિગતવાર સમજણ આપી હતી, દેરાસરનું બાંધકામ તથા સ્વરા મોકાની વિશાળ જગ્યા જોઈને તેઓ વધાણ સન્તોષ પામીને જણાવ્યું જે સ્વરેસ્વર આ મન્દિર એક તીર્થ તરીકેની રૂયાંતિ પામીને આગળ જતાં સૂચ ઉન્નતિ પર આવશે । ત્યાર પછી ઠાણેથી વૈશાખ સુદી ૧૩ ને રોજ સવારમાં વિહાર કરીને આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરીશ્વરજી મુલ્દંદ પધાર્યા તે વચ્ચે ઠાણાનો સંઘ ઘણે દૂર સુધી પહોંચાડવા ગયો હતો, મુલ્દંદમાં ૧૦ દિવસની સ્થિરતામાં હમેશાં વપોરના વ્યાખ્યાન ચાલતું હતું જેનો લાભ ઘણાં માણસો લેતાં હતાં । પછી ત્યાંથી વિહાર કરી ભાંડુપ ઘાટકોપર અને કુરલા થઈને માટુંગામાં તેજુકાયા-પાર્કમાં આવેલા વિમલવિલામાં પધાર્યા અને શેઠ નેણશીભાઈના અત્યન્ત આગ્રહથી માટુંગામાં જ ચોમાસું રહેવાનું નક્કી થયું । થોડા દિવસ બાદ દાદરથી શ્રીસિદ્ધચક્ર સેવામંડલના ઘણા મેમ્બરોએ માટુંગે આવીને વિનતિ કરવાથી આચાર્યશ્રી દાદર પધાર્યા તે પ્રસંગે શ્રીસિદ્ધચક્ર સેવામંડલના એક મેમ્બરે આદ-મ્બરથી પૂજા મળાવીને સ્વામિવત્સલનું જમણ કર્યું હતું ।

ત્યાર પછી દાદરના શ્રીજૈન મંડલના કાર્યવાહકોની વિનતિથી આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરિજીએ તથા પંન્યાસર્જી શ્રીમેરુવિજયજીએ એક દિવસે વ્યાખ્યાનને ટાઈમે દાદરની જૈનપાઠશાળાના છોકરા છોકરીઓની પરીક્ષા લીધી હતી, તે સમાચાર મુમ્બઈ સમાચાર તા. ૧-૬-૧૯૩૯ ગુરુવારના અંકમાં નીચે મુજબ છપાયા હતા ।

શા. લીમજી તેજુ કાયા જે. પી.

જન્મ સં. ૧૦.૬૮

તા. ૧-૬-૧૯.૧૨

કચ્છી વીસા ઓમવાલ સલાવતી

જેન યુવક ।

दादर जैन पाठशालानो मेलावडो ।

ता. २८-५-३९ ना रोज पंन्यासजी श्रीमंरुविजयजीए दादरनी जैन पाठशालानी परीक्षा लीधा बाद आचार्य श्रीजिन-
 ऋद्धिसूरिजीना प्रमुखपणामां एक मेलावडो करवामां आव्यो
 हतो । ते प्रसंगे आचार्यश्रीए जैन धार्मिक ज्ञानथी थता फायदा
 उपर प्रवचन कर्युं हतुं, ते वखते एक वयोवृद्ध विधवा बेननी
 सूचना उपरथी पूज्य आचार्यश्रीए जणाव्युं हतुं के मुंबई जैन
 महिला समाजना केटलांक सुधरेलां गणानारां बैरांओ अट-
 काव पाळतां नथी एम संभळाय छे, तेमांनी एक अडचण-
 वाळी बाई दादरमां गोखले रांड उपर चालती हुन्नर शिक्षण
 शाळायां आवी हती अने त्यां हाजर रहेली बेनोनी आगळ
 अटकाव पाळवो ए तो एक जातनो व्हेम छे एवुं बोली हती । ते
 उपरथी आचार्यश्रीए शास्त्रना प्रमाणथी अटकाव पाळवानुं सम-
 जाव्युं हतुं तेथी घणी बेनोए अटकाव पाळवाना नियम लीधा
 हता । विशेषमां आचार्यश्रीए जणाव्युं हतुं के एवा सुधारा
 करवाथी धर्मनी के देशनी उन्नति थवानी नथी, जैन महिला
 समाजना सेक्रेटरी आ बाबत जाहेर खुलाशो करशे तो जैन
 मन्दिरांमां थती आशातना बन्ध थशे । आचार्यश्रीए एम पण
 जणाव्युं हतुं के अनेक उपाधिधारक स्थानकवासी पंजाबी
 उपाध्याय श्रीआत्मारामजीए हालमां ज संशोधन करीने
 श्रीदशाश्रुतस्कन्ध हिन्दी अनुवादयुक्त प्रगट कराव्युं छे, ते ग्रन्थमां
 तेओनो फोटो मुकेलो छे तेनी नीचे जणाव्युं छे के ' चित्र
 परिचय माटे छे ' तो हुं तेओने जणावुं छुं के भगवाननी मूर्ति

તથા આગમો પળ પરિચયને માટે જ છે । તમારો ફોટો જોઈને તમારા ભક્તો તમને ઓઢાંઢીને જેવી રીતે તમારો વિનય સાચવે છે તેવી જ રીતે ભગવાનના ફોટાનો મૂર્તિનો તથા આગમોનો ભવ્ય જીવો વિવેકપૂર્વક વિનય પૂજન સત્કાર વગેરે કરે છે અને પોતાનું કલ્યાણ કરે છે । એ દશાશ્રુતસ્કન્ધના અનુવાદમાં બીજા મૂત્રોના પાઠ સહિત દરેક પ્રકારની અશુચિ ટાઢીને ખણવા ખણાવવાનું પળ જણાવેલું છે, તે પાઠ આચાર્યશ્રીએ ત્યાં હાજર રહેલી સ્થાનકવાસી બેનોને બતાવ્યો હતો તેથી આચાર્ય-શ્રીનો અટકાવ પાઢવા વાબતનો ઉપદેશ તે બેનોને ઘણો જ રુચ્યો હતો । ત્યાર બાદ મંગલિક સંખઢાવીને મેઢાવઢો સમાપ્ત કર્યો હતો ।

ત્યાર પછી ચોમાસા માટે આચાર્યશ્રી પાછા માટુંગે પધાર્યા હતા । માટુંગામાં રાવ સાંઢવ શેઠ રવજી સોજપાઢના શાન્તિનિ-કેતનમાં હમેશાં વ્યાખ્યાન વંચાય છે, તેમાં પ્રથમ વ્યાખ્યાનમાં ઉત્તરાધ્યયનમૂત્ર લક્ષ્મીવલ્લભી ટીકાવાલું અને ભાવનાધિકાર ધર્મકલ્પદ્રુમ મહાકાવ્ય વંચાય છે તે સાંખઢવાનો લાભ ઘણા ખાઈ બેનો લે છે ।

શ્રીકચ્છી વીસા ઓસવાલ જૈનોએ મુમ્બઈમાં ખાતવજારમાં આવેલા શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનના મન્દિરને તોઢી નંચાવી નવું વન્ધાવવા માંઢેલું હોવાથી, ચ્વડકપર પાલાગલીમાં આવેલી તેઓની મહાજનવાઢીમાં દેરાસરનો સર સામાન ખરવાથી તથા ભગવાનને બિરાજમાન કરવાથી જગ્યાની સંકઢાશને લઈને આ સાલ કોઈ સાધુનું ચોમાસું તે વાઢીમાં તેઓએ

કરાવ્યું નથી । પર્યુષણનું વ્યાખ્યાન સંભળાવવા માટે, હાલમાં ગમે તેવો સાધુ ગમે તેવી પદ્ધતી લઈ શકે એવી સ્થિતિ પ્રવર્તી રહેલી હોવાનો મોકો જોઈને, યોગોદ્વહન કર્યા વિના જ સ્વયમેવ પંન્યાસ બની બેઠેલા, મુમ્બઈમાં પાયધુની ઉપર આવેલી શ્રીઆદીશ્વરજીની ધર્મશાળામાં વિરાજતા મુનિ શ્રીભાવવિજયજીને કચ્છી ભાઈયોએ વિનંતિ કરેલી ત્યારે તેઓએ હા પાડેલી, અને તેઓ કચ્છી વીસા ઓસવાલની વાડીમાં મુહપત્તિ પણ પડિલેલી આવ્યા હતા, હવે જ્યારે પર્યુષણ નજીક આવ્યાં ત્યારે કચ્છી ભાઈયોએ પોતાને પર્યુષણનું વ્યાખ્યાન સંભળાવવા માટે કચ્છી વીસાની વાડીમાં પધારવાનું શ્રીભાવવિજયજીને જણાવ્યું, ત્યારે તેમણે પોતે કબૂલ કરેલી વાતનો અસ્વીકાર કરવામાં પોતાના બીજા મહાવ્રતના ભંગ થવાના ભયને પણ ભગાડી મુકીને આવવાની ચાંકલી ના પાડી દીધી । પછી તે મહાજનવાડીમાં આયંબીલ શ્વાતામાં સ્વંતથી કામ કરનાર શેઠ નરશીભાઈ તથા શેઠ પુનશી મોળશી માટુંગે આવ્યા અને શેઠ રવજી સોજપાલ જે. પી. શેઠ તેજુ કાયાવાલા શેઠ સ્વીમજીભાઈ જે. પી. તથા શેઠ નેળશીભાઈ ભોજરાજ આગળ નમ્રપણે જણાવ્યું કે, શેઠ સાહેબો ! આપને તો આઠે દિવસ પર્યુષણપર્વનાં વ્યાખ્યાનો સાંભળવાનો સારો લાભ મળશે, પરંતુ આપની જ જ્ઞાતિના મુમ્બઈમાંના પાંચ હજાર ભાઈ રહેનો પર્યુષણનાં વ્યાખ્યાનો સાંભળવાના લાભથી જો વંચિત રહેશે તો તેમાં આપ સાહેબોની શોભા ગણાશે નહિ, માટે મુમ્બઈવાસી આપના જાતિભાઈયોને પણ પર્યુષણનાં વ્યાખ્યાનો સાંભળવાનો

लाभ मळे एवी जातनो कोई प्रबन्ध करवानी आपने खास विनति करवा अमे आव्या छीए । जो के अमोए आपणी महाजन वाडीमां पर्युषणनां व्याख्यानों संभळाववा माटे श्रीभावविजयजीने विनति करेली हती अने तेओए व्याख्यान वांची संभळाववानी हा पण पाडेली, परन्तु लालबागना उपाश्रये ठराव थयो छे के तपागच्छनो जे कोई साधु तपागच्छ सिवायना बीजा कोई पण पर्युषण करनागने पर्युषणनां व्याख्यानों संभळावे तेने संघ बहार करवो, लालबागवाळाओना एवी जातना ठरावथी श्रीभावविजयजी डरी गया अने पोतानी कबूलात उपर पाणी फेरवीने हवे अमने पर्युषणनां व्याख्यानों संभळाववानी साफ ना पाडी दीधी । एवा प्रकारनी तेओनी बात सांभळीने तेओने साथे लइने उपरोक्त माटूंगाना शेठियाओं आचार्य श्रीजिनऋद्धिसूरिजी पास आव्या अने बधी हकीकत निवेदन करी, विशेषमां जणाव्युं के मुम्बईवासी अंचलगच्छवाळाओने पण पर्युषणनां व्याख्यानों सांभळवानां लाभ मळे एवो कांइ रस्तो काढवानी आप साहेबने अमारी नम्र विनति छे । आचार्यश्रीए जणाव्युं के जो के मारी तबीयत हालमां जेवी जोईये तेवी सारी नथी छतां पण तमे वधा आशाभर्या मारी पास आव्या छो तो तमने निराश नहि करतां मुम्बई जइने तमारी वाडीमां पर्युषणनां व्याख्यानों संभळाववा हुं तैयार छुं, परन्तु मारी साथे बीजा एक साधुनी जरूरत होवाथी घाटकोपरमां तमारी वाडीमां त्रण साधुओ चोमासुं रहेला छे तेमांथी एक साधुने अहीं तेडावो पछी अमे

ચન્ને સાથે મુમ્બઈ જઈશું અને પર્યુષણપર્વનું આરાધન કરાવી શું ।
ત્યાર પછી ઘાટકોપરથી તેઓએ મુનિ શ્રીત્રિલોકચન્દ્રજીને
તેડાવ્યા એટલે તેઓ માટુંગે આવ્યા પછી આચાર્યશ્રી આદિ
ઠાણા બે માટુંગેથી વિહાર કરી મુમ્બઈ ખીંડીબજારમાં આવેલા
શ્રીશાન્તિનાથ જૈન મંદિરે પધાર્યા, ત્યાંથી મુમ્બઈના કચ્છી વીસા
ઓસવાલ મહાજન તરફથી કરાયેલા સામેયા સહિત પાયધુની
ફવેરીબજાર વડગાદી સ્વારેકબજાર અને ભાતબજારને રસ્તે
પાલાગલીમાં કચ્છી વીસા ઓસવાલ મહાજનવાડીમાં પધાર્યા ।

ત્યાર પછી તે વાડીમાં અંચલગચ્છવાળાઓને આચાર્યશ્રીએ
આઠે દિવસનાં વ્યાખ્યાનો સંભળાવી ઉત્તમ પ્રકારે પર્યુષણપર્વનું
આરાધન કરાવ્યું હતું । પર્યુષણમાં કચ્છી વીસા ઓસવાલ તથા
દસા ઓસવાલનો કલ્પમૂત્રનો વરઘોડો ઘણા ઠાઠમાઠથી ભેગો
નીકળ્યો હતો । ચૌદ સ્વપ્નાં તથા પારણા વગેરેના ઘીની
બાંલીની ઉપજ પણ સારી થઈ હતી । અને અટ્ટાર્દની તપસ્યા
કરનારાઓને રાવ સાહેબ શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલના ધર્મપત્ની
શ્રીમતી કંકુબેન તરફથી શ્રીફલ્લ સહિત એક એક રૂપીયાની
લાળી કરવામાં આવી હતી । વીજા શ્રાવણ સુદી ૬ ને રાંજ
પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમહાવીર જૈન મંદિરેથી રથયાત્રાનો
વરઘોડો નિકળવાનો હતો તેથી પાલાગલીમાંની મહાજનવાડી-
એથી સામેયા સહિત આચાર્યશ્રી પાયધુની પધાર્યા હતા અને
વરઘોડામાં સામેલ થયા હતા । વરઘોડામાં પંચરંગી માનવ
મેદનીનો જમાવ સારો થયો હતો । વરઘોડામાં આચાર્ય શ્રીજિ-
નકૃદ્ધિસૂરિજી ઉપાધ્યાય શ્રીસુખસાગરજી પંન્યાસજી શ્રીપ્રીતિ

विजयजी तथा श्रीभावविजयजी पोतपोताना समुदाय सहित
 पधारेला हंवाथी, पृष्ठ ९३ मां जणाव्या मुजब तेरापंथना
 सावकाभाई जेवा सोसायटी पक्षना लालबागना साधुओनी
 गेरहाजरी होवा छतां वरघोडानी शोभा घणी सारी देखाती
 हती । लोको पण शासननी शोभाना दरेक कार्यमां दरेक गच्छना
 साधुओं आवी रीते परस्पर सहकार आपे तो शासननी घणी
 ज शोभा वधे एम मांहोमांहे वातो करता हता । थोडा दिवस
 पहंलां आदीश्वरजीनी धर्मशाळाएथी तपस्या निमित्ते नीकळनारा
 वरघोडामां पधारवानी विनति करवा, श्रावको लालबागमांना
 साधुओ पासे गयेला त्यांर श्रीकनकविजयजी आदिए वरघोडामां
 पधारवानी हा पाडेली, परन्तु पाछळथी सोसायटीना आगेवान
 श्रावकोनी आज्ञाने आधीन थइ तेओ वरघोडामां पधार्या नहि,
 ते समाचार ता. २०-८-३९ ना जैन पत्रमां छपाया हता ।
 सोसायटीना श्रावको तथा साधुओ बीजा साधुओ उपर एवो
 आरोप करे छे के “ तेओ तो श्रावकोनी आज्ञा प्रमाणे वर्तन
 करे छे ” तो पछी उपरनी हकीकतमां लालबागमां रहेला
 सोसायटीपक्षना साधुओंए श्रावकोनी आज्ञा मानीने वरघोडामां
 नहि पधारी “ आपणा ते लापसी ने पारकी ते कुसकी ” अथवा
 “ मीठा मीठा हडप हडप अने कडवा कडवा थू थू ” जेवी
 पोतानी नीति जाहेर करी के बीजुं कांई ? ते बाबत तेओ कांई
 खुलाशो करे तो समजी शकाय । त्यार पछी बीजे दिवसें
 आचार्यश्री पाछा माटूंगे पधार्या हता । माटूंगामां आचार्यश्रीनी
 आज्ञाथी गुलाबमुनिए अंचलगच्छवाळाने तथा खरतरगच्छ-

વાળાને અઢાઈ વ્યાખ્યાન તથા કલ્પસૂત્રનાં વ્યાખ્યાનો શેઠ
 તેજુ કાયાના ભોજમહાલના વિશાલ હોલમાં સંભળાવ્યાં હતાં,
 છેલ્લે દિવસે ચૈત્યપ્રવાહી હોવાથી સંઘ સમુદાય સહિત દાદરના
 શ્રીશાન્તિનાથ જૈન મન્દિરના દર્શન કરવા ગયા હતા ।
 શેઠ રવર્જી સોજપાલ તથા શેઠ નેણશી ભોજરાજ વગેરે
 તરફથી પર્યુષણના દિવસોમાં હમેશાં પ્રભાવના કરવામાં આવતી
 હતી । આ જી૦ આઈ૦ પી૦ રેલ્વેનું માટુંગા પરું હાલમાં જ
 નવું વસેલું હોવા છતાં બી૦ બી૦ સી આઈ૦ ના સ્વાર સાન્ટા-
 ક્રૂઝ બીલાપારલા તથા અન્ધેરી વગેરે બધા પરાથી ચઢીયાતું
 થઈ ગયું છે, પેલાં બધાં પરા કરતાં એક તો આ પરાની જમીન
 ઘણી ડુંચી આવેલી છે તેથી તે પરાઓના જેવો અહીં મચ્છરાનો
 ત્રાસ નથી, વળી આ પરામાં દરેક બંગલાની ચારે તરફ છુટી
 જગ્યા વિશેષ મુકાતી હોવાથી, મ્યુનીસીપાલીટીએ દરેક રસ્તા
 પહોળા અને ડામરના બનાવેલા હોવાથી તથા અહીંયાની વસ્તીને
 ફરવા હરવા માટે ઠેર ઠેર સ્કૂલી જગ્યા રાહી રમત ગમતના
 સાધનોવાળા ઘણા જ બગીચાઓ કરેલા હોવાથી આ પરાને
 હિન્દુસ્થાનનું પારીસ ગણી શકાય તેવું છે । લક્ષ્મીવન્તોએ
 પોતાના બંગલાઓ પણ અહીં જાત જાતની બાંધણીના એક
 એકથી ચઢીયાતા બનાવેલા હોવાથી માટુંગાની શોભા ઘણી જ
 વધી ગઈ છે । વળી સર કીકાભાઈ પ્રેમચન્દ તરફથી જૈન ભાઈ-
 યોને સસ્તે ભાડેથી રહેવા માટે ગૃહમન્દિરની સગવડવાળી બે
 ચાલીયો તો તૈયાર થઈ જવા આવી છે, તથા તેઓના જ તરફથી
 બીજી પણ એવી ચાલીયો બનાવવાનું સંભળાય છે, અને

शेठ देवकरण मूळजीना ट्रस्टीयो तरफथी पण जैन भाईयोने सस्ते भाडेथी रहेवा माटेनी चालीयो बान्धवा जमीन लेवाइ गइ छे तथा तैयार मकान पण लेवायेल छे । वळी मुम्बईना श्रीअनन्तनाथजी जैन मन्दिरना पेठा मन्दिर तरीकेनुं एक मोटुं जैन मन्दिर बांधवा माटे ते मन्दिरना ट्रस्टीयोए माटूंगायां जग्या लीधी छे ऐटले थोडा वखतमां अत्रे सारुं जैन मन्दिर पण थइ जशे । आचार्य श्रीजिनऋद्धिसूरिजीना उपदेशथी थोडा ज वखतमां अत्रे एक सारी पाठशाळानी स्थापना करवा माटे अत्रेना श्रावको प्रयत्न करी रह्या होवार्थी हजी पण माटूंगानी शोभा घणी ज वधशे । वळी अत्रे रहेनाराने ट्रामगाडीनुं साधन पण मळतुं होवार्थी वधा पराओ करतां अहीं वस्तीमां घणो ज वधारो थतो जाय छे । पर्युषण प्रसंगे एकला अंचल-गच्छना ज आसरे त्रणसो माणसोनी हाजरी व्याख्यानोंमां जणाती हती ।

हवे बीजा श्रावण वद १२ थी तपागच्छना पर्युषण शरु थतां होवार्थी माटूंगाना तपागच्छवाळाओए तथा दादरना तपागच्छवाळाओए पोताने पर्युषण पर्वनी आराधना कराववानी विनति आचार्य महाराजने करी, तेथी धर्मवृद्धिनुं कारण जाणीने गुलाबमुनिने माटूंगायांना तपागच्छवाळाओने पर्युषणनां व्याख्यानों संभळाववानुं सोंपीने आचार्यश्री दादरना तपागच्छीयोने पर्युषणनां व्याख्यानों संभळाववा माटे घाटकोपरथी आवेला मुनि श्रीमतिसागरजीने साथे लइने दादर पधर्या हता । माटूंगाना तपागच्छीयोए पर्युषणना व्याख्यानों संभळाववा माटे

ખાંડારકરરોડ ઉપર આવેલા આસ્તિક સમાજના હોલમાં ગોઠવણ
 કરેલી હોવાથી પર્યુષણના આઠે દિવસ ત્યાં જઈને ગુલાબમુનિ
 તપાગચ્છીય શ્રાવકોને વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું હતું । દરેક ફિર-
 કાના જૈનોનો આચાર્યશ્રી ઉપર ઘણો જ ભક્તિભાવ હોવાથી,
 તપાગચ્છીય પર્યુષણમાં પણ માટુંગામાં પોતાના પર્યુષણ વીતિ-
 ગયેલા હોવા છતાં ઘણાં અંચલગચ્છવાળાઓ તથા સ્થાનક-
 વાસીયો વ્યાખ્યાનો સાંભળવા આવતા હતા । પૌષધવાળા ભાઈ
 બહેનોને શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલ તરફથી શ્રીફલ સહિત એક
 એક રૂપીયાની લાળી કરવામાં આવી હતી । તપાગચ્છના પર્યુ-
 ષણની ઉજવણીમાં પોરબન્દરવાળા શેઠ હીરજીભાઈ મળશાલી
 તથા શેઠ છોંગાલાલજી લલવાળીએ આગેવાનીભર્યો ભાગ લીધો
 હતા, તેમના ઉત્સાહ અને પ્રયત્નથી હમેશાં શ્રીફલ વગેરેની
 જાતજાતની પ્રભાવનાઓ કરવામાં આવતી હતી । માદ્રવા સુદી
 ૧ ને દિવસે બૈરાંઓનો રાત્રિજગો રાખી લોટાની લાળી કરવામાં
 આવી હતી । શેઠ પ્રેમજીભાઈ કચ્છીએ વાજતે ગાજતે શ્રીકલ્પ-
 સૂત્રની પધરામણી પોતાને ઘેર કરાવીને શ્રીફલની પ્રભાવના
 કરી હતી । છેલ્લે દિવસે બારસાસૂત્ર સાંભળ્યા બાદ ચૈત્યપ્રવા-
 ઢીનો વરઘોડો કાઢી સકલ સંઘ દાદરના જૈન મંદિરે દર્શન
 કરવા ગયો હતો, ત્યાંથી પાછા માટુંગે આવીને સાંજના સકલ
 સંઘે વાર્ષિક પ્રતિક્રમણ કરી પર્યુષણપર્વની આરાધનાની સમાપ્તિ
 કરી હતી । દાદરમાં પણ આચાર્યશ્રીની છત્રછાયામાં દાદરના
 સંઘે ઉત્સાહથી પર્યુષણપર્વની આરાધના કરી હતી । દાદરમાં
 સ્વમ્મની તથા પારણા વગેરેની ઉપજ તથા અઢાઈ વગેરે તપસ્યા

સારી થઈ હતી । દાદરના સંઘને પર્યુષણપર્વની આરાધના ઉત્તમ પ્રકારે કરાવીને આચાર્યશ્રી આદિ ઠાળા બે પુનઃ માટ્ટંગે પધાર્યા હતા ।

સ્થાનકવાસી તથા તેરાપંથી સાધુઓનો મને ઘણાં વર્ષોથી પરિચય હોવાથી તેઓના ઉપદેશમાં અને આચરણમાં હાથીના ચાવવાના અને દેસ્વાડવાના જૂદા જૂદા દાંતની પેઠે કેટલું બધું અંતર છે તે મારી જાણ બહાર નથી, તથાપિ “ મેંસના શિંગડાં મેંસને ભારે ” એ કહેવત અનુસાર તેઓના વિપરીત આચરણ ઉપર ટીકા ટીપ્પણ કરતો ન હતો પરંતુ કલકત્તાની શ્રીજૈન શ્વેતામ્બર તેરાપંથી સભાએ બહાર પાડેલી બે ચોપડીયો હમણાં મારા જોવામાં આવી, તે ચોપડીયો વાંચવાથી તે ચોપડીયો સમ્બન્ધી કંડક બિના જાહેર કરવાની જરૂરીયાત જણાયાથી આ લેખાણનો પ્રારંભ કરવો પડ્યો છે ।

તે બન્ને ચોપડીયોમાં ભાષાની અશુદ્ધિયો તો ઘણીજ છે પરંતુ તે તરફ લક્ષ્ય નહિ આપતાં મુદ્દાની વાત પર જ લેખવું યોગ્ય ધાર્યું છે । તે ચોપડીયોમાં સ્વર્ગસ્થ મહાન્ જૈનાચાર્ય (આત્મારામજી) શ્રીવિજયાનન્દસૂરિજી ઉપર તથા પરોપકાર પરાયણ વર્તમાન જૈનાચાર્ય શ્રીજિનકૃદ્ધિસૂરિજી ઉપર અનેક પ્રકારે દોષારોપણ કરી જનતામાં ભ્રમ ફેલાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે । થોડા વચ્ચે પહેલાં તો સ્થાનકવાસી સાધુઓ પુસ્તકો લેખાવવામાં તથા છપાવવામાં પાપ સમજતા હતા પરંતુ હવે તો ધમધોકાર લેખાવે છે અને છપાવે પણ છે । તથા આ પાંચમા આરામાં પણ પોતે જાણે ચોથા આરાના સાધુ

હોય તેમ પોતાના ચારિત્રની ઉત્કૃષ્ટતા જણાવનાર તેરાપંથી સાધુઓ લોકોની આગળ વારંવાર જાહેર કરે છે કે, અમે તો ૩૨ સૂત્રોને જ માનીને તે મુજબ વર્તન કરીએ છીએ, તો હું તેઓને પુછું છું કે તમોએ તમારા ભક્તો પાસે ‘ સૂરિજીના વચનામૃત ’ તથા ‘ જૈન સાધુ ’ નામની ચોપડીઓ છપાવી તે કયા સૂત્રના આદેશ પ્રમાણે છપાવી છે ? વળી તમે કહો છો કે અમે કોઈને પુસ્તક છપાવવાનું કહેતા નથી તો પછી સાંજ-વર્તમાન જૈનપ્રવચન સિદ્ધચક્ર પ્રબુદ્ધજૈન અને વીરશાસન વગેરે વર્તમાન પત્રોના, તથા જૈનઝ્યોતિ જૈન અને જૈનપ્રકાશપત્રોની ખેટના પુસ્તકોના લખાણોમાંથી, તમારા મનગમતા ઉતારા ઉતારીને તમારા ભક્તોદ્વારા પ્રગટ કરાવ્યા છતાં લોકોની આગળ “ નાઽહં કલિઙ્ગાન્ જગામ ” જેવો અપલાપ કરો છો અને પોતાના આત્માને ઠગો છો, પરન્તુ એ તમારી ઠગાઈને મૂર્ખા લોકો ભલે સોલ વાલને એક રત્તી ઉપર પણ સાચી માની લે બાકી સમજુ માણસો તો સોલેસોલ આના એ કામ તમારા પ્રેરણાથી જ થવાનું માની રહ્યા છે । વળી તેરાપંથી સાધુઓ કહે છે કે જે મકાનમાં ગૃહસ્થોનો વાસ હોય તે મકાનમાં અમે ઉતરતા નથી, પરન્તુ હાલમાં તેઓના સમુદાયના ઘાસી-રામજી વગેરે સાધુઓ માટુંગામાં જે મકાનમાં ચોમાસું રહેલા છે તે મકાનના ઉપરના ભાગમાં કેટલાક ગૃહસ્થ પુરુષો પોતાના બાલવચ્ચાં અને સ્ત્રિયોસહિત રહે છે તે તો જગત જોઈ રહ્યું છે । કપડાં ધોવાનું તેરાપંથી સાધુઓ સ્વીકારતા નથી છતાં માટુંગામાં રહેલા તેઓના સાધુઓ તો કપડાં ધોતાં દેખાય છે,

વઢી તેઓ સાંજે ગોચરી જતા નથી એ જાહેર કરે છે છતાં સુરતવાલા શેઠ જીવણચન્દ્ર ભગુભાઈને ત્યાં તથા મારવાડી છોગાલાલજી લલવાણીને ત્યાં ઘણી વખત સાંજના ગોચરી જાય છે । જૈનસાધુ નામની ચોપડીને ૨૬ મે પાને સ્વયમેવ પ્રશ્ન કરે છે કે જૈનસાધુ એકલી સાધ્વી અગર એકલી સ્ત્રી સાથે વાત કરે કે નહિ ? અને પછી તેના જવાબમાં જણાવે છે કે વાત કરી શકે નહિ પરન્તુ તેરાપંથી સાધ્વીઓમાં જે વડિલ સાધ્વી હોય છે તે એકલી જ તેમના પૂજ્યની સાથે પડદામાં રહીને એકાકી પૂજ્યને પાસે રહીને આહાર કરાવે છે તે બાબતમાં લોકોએ શું સમજવું ? વઢી તે જ ચોપડીના ૨૧ મા પાનામાં જણાવ્યું છે કે તેરાપંથી સાધુઓના બ્રહ્મચર્યની રક્ષા થવા માટે મીસ્ત્રમજી તથા જીતમલજી આદિ પોતાના સાધુઓ માટે ખાવા પીવાની બાબતમાં મર્યાદા બાંધેલી છે, પરન્તુ જૈન સાધુઓને માટે ખાવા પીવાની બાબતમાં બાંધેલી મર્યાદાનું વર્ણન ઘણાં સૂત્રોમાં આવે છે, તથા ચૌદપૂર્વધર શ્રુતકેવલી શ્રીમદ્રાહુસ્વામીએ સાધુસામાચારીમાં પણ તે મર્યાદા વિસ્તારથી સમજાવી છે, તેમાં ઉત્સર્ગ અને અપવાદ એ બન્ને રસ્તા જણાવ્યા છે । તેમાં ઉત્સર્ગ રસ્તો છે તે ધોરી રસ્તો છે અને અપવાદ રસ્તો છે તે કોઈ ખાસ કારણસર ન છુટકે લેવાનો રસ્તો છે । હાલના મૂર્તિપૂજક સમ્પ્રદાયના સાધુઓ ઉપર કહેલા બન્ને માર્ગનું અવલમ્બન કરીને પોતાનો નિર્વાહ કરે છે, એમાં તેરાપંથી પૂજ્યોએ નવી શું મર્યાદા બાંધી ।

સ્વરૂં કહિયે તો મારવાડમાં એક ગામ છે બગડી,

ત્યાં જિનાજ્ઞા ઉત્થાપક ખીસ્મજીની બુદ્ધિ ગઈ બગડી,
 તેથી ત્યાં પોતાના ગુરુજીની સાથે પડ્યા ઝગડી,
 પછી ખીસ્મજીએ ફેરવી બાંધી પોતાની પગડી,
 ત્યારબાદ ખીસ્મજીએ પોતાના હાથમાં એક પકડી,
 તેરાપંથના નામની સૂબ જબરદસ્ત લકડી,
 અને ધર્મમાંથી દયા તથા દાનને મુક્યાં તગડી,
 પછી નાનાં મોટાં દરેક ગામોએ સૂબ રવડી,
 કહેવા લાગ્યા કે તેરાપંથ તો છે સોનાની લગડી,
 એ રીતે તેઓની જાલમાં ખોળા જીવો જે ગયા પડી,
 પોતાના ફાંદામાં તેઓને ધીમે ધીમે લીધાં જકડી,
 અને ઘણા જીવોને વીતરાગના ધર્મથી ડંધે રસ્તે ચઢાવી
 દુર્ગતિના ભાગી બનાવ્યા છે । તેરાપંથના સાધુસાધ્વીયો કેવી
 રીતે શુદ્ધ ગોચરી લાવે છે તેનો એક દાખલો મારી જાણમાં
 આવેલો છે, તેઓની એક સાધ્વી લાડનું ગામમાં પોતાની
 એક ભક્તાણી ને ઘેર ગોચરી ગઈ અને કહ્યું કે
 બાઈ અમુક વસ્તુનાં સંજોગ છે ? ત્યારે તે ભક્તાણી
 બોલી કે હાલ તુરત તો સંજોગ નથી પણ થોડી વારમાં થઈ
 જશે । એટલે પેલી સાધ્વી વીજે ૮-૧૦ ઘેર ફરીને પાછી
 પેલી ભક્તાણીને ઘેર આવી પહોંચી, એટલામાં તો પેલી
 રાગી ભક્તાણીએ સાધ્વીએ માંગેલી વસ્તુ ઝટપટ તૈયાર કરી
 દીધી અને વહોરાવી પણ સ્વરી, તેથી સૂબ સુશ થયેલી તે
 સાધ્વીએ પેલી ભક્તાણી ની સૂબ પ્રશંસા કરીને જણાવ્યું
 કે તમે તો સ્વરેસ્વરાં ધર્મની માતા છો, તમારા જેવી ઉત્તમ

શ્રાવિકાઓની સાહાય્યથી જ અમારા જેવા સાધુ સાધ્વીઓ સારી રીતે સંયમ પાળી શકે છે । પછી તે આહાર લઇને તે સાધ્વીએ પોતાની વડિલ સાધ્વીને તથા તેરાપંથી પૂજ્યને બતાવ્યો, તે જોઇને પોતાને મનગમતો આહાર ગમે ત્યાંથી ગમે તે રીતે પળ લાવીને હાજર કરી આપવા બદલ તેની ગુરુણીએ અને પૂજ્યજીએ તે સાધ્વીની ભક્તિની સ્તૂતિ તારીફ કરી હતી । મીઠામજીએ તેરાપંથી શ્રાવકોને માટે તેરાપંથી સાધુઓને દાન દેવા સિવાય દાન દેવાનાં બધાં દ્વાર બંધ કરી દેઇને તેરાપંથી શ્રાવકોને માટે ફક્ત પોતાના સાધુઓને દાન દેવાનું એક જ દ્વાર સુલ્લું રાખેલું હોવાથી, તેરાપંથી શ્રાવકો પોતાના સાધુઓને બદામ આદિ પૌષ્ટિક પદાર્થો અત્યંત મિશ્રિત કરીને તૈયાર કરેલો આહાર વહોરાવતા હોવાથી તથા ‘ વાવો બેઠો જપે અને જે આવે તે સ્વપે ’ એ ઉક્તિ અનુસાર કાંદા બટાટા લસણ રતાઝુ માલખણ અને મધ વગેરે અમૃત વિકારોત્પાદક વસ્તુઓનું પણ તેરાપંથી સાધુઓ ભક્ષણ કરતા હોવાથી તેઓ બ્રહ્મચર્યનું પાલન કેવી રીતે કરતા હશે તે તો તેઓ જ જાણતા હશે તથા તેઓનો સ્વદા જાણતો હશે । તેરાપંથી સાધુઓ વારંવાર જાહેર કરે છે કે જેમાં હિંસા થાય એવું કોઈ પણ કાર્ય અમે કરતા નથી પરંતુ તેઓ ગોચરીએ જાય ત્યાં ગૃહસ્થો ગરમ રસોડાનાં વાસણ ઉઘાડે છે ત્યારે વાફથી ઘણા વાયુકાયના જીવો હણાય છે, તેઓના ભક્તો તેઓને દૂર દૂર અનેક પ્રકારના વાહનો દ્વારા વાંદવા જાય છે ત્યારે, તથા તેરાપંથનો કોઈ પૂજ્ય કાઢ કરે ત્યારે તેની માંડવી કરી બાળે છે અને ચારે દિશાએ દીવા કરે છે ત્યારે પણ

અનેક પ્રકારે જીવો હણાય છે છતાં તે કાર્યોનો તેઓ નિષેધ નહિ કરતાં અનુમોદન આપતા રહે છે તેમાં તેઓને હિંસા દેખાંતી નથી એ પણ એક જાતનું આશ્ચર્ય છે ।

હ્યારે પોતાના ભક્તોને તેઓ સમક્ષિત ઉચરાવે છે ત્યારે યાસ કરીને જિનમૂર્તિની પૂજા તથા દર્શન કરવાનો જ આત્યન્તિક નિષેધ કરે છે, પરન્તુ મિથ્યાત્વિ દેવોની બાબતમાં તેવા પ્રકારનો નિષેધ નહિ કરતા હોવાથી, તેરાપંથીઓમાં મેરુજી ઇલાજી મોપામાતા શીતલામાતા શંકર હનૂમાન પીર પેગમ્બર અને ઉકરડા ઉકરડીની પૂજા માનતા જોર શોરથી પ્રસરી રહેલી છે, અને તેઓના માની લીધેલા સમક્ષિતને મલિન કરે છે છતાં તે બાબત તેરાપંથી સાધુઓ આંખ આડા કાન કરીને ‘ હાંક સુલેમાન ગાલી ’ ની માફક પોતાનો પંથ ચલાવ્યા જાય છે । કદાચ કોઈ શ્રાવક મિથ્યાત્વિ દેવોની પૂજા માનતા કર્યા વિના પોતાને ચાલે એમ નથી એવું જણાવે, તો તેરાપંથી સાધુઓ ઉલટું તેને સમજાવે છે કે માર્જી ! તમે તો સંસારી છો તમારે બધું કરવું પડે છે, તેથી કોઈ તમારા સમક્ષિતને ડની આંચ આવે એમ નથી કે વાંકો વાલ પણ થાય એમ નથી, કારણ કે તે બાબતના આગારો રાખીને જ અમે તમને સમક્ષિત ઉચરાવીએ છીએ । એટલે પેલા શ્રાવકો પણ નિહર થઈને મિથ્યાત્વિ દેવોની પૂજા માનતા બેધડક કર્યા જ જાય છે । પરન્તુ જો કદાચ કોઈ શ્રાવક એમ પુછી જુએ કે સાહેબજી ! ગામમાં નહિ પણ શત્રુંજય ગિરનાર સમેત-શિવર આબૂ તારંગા ક્ષત્રિયકુંડ અને પાવાપુરી વગેરે તીર્થોની

યાત્રાણ જડ્યે અને ત્યાં દર્શન પૂજા કરીયે તો કાંઈ વાંધો આવે સ્વરો ? તે વસ્તે તેરાપંથી સાધુઓના મગજનો પારો તથા કેટલાક ઢૂંઢક સાધુઓના મગજનો પારો ૧૦૫ ડીગ્રી પર ચઢી જાય છે અને પેલા વિચારા પુછનારને સંભળાવે છે કે “ ભાઠો રે ભાઠો દેખણવાલારો સમકિત નાઠો ” વગેરે કહીને ચોક્કસી મનાઈ ફરમાવે છે, છતાં તેઓમાંના કેટલાક તો ગુરુજીના ઉપદેશને ગુરુજીની પાસે જ પધરાવીને શત્રુંજય વગેરે તીર્થોની યાત્રા કરે છે અને દર્શન પૂજા પણ ઘણા ભાવથી કરે છે ।

ઉપરોક્ત બન્ને સમ્પ્રદાયના સાધુઓ દીક્ષા લેતી વસ્તે કરેમિ મંતેનો પાઠ ઉચરી જીવન પર્યન્ત જીવહિંસા નહિ કરવાનો નિયમ લઈ પછી જીવહિંસાના અનેક કામો કરતા દેખાય છે । જેવી રીતે કાઉસ્સગ્ગ કરતી વસ્તે કાઉસ્સગ્ગનો મંગ ન થાય તે માંડ અન્નત્થ ઉસસિણં વગેરે વાર આગારો મગવાને બતાવ્યા છે તેવા કોઈ આગારો કરેમિ મંતેના પાઠમાં બતાવ્યા નથી, છતાં તેઓ જીવહિંસાના કામો મનસ્વીપણે જ કરતા હોવાથી તેઓનું સાધુપણું ટકતું નથી, માટે એવા અસંયતિ અવિરતિને આહારાદિ આપવામાં તથા આદર સત્કાર કરવામાં એકાન્ત પાપ છે ।

વઢી પોતાને ઉત્કૃષ્ટ સાધુ તરીકે ગણાવનારા તેરાપંથી સાધુઓ કાચા પાણીના ભરેલા ઘડામાં રાત્ર નંચાવીને તે પાણી વહોરી લાવે છે, તથા કેટલાક ઢૂંઢક સાધુઓ કન્દોઈની દુકાનેથી તેઓની મીઠાઈના વાસણોનું ધોવણ કઢાઈમાં પડી

રહેલું હોય તે પાણીને, કુતરાં બીલાડાં અને ગધેડાં બોટી ગયાં હોય તથા સેંકડો કીડી મકોડા માચી મચ્છર અને ઢાંસોણ જેમાં પોતાની આહુતિ આપી હોય, અને જે પાણીમાં અનેક સમ્પૂર્ણિમ જીવો ઉત્પન્ન થયા હોય તેવા અત્યન્ત મલિન ગન્દા પાણીને લઈ જઈને પીતા હોવાથી તેઓની બુદ્ધિ પણ એવી મલિન જ થઈ રહે છે । તેઓના એવા વર્તનથી તેઓ અન્ય મતા-વલમ્બિયોમાં તેમની પોતાની તો નિન્દા કરાવે જ છે પરન્તુ સાથે સાથે વીતરાગ દેવના પરમ પવિત્ર જૈનધર્મની પણ કંટલી બધી અપભ્રાજના કરાવે છે તે તેઓ સમજી શકતા જ નથી । ઢૂંઢકપંથી તથા તેરાપંથી સાધુઓ મલિનતામાં જ માનતા હોવાથી રાતના ટાઈમે સંવેગી સાધુઓની માફક ચૂનો નાંચીને પાણી રાખતા નથી, તેથી કદાચિત્ તેઓના કોઈ સાધુને કે સાધ્વીને રાત્રિને ટાઈમે જંગલ જવાની જરૂર પડે ત્યારે તેઓ કેવું નિન્દનીય આચરણ કરે છે તે હું લખી જણાવું તેના કરતાં, વાંચકોજ પોતાની બુદ્ધિથી સ્વયં સમજી લે તે વધુ યોગ્ય છે એવું માનીને છેવટે કટ્ટર તેરાપંથી તથા કટ્ટર ઢૂંઢકને તો લાભ થવો મુશ્કેલ છે પરન્તુ બીજા ઢૂંઢકોને તથા તેરાપંથીયોને તો જરૂર થોડો ઘણો લાભ થશે જ, એમ ધારી તેઓની માન્યતા મુજબના ૩૨ સૂત્રોની સાક્ષી આપીને સિદ્ધ કરનાર મૂર્તિપૂજા સમ્બન્ધી પૂર્વાચાર્યોએ ઉપકાર બુદ્ધિથી રચેલાં બે સ્તવનો અત્રે દાખલ કરવામાં આવે છે ।

૧

ભવિકા શ્રીજિનબિમ્બ જુહારો ।

આતમ પરમ આધારો રે । ભવિકા શ્રીજિન૦ ।

जिन प्रतिमा जिन सरस्वी जाणो,
न करो शंका काई ।

आगमवाणीने अनुसारे,
राखो प्रीति सवाई रे । भविका० ॥ १ ॥

जे जिन बिम्ब स्वरूप न जाणे,
ते कहिये किम जाणे ।

भूलया तेह अज्ञाने भरिया,
नहि काई तत्त्व पिछाणे रे । भविका० ॥ २ ॥

अम्बड श्रावक श्रेणिक राजा,
रावण प्रमुख अनेक ।

विविध परे जिन भक्ति करतां,
पाम्या धर्म विवेक रे । भविका० ॥ ३ ॥

जिन प्रतिमा बहु भक्तिए जोतां,
होय निश्चय उपकार ।

परमारथ गुण प्रगटे पूरण,
जो जो आर्द्रकुमार रे । भविका० ॥ ४ ॥

जिनप्रतिमा आकारे जलचर,
छे बहु जलधि मझार ।

ते देखी बहुला मत्स्यादिक,
पाम्या विरति प्रकार रे । भविका० ॥ ५ ॥

पांचमे अंगे जिनप्रतिमानो,
प्रगटपणे अधिकार ।

सूर्याभसुरे जिनवर पूज्या,
रायपसेणी मझार रे । भविका० ॥ ६ ॥

दशमे अंगे अहिंसा दाखी,

जिनपूजा जिनराज ।

एवा आगम अरथ मरोडी,

करिये केम अकाज रे । भविका० ॥ ७ ॥

समकितधारी सती द्रौपदीए,

जिन पूज्या मनरंगे ।

जो जो एहनो अरथ विचारी,

छटे ज्ञाता अंगे रे । भविका० ॥ ८ ॥

विजयसुरे जिम जिनवर पूजा,

कीधी थिर चित्त राखी ।

द्रव्य भाव बेहु भेदे करीने,

जीवाभिगम छे साखी रे । भविका० ॥ ९ ॥

इत्यादिक बहु आगम साखे,

शंका कोई मत करजो ।

जिनप्रतिमा देखी नित नवलो,

प्रेम घणो चित्त धरजो रे । भविका० ॥ १० ॥

चिन्तामणि प्रभु पास पसाये,

श्रद्धा होजो सवाई ।

श्रीजिनलाभ सुगुरु उपदेशे,

श्रीजिनचन्द सवाई रे । भविका० ॥ ११ ॥

२

धरो तुम जिनप्रतिमाका ध्यान,

प्रतिमा जिनवर आप समान । धरो तुम० ॥ १ ॥

समकितधारी सती द्रौपदी,

पूजे श्रीभगवान ।

नारद नहि वांछा दृढ समकित,

ज्ञाता सूत्र पिछान । धरो तुम० ॥ २ ॥

सूर्याभे जिनप्रतिमा पूजी,

मोक्ष अर्थ परिमाण ।

क्षायक समकित वीर वखाणे,

रायपसेणी जान । धरो तुम० ॥ ३ ॥

विजयपोलिये सत्तर भेदे,

पूजा करी प्रमाण ।

जिनप्रतिमा जिनवर सम भाखी,

जीवाभिगमे जान । धरो तुम० ॥ ४ ॥

आनन्दादिक दश ही श्रावक,

पूजे प्रतिमा थान ।

कुमति अर्थ करत है जूठा,

पाया नहि गुरु ज्ञान । धरो तुम० ॥ ५ ॥

जंघा विद्याचारण मुनिवर,

वन्दे प्रतिमा मान ।

भगवती सूत्रमांहे लिखा है,

परगट अर्थ पिछान । धरो तुम० ॥ ६ ॥

अम्बड संन्यासी जिनप्रतिमा,

जाने प्रभु समान ।

वन्दे पूजे भक्ति करे ते,

उववाइ सूत्र वखान । धरो तुम० ॥ ७ ॥

सिद्धार्थ राजाने जिन पूजे,
कर भक्ति पहिचान ।
पार्श्वनाथका श्रावक सच्चा,
आचारंगमें ब्यान । धरो तुम० ॥ ८ ॥
श्रावक जिनमन्दिर करावे,
स्वर्ग बारमा जान ।
महानिशीथ सूत्रमें भाख्या,
देखो तच्च पिछान । धरो तुम० ॥ ९ ॥
शरणा तीन कहा है परगट,
भगवती सूत्र निशान ।
जिनप्रतिमाकी शरण लेनेसे,
हो न कभी नुकशान । धरो तुम० ॥ १० ॥
साधु भावपूजा करते हैं,
श्रावक द्रव्य भाव जान ।
महानिशीथ सूत्रमें देखो,
कुमति तज तोफान । धरो तुम० ॥ ११ ॥
दूर देशसे आय आयकर,
बहुत करे घमसान ।
कुमति करे आरम्भ मोटका,
छाय रहा अज्ञान । धरो तुम० ॥ १२ ॥
जिनपूजामें दया बखानी,
प्रश्नव्याकरण छान ।
उसमें पाप बतावे पापी,
प्रत्यक्ष नरक निशान । धरो तुम० ॥ १३ ॥

जिनआज्ञा प्रतिमा पूजनकी,
 श्रावकको हित आन ।
 आज्ञा बिना जो दया पुकारे,
 है नहि दया निशान । धरो तुम० ॥ १४ ॥
 जिनप्रतिमाके सन्मुख साधु,
 ले आलोयण जान ।
 पाठ प्रगट व्यवहार सूत्रमें,
 क्यों लोपे जिन आन । धरो तुम० ॥ १५ ॥
 दया दान जिनपूजा छोडी,
 लिया कुगतिका थान ।
 तेरे काठिया पंथ बीचमें,
 भये कंडक हैरान । धरो तुम० ॥ १६ ॥
 नगुरा पंथ निकाला तेरा,
 चूका कहे भगवान ।
 उनके नामसे मांगके खावे,
 ऐसे ये बेइमान । धरो तुम० ॥ १७ ॥
 इनकी संगत मत कर भविजन,
 संगत दुःखकी खान ।
 निहव जिनवर वचन उत्थापक,
 ले डूबा जजमान । धरो तुम० ॥ १८ ॥
 ब्राह्मण जीमायां नरक बतावे,
 ऐसे मूर्ख अज्ञान ।
 जलती गौएं नहि ज बचावे,
 कर्मचंडाल समान । धरो तुम० ॥ १९ ॥

आधाकर्मी आहार वहोरे,

करे राख जल पान ।

साधुपनेके लक्षण है नहि,

कुशल राम निर्वाण ।

धरो तुम जिनप्रतिमाका ध्यान,

प्रतिमा जिनवर आप समान, धरो तुम० ॥२०॥

* * * *

जिनप्रतिमा पूजी नहि, धरा उस पर द्वेष ।

सो नर मर कुत्ता हुआ, झालर वेला देख ॥ १ ॥

* * * *

दर्शन कीजे देवके, आदि मध्य अवसान ।

सुरगणके सुख भुंजकर, पावे मुक्ति निदान ॥ २ ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

माट्टंगा (मुम्बई)

भाद्रपद शुक्लाष्टमी

सं० १९९५

}

सन्तचरणोपासक

गुलाबमुनि ।

* * * *

संसारना जीवो उपर उपकार करती जेम आ,

देखाय छे सौथी हमेशां प्रसरती सूरजप्रभा ।

उपकार करशे भव्यजीवोने हमेशां तेम आ,

आचार्य श्रीजिनऋद्धिसूरीश्वरतणी जीवनप्रभा ॥ १ ॥

* * * *

मास्तर विजयचन्द ।

आचार्यश्रीना थयेलां चातुर्मासोनो सं. १९४९ थी सं० १९९५ सुधीनो अनुक्रम ।

१ पालीताणा ।	१७ ग्वालीयर ।	३३ बलसाड ।
२ सुरत ।	१८ जयपुर ।	३४ व्यारा ।
३ मुम्बई ।	१९ कुचेरा ।	३५ मुम्बई ।
४ मुम्बई ।	२० मुम्बई ।	३६ मुम्बई ।
५ अमदावाद ।	२१ मुम्बई ।	३७ सुरत ।
६ पाटण ।	२२ पालीताणा ।	३८ कठोर ।
७ सुरत ।	२३ खंभात ।	३९ दाहाणुं ।
८ सुरत ।	२४ सुरत ।	४० खंभात ।
९ सुरत ।	२५ मुंबई ।	४१ अमदावाद ।
१० मुम्बई ।	२६ मुम्बई ।	४२ घोलवड ।
११ जोधपुर ।	२७ खंभात ।	४३ मुम्बई ।
१२ मुम्बई ।	२८ मुम्बई ।	४४ लालवाडी ।
१३ सुरत ।	२९ सुरत ।	४५ दादर ।
१४ सुरत ।	३० बलसाड ।	४६ ठाणा ।
१५ कठोर ।	३१ खंभात ।	४७ माटूंगा ।
१६ सुरत ।	३२ कढोद ।	

शुद्धिपत्रक ।

पानुं ।	लीटी ।	अशुद्ध ।	शुद्ध ।
६	२३	स्यारे	त्यारे
१६	१०	बारमुं	तेरमुं
१६	१०	तेरमुं	चौदमुं
१९	१०	कहुं	कहुं
२४	१४	डमोई	डभोई
३४	२०	अपना	आपना
४१	१३	बंधु	बंधुं
४३	१३	यइने	थइने
४४	२३	अभीई पंचमे	पंचमे अभीचीए
४५	४	पछयुं	पुछयुं
४६	२०	जण	जल
४६	२३	मालथी	माठथी
४७	३	भावना	भाववा
४८	४	सगदुरु	सद्गुरु
५१	७	धधुंका	धंधुका
५५	१८	मनमूबो	मनसूबो
५९	२	अपनार	आपनार
६०	१३	दूषण	दूषण
६१	३	तेरोनां	तरोनां
७४	२०	जरीने	करीने
७७	१	खच	खर्च

७७	११	निविघ्ने	निर्विघ्ने
११६	६	दवीपर	दवीयर
१३४	१	शान्ति	खान्ति
१३६	१४	चत्र	चैत्र
१६३	५	तरकि	तरीके
१७४	१२	पोतापोता	पोतपोता

श्री ललवाणी प्रिन्टींग प्रेस.

प्रिन्टर्स, होलसेल स्टेशनर्स एन्ड पेपर मरचेंट्स.

३५, मीरझा स्ट्रीट, पारसी गल्ली, मुंबई नं. ३

हमारे छापखानेमें एकद्वारसाईज बुक, नोट बुक, लेटर बुक,
फुलीसकेप बुक और नया सालकी

फसली तारीखके साथ रोजमेल डायरी बुको
छुटक और जथाबंध कीफायत भावसे मिलती है.

एक बखत खरेदी करके आपकी खात्री करना.
बहार गामके ऑर्डरपर खास ध्यान दिया जाता है.

मालक:-शा.चंपकलाल ललवाणी

